

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Euphrosyne.

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Vol. 1

Udgivet år og sted | Publication time and place: Kjøbenhavn, 1796-1803

Fysiske størrelse | Physical extent: 12 bd. :

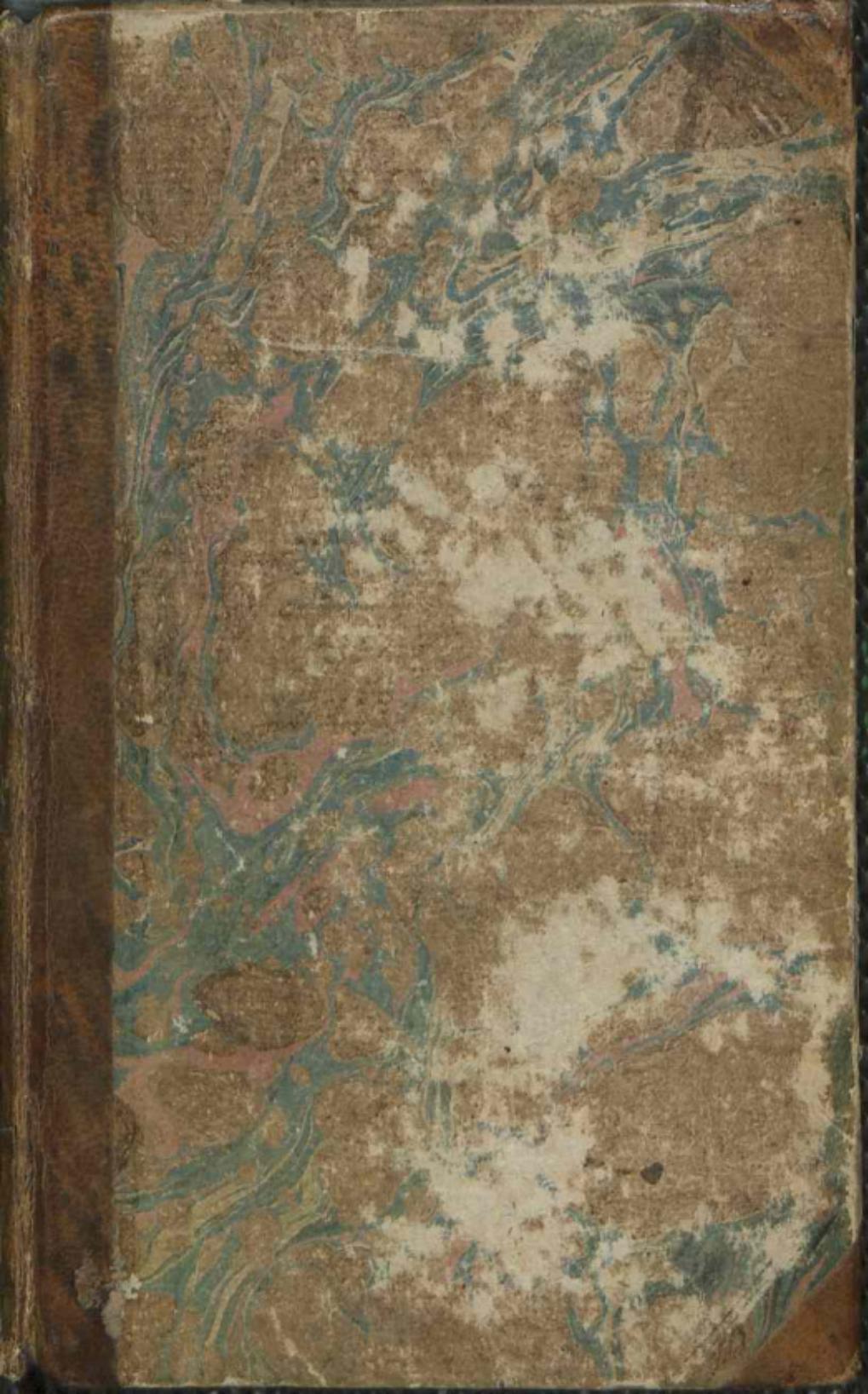
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.
Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

57-8

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 57 8°

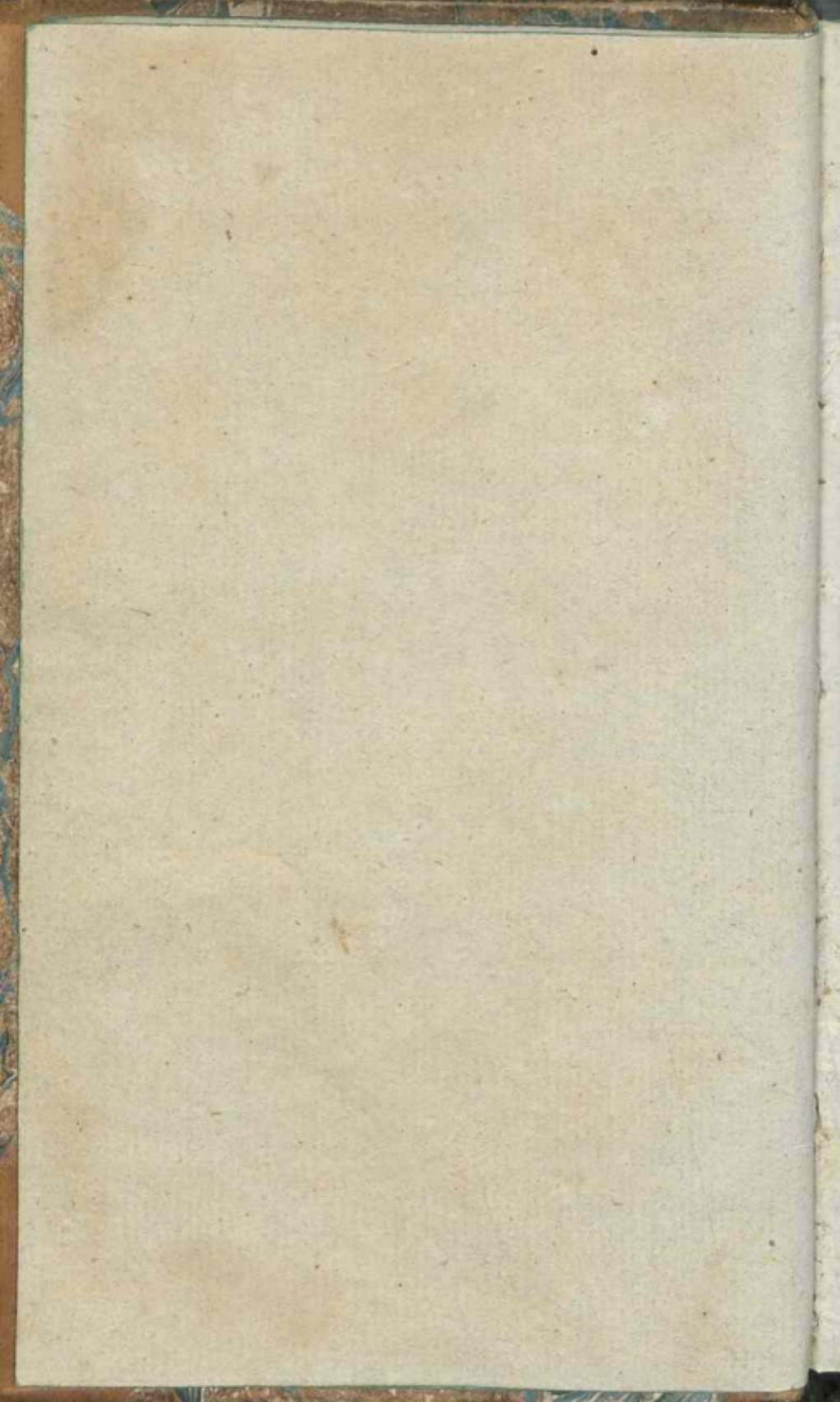

115708000447

+Rex

him

E u p h r o s y n e.

Første Bind.

E. Finsenius fec.

I Mangel af en Aphrodite
man noies maae med en Charite.

Baggesen.

Kjøbenhavn, 1796.

Trykt paa A. Goldins Køslag, hos
Bacharias Druum.

Frue E. M. Nyerup

tilegnet.

"Thi lovet være den Venneviv god,
de danske Hustruers Smykke,
ret aldrig den Egtemande Haab hun forlod;
Hun leve Hr. Nasimus til Lykke!"

J. R. Höst.

Aug 1967 在カムラ

新宿

the community has been more
diligent than ever before in
developing its educational system.
Today the community is very well known.

新宿

S u n d h o l d.

Sørste Hæfte.

	Side
Det lykkelige Eggtefab, af Weiss, overs. af Fransé — —	1
Sang paa Fru Lærches Fødselsdag, af Hr. Sekr. Pram — —	20
Himmelshynt, Sonnet, af Hr. Schack Staffeldt — —	22
Paa Hannas Fødselsdag — —	23
Vort Jegs Magt, en Fortælling, overs. af Tysk ved C. G. — —	24
Eloises Klage ved Abelards Grav, af Lidner, overs. af Svensé — —	57
Beskrivelse over Paraklet, af Engelsé ved Hr. Lundbye — —	59
Brodrene, en Billedragelse, af det Franske ved Hr. M. C. Bruun — —	70
Den siberiske Eder, af Bergius, overs. af Tysk — —	76
Af Dagens Historie — —	77
Dameliteratur — —	78
Doddsfald — —	88
Til Aphrodite, af Hr. G. G. Sveistrup	93

Andet

Andet Hæfte.

	Side
Husligt Liv, af Weiss, oversat af Franse — — —	97
Fortsættelse af Rahbeks Vise ved Myerups Brøllup, af Høst — —	109
Sang paa Frue Myerups Fødselsdag, af samme — — —	110
Til den Trolose, af Hr. S. Staffeldt — —	112
Til et Træ, af Hr. Heber — —	117
Ekorduen og Gøgen, af Hr. Prokur. Al- bertsen — — —	118
Bien og Sommerfuglen, af samme	119
Hunden og Bien, af samme —	121
Vise i Anledning af Fiskalens Paastand, at Bakkeren misundte Kongen hans Værdighed, af Hr. M. C. Bruun	122
Armidas Roketterier, efter Tasso, af samme	124
Gravsang, efter Matthisson, af Høst	129
Nosentræt — — —	129
Cecilie og Pierre Blondel, af Pollin, oversat af Franse — —	143
Edvin og Emma — — —	166
Trost og Mistrost, af S. E. — —	168
Anvisning til at blege Lærred i faa Minuter, oversat af Tyse — —	168
Om vor Klædedragt o. s. v. af Herder, oversat af Tyse — —	172
Scener af Rozebues den ødle Legn, ov. af Tyse, ved S. H. — —	178

Tredie

Tredie Hæfte.

	Side
Om det latterlige, af Weiss, oversat af Franse — — —	197
Om Anstændighed, af samme —	201
Vilhelms Høstgang, af Hr. Heber —	205
Buggevise, af samme — —	207
Bækken, af Pollin, oversat af Franse	209
Rosenknoppen, af samme —	216
Hvorfor jeg synger om min Pige, af L*r	219
Valvise, af samme — —	225
Om Trang til at elße, og hvilke Fruen- timmer man hør være hengiven, af Ulinon de Lenclos, ov. af Fr. ved Hr. v. Gyldenpalm —	227
Vise af Hr. T. Mørk — —	232
Om Forsængelighed og Modesyge, med en Historie indblandet, oversat af Tyk ved C. G. — —	234
Valvise, af Høst — —	262
Paa Frue Falbes Fødselsdag, af Hr. v. Gyldenpalm — —	263
Sang paa en Bryllupsdag, af H. C. M.	265
Ziggersang for et Hitrebarn, af Hr. Prof. Albertsen — —	267
Til Vinteren (da Laura var syg), af Hr. Heber — — —	268
Minna ved Vilhelm's Grav, af samme	270
Anakreons 35 Ode, efter det Græske, ved samme — —	271
Syndfloden, af Lidner, ov. af Svense ved C. G. — —	272
Akademisk Nyt — — —	276
Literatur — — —	277

Sierde Hæste.

	Side.
Egteskabslove i Naturens Folkecodex, af Volkmar, overs. af Tyse ved C. G.	—
Løgnens Forsvar, af Grev Creutz, overs. af Svensk ved C. G.	293
Zulegaven, udaf Engels Philosoph für die Welt, overs. af Tyse ved C. G.	296
Over det gamle Ordsprog: mange Bække smaa gjør' en stor Ha, af Hr. Prof. Albertsen	312
Valvise, af Hr. Hæste	316
Til et Ideal, af Hr. Heber, (Ideen af Stollberg)	323
Jen Stambog, af samme	325
Sieleroe, af H. C. M.	326
Det er ikke sandt, af Hr. Prof. Albertsen	327
Hagelveiret, eller Trost i Ulykke ved en ædel Kone, overs. af Tyse ved C. G.	328
Drommen	329
Om den gode Tone, af Weiss, overs. af Franck ved Hæst	344
Hvorpaa bor Egteskaber bygges, af Fritsch, overs. af Tyse ved C. G.	346
Om Mesalliancer, af samme	352
Gjøgemoderens Nede, af Pollin, overs. af Franck ved Hr. Sveistrup	356
Petrarcas Ideal af Laura, af Herder, overs. af Tyse ved C. G.	359
Literatur	372
	375

Det lykkelige Egteskab.

af Weiss.

Oversat af Transe.

Edmunds og Lucilles, skjont af en Art over det almindelige Begreb, kan i adskillige Henseender tiene til Myyster. — Tilbigsighed og Fornuft forenede sig i Edmunds Valg. Han havde seet Ungdommens Hidsighed svinde, og besad den modne Alders hele Styrke. Tilbagekommen fra Selsvbedraget lod han sig ikke mere forlede af Glimmer; hans rensede Tilbigsigheder førte ham tilbage til det Simple; hans fslende Herte fordrede endnu den Fornødenhed at elsk og elskes; hans Retsinighed stred imod Forsørelser, hans Stolthed

imod smaa Omhyggeligheder, og hans Delikatesse mod Ryggeslosshed. Han troede, det var Tid at faae sit eget Huus; men han sogte mindre en Elskerinde end en Ledsgarerinde. Lucilie syntes ham stikket til at forene dem begge: hun var endnu ingenlunde det, hun kunde vorde, men hun besad Anlæg til at vorde det. — Uden afgjort Tilbøjelighed for Edmund agtede hun ham; forstenede Hnde, Godhed, og Forstand nok til at forstaae ham: der behøvedes ikke mere, det Øvrige maatte være hans Sag. — Han foresatte sig uden Lidenskab, blev imodtagen uden Modbydelighed, dulgte en Deel af sin Omhed, og satte den meer i Fremgangsmaade, end i Ord. Aldrig havde hans ivrigste Omhyggeligheder noget Flaut eller Krybende i sig: det var Venstebud, Hengivenhed, Opmærksomhed, ikke Underdanighed. Han tog fra Begyndelsen den Tone, han altid vilde bevare, og i det han forvandt Krafer syerde med en vedligeholdt Höflichkeit, prydede han den ene ved den anden.

Overdrivelse af lav Smiger kan kildre et Fruentimmers Forsængelighed, men hun ringes agter tidlig eller sildig ham, der yder hende den.

Hun

Hun føler imod sin Billie det bessyttende Kjns
Forrin, og hun finder med Hornsielle Bevæg-
grunde, der end mere overtale hende til at
troe det. Hærsker hun, betegner en bestandig
Tvivlaadighed og Urolighed hendes misstillede
Tilstand. Paa den anden Side, hvad sådere for
en Kone, end i den Mand, med hvem hun for
Stedse er forbunden, at erkænde en Maadgiver,
en Stytte, en Forsvarer, en Veileder!

Lucilie var i Førstningen, som de fleste unge
Mennesker, forfængelig, letsindig, usædlig, og
troede ikke at være noget af alt det; mere vittig
end fornuftig, mere behagelig end grundig, tæn-
kende lidet, følende meget; mindre ledet ved Bes-
trægning, end af sine Tilbøjeligheder, Lunet,
Exemplet eller Moden; uden Erfaring, undtagen
Romanernes, uden at see Verden, undtagen igien-
nem en forhidset Indbildningskrafts Blændverk,
eller efter Bildfarellerne af en falsz Erhödighed
for Brugen. Hun vidste at grie en delikat Fo-
lesser, hun vurderede et fint Udtyn; men en
stærk Tanke undgik hende. Hendes Hensigter
vare rene, men hun manglede Lys og den for-

ugdne Styrke til at udføre dem; hun var ikke i Stand til at imodtage et vedligeholdt Indtryk, endnu mindre til at fatte en modig Beslutning eller at lægge en sammenhængende Plan.

Edmund søgte fra Begyndelsen at danne hendes Forstand: uden Pedanteri forenede han Læreren med Vennen og Elsteren. Hver Dag blev een eller to Timer helligede til Studering, hvorfaf han ikkun tilbød Blomsterne og udrev Ternene. Han vilde ikke giøre en Lerd af hende; men hun erholdt Kundskaber nok til at sætte Pris paa dem, og at nyde sin Mand. I det han fremmede hendes Hornsels og smilede ad hendes Forsøngeligheds Spil, gav han dem uformært en mere grundig Nettelse. Han blandede Munterhed med alvorlige Betragtninger, med interessante Tænk, og gjorde hende lidt efter lidt fortrolig med disse Hovedgrundsatninger, der forbinde Begreberne, rense Dommekraften, og fremstille Gienstandene under deres rette Synspunkt. Desres Samtaler bleve ligesaa afvæxlende, som de menneskelige Kundskabers uhyre Mark. Øste gav en uformodentlig Tildragelse, eller en førdeles Bedægt Anledning, til at sammenligne de

for-

forskiellige Folkestags, de forskiellige Aarhunders
ders Skitke, og bestride deres Fordomme. En
Spadseregang indviede Lucilie i Naturens hellige
Hemmeligheder; hun havde ikke seet uden dens
Virkninger, hun beundrede dens Marsager, og
hvert Skridt fremuds for hende nye Undere. En
Kion Aftenstund rev hendes Indbildningskraft hen
midt igennem Stiernehimlens uhyre Straekninger,
og med sin Ledsgers Hjælp tydede hun i
denne Umaalselighed de losende Tegn, hvormed
den store Ophavsmann indstrev Beviserne for sin
Tilværelse... En ny Verden fødtes under hendes
aabnede Øie; hendes Fornuft fik Styrke; hen-
des Hjerte udviklede sig; hendes Mydelser blev
mere delikate; hendes Ønsker mere ophoiede;
hendes Pligter forvandlede sig til Fornielser,
og hendes Hjerte slog sagteligen under Belgorens
hedens Stille... Hun erfoer inden foie Tid, i
fine Selskabssyssels Omgang, Oplysnings Over-
legenhed, og blev derved ikun mere blid og mere
beskedent; hun lærte ogsaa at stille en Mar fra en
fornuftig Mand, et falske Snille fra et sandt,
og en svag Sicel fra en kraeftfuld. Uden at rin-
gegægte sit Kion foretrak hun vort; hendes Mands

Ben-

Men saa fuldkommen man end monne være,
har man ofte Uret og Glemsels Dieblikke; de
kræve intet umuligt af hinanden, og ere altid
stemte til at høre over med og tilgive hinanden.
Bed Udgangen af deres mest levende Uenigheder
hører man dem aldrig offentlig udgyde deres
Lune: hvad vedkommer en huslig Twist det Al-
mene? De komme Dieblikket efter sammen igien
med ligesaa megen Nolighed, som om Intet
var foregaet imellem dem: Freden er giort uden
Forklaring. Denne simple Tone er en taus Tils-
taaelse, at man erkänner sin Uret, eller at man
undskylder den, og denne Tilstaaelse blev altid
vel imodtagen. — Det er sieldent, at hun for-
kørnes i deres smaa Stridigheder, endnu sield-
nere, at hun søger at pirre ham. Hvad maatte
hun vinde derved? uden det at bringe ham i end-
nu værre Stemming. Taushed er hendes Foruret-
else, Blidhed hendes Vaaben, og en god Frem-
gangsmaade hendes Bebreidesser. Hun kan be-
vidne ham Bedrovelse, ikke Brede; den første
kommer af Følelse, den anden af Stolthed. Men
i det hun undviger Øverlighederne, indeholder
hendes Eftergivenshed hverken Flauhed eller Frygt,
eller

eller Slaveri. Den som fornederer sig for dybt smiger ikke mere Egenkærligheden, og den som ikke veed at bevare sin Værdighed indbyder til Ringeagt.

Edmund har ikke vundet mindre end Lucilie ved deres giensidige Meddelelse. Hendes Sagmodighed stiller hans Alferdighed, hendes Munterhed dæmper hans Alvor, hendes Undigheder give hans Hornuft Glæds, hendes Svaghed holder hans Dristighed tilbage; og af deres Samling fødes Klogskab. Hun gjør ham elskværdig, han gjør hende agtværdig; hun støffer ham Værdighed, han hende Undest; hun formilder hans Kummer, han forhinder hennes Følelser. Han trøster sig i Varmen af deres Vensteb, og hun hviler blideligen under Beskyttelsen af hans Styrke, af hans Duelighed, af hans Mod, og af den Agtelse, man tilstaaer ham. Hun underkaster sine Grundsætninger hans lyse Hånd, hun veed at han kan seile, men stieldnere end hendes Mangel paa Erfaring. Lad en Gud fordre Regnskab for hendes Handlinger, hun vil svare: jeg har fulgt den Veileder, du havde givet mig.

Har det at besøge sine Behageligheder, saa har
og det at lade sig styre sine: det forjager Twivlraa-
dighedens Marter, en af Livets største Plager. —
Undersøgte man nærmere den største Deel Sorger,
Kulde man finde, at de udspringe af Twivlraa-
dighed. Det er Kampen imellem stridende Vil-
lier, som, i det de i vort Inderste støde mod hin-
anden, der indbringer Urolighed, Twivl, Meng-
stesse. En af disse Villier faae Magten over de
andre, da fødes Nolighed igien, og at være lyk-
kelig er som oftest ikke andet end at være enig med
sig selv. — Det er ikke seldent at bemærke hos de
Piger, hvis Stilling synes at være ståbt til Af-
hængighed, at de, saasnart nogen Hændelse udris-
ver dem derfra, ikke vide hvad de skal giøre med
denne Frihed, der forekom dem som et saa onskeligt
Gode. De forurosige, de tumle dem; de
ere Børn, hvis Arme man løser, efter i lang
Tid at have holdet dem indsvobte, og som, da
de ikke kænde deres Brug, gebærde sig reent over-
givne, støde sig paa Buggen, eller slaae sig i
Ansigtet; siden græde, blive vrantne og synes at
anklage alt det der omringer dem.

Lucilie pønser paa at giøre sit Huus behageligt. Edmund kommer stedse hjem med Fornøjelsse; det er ham som om han gaaer ind i Havn. Hun hører med Deeltagelse hans Erekærheds Planer, fører ham ofte tilbage paa de Gienstande, hvorom han gierne taler, underretter sig stundum om de Sager, hvormed han sysselsætter sig, bevidner Erbødighed for hans Forretninger, Agtelse for hans Coner, og end meere for hans Netsindighed. Imidlertid vil hun ikke vide alt: hun vilde endog lukke Vinene for nogen Wildfarelse i Kærlighedssag; hun veed at Folgernes Forskellighed ikke givt de giensidige Forpligtelser aldeles lige; men Edmund sætter aldrig denne Overbærelse paa Prøve.

Hun efterforsker hans Tilbøieligheder, forekommer dem ved smaa uventede Opmærksomheder, vaager over hans Sundhed, og i det hun udstrækker denne Omhu indtil Selvopoffrelse, veed hun med Tække at frasige sig Fornøielsers Misbrug, ligesom hun veed at forhøie deres Pris ved en sm. Eftergivenhed, ved Delikatessens Undigheder, og Følsomhedens Kraft til at røre. Intet af hvad som kan bidrage til hans Lykke synes hende uværdigt at stræbe efter.

Alvorligen paa Vagt for sit gode Navn søger
Lucilie endog Skinnet. Hun veed, det ikke er nok
for hendes egen og hendes Mands Ere at være
tro; men hun maa og ansees derfore. — Faren
er forbi, Mindet af hendes Opsørelser tilbage. —
Ungdommens rivende Fart har taget hendes
Skønhed med sig. Hendes Tænder forbærres,
hendes Haar gaaer af, hendes Farve har intet Liv
mere, hendes Barm er salmet, hendes Skabning
bliver kluntet; hun kan endnu synes smuk; men
hendes Mand veed, at hun ikke er det mere, og
hun er uvidende om, at han veed det. I øvrigt
synes enhver Skønhed, der forlader hende, at være
et Baand mere til at erstatte den ved nogen Han-
dens Behagelighed, eller Hiertets Egenstæb. —
Hun forener ikke med Klarenes Ødelæggelser Skig-
desløsheds Væmmeligheder; hendes Pynt, altid
omhyggelig, er ligesaa langt under Pragt, som
udmærket ved Smag og Renlighed.

I deres Huus, prydet en Grad under deres
Formue, hersker en sund og beguem Overflodig-
hed: alt sigter der til at glæde og intet til at
glimre. — Udvidelsen af Kundskaber har ikke for-
øget hendes Iver og Verbodighed for sine Pligter
som

som Huusmoder. Det er ved at ingtage i sic
Huusvæsen megen Orden og en viis Sparsomhed,
at hun tildels erholder sin Indflydelse paa sin
Mand. Denne OrdensAand i Smaating synes
at være lidet betydelig; men hun kiønder Mand-
folkene, og da de ikke ere i Stand til visse sinaa
Omhyggeligheder, behage de dem og giøre Ind-
tryk paa dem; og i Henseende til Sparsomme-
lighed, da er den Bellevnets saavelsom Gavmild-
heds Schytte; hun udstrækker den indtil over sig
selv, og frasagde sig ofte alt for kostbare Gaver.
Simpelhed er hendes Prunk, Viisdom hendes
Prydelse, og Fred hendes Belønning.

En helligere Pligt, hvis Ubehageligheder
de dele, eller rettere som de have forvandlet til
Fornsielse, er deres Børns Opdragelse. For at
giøre sig mere duelige dertil, læse de sammen de
bedste Afhandlinger om denne Gienstand, men
underkaste Theorien Erfaring og Kunsten Naturen.
Den sidste lade de handle i Henseende til de omtriv-
lede Negler, og føre de andre til den Hovedgrund-
sætning, at opdrage sin Son, som man selv vilde
have været opdragen, og ”sin Datter, som man
kunde ønske at Ens Kone havde været det.”

De søger at lede dem til Lykken paa Dydens
Wei, allerede fra deres Barndom stræbe de at for-
søde dette Liv, de have givet, som alt for ofte
er i kum en sorgelig, og altid en saare farlig Gave.
Men denne Omhue gaaer ikke til Svaghed, og
opoffrer ikke uden Undtagelse det Tilkomende for
det Nærværende. Ingen Omhed er mere falske,
mere hensigtsstridig, end den som danner hvad
man kalder fordærvede Børn; et af de rigtigste
Udtryk med Hensyn til Folgerne, som ere meere
eller mindre Uduelighed, Svaghed, Indbilds-
hed, overdrevne Fornsynsheder af alle Slags,
Uselvstændighed, Misfornyselde, Tungsindighed,
og Uselskabelighed i Almindelighed: — Saasom
man bestandig har udrevet dem fra den Nødvendig-
hed at tenke, at handle selv, blive deres Siale
og Legemer i en Slags Barnom, som medfører
for Stedse Visheden af det Onde, hvis Mulige-
hed for nogle Dieblikke man sogte at undgaae.
Alt for vante til at følge deres Nykker, at opvar-
tes og forekommes, vorde de sære, fordringsfulde,
urosige; andres Tjenstagtigheder forekomme dem
som Pligter, de mindste Modsigelser som For-
nærmelser, de mindste Anstød af Lune som skräks-
kelige

felige Optin, hvortil den ydersige Utaalmodighed, de vise ved denne Giensidighed, virkelig bringer dem. Man veed ikke, hvorledes man skal behandle dem: vil man føie sig efter det, der kan være dem behageligt, udstrække de Fordringerne over Grændserne; og vil man unddrage sig deraf, faldes de fornuftigste Asslæg opbrende Forurettelser. Usikkede til at giøre deres egen Lykke, forgiste de deres, med hvem Skæbnen forbinder dem. Mættede for Nydelsernes Alder, pirres deres yderlige Følsomhed for Smærter i Forhold til deres Asslæg for disse alt for bdslede Fornisielser.

Uden Overdrivelse, er det godt at Barnet tidlig føler Nødvendighedens Nag og Trangens Brod; man danne ham til Slab, til Selvfornægtelser, til Smerte og til Taalmodighed. Det er godt, at han nsdes til at flye hen til egne Kræfter, til egen Duelighed, egen Smidighed, eget Mod for at trække sig ud af Forlegenheder, for hvilke han i Fremtiden kan vorde udsat. Det er nyttigt, at han tidligen veed, hvorlidet han bør vente af Menskerne og at han, i det Høieste, ikke af dem vil faae meere, end det tilbage, han selv monne til-

staae dem. Det er nødvendigt, at han bereder sig før Kampen, til Lidelser, til Modsigelser, til Genvordigheder, til Forurettelser, som mere eller mindre forurolige den hele menneskelige Tilværelse.

Men leder en ildeforskaet Godhed vor Opdragelse til snarere at giøre os til Offer for dette Onde end til at lære os at overvinde dem, har den anden Yderlighed ogsaa Farligheder, som ere den egne: den quæler Delikatessen, Glædeligheden og Snillet. Blidhed maa dæmpe Alvorligheden, Kierlighed og ikke Brede straffe, Nos opveie Daddel, og Fornsielse igien optrække denne unge udgangne Machine, forspændt ved en alt for vedholdende Opmærksomhed, som, skønt i adskillige Henseender nødvendig, imidlertid er en af de mindst naturlige for Børn, hvis Forstand lider mere ved disse Overdrivesser, end den vinder; da intet fast Welbefindende har Sted, i Moralen som i Physiken, uden ved Begges Overensstemmelse.

Edmund og Lucilie lægge sig mere efter at danne deres Hierte end deres Snille, deres Forstiften end deres Hukommelse, mindre efter at giøre dem lærde end retsindige, rige end lykkelige; og i det de lære dem Kunsten at giøre Lykke, lære

be dem overhoved den Kunst at noies med hvad man har. Man formilder deres Følelser ved Vensteb, man fremskynder deres Forstand ved smaa Forretninger over deres Alder; man oploftter dem i deres egne Hine ved Tillid, og den Agtelse, man beviser dem, indbyder dem til at fortiene den. — Ingen Besaling, hvis Hensigt man ikke angiver; ingen Trettesættelse, hvis Marsag man et ansører; Exempllet føjes til Budet, og Fasthed til Sagtmadighed.

Man over deres Mod, hærder dem imod Folkemenning, gør Hoffærd latterlig, og fortroliggør dem med Tanken om Trang, Smerte og Død. Man udvikler deres Dommekraft ved Gienstande til at sammenligne, Handlinger til at vurdere, og smaa Opgaver i Sædelæren til at op löse. Deres Opdragelse har fornemmelig til Hiedet at danne dem en Visdom, en Rolighed, og en Færdighed i Dyden, der, forenede med en dyb Underkastelse under Forsynets Beslutninger, ere i Stedet for Philosophie, saavel over Pligterne som i Lidelserne her i Livet.

Indtil da kunne de samme Grundsætninger være næsten fælles for begge Kion. Naturen vil

altid bringe nogen Forskiel i Virkningerne. — Den offentlige Opdragelse synes mere bequem til Drenge, den private mere indrettet for Piger; den ene fremskynder Erfarenhed, den anden hereder til det siddende Liv. Brugen tilsteder at Fruentimmerne mindre behøve Kundskaber; og virkelig, det synes at deres underordnede Stilling kræver mindre Oplysning. Man kan altid vædde Fire mod En, at en Mand bliver en Tosse, eller endnu værre; ulykkelig den Kone, som veed alt forvel at vurdere ham! Mere stakte til at følge end til at lede, synes Beskedenhed, Blidhed, Estergivenhed at være de Egenkaber, der ere deres egen og deres Kredses Lykke mest gunstige. Ellers kunde for høit et Syn give dem Aßmag for adskillige huellige Omsorger, som, uagtet deres saa synende Ubetydelighed, ikke ere mindre uundværlige til Fa- miliens Vedligeholdelse.

Edmund og Lucilie have delet deres Forretninger. Den Hørste styrer det nyttige, den Anden det Behagelige; den Enne befaler i det Store, den Anden vaager over det Små. Hun er mere elsket, han er mere frygtet; men man agter dem

begge

begge. Myndigheds Slagene komme fra ham, og hans Villie er mere afgørende; han synes at være Herren; hun er Veninden, den Fortrolige, Mæglerinden; hun hersker mere ved Hengivenhed end ved Magt; hun giver snarere Raad end Bud; hun forestiller en Smule Svaghed, tillader at man misbruger den, veed alle de smaae Taabestreger, lader som hun dølger dem, paatager sig at undskynde dem, tilveiebringer Udsoning. — Lucilie siger til sin Son: Bæk dig, frist lige, væst dine Hænder, vær besteden, høflig, delikat. Edmund siger til ham: Vær ulastelig, erhverv dig Rundskaber, elsk dit Fædreland, og skælv aldrig. Lucilie siger til sin Datter: Studeer Undighederne, dølg dine Sølelser, og frygt Menneskene. Edmund siger til hende: Bliv god Husholderke; øv dig i Taalmodighed; og saer du nogensinde en Elster, saa erindre dig at din Fader er din bedste Ven.

Saaledes rinde deres Dage i No og Uskyldighed. De velsigne deres første Forenings Time, see med et kært Haab den i møde, der skal ad-

skille dem, og en religiøs Følesse, der opsvin-
ger sig til Himmel, bringer ofte lid den fælles
Uttrelse af deres Erflydighed, som de over-
alt bevidne ved at gøre sig hver Dag værdigere
til dens Velgierninger.

J. B. S.

Sang paa Frue M. E. Lawætz's
Fødselsdag.

Du rinder, du rinder
saa ilende bort!
O Kar, og forsvinder,
og varer saa fort;
Mys kom du at savne
Øs blid som en Ven;
Alt nu vi dig savne!
O bie! o bie!
Vend om! kom tilbage igien!

Vend om! kom tilbage!
Saa snart du ei flye!
Kom, giv os de Dage,
Du bragte, paa nye!

Var

Var' end af dem somme
for Skyer ei frie;
O, nu er' de omme!
Held os! Held os!
Os droge de Skyer forbi!

Men glade vi nyde
de blideste Aar;
At frydes og fryde,
den Lykke blev vor!
O — Dage som denne,
hvi ile de hen?
Tilbage de vende!
O stands, o stands!
Vend, flygtende Aar, hid igjen!

Og langsom du rinde,
men yndig og blid;
For jevnt vor Veninde
fremilende Tid!
Thi længe hun være
sin Elstedes Fryd!
Og Monster og Ere,
som nu, som nu,
i qvindelig Unde og Dyd!

Og stedse hun nyde,
som nu, saa tilfreds,
ben Himmel, at fryde
paaskionnende Kreds!

Af Døtre saa signet,
mangfoldig i dem,
i alting Belsignet,
som nu, som nu,
Hun skee sit yndige Hjem!

Pram.

H i m m e l s y n e t.

Sonnet.

Naar Matten med sin Stiernekrone svæver
hositidelig om drømmetryslet Jord,
med Savn og Længsel jeg paa vante Spor,
Tørklarte Tina, til din Gravhøi bæver.

De svundne Glæder jeg tilbage fræver
her, hvor med dig og Fortid Mindet boer;
Og see! til meer end Lise, deres Chor,
Et Himmelssyn, paa Gravens Bred sig hæver.

Dit

Dit lyse Blik, dit fromme Englesmil,
Din Favn og Svanebarm, din Læbes Jld,
Dig og din Elskov, Tabte, jeg gienfinder.

Dog snart det sode Trylleri forsvinder;
Kun døde Glæders Skygger af! jeg seer
og sukker dybt: du var — jeg er ei meer!

Schack Staffeldt.

Paa Hannas Fødselsdag.

O Hanna! dette Kvad dig sige,
hvør dyrebar din Carl du er,
at Jorden eier ingen Pige,
Der er som Du hans Hierte kær.
I Dag for femten Somre siden,
Du Lyset saae for første Gang;
Det Held man ønsked' dig i Tiden
man frydfuld ved din Bugge sang.
Du smiled' fro ad dem og Livet,
Du kændte Livets Smarter ei,

Du

Du vidste ei, det faae blev givet
at vandre rosenstrøte Bei.

I Sorgløshed og Spøg og Glæde,
Din Morgenrøde skion hengled;
Thi Himmelens gode Engle frede
om elskværd Yndlings svage Fied.
Din Unde haabende jeg skued',
O Hanna! smit ieg elsked dig;
Og i dit ødle Hjerte sued'
uskrømtet Kærslighed til mig.
Lev længe længe gode Pige
til Hæld, til Salighed for mig!
Al Rummer fra din Siel bortvige!
Dig giøre Himmel sykkelig!

Vort Ieg's Magt.

Oversat af Thyse.

I en italienest Østdad levede engang en Handelsmand, der fra Ungdom af udmarkede sig ved Virksomhed og Klogstab. Han var tillige en god Sømand og havde erhvervet sig store Rigdomme,

domme, da han pleiede selv at seile til Alexandria, for at fisbe eller tilstuske sig kostbare Varer, som han vidste igien at assætte hjemme eller at forsende til Europas nordlige Egne. Hans Fornue tiltog med hvert Aar saa meget meer, som han i sin Virksomhed selv fandt den største Forngielse, og der ingen Tid blev ham tilovers til bekostelige Adspredelser.

Indtil sit halvtredindstyvende Aar havde han paa denne Maade stiftig arbeidet fort, og Kun saa af de selskabelige Forngielser hvormed rolige Borgere forstaae at krydre deres Liv, vare blevne ham bekendte; og ligesaalidt havde det smukke Kion, uageet hans Landsmændinders mange Fortrin, opvakt hans Opmærksomhed videre end for saavidt han saare vel kiendte deres Lyst til Stads og Kostbarheder, og vidste til rette Tid at nytte den.

Hvor lidet tænkte han dersor paa den Forandrings, som skulde foregaae i hans Sind, da en Gang hans rigt ladte Skib løb ind i hans Fodes stads Havn, just paa en aarlig Fest, der især for Børnenes Skyld høitideligholdtes. Drenge og Piger pleiede efter Gudstienesten at vise sig i alle

i alle Slags Forklædninger, snart i Optoge, snart i Fløkke at skiertse giennem Staden, og saa paa Marken paa en stor fri Plads at drive allehaande Lege, at vise Kunststukker og Færdigheder, og i artig Beddestrid at vinde udsatte smaae Priser.

I Begyndelsen bivaanede vor Sømand denne Hjæitidelighed med Fornsielse; men da han lenge havde betragtet Børnenes Livlyst og Forældrenes Glæde derved, og fundet saa mange Mennesker i Nydelsen af en nærværende Glæde og af den allerbehageligste blant Forhaabninger, maatte hans ensomme Tilstand, ved at see tilbage paa sig selv, falde ham yderst i Dinene. Hans tomme Huus begyndte for første Gang at blive ham øengsteligt, og han anklagede sig selv i sine Tanker.

O jeg Ulyksalige! hvorforaabnes mine Dine saa sildig? Hvorfor erkænder jeg først i Alderdommen hint Gode, som alene gør Menneskene lykkelige. Saa megen Misie! saa mange Varer! hvad have de forskaffet mig? Ere end mine Pakhuse fulde af Varer, mine Rister fulde af ædelt Metal, og mine Skabe fulde af Prydels-
ser

ser og Klenodier; kan dog dette Gods hverken opmunstre eller tilfredsstille mit Sind. Jo mere jeg opdynger dem, desmere Selskab synes de at forlange; Et Klenod fordrer det andet, Et Guld-stykke det andet. — De erklaende mig ikke for Huusherren; de tilraabe mig hæstig: gaae og iil, saaf endnu mere vore lige herhid! Guld fryder sig kun ved Guldet, Klenodiet ved Klenodiet. Saaledes byde de over mig alt min helse Livstid, og for sildig søler jeg at der i alt dette ingen Nydelse er mig beredt. Desværre nu, da Maren komme, begynder jeg at tænke og sige til mig selv: du nyder ikke disse Skatte, og ingen vil efter dig nyde dem! Har du nogensinde frødet en elsket Kone dermed? har du dermed udstyret en Datter? har du sat en Son i Stand, til at vinde og befæste sig i en god Piges Tilhøierighed? Albrig! Af alle dine Besiddelser har du, har ingen af Dine besiddet noget, og hvad du mæsommeligen har sammenbragt, vil efter din Død en Fremmed forøde.

O hvor ganse anderledes vil i Aften hine lykkelige Forældre samle deres Børn om Bordet, prisne deres Færdighed, og opmunstre dem til gode

Gode Handlinger! Hvilken Glæde tindrede af deres Ære, og hvilket Haab synes at udspringe af det Nærvoerende. Men, skulde du da slet intet Haab kunne fatte? er du alt en Olding? er det ikke nok, at indsee Forsommelsen, nu, da endnu ikke alle Dages Aften er kommen. Nei, i din Alder er det endnu ikke taabeligt, at tenke paa Frierti, med din Formue vil du erhverve og lykkeliggjøre en brav Kone, og seer du endnu Børn i dit Huus, saa vil disse sildige Frugter give dig den største Mydelse, istedet for at de øste vorde dem, som alt for tidlig erholde dem af Himmelten, til Byrde og geraade dem til Forvirring.

Da han ved denne Enetale havde fast besluttet sig, kaldte han to Skibsfolk til sig og aabnede dem sine Tanker. Disse som var vante til, i alle Tilsælde at være villige og rede, feilede heller ikke denne Gang, men de islede, for i Stæden at erkynndige sig om de yngste og skinneste Piger, thi deres Patron, som nu engang var i Lysten for denne Ware, skulde og finde og besidde den bedste.

Han selv hvilede lige saa lidet, som hans Sendebud. Han gik, spurgte, saae og hørte, og fandt snart, hvad han søgte, i et Gruentimmer, der den Gang fortiente at kaldes Stadens første Skjønhed, omtrent sexten Aar gammel, vel skabt og godt opdrager, hvis Skabning og Væsen viste det Behageligste, og lovede det Bedste.

Efter en kort Underhandling, ved hvilken den Skjonne forsikkredes den fordeelagtigste Tilstand, saavel i Mandens Levetid som efter hans Død, holdt man Bryllup med stor Pragt og Lystighed, og fra denne Dag af følede vor Handelsmand sig for første Gang i virkelig Besiddelse og Nydelse af sine Rigdomme. Nu anvendte han med Glæde de skjønneste og rigeste Stosser til at beklæde det skjonne Legeme, Juvelerne straaledes ganste anderledes paa hans Elskedes Bryst og i hendes Haar, end tilforn i Juveelskrinene, og Ringene erholdte en uendelig Værd af Haanden, som bar dem.

Saa følede han sig ikke alene ligesaa rig, men rigere end hidtil, da hans Formue syntes ved Deeltagelse og Anvendelse at formere sig. Paan denne Maade levede Parret næsten et Aar i

den største Tilfredshed, og han syntes ganske at have ombyttet sin Kærlighed til et virksomt og omstreifende Liv mod Hølelsen af hunsrig Lyk-
salighed. Men en gammel Vané lægges ikke saa
let af, og en Nettelse, som vi tidlig have taget,
kan vel nogen Tid afbøies, men aldrig ganske
overbrydes.

Gaaledes havde og vor Handelsmand ofte,
naar han saae andre gaae om Bord eller lykkelig
vendé tilbage i Havnen, igien folet Mindelser af
sin gamle Lidenskab, ja han havde selv i sit Huus,
ved sin Kones Side, mangen Gang fornummet
Uroe og Utilfredshed. Denne Attræe formerede
sig med Tiden og forvandlede sig til sidst til en
saadan Længsel at han maatte føle sig yderst
ulykkelig, og han til sidst blev virkelig syg.

Hvad skal der nu blive af dig? sagde han
til sig selv, du erfarer nu hvor daarsligt det er i
sildige Aar at ville ombytte en gammel Levemaade
med en ny. Hvorledes skulle vi igien bringe ud
af vore Tanker ja af vore Lemmer, det vi bestan-
dig have drevet og sogt, og hvorledes gaaer det
mig nu? jeg der hidindtil som en Fisk elskede
Vandet, som en Fugl den frie Lust, da jeg i en

Bygning har indsperrret mig hos alle Skatte og hos alle Rigdommes Biomst, hos en smuk ung Kone? I Stedet for at jeg derved haabede at vinde Tilsfredshed og at nyde min Formue, saa synes det mig som jeg mister alt, da jeg intet mere erhverver. Med Uret holder man de Mensnesser for Daarer, som i hvileløs Virksomhed søger at dynge Gods paa Gods; thi Virksomhed er Lykke, og for den der kan føle en uafbrudte Stræbens Glæde, er den erhvervede Rigdom uden Betydning. Af Mangel paa Syssel bliver jeg elendig, af Mangel paa Bevægelse syg, og naar jeg ikke fatter en anden Beslutning, er jeg i fort Tid paa Gravens Bredde.

Rigtig nok er det et vovsligt Foretagende, at forlade en ung elskværdig Kone. Er det billige at frie til en indtagende og indtagelig Pige, og efter en fort Tid overlade hende til sig selv, til Kiedsomheden, til hendes Følelser og Lyster? Spadsere disse unge Silkeherrer ikke allerede nu op og ned forbi mine vinduer. Søge de ikke alt nu, i Kirken og i Haverne, at drage min lille Kones Opmærksomhed til sig? og hvad vil først ske, naar jeg er borte? skal jeg troe, at min

min Kone kunde reddes ved et Under! Nei, i hendes Alder, med hendes Konstitution var det daarligt at haabe, at hun kunde afholde sig fra Kierlighedens Glede? Reiser du bort, saa vil du ved din Tilbagekomst have tabt din Kones Tilbrielighed, og hendes Troe tilligemed dit Huses Ere.

Disse Betragtninger og Twivl, hvormed han en Tidlang quælede sig, forværrede til det yderste den Tilstand, hvori han befandt sig. Hans Kone, hans Slægt og Venner vare bekymrede for ham, uden at de havde funnet opdage Aarsagen til hans Sygdom. Endelig gik han endnu engang i Raad med sig selv og udbrød efter nogen Overlægning: Daarlige Menneske! du lader dig det blive saa surt, at bevare en Kone, som du dog snart, isald dit Onde vedvarer, døende maae lade efter dig og for en anden. Er det ikke i det mindste klogere og bedre, om du søger at op holde Livet, kommer du endog i Fare for hos hende at miste det, der agtes for Konernes høieste Gode. Hvor mangen Mand kan ved sin Nær værelse ikke hindre denne Skats Tab, og mister taalmodig, hvad han ikke kan beholde.

Hvor-

Hvorfor skulde du ikke have Mod, til at affige dig et saadant Gode, da dit Liv hænger af denne Beslutning?

Med disse Ord tog han Mod til sig og lod sine Skibsfolk falde. Han paalagde dem som sædvanlig at fragte et Fartsø, og holde alt i Be redskab, at de ved første gunstige Wind kunde udlobe. Derpaa erklarede han sig for sin Kone paa følgende Maade:

Lad det ikke falde dig fremmed, naar du i Huset seer en Bevægelse, hvoraf du kan slutte, at jeg laver mig til en Afreise; bedrov dig ikke, naar jeg tilstaaer dig, at jeg etter tænker paa at foretage en Søfart. Min Kierlighed til dig er endnu stedse den samme, og den vil vist blive det i mit hele Liv. Jeg erkænder den Lykkes Værd, som jeg hidindtil nod ved din Side, og vilde endnu sole den renere, naar jeg ikke ofte i Stilhed maatte giøre mig Ubreidelser for Uvirkomhed og Efterlad hed. Min gamle Tilbærlighed opvaagner igien, og min gamle Vane trækker mig igien til sig. Tillad mig at jeg igien seer Torvet i Alexandria, som jeg nu med større Sver vil besøge, da jeg tænker der at vinde de kosteligste Stoffer og de

ædleste Kostbarheder til dig. Jeg lader dig i Besiddelse af alt mit Gods og af al min Formue, betien dig deraf, og fornøi dig med dine Forældre og Slægtninge. Graværelsес Tiden faaer og Ende, og med forsøget Glæde sees vi igien.

Ikke uden Taarer gjorde den elskværdige Kone ham de ommeeste Bebreidelser, forsikkrende: at hun uden ham ingen munter Time vilde tilbringe, og bad ham kun, da hun hverken kunde holde eller vilde indskrænke ham, at han og i sin Graværelse vilde tænke paa hende til det Bedste.

Efterat han derpaa havde talet adskilligt med hende om nogle Forreninger og huuslige Anliggender, sagde han efter en siden Pause: jeg har nu endnu noget paa Hiertet, hvorom du maae tillade mig at tale frit, kun beder jeg dig paa det hierteligste, ikke at mistyde hvad jeg siger, men og selv i denne Omsorg at erkænde min Kærighed.

Jeg kan giette det, svarede den Skionne derpaa, du er paa mine Begne bekymret, da du paa Mændenes Viis een for alle Gange holder vort Kion for svagt. Du har hidtil kændt mig ung og munter, og nu troer du at jeg i din Graværelse

relse skal vorde letfindig og forsørelig. Jeg
harmes ikke over denne Tænkemaade, da den er
sædvanlig hos Eder Mænd; men som jeg kænder
mit Hjerte, ør jeg forsikre dig, at intet saa let
skal giøre Indtryk paa mig, og intet muligt Ind-
tryk virke dybt nok til at aflede mig fra den Vej,
hvorpaa jeg hidtil vandrede ved Kærligheds og
Pligts Haand. Vær uden Bekymring, du skal
ved din Tilbagekomst igien finde din Kone saa sm
og tro, som du om Aftenen sandt hende, naar
du ester en lidet Fraværelse vendte tilbage i mine
Arme.

Dette Sindelav tiltroer jeg dig, blev Mans-
den ved, og beder dig forblive deri. Men lad
os tænke paa de yderste Tilfælde, hvorfor skal
man ikke og være betænkt derpaa? Du veed hvor-
meget din Kjonne og yndige Skabning drager
vore unge Medborgeres Dine til sig; de vil i
min Fraværelse endnu mere end hidtil lægge an
paa dig; de vil paa alle Maader søge at nærme
sig dig, ja behage dig. Ikke stedse vil din Mandes
Billeder, som nu hans Nærværelse, bortjage dem
fra din Dør og dit Hjerte. Du er et ædelt og
godt Barn, men Naturens Fordringer ere retmæs-

sige og voldsomme; de ere bestandig i Scrib med vor Fornuft og gaae sædvanlig af med Seiren. Afbryd mig ikke. Du vil vist i min Fraværelse selv ved den pligtmæssige Erindring om mig føle den Attræa, hvorved Konen drager Manden til sig og drages af ham. Jeg vil en Tidlang være dine Ønskers Gienstand; men hvo veed hvad for Omstændigheder der vil indtræffe, hvad for Leiligheder der vil gives, og en anden vil i Virkeligheden høste, hvad Indbildningskraften havde tilstønt mig. Oliv ikke utaalmodig, jeg beder dig, hør mig ud.

Skulde det Tilsælde komme, hvis Mulighed du nægter, og som jeg heller ikke ønsker at fremskynde, at du ikke længer kunde blive uden en Mands Selskab, ikke vel kunde undvære Elskovs Glæder, saa lov mig kun, i mit Sted ikke at vælge nogen af de letsindige Drenge, der, saa artige de end monne see ud, ere endnu farlige for en Kones Ære, end for hendes Dyd. Beherskede mere af Forsørgelighedsyge end af Kærslighed, giore de sig Uimage for enhver, og de finde intet naturligere end at opoffre den ene for den anden. Høler du Tilsbvielighed til at see dig om efter en Ven, saa opsgg En, som fortiner dette

dette Navn, som beskeden og tavs veed at forhøie
Kærigheds Glæder ved Hemmeligheds Belgier-
ning.

Her dulgte den smukke Kone ikke længer sin
Smerte, og Taarerne, som hun hidtil havde holdt
tilbage, styrtede rigelig ud af hendes Hine. Hvad
du og tanker om mig, udbroede hun efter et
lidenskabeligt Havnetag, er dog intet saa langt fra
mig, som den Forbrydelse, du i visse Maader
holder for uundgaaelig. Gid, ifald nogensinde
og kun en saadan Tanke opstaer hos mig, giv
da Jordenaabne sig og opsluge mig, og giv jeg
tabe alt Haab om den Salighed, der lover os en
saa henrykkende Bedvarelse af vort Liv. Vort
med Mistilliden af dit Bryst, og lad mig beholde
det ganske rene Haab, snart igien at see dig i
mine Arme.

Efterat han paa alle Maader havde søgt at
berolige sin Kone, gik han den anden Morgen
om Bord, hans Reise var lykkelig, og han naaede
snart Alexandria.

I midlertid levede hans Kone i rolig Be-
siddelse af en stor Formue efter al Lyst og Bes-
qvemmelighed, dog indgetogen, og pleiede fors-
uden

uben sine Foreldre og Slægtinge ikke at see nogen, og medens hendes Mands Forretninger blevle fuldsørte ved troe Detientere, beboede hun et stort Huus, i hvis prægtige Værelser hun med Fornsielse daglig fornvede sin Mands Erindring.

Men saa meget hun og holdt sig stille og levede indgetogen, vare dog Stadens unge Men- nesker ikke blevne uvirksomme. De forsømte ikke, at gaae hyppig forbi hendes Bindue, og sogte om Aftenen ved Musik og Sange at drage hendes Opmærksomhed til sig. Den skionne Eensomme fandt i Begyndelsen disse Bestræbelser ubeqvemme og bebyrdende, dog vennede hun sig snart dertil, og fandt de lange Aftener Serena- derne at være en behagelig Underholdning, uden at bekymre sig om hvorfra de kom, og kunde ders- ved ikke tilbageholde mangt et Suk, der gialdt hendes Fraværende.

I Stedet for at hendes ubekjendte Tilbedere, som hun haabede, efterhaanden blevle trætte, syntes deres Bestræbelse at formere sig og tegne til at være evig. Hun kunde nu alt skielne de gien- kommende Instrumenter og Stemmer, de gien- tagne Melodier, og snart ikke længere modstaae

Mys-

Nysgjærrigheden, at vide, hvem de Ubekjendte, og især hvem de Bestandige maatte være? Hun torde vel til Tidsfordriv tillade sig en saadan Deelstagelse.

Hun begyndte derfor Ejd efter anden gien-nem sine Gardiner og vinduesstierme at see ud paa Gaden, at lægge Mærke til de Forbi-gaaende, og især at giøre Forskjøl paa de Mænd som længst hæstede Vinene paa hendes Binduer. Det var for det meste smukke velsklædte unge Mennesker, men som rigtig nok i Gebærder saa-wel som i deres hele Udvortes lode see Itgesaa megen Letsindighed som Forsængelighed. De syntes mere at giøre sig bemærkelige ved deres Opmærksomhed paa den Skionnes Huus, end at ville bevise hende en Art af Tilbedelse.

I Sandhed, sagde Damen mangegange skiertsende til sig selv, min Mand har havt et Klogt Indsald! Ved den Betingelse, under hvilken han tilstaaer mig en Elsker, udelukker han alle dem, som bestræbe sig for mig, og som i alt Fald kunde behage mig. Han veed vel, at Klogstab, Beskedenhed og Tavshed ere en rolig Alders Egenstaber, dem vor Forstand vel skatter,

men

men som paa ingen Maade ere i Stand til at sætte vor Indbildungskraft i Bevægelse, eller opvække vor Tilbøjelighed. For disse, som besleire mit Huus med deres Artigheder, er jeg sikker, at de ingen Tilstro vinde, og dem som jeg kunde stienke min Tilstro, finder jeg ikke det ringeste elskværdige.

I Sikkerhed ved disse Tanker tilslo hun sig stedse at nyde Fornsiessen ved Musiken og ved de forbigaende Ynglinges Skæning, og uden at hun mærkede det, vorede efterhaanden i hendes Bryst en urolig Altraa, som hun kun for sildig tænkte at stræbe imod. Ensomhed og Lediggang, det magelige og rigelige Liv vare et Element, hvori en uregelmæssig Begierelighed tidligere end det gode Barn tænkte, maatte udvikle sig!

Hun begyndte nu, dog med stille Suf, iblandt sin Mands Fortrin og at beundre hans Verdens- og Menneske Kundskab, især hans Kundskab om Kvindehiertet. Saa var det altsaa dog muligt, hvad jeg saa levende nægtede ham, sagde hun til sig selv, og saa var det altsaa dog nødvendigt, i et saadant Tilfælde at tilraade mig Forsigtighed og Klogskab. Dog hvad kunne

Fors-

Forsigtighed og Klogskab, der hvor det ubarmhertige Tilselde kun synes at spille med en ubestemt Attraa. Hvorledes skal jeg vælge den, jeg ikke kender, og bliver ved nærmere Beskæftiget endnu et Valg tilovers?

Med slige og hundred andre Tanker forøgede den smukke Kone det Onde, som hos hende alt havde grebet vidt nok om sig. Forgiveves søgte hun at adsprede sig, enhver behagelig Gienstand satte hendes Følelse i Gang og hendes Følelse frembragte, og i den dybeste Ensomhed, behagelige Willede i hendes Indbildungskraft.

I saadan Tilstand befandt hun sig, da hun blandt andre Stadsnyheder fik af hendes Slægtinge at høre, at en ung Lovkyndig, som havde studeret i Bologna, var just kommen tilbage til sit Fædreneland. Man kunde ikke sige nok til hans Berømmelse. Med overordentlige Kundskaber besad han en Klogskab og Smidighed som ellers ikke er Unglinge egen, og med en meget yndig Skabning den største Beskedenhed. Som Prokurator havde han snart vundet Borgerens Tillid og Dommerens Agtelse. Daglig indfandt han

han sig for Natten for der at besørge og fuldføre sine Forretninger.

Den Skjonne hørte Skildringen af en saa fuldkommen Mand ikke uden Længsel, efter nærmere at lære kændte ham, og ikke uden det stille Ønske, i ham at finde den, hun selv efter hendes Mands Forstrift kunde overgive sit Hjerte. Hvor opmærksom blev hun dertil, da hun erfoer, at han daglig gik forbi hendes Huus; hvor omhyggelig passede hun Timen, hvori man pleiede at forsamle sig i Natten. Ikke uden Bevægelse saae hun ham endelig gaae forbi, og maatte hans smukke Skabning og hans Ungdom nødvendig indtage hende, saa var hans Beskedenhed paa den anden Side det som satte hende i Bekymring.

Nogle Dage havde hun hemmelig sagttaget ham og kunde nu ikke længere modstaae det Ønske, at drage hans Opmærksomhed til sig. Hun klædte sig med Smag, gik paa Balkonen, og Hjertet slog i hende, da hun saae ham komme henne i Gaden. Men hvor bedrovet, ja bestæmmet blev hun, da han som sædvanlig med estenkønsomme Skridt, fordybvet i Tanker og med ned-

nedslagne Dine, uden endog kun at bemærke hende, paa det styrkligste fortsatte sin Bei.

Torgiæves forsøgte hun flere Dage efter hinanden paa selv samme Maade at blive bemærket af ham. Bestandig gif han sine sædvanlige Skridt, uden at slaae Dinene op eller vende dem hid eller did. Men jo mere hun saae paa ham, desmeer syntes han hende at være den, hun saa saare behovede. Hendes Tilbøjelighed blev hver Dag mere levende, og da hun ikke modstod den, til sidst ganske og aldeles voldsom. Hvad! sagde hun til sig selv, esterat din ædle forstandige Mand har forudseet den Tilstand, hvori du i hans Fraværelse vil befinde dig, da hans Spaadom indtresser at du ikke kan leve uden Ven og Yndling, skal du nu fortære dig og harme dig til døde, paa en Tid, da Lykken viser dig en Yngling, fuldkommen ester dit Sind, ester din Mands Sind, en Yngling, med hvem du kan nyde Elskovs Glæder i en ugiennemtrængelig Hemmelighed. Taabelig, hvo der forsømmer Leiligheden, taabelig, hvo der vil modstaae den voldsomme Kærslighed!

Med

Med slige og mange andre tanker søgte den smukke Kone at styrke sig i sit Forsæt, og kun fort Tid blev hun endnu dreven hid og did af Uvished. Men som det tilsidst gaaer, at en Lidenstab, den vi lenge modstaae, endelig paa eengang river os hen, og saaledes oploftter vort Sind, at vi med Foragt see tilbage paa Bekymring og Frygt, Tilbageholdenhed og Skam, Forhold og Pligter, som paa ubetydelige Hindringer; saa fattede hun paa eengang den rafte Beslutning, at sende en ung Pige, som tiente hende, til den elskede Mand, og det koste nu hvad det vilde, at naae hans Besiddelse.

Pigen ilte og fandt ham, som han just sad til Bords med mange Venner, og til Punkt frembragte hun den Hilsen, henbes Frue havde lært hende. Den unge Prokurator undrede sig ikke over dette Budstab; han havde i sin Ungdom kœndt Handelsmanden, han vidste, at han for nærværende Tid var fraværende, og endstigent han kun langt fra havde hørt om hans Gistermaal, formodede han dog, at hans tilbageblevne Kone, i sin Mands Fraværelse, sandsynlig i en vigtig Sag behøvede hans juridiske Bistand.

Han

Han svarede dersor Pigen paa det forbindeligt og forsikrede, at han, saasnart man var staanen fra Gordet, ikke vilde forsomme, at opvarte hendes Frue. Med uudsigelig Glæde hørte den skjonne Kone, at hun nu snart skulde see og tale med sin Elskede. Hun ilte at pynte sig paa det Bedste og lod hurtig sit Huus og sine Værelser paa det reenligste pudse. Orangeblade og Blomster strøedes omkring, Sophaen blev overtrukken med de kosteligste Beträk. Saaledes gif den forte Tid, som han udeblev, sysselsat, da den ellers var bleven hende utsaalelig lang.

Med hvilken Bevægelse gif hun ham imøde, da han endelig kom, med hvilken Forvirring bed hun ham, i det hun nedlod sig paa Lovbænken, sætte sig paa en Taburet, der stod ved den. Hun tabte Mælet i hans onskede Mærværelse, hun havde ikke betænkt, hvad hun vilde sige ham, ogsaa han var stille og sad besejded forved hende. Endelig tog hun Mod til sig og sagde ikke uden Bekymring og Beklæmmelse:

Det er endnu kun kort siden De igjen er ankommen til deres Fødestad, min Herre, og De ets allerede overalt berkjendt for en talentsfuld

og paalidelig Mand. Ogsaa jeg sætter min
Tillid til Dem i et vigtigt Anliggende, der,
naar jeg ret betænker det, snarere hørte til
Skriftestaderen end til Sagsøreren. Det er et
Aar siden jeg blev gift med en værdig og rig
Mand, der, saalenge vi levede sammen, viste den
største Opmærksomhed for mig, og over hvem jeg
ikke vilde beklage mig, naar ikke en urolig
Attraa ester at reise og handle havde for nogen
Tid siden revet ham ud af mine Arme.

Som en forstandig og retfærdig Mand følede
han vel den Uret, han gjorde mig ved sin Bort-
reise; han begreb at en ung Kone ikke kan for-
vares som Juveler og Perler. Han vidste, at
hun meget mere ligner en Have fuld af skønne
Frugter, der vare tabte for enhver, saavel som
for Herren, naar han egensindig vil paa nogle
Aar tilslutte Dørren. For sin Afreise tiltalede
han mig dersor meget alvorlig, han forsikrede
 mig, at jeg ikke vilde kunne leve uden Ven, han
gav mig dertil ikke alene Tilladelse, men han
trængte ind paa mig og ligesom afnøddede mig det
Øsste, at jeg frit og uden Opsættelse vilde folge
den Tilbøjelighed, som vilde indfinde sig i mit
Hjerte.

Hun

Hun holdt et Dieblik inde, men snart gav
et meget lovende Blik fra den unge Mand hende
Mod nok til at fare fort i sin Bekjendelse.

En eneste Vetingelse føjede min Mand til
sin i øvrigt saa eftergivende Tilladelse. Han
anbefalede mig den yderste Forsigtighed og
forlangte udtrykkelig at jeg skulde vælge mig
en sat, paalidelig, klog og tavs Ven. Spar
mig for at sige det øvrige, min Herre, spar mig
for den Forvirring, hvormed jeg maatte bekjænde
Dem, hvor meget jeg er indtagen for Dem, og
slut af denne Tillid til mine Forhaabninger og
mine Ønsker.

Efter en kort Pause tog den unge elskvær-
dige Mand med god Betænksomhed Ordet: hvor
meget er jeg Dem forbunden for den Tillid, hvor-
med De i en saa høi Grad bærer mig og gør
mig lykkelig. Jeg ønsker kun inderlig, at over-
bevise Dem, at De ikke har vendt Dem til en Uvær-
dig. Lad mig først som Lovkyndig besvare Dem,
og som saadan tilstaaer jeg Dem, at jeg beundrer
Deres Mand, der saa tydelig har folet og indseet
sin Uret: thi det er vist, at en saadan, der for
at besøge sierne Verdensegne lader en ung Kone
til:

tilbage, er at ansee som En, der fuldkommen
verelinqverer nogen anden Besiddelse og ved den
tydeligste Handling frasalder al Ret dertil. Som
det nu er den første den bedste tilladt igien at gribe
en saadan fuldkommen til Bemægtigeren overladt
Ting; saa finder jeg det saa meget mere natur-
ligt og billigt at en ung Kone, som befunder sig i
denne Tilstand, after bortskænker sin Tilbrielig-
hed, og uden Betænkning overlader sig til en
Ven, der synes hende behagelig og paalidelig.

Men indtræffer nu endog, som her, det
Tilfælde, at Ægtemanden selv, sig sin Uret bevidst,
med udtrykkelige Ord tillader sin efterladte Kone
det, han ikke kan forbyde hende! saa bliver slet
ingen Twivl tilovers, saameget meer, som den in-
gen Uret ikke, der har erklæret sig villig at taale det.

Naar De nu, blev den unge Mand med gan-
ske andre Blik og med det mest levende Udtryk ved,
i det han tog den smukke Veninde ved Haanden,
naar De nu vælger mig til Deres Tiener, saa gør
De mig bekjendt med en Lyksalighed, hvorom jeg
hidindtil ikke havde noget Begreb. Vær forsikret,
udbrød han i det han kyssede Haanden, at De ikke
havde

havde funnet finde nogen hengivnere, smmere; mere troe og tavs Tiener.

Hvor beroliget følede den smukke Kone sig efter denne Erklæring. Hun tog ikke i Betenkning paa meest levende at vise ham sin Omhed! hun trykte hans Hænder, trængte sig nærmere til ham og lagde sit Hoved paa hans Skuldre. Ikke længe blev de i denne Stilling da han paa en blid Maade sogte at unddragte sig fra hende, og ikke uden Bedrøvelse begyndte at tale: Kan vel noget Menske befinde sig i en selsommere Forsatning? jeg er tvunnen til at trække mig bort fra dem og giøre den største Vold paa mig, i et Dieblik: da jeg skulde overlade mig til de sydreste Følelser. Jeg tor for nærværende Tid ikke tilegne mig det Lykke, som venter mig i Deres Arme. Af! om kun ikke Opsættelsen berører mig mine sydreste Forhaabninger.

Den Skonne spurgte øngstelig om Karsagen til denne besynderlige Ytring.

Just som jeg i Bologna, foer han fort, var ved Enden af mine Studeringer og greb mig an paa det yderste, for at giøre mig sikker til min tilkommende Bestemmelser, faldt jeg i en

svær Sygdom; der truede med om ikke at giøre
Ende paa mit Liv, saa dog at nedbryde mine
Legems og Landskraester. I den største Mod og
under de hestigste Smarter gjorde jeg Guds Mo-
der et Løfte, at jeg, isald hun lod mig blive
frisk, vilde tilbringe et heelt Åar i streng Fasten
og afholde mig fra al Nytelse, det være af hvad
Art det vilde. Alt ti Maaneder har jeg paa det
troligste opfølde mit Løfte og de ere, i Betragt-
ning af den store Velgierning jeg erholdt, slet
ikke blevne mig lange, da det ikke blev mig be-
sværligt, at undvære mangt et tilvandt og bekjændt
Gode. Men til hvilken Evighed bliver mig nu
de to Maaneder, som end ere tilovers, da først
ester sammes Forlob en Lykke kan blive mig til
Deel, der overstiger alle Begreb. Lad Tiden ikke
blive dem lang og unddrag mig ikke Deres Gunst,
den De saa frivillig har tilstænt mig.

Den Skionne, ikke synderlig tilfreds med
denne Erklæring, fattede dog igien Mod, da Ven-
nen efter nogen Betenkning blev ved at tale.
Jeg vover vel neppe at giøre Dem et Forslag og
vise dem Middelet hvorved jeg tidligere kan løses
fra mit Løfte. Isald jeg fandt nogen der paatog

sig, saa strengt og sikkert som jeg, at holde Lovstet, og deelte med mig det Halve af den endnu ovrighe Tid; saa vilde jeg saa meget snarere være fri, og intet vilde modsette sig vore Ønsker. Skulde ikke De, min søde Veninde, for at fremskynde vor Lykke, være villig til at bortrydde en Deel af den Hindring, som staer os i Veien. Kun den paalideligste Person kan jeg overdrage en Andeel i min Lovstet; det er strengt, thi jeg før kun to Gange om Dagen nyde Vand og Brød, før kun tilbringe saae Timer af Matten paa et haard Leie og maae uagtet mine mange Forretninger forrette et stort Antal Bonner. Kan jeg, som det i Dag er hændtes mig, ikke undgaae at være tilstæde ved et Gæstebud, saa før jeg dersor dog ikke tilside sætte min Pligt, jeg maae tvertimod søger at imodstaae Tilløkkelserne af alle Lækkerbidslener, som gaae mig forbi. Kunne De beslutte dem til en heel Maaned ligeledes at følge alle disse Love; saa vilde De da selv desmeer fryde Dem i Besiddelsen af en Ven, som De i visse Maader selv ved et saa prisværdigt Foretagende har erhvervet ham.

Den skionne Dame erfoer ugerne de Hindringer, som lagde sig i Veien for hendes Til-

bøielighed, dog var hendes Kierlighed til den unge Mand ved hans Merværelse saaledes forsøgt, at ingen Prøvelse syntes hende for streng, naar hun kun derved kunde forsikkres Besiddelsen af et saa dyrebart Gode. Hun sagde ham derfor i de elskeligste Udtryk: min søde Ven! det Under hvorved de igien har erholdt deres Sundhed, er mig selv saa dyrebart og tilbedelsesværdigt, at jeg givt mig det til Glæde og Pligt, at tage Deel i Lovstet, som de herfor er skyldig at opfylde. Jeg glæder mig at give Dem et saa sikrert Bevis paa min Tilbøielighed; jeg vil paa det næste rette mig efter Deres Forstrift, og førend De giver mig frie, skal intet drage mig fra den Ven, hvorpaa De fører mig ind.

Efterat den unge Mand paa det næste havde aftalet med hende de Vetingelser, under hvilke hun kunne spare ham for det Halve af hans Lovfee, gik han bort med den Forsikring at han snart igien vilde besøge hende og spørge til den lykkelige Bestandighed i hendes Forsæt, og saa måtte hun lade ham gaae, da han uden Haandtryk, uden Kys, med et knap betydende Ølik fiktes fra hende. En Lykke for hende var den

Syssel-

Sysselsætning, dette besynderlige Forsæt gav hende; thi hun havde meget at giøre, for fuldkommen at forandre sin Levemaade. Forst blev de smukke Blæde og Blomster udfciede som hun til hans Modtagelse havde ladet stå, derpaa kom i den velhyndede Løybænks Stæd et haardt Leie, hvor paa hun, for første Gang i sit Liv, fyn af Vand og Brød neppe mæt, om Aftenen lagde sig. Den anden Dag var hun sysselsat med at tilfære og sje Skorter, hvorfaf hun havde lovet at giøre et bestemt Antal færdigt for et Fattiges- og Syges-huus. Ved denne nye og ubeqvemme Syssel, underholdte hun sin Indbildningskraft stedse med Willedet af sin sode Ven og med Haabet om tilkommende Lyksalighed, og ved netop disse Forestillinger syntes hendes smalle Kost at forunde hende en hiertestyrkende Næring.

Saaledes gif een Uge, og allerede ved Enden af samme begyndte Roserne paa hendes Kinder at falme. Klæder som ellers passede hende saa got, vare blevne for vide og hendes ellers saa rafte og muntre Lemmer matte og svage; da Vennen igien lod sig see og ved sit Besøg gav hende nye Styrke og Liv. Han formanede hende til at vedblive

vedblive i sit Forsæt, opmuntrede hende ved sit Exempel, og lod langt fra Haabet om en uforstyrret Nydelse fremskimte. Kun fort Tid opholdt han sig, og lovede snart at komme igien.

Det velgjørende Arbeide gik paa nye muntert fort, og fra den strænge Diet afveg man aldeles ikke. Men og desværre! havde hun ved en stor Sygdom ikke funnet blevet mere udtrymt. Hendes Ven, der ved Ugens Ende atter besøgte hende, følede den største Medlidenhed med hende, og styrkede hende ved den Tanke, at det Halve af Prøvelsen nu ast var forbi.

Nu blev den uvante Fasten, Beden og Arbeiden hende med hver Dag mere byrdesuld, og den overdrevne Afholdenhed syntes ganske at nedbryde et til Rolighed og rigelig Mæring vande Legemes sunde Tilstand. Den Skionne kunde tilsidst ikke mere holde sig paa Venene, og blev nødt til, uagtet den varme Marstid, at indhylle sig i dobbelte og tredobbelte Klæder, for nogensledes at holde den næsten ganske forsvindende indvortes Varme sammen. Da hun var ikke længere i Stand til at blive oppe, og endog i den sidste Tid nødsaget at holde Sengen.

Hviske

Hvilke Betragninger maatte hun giske over sin Tilstand? hvor ofte gif denne besynderlige Begivenhed om i hendes Hoved, og hvor sinerlig faldt det hende, da ti Dage forgik, uden at Vennen, der kostede hende disse yderste Oposfringer, havde ladet sig see. Men derimod forberedede sig i disse sorgfulde Timer hendes fuldkomne Helbredelse, ja dem blev afgjort. Thi da hendes Ven snart derpaa kom og satte sig ved hendes Seng netop paa samme Taburet, paa hvilken han havde modtaget hendes første Erklæring, og venskabelig, ja i visse Maader omtaltalede hende, standhaftig at udholde den korte Tid til, afbrød hun ham ved et Smil og sagde: der behoves ingen videre Tilskyndelse, min værdige Ven, og jeg vil disse faa Dage opfylde mit Lovste med Taalmodighed og med den Overbeviisning, at De har paalagt mig det til mit Bedste. Jeg er nu for svag til, at jeg kunde udtrykke dem min Tak, saaledes som jeg føler den. De har opholdt mig for mig selv; De har givet mig mig selv, og jeg erkænder, at jeg fra nu af skylder Dem min hele Tilværelse.

Mijn

Min Mand var sandelig forstandig og klog
og kændte en Kones Hjerte; han var billig nok
til ikke at fordomme en Tilbøjelighed som ved
hans Skyld kunde opstaae i hendes Barm, ja
han var stormodig nok, til at tilsidesætte sine
Nættigheder for Naturens Fordringer. Men
De min Herre, De er fornuftig og god; De har
ladet mig føle, at foruden Tilbøjeligheden er der
endnu noget i os, som kan holde den Ligevægten,
saa vi ere i Stand til, at afføge ethvert tilsvant
Gode og selv afføje vore hedeste Onsker. De
har ført mig i denne Skole ved Vildfarelse og
Haab, men begge ere ikke meer nødvendige, naar vi
først have gjort os bekendte med det gode og mægtige
Teg, som saa stille og roligt boer i os, og
faalænge, indtil det erholder Herredommets i Huset,
i det mindste ved smme Erindringer uophørlig
lader os mærke sin Nærvarelse. Lev vel: Deres
Veninde vil for Fremtiden see dem med Fornøjelse;
virk De paa Deres Medborgere som paa mig;
udvikle ikke alene de Forvirringer, som kun for
let opstaae over Besiddelser, men viis dem og
ved mild Anvisning og ved Exempel, at i ethvert
Menne-

Menneske spirer i Løndom Dybens Kraft; den
almindelige Agtelse vil være deres Lon og de vil
meer end den første Statsmand og den største
Helt fortjene Navn af Fædrelandes Fader.

Eloises Klage ved Abelards Grav.

af Lidner.

Oversat af Svensse. *)

I Midnattens Skod bæver en blodig Sky over
den skumle Øe, hvor Klosteret staaer, ligt en
Giensfærd. Al! der have I elset, ulykksaligste
blandt Dodelige. Imellem Gravene fremglimte
Monners Skygger, og imod Flodbreddens Ruiner
staaer en fraadende Vandvaage. En Grotte
(Kærighed selv havde forдум lagt dens Grund-
vold) var Eloises Bolig. Fra denne saae hun
imod Havet, tabt i Nattens Taage, og sagde med
sukkende Kost: mit Liv ligner dig, af Stormvin-
de kastede Bolge!

Mørk

*) Eloises og Abelards ulykkelige Kærighed er vel
alt for bekjendt, til her at burde videre omtales,
og

mod Mørk er hele Naturen; mørkere et min
Siel. Dog snart kommer Dagen igien, og Mor-
gensternen skal tindre paa en lysnende Himmel.
Men naar skal en Straale af Glæde oprinde i dette
Hierte? Dybe, gyselige Mørke, som nu omgi-
ver mig, maatte du vorde det sidste, evig fort-
sat af Dødens Alt omfavnende Mat! Ja, i Gras-
ven er No, og den Fortvivledes sidste, eneste Ven
er Døden. Kom, evige Sovn! Luk mit Die
for Lyset, mod hvis glade Blik du dog altid taa-
refuldt opløftes! Allerede er jeg død for hele Na-
turens Skionhed. blot for min bortgangne Ven
skaar dette Hierte endnu. Han er min eneste,
evige, qvalfuldt henrykkende Tanke! En staar
jeg i Matten. Intet Væsen er til, da Abelard ei
mere aander. Skabningen er et Rahos, en Af-
grund, foruden ham. Jeg vilde fra den — flye
umaaeligen langt bort. See der den Elskedes
Grav. — — — Al strømmer, mine Taarer! u-
udsigeligen bittere og sode ere I. Al! der ligger
dens

og det er vel kun saa, som behove i saa Hen-
geende at henvises til Hr. Provst Bas's temme-
lig hældige Esterligning af det Popiske Breve.

dens Stav, som med en Engels Skionhed for-
enede en Engels Ømhed; Og jeg hviler ei endnu,
et Stav, ved hans Side! Gud! hvad seer jeg?
min Vens, min Abelards Gienfærd nærmes mig.
Og hvad hører jeg? Hans Røst! — som fordum
rørte mere end tryllende Melodier. Er det en
Indbildningsvildfarelse? Er det et virkelig Syn?
ja, det er ei virkelig. Gyseligen kære Skygge!
Jeg vilde omfavne dig; men flyer isnende af Ræd-
sel. Og Du selv — forsvinder. Ene staaer jeg
i Matten. Engstelsens, Forstrækkelsens Billes-
der bestorme mine Sandser. Binden tuder i Taar-
nene under Matsugles Skrig. Vandvaagen bryler
imod Klipperne, oplyst af stumme Lynglimt, og
den døblege Maane forsvinder bag fulsorte Skyer.

J. B. S.

Beskrivelse over Paraklet.

uddraget af et Brev i Annual-Register 1768.

— — Abelards virkelige Grav var i Chalons i et
Benedictiner-Kloster, helliget St. Marcel, der lig-
ger

ger opad imod Alleen, som preyder Soanes Bredzde, henimod en Muil *) fra Byen — endelig hans Liig blev bragt til Paraklet, af Medyns med den saa ulykkelige Eloises Lidelser.

— — — Prioren, en indfødt Grænder, var til U-hæld i Paris; men Fader *** modtog os i hans Fræt værelse som Vert, deels paa sin Horesattes Begne i Sørdeleshed, og deels paa Klosterets i Almindelighed, paa en fortæsselig Maade.

Broderskabet er ikke talrigt; men dets For-mue er, som jeg hørte, meget betydelig. Derfor synes Gæstfriheden her forunderlig stor ved det blotte Syn af saalidet et Kloster.

Da jeg kom om Morgenens var Kirken efter Sædvane aaben. — Graven jeg søgte fandt jeg ved første Diekast. Den er i en tilbagehældende Stilling; og Bildhuggerarbeidet overgaaer Kunstens øvrige Arbeider fra den Tidsalder i Almindelighed, jeg mener i Frankrige; thi Italiens Smag for Meiselens Værker var ikke da, som nu, kommen paa denne Side Alperne; — de tal-rige

*) En engelsk Muil er en danske Fierdingvei.

lige og skionne Mindesmærker efter den Tid ere fremkomne ved Fyrsternes almindelige Opnuntringer.

Abelard var paa et Bessg i dette Kloster, maaske til et Slags dengang brugelige Disputeer-Ovelser. For hans virkelige Hjem erkiædes nu det beklaedte Earthauserkloster, mellem Biergene ved Beaujolais, hvorfra man faaer en Viin, der kun staer lidet neden for Burgunder; og som nu stiger i Priis — takket være Engelskmændene, der finde den mere overeenskommende med deres Smag, end mange andre, da den er mere stærk.

Der er en skion Indgang til det nederste Stokværk i dette Benedictinerkloster, hvor man ved Hælp af de lange vinduer, der naae lige ned til Gulvet, har en overraeftende Udsigt over omtalte Bierge (Beaujolais); Munkenes forstieellige Dørre vende ud til denne Indgang; og da de ofte gaae frem og tilbage til deres forstieellige Værelser, bliver denne Udsigt mere behagelig; — ellers vilde det kun være, hvad Malerne fælde det stille Liv. —

— Da jeg landede ved Mogen sur Seine,^{*)}
 var det meget naturligt, at jeg ønskede nogen
 Bevægelse, efterat have været indspærret i en
 Baad (le coche d'eau) henimod tre Dage; og
 da jeg spurgte: hvor langt Klosteret Paraklet laae
 derfra, svarede Kapitainen mig: "Den Mand
 med Purpurlivreet er Abbedissens Tiener;
 han kommer her efter Breve, Pakker og an-
 dre deslige Sager fra Paris, som sedvanlig-
 viis skeer, naar vor Baad kommer hertil; og
 han vil føre Dem derhen."

Maanen skinnede saare klart, og da det var
 nær ved Viinhøsten, tilstaaer jeg, jeg ingen Af-
 ten har spadseret med større fornøjelse end denne.
 Jeg fandt snart, det vilde være umuligt at un-
 dersøge nogen Ting den Aften, da Klokkken slog
 ti, i det vi nærmede os Klosteret, — men min
 Gang havde dog saa megen Nytte, foruden Be-
 vægelsen derved, at Tieneren omhyggelig havde
 udsprekt den Efterretning, at en Herre var kom-
 men fra England, ene og aleene, som han
 tænkte

^{*)} Paa Grænsen af Champagne og Brie.

tænkte og sagde, for at gøre en Pilgrimereise til Paraklet, saa at jeg næste Morgen fandt enhver Ting i Beredskab til at modtage en Fremmed efter de Bedtægter, der ere fastsatte i alle Klosterne, hvilke ofte ere Hospitaliers; *) thi de udøve tilfulde enhver af Gæstfrihedens Pligter.

— — — Selv Egnen omkring Paraklet forniede mig, endskont jeg ikke kunde faae Adgang førend Dagen derpaa. — Den lille Flod Ardusson glinsede langs ned igennem Dalen; og da Viinbierge i Almindelighed frembringe mange St. Hans Orme, er det intet Under, at Mættagalene havde staaet deres Voelig op der, da de ere deres liereste Føde, og det kan tiene forgængelig Skønhed til et Vink, at just denne Orms Klarhed er et sikkert Skridt til dens Ødelæggelse.

Da jeg funde Hr. Popes sionne Digt udenad, (jeg er overbeviist om, mange vil sige, jeg kunde have anvendt min Tid bedre — men dertil kan jeg svare som Cæsars Hoffolk, der sagde om
deres

*) Hospitalier, Hospitaliere er en vis Ridder-, Munke- og Donne- Orden, som opvarter og pleier Syge og Fattige.

deres Herre, hans Hukommelse var saa sterk, at han glenite intet uden Fornærmelser) morede jeg mig ved at gientage det ganske langsomt, da jeg vendte tilbage til Nogent, som er lidet over en Mil derfra, og ved denne Dekonomie varede det netop til Enden af Byen.

Endskønt jeg kom meget tidlig til Klosteret næste Morgen, fandt jeg dog en nydelig Sommersfrokost besørget i Fader St. Romains Værelse; han selv holdt samme Tid Morgenmessen. — Jeg valgte heller at gaae ind i Kirken, og blev forsundret over at finde det store Alter lige i Vesten, tvertimod alle Kirke-Arkitekturens Negler, og kun understøttet af en i Lombardstreet, som ligger mod Nord og Syd.

Nedens jeg stod ved Gitterværket (som adskiller Choret fra Kirken), spurgte en af Søstrene Chvis Pligt er at tage imod Almisse, og besørge de Budskaber, Forretninger angaaende, der indløb til Enhver i Sædeleshed; saaledes som det bruges i de fleste Nonneklostere) mig om jeg ønskede at tale med nogen Enkelt. — Jeg fortalte hende, mit Ærende var blot at see Kirken, — hvor-

paa hun vendte tilbage til sin Stol og fortsatte sine Andagtssvelser.

Efterat Fader St. Nomain havde endt Tienesten, og afført sig sin Ordensdragt, — jeg bemærkede, at da han lagde den lange Kiol i Sakristiet, gientog han visse Formularer, som sigtede til alle Klæders Afslæggelse i Graven; — tog han mig ved Haanden og førte mig ind i sit værelse, hvor jeg fandt en anden Kapellan, der dog hverken var saa høflig eller lerd som han selv; thi hans Nygte, selv endog i Paris, stemmer overeens med hvad jeg fandt al den Tid jeg op holdt mig der.

Efter de sædvanlige Forfrisninger fortalte han mig, at Abbedissen var i sit 82de Aar, og at hun dersor sielden stod op forend Middag, men at hun bad, jeg vilde hie, indtil jeg havde talst med hende — thi hun var min Landsmandinde, skjondt tidlig kaldet som Novitie fra England, — og at hun stod i Forbindelse med de uddøde Familiier Lissord og Stafford.

Hun var Tante til den nu værende Hertug Nochesaulcault, Syster til den store Kardinal,

og da hun i Slægtfolgen var den femte Abbedisse for dette Kloster, smigrede hun sig selv med Haab om at det vilde blive et Slags Familiearv, og at hans Majestæt — thi det er et kongeligt Abbedie — naadigst vilde sticke det til En af samme Navn, naar hun engang blev bortkaldt; hvilket hun hver Time ventede og hver Dag ønskede.

Til en nærmere Prøve herpaa, er det Roschfaulcaultske Familievaaben opslaaet over enhver Indkørsels-Port; og naar nogen Reparation foretages eller Myt sættes til Uvnguningerne, iagttager man det samme.

Hørend vi gif til Bords, gjorde St. Rosmain en Tour med mig rundt omkring Klosterets Eiendomme. Popes Beskrivelse er idealist, og let bragt over i en poetisk Indbidningskraft; men jeg saae hverken Klipper, eller Graner, ikke heller var det en Egn, der nogensinde synes at kunne frembringe Gienstande af dette Slags; tvertimod det var i en Dal, og det er i Almindelighed Bierge som Alperne, der frembringe deslige Udsigter.

Jeg

Jeg maae her tillige erindre, at den Linie:

"I Cellen udstrakt Eloise sad")

Skulde være: tæt ved Cellen; Dørrene til alle Cellerne gaae ud til det almindelige Kloster. I dette er ofte Begravelser; og man kan vel formode, at hun har forladt sin Celle — saa meget mere, da det var i saa heed en Deel af Frankrig — for at tage frie Lust, skifte Plads og forfriske sig.

Den øverste Deel af Bygningerne paa Paraklet er ikke saadanne som vi kunde forestille os dem fra det tolvte Aarhundrede; men Hælvingerne derimod maae udentvivl være fra denne Tidsalder, da Buerne alle ere tilspidsede.

Tæt dertil stoder en lav Bygning, som nu behoer af en Møller, og som har nogle Tegn paa virkelig Alderdom, til hvilken Mening St. Romain ogsaa hældede. Det synes at have været den offentlige Sal, hvor Abelard holdte sine Forlæsninger; thi i Væggen er der smaa Aabninger paa hver Side, saa horizontale, at den seer ud

*) See in her cell sat Eloisa spread.

næsten som Vænke, da den ellers ikke stiger saa theatermessig opad i andre Bygninger.

Efter Middagsmaaltidet havde jeg den Aere en Time at underholde mig med Abbedissen, som forsikrede, at hun i de 32 Aar, hun havde opholdt sig her, endnu ikke havde seet nogen Engelsemand; men at hun troede, en Equipage, som hun havde Grund til at ansee for engelsk, havde holdet stille nede paa Sletten, foran den store Port, som gaaer ind til Forkanten, men forend hun kunde tilklaendegive dem sit Ønske at see og underholde sig med bemeldte Selskab, vare de alle rede tagne bort med mine Landsmænds alt for sædvanlige Posthurtighed, efterat de netop havde aftegnet Udsiden af en Bygning, der behagede dem; endskont ikke en eneste Steen maaskee var tagen ud af Gruben i Abelards og Eloises Dage.

Systrene klaendte kun lidet den rørende Deel af Historien der gav Anledning til vor udødelige Popes over al Esterligning skionne Digt: "Et Brev fra Abelard til Eloise."

Da Abbedissen gav mig Tilladelse at see de indvendige Dele af Klosteret, erindrer jeg, at nogle Geistlige fra Landet, som havde spist med

os, giorde sig megen Umage for ligeledes at faae Adgang, men sif til Svar : " ce n'est pas utile ; " og deraf faae jeg, at den Fornemste i Klosteret har en vilkaarlig Magt til at bevilge endogsaa vort Kion Adgang, naar det behoves, som f. Ex. Læsger, Chirurger, Kunstnere af ethvert Slags og Fremmede, som komme for at undersøge Oldsager, og allerede have nogen Indsigte.

Levningerne af disse, saa saare ulykkelige Eskende, Abelard og Eloise, hvis Liig endnu bestandig ere hele, findes bisatte i en Niche i Hvælvlingen under Abbediet; men da det var Skinnet af Vorfakler, der oplyste den, kunde jeg næsteit ikke see noget tydelig uden at Eloise lod til at have været meget høiere end Abelard. En lille Af-
sats af brændte eller hugne Steen satte dem i Sikkerhed for at blive traadte under Fodder, og Hvælvlingen lod til at være pakket meget fuld, da den kun er lille.

Førend jeg kom til disse de Dødes Boliger, viiste man mig alle Hvælvingerne under den forrige Kirke og særsfildte Kapel, der nu vare vel fyldte med Viin. Man opretter ofte deslige Magasiner, endogsaa til Salg, hvor Klosterne ikke besidde

besidde Rigdomme nok enten af liggende Grunde
eller af offentlige Kapitaler til at kunne ernære sig
selv. Og i de Egne, hvor der ikke groer Viin,
tager man sin Tilflugt til Kostgængere eller Pen-
sionærer for at underholde sig, siden Pengenes
Værdie er forandret der, saavelsom overalt. I
dette Kloster er fun to og tyve Søstre. — — —

Fader St. Nomain fuldendte sin Godhed
med at følge mig paa Veien til Troyes, en af
Hovedstæderne i Campagne. — — —

S. W. Lundbye.

B r o d r e n e.

En virkelig Tildragelse.

Abbediet La Trappe i det forhenværende
Normandie er bekjændt for sin grusomme
Strænghed i sine pinefulde Øvelser, hvormed
en indbildt Fromhed troede at behage Godheds
Gud. Til denne Strænghed sojede man endnu
den utroligste Uselhed i Levemaade og troede ved
at nedbryde sin Sundhed her i Verden at tilkøbe
sig Salighed hisset. Skuespillet, Greven af
Comminges er maaskee alt dette Maanedsskrifts
Læserinder bekjændt; her var det rædsomme The-

ater

ater, hvor den beri indeholdte rorende Tildrægelse virkelig foregik. Jeg vil paa følgende Blad meddelse en til de gode Sieles Taarer maaßke ligesaa værdig Anecdote, uddraget af Voyage dans les departemens de la France par une société d'artistes & des gens des lettres. 34me Cah.

To Brødre af Familien Deschamps havde fra deres Ungdom af været Medbeilere, og kom til sidst saavidt i deres Fiendskab, at hine Broderkærigheds blide Følelser, Menneskeslægtens Kjænneste Trøst i alle Lidelser, omsider reent udfuktes hos dem. Begge varer rasende forelskede i eet Fruentimmer, som viiste dem begge ligemegen Kulde, da hun hemmeligen havde bortgivet sit Hjerte til en lykkeligere Trediemand, om hvem hine To ikke engang drømte. Den ene saae i den anden Ophavsmanden til sin Ulykke, den ene saae i den anden Nyderen af den misundte Lykosalighed, som begge varer lige langt fra. Længe nedkuet, brød omsider deres rasende Had ud i fordoblet Nædsomhed og selv Navnet, Broder, syntes kun at forstærke deres Afsky for hinanden. Forgiæves forsøgte en grædende Moder, en forsvivlende Fader, smiie Venner forsøgte forgivæves

ves at formilde deres Harm og læge de sønderrevne Hierter. Hundrede Gange vare de forsigte, men hundrede Gange var deres Had igien stedse vildere, stedse mere truende udbrudt i Dieblikket derpaa. Alting bebudede den sorgelige Opsloсning af Knuden, som snart fulgte.

Det ulyksalige Dieblik kom. Det var en Jagt-Dag. De to Brødre, som havde omfavnnet hinanden Dagen forud, toge om Morgenens ud. Jagten adspredet dem; Hændelsen fører den Yngste det Fruentimmer, der har saaret dem begge, imøde. Hun var Ene; den hendes Kion skyldte Opmærksomhed byder ham nærme sig hende, og hun imodtager hans Arm. Den ældste kommer til; han formoder en astalt Sammenkomst. Hans Harme stiger, og udtryrder i Voldsomhed. Den Yngste paa sin Side indbilder sig, at hun er der for at søge hans Broder. De ere begge bevæbnede; et Dieblik — begge strømme i deres eget Blod.

Vævende, afmægtig, aandeløs slæber det unge Fruentimmer, som imod sin Villie havde foranlediget dette rædsomme Oprin, sig hjem til Forældrene; hendes Hulken, Forvirrelse, afbrudte

brudte Ord give 'omsider Vink om hvad der var foregaaet. Man flyver til Pladsen. Den Aeldste trak endnu sin Aande, man bærer ham bort; men hvor er den Aanden? Et Aar henrinder, ikke det allermindste Mys om hans Skæbne. Den Aeldste kommer til sig selv; han læges; Gienstanden for hans Lidenskabaabner hans Vine ved at indgaae Forbindelse med ham, hun hidtil i Løndom havde elsket. Nu erkendte han, hvor ugrundet hans Mistanke havde været; Samvittighedens Mag paaførte ham en Tungsindighed, der truede med at lægge ham i Graven. Han haabede at finde Rolighed i la Trappe og flyer did fra Faderens Huus. Han fremstiller sig for Abbeden, fortæller sine Ulykker, imodtages. Ordensreglernes hele Tyngde faldt nu tungt over hans Hoved.

Temten Aar tilbragte han i denne Tilstand. Endelig kommer en Fader for at see sin Son; men — der satte man Ere i at trodse Naturen. Man bød Faderen tilbords i Spisesalen, medens Sonnen liggende paa Maven paa Gulvet, med Hænderne over Kors, ikke torde høre Blodets Stemme, ikke slaae Vinene op til ham, som gav ham

ham Livet, og som man om Eftermiddagen affær-digede, uden at unde ham den Trost at have omfavnet sin Søn. Den Virkning, saa forfer-delig en Prove havde paa den ulykkelige Søn, var saa voldsom, at han Klokken Ti om Aftenen ikke var mere. Man hensætter Liget i Kirkens Kor. To Munke udnævnes til at vaage derover, og vor ældste Broder er den Ene.

Du ere de ene med Liget, begge tie, begge bede de, ukiendte med hinanden, thi dor havde ingen Munke, indsvøbt i sin Hætte, Lov til at see paa endog den lige gyldigste Ting. Der er en Tyv i det ene Vorlys; vor ældste staarer op for at redde det. Han taber sin Hætte, og — hører i det samme en Stemme: Det er ham. Min Broder! det er Dig! Jeg dør. Det var den ulykkelige Ungste, som den Gang, mindre saaret end han, havde reist sig, og forfulgt ligesaa meget af Angest som af Nag, havde taget sin Tilflugt til dette Huus. I femten Aar havde de boet under Tag sammen. I femten Aar havde de hver Dag været sammen, og aldrig seet hinanden: i femten Aar havde Abbeden, som havde forbeholdt sig den Ret at skrifte sine Munke for dessikrere at
tyran-

tyrannisere dem, vidst deres Tildragelse, og ikke
tænkt paa at forlige dem.

Bed denne Stemme slaaer den Eldste Dinene
op. Han seer sin Broder bleg, skælvende, forstenet,
udstrække sine Arme; han styrter sig i dem. Hvil-
ket Dieblik! Henrykelsens Dieblik! Smertes-
nes Dieblik! Overrasfelse, Glæde, Nag, Ste-
dets Nædsomhed, deres svækede Sandseredsfaber,
deres ved den lange Spægelse hentærede Lege-
mer: Alt gjorde den Bevægelse, de følede, for-
færdeligere. Deres Saar havde aabnet sig: de
laae i hinandens Arme: de vilde tale til hinan-
den, kunde ikke mere. Deres Blod, som rande
strømmevis, hersvede dem paa eengang Mæle,
Kraft og Liv: de besvimedede i hinandens tætte
Favn. Bedetimen slaaer. Man kommer:
man finder dem døende. De kunde ikun sige
nogle faae Ord. Du kændte os: sagde de til
Abbeden: Du seer den Tilstand hvor vi ere. Saar-
dan er Eders Kiørsligheds Religion. Du kændte
os! og — de udaande.

M. C. Bruun.

Den Siberiske Ceder.

Af Pet. Jonas Vergius.

Den Siberiske Ceder (*Pinus Cembra L.*), som
og pleier at kaldes den hvide Ceder, er i Sve-
rige en ubekjendt Træart, hvis Indførelse, for
Esterlægten, da den rigtig nok vokser ikke saare
langsom, vilde være en stor Belgierung. Efter
Pallas's Uttring kan man intet Træ forestille
sig, der havde en stignere og højere Vært, end
de gamle Træer af dette Slags, hvis Top Hiet
neppe kan nære. Deres Styrke kommer overeens
med deres Hvide; thi en fuldvoren Stamme leve-
rer Bræder, der ofte ere over fire Hod brede. I
Siberien bruger man Træet til Bygninger, især
til Gulve, da det er ikke krumt og tillige over-
ordentlig hvidt. Desuden yde dette Træes Frug-
ter Indvaanerne en god Næring. De bestaae i
et Slags Nødder eller Kiærner, som sidde i store
Topper, der, naar Modenhedens Tid er kom-
men, i August falde af Træet, og springe op,
saa at Nødderne falde ud. De blive i Siberien
og overhoved i Rusland hyppigen samlede og spi-
ste, uden at man har fundet dem usunde; me-
stendeels

stendeels spises de, som de ere, og sættes især paa
de Fornemmes Bord til Desert, da de have en
vel noget harpixagtig, men dog i øvrigt behage-
lig Smag. Desuden presser man deraf Olie,
som de Fornemme i Fastetiden betiene sig af i
Stedet for Smør. I Rusland udgjore disse Ced-
ernødder en indbringende Handelsvare, og J.
J. G. Gmelin fortæller, man pleier i Werchoz-
turje, hvor han saae Pundet betales med 15 Kope-
ker, i Aaringer, naar disse Cedere bære rigelig,
midt om Høstens Tid at lade alt andet, selv Kor-
net ligge og fordærves paa Marken, og springe
i Skoven for at bierge sine Cedernødder.

J. R. S.

Af Dagens Historie.

Den franske Borger Bonneau opfordrede i
September offentlig alle Folk af Smag til at be-
svare det vigtige Spørsmaal, hvem Prisen burde
gives blandt de tre Damer, om hvis Fortrin den
offentlige Mening i Paris var deelt: Juno Los-
doiska (Repræsentanten Louverts Elskede), Venus
Tallien

Tallien (Repræsentantens Kone) eller Minerva Stael (den svenske Gesandts Kone)? "Mythologerne heder det, have aldrig ræsoneret saa meget om de tre Gratier, Parcer eller Furier, som der nu tales om disse tre Damer. Men vilde give Juno Prisen, om man ikke maatte befrygte at vække Jupiters Skinsyge, han, som stedse staar Skildvagt, Louvet udgiver en Tidende kaldet Skildvagten, le sentinelle. De, som ønske at skue Cybeles Barm, ville tidele Minerva den. Belønningen bliver Samlingen af Cheniers Sor- gespil og Dubois Crancees Hyrdedigte. Prisskrifterne maac indsendes inden Maanedens Udgang."

J. B. H.

Literatur.

I.

Schreibtafel zum täglichen Gebrauch für Damen. 1795. Leipz. bey Voß und Comp. i Kommeformat med et Titelkobber, et Maleri paa huuslig Lyksalighed, tegnet af Chodowiecki, og stukket af H. Lips, kostet 20 Gr.

"Guld af sund, almeenforstaaelig Philosophie og Leverviisdom over quindelige Forhold og quindelig

delig Bestemmelse i en kunstløs men dog indtagende Dragt. Der er i lang Tid intet populært Skrift kommet Nec. for Dine, hvori alle Grundsetninger vare saa moralst øgte og rene, hvor alt var indrettet saa svarende til sin Bestemmelse og tillige foredraget med saamegen østhetist Fuldkommenhed som her." Saaledes i Jacob's Annalen der Philosophie i A. 599 f., og enhver Upartist vil formodentlig sande denne Dom. Som Bogens udmarkede Hensigt og Bestemmelse angives i Forerindringen; at henvise til uskyldige, huuslige og Familie-Glæders Værd, og deres Fortrin for hine berusende og kostbare Lystheder og formeentlige Glæder, og saaledes ved Lære og Exempel bidrage til den sande og øgte huuslige Lykkes Besværing.

Indretningen er denne: Forst Almanach for i. A.; dernæst 9 Opsatser paa ligesaanlige Afk: 1) Om Inddelingen af Huusholdnings Udgifter (S. 18). 15 Almindelige Negler meddelede af den bekjendte Forfatterinde til en yndet Huusholdningsbog: Unterricht für ein junges Frauenzimmer. 2) Om Fordom og Dom ester det Ud vortes (S. 19 — 36). 3) Violerne (S. 37 — 47).

— 47), 4) Egtestands Huusgeraad (S. 48 — 56), en Fortælling. 5) Mandeklager over quindelig Kunstfærdighed og quindelig Lærdom (S. 57 — 83), to venstabelige Breve. 6) Ogsaa Menneskekundstab hører til et Fruentimmers Uddannelse (S. 82 — 94), et fundet Brev. 7) Hagelvæiret eller Trost i Ulykke ved en ædel Kvinde (S. 85 — 108), mærket F. D. 8) Om Forsøngelighed og Modesyge (S. 109 — 35), med en Historic indblandet, underskrevet N. Og 9) om Fruentimmerlæsning (S. 136 — 44). Alm. opholder sig ikke her ved disse Stykker, da endeal af dem, oversatte, med en original Tilgist snart udkomme paa Boghandler Liunges Forlag, og Nesten leveres heri. Det øvrige Num er bestemt til Skrivertavle, og sædeles begvemt til at optegne Anmærkninger i for hver Aarets Dag. Her ansøres og hvormeget en vis aarlig Indtægt udgjor dagligen; endelig: Anledning til Notitier og Udgifter for quindeligt Eyende.

J. K. G.

2.

Nye og fuldstændig Huusholdnings Bog for drifte
tige Huusmodre eller Anvisning til alle

Sor-

Sorter fine, velsimagende, men tillige so
lide Netters Tillsavning, samt om Bag-
værk, Syltning, Marinering icke efter Over-
kokenmesterens i London Francis Colling-
woods og John Wollams's nylig udgivne
universal Kogebog, hvortil er lagt en fuld-
stændig Underretning om den hidtil ubrugte
saare nyttige Tørring af allehaande Kjøb-
kenurter til Brug som friske, udførlige Af-
handlinger om Kjødsaltning og Røgning,
om Smør og allehaande sine Østes Tilbered-
ning og Behandling, om Mæltesoren og
Ølbrygning, alt efter bedste engelsk Maade
og andre Knudiges Erfaringer og Grund-
sætninger, samt tydelig Anvisning til at
skaffe Tingenes Godhed ved Indkjøbet. —
Kjøbh. 1796. Paa Boghandler A. Sol-
dins Forlag. 316 Sider. 8. foruden 15
Sider Register. —

Dette er den fuldstændige Titel paa en Bog,
som, skønt den ikke har sit umegelige Værd, dog
ikke saa ganske ubestemt fortæller at anbefales:
Hvad den i Artikel angaaer, Kogebogen nemlig,

som gaaer til S. 247. da, uagtet det ikke kan negtes at efter samme tillavede Netter jo maatte blive fine, velsmagende og solide, have de dog alle den Heil at de ere alt for ueconomiske og forme- delst alt for stærke Kryderier ikke gavnlige for Sund- heden, egentlig er dette og kun en Røgebog for de høieste Stænder, de øvrige Artikler derimod fra S. 247 til Slutningen fortiene i alle Hen- seende at anbefales til Læsning og Overveielse af en- hver fornuftig Hhuusmoder. For disses Skyld alene vil vist ingen blandt saadanne fortryde, at hun anskaffer sig Bogen. — Den lille Anvisning til at vælge det bedste ved Indkøbet er især mær- kelig. Hunsoeconomiens Varekundskab, om jeg saa maa kalde den, er uagtet dens Almænnigtig- hed hidtil slet ikke bearbeidet hos os, megen Tak fortiner dersor. Udgiveren for det han her har gjort, som, det vi ikke rettere klonne, er meget Got, og opvækker hos os det Ønske at han snart vilde klenke vore driftige Hhuusmødre noget Mere Lignende.

A. A.

4.

Morgen und Abend Gedanken eines jungen
Frauenzimmers. Berlin, bey Felisch,
1795, 4 Ark, i 8. 27 Kr.

Syv Morgen-, og ligesaa mange Aften-Betrage-
ninger, alle skrevne i en reen og sand Gudsdyr-
kelsens Land, og i Stand til i et ungt dannet
Hierte at opvække og vedligeholde religiose Ideer.

Ud af nürnberg. Gel. Zeit. i. A. S. 558 f.

5.

J. Burtons Vorlesungen über weibliche
Erziehung und Sitten. Aus dem Eng-
lischen. 1 Band. Leipzig, bey Gräff.
1795. 18 Ark i 8. Koster 18 Gr.

Forelsningerne ere henvendte til unge Fruen-
timmer, og, efter Overs. Fortale, i England
af nogle den quindelige Opdragelses Venner vir-
keligen brugte i de der sædvanlige Søndags-skoler.
Indholdet er i sig selv fortræffeligt; Grundset-
ningerne rigtige, selv- og vel giennemtænkte.
Reflexionerne sande og overlagte, og alt samlet

med Valg. Sproget er en færlig, rolig og alvorlig Faders.

Men hos Born fra 10 — 14 Åar kan man ikke forudsætte den Opmærksomhed, der fordres til at høre paa, og det Overleg, der fordres til at forstaae og nytte et saadant Foredrag, og for unge Fruentimmer er i Folge af den quindelige Indretnings Natur en ganske anden Tillavning af disse Retter nødvendig. Bogen kan dersom ikkun anbefales Mødre, som ville underrette deres fuldvorne Døtre i Læren om Pligterne, som Døtre, Koner og Mødre; disse ville deri finde meget og brugbart Stof til deres Samtaler, og da vide paa deres Maade at forarbeide og giøre det behageligt for unge Fruentimmer.

Indholdet er: 1) Om Flid, om Undervisnings og Skoleferiers Hensigt; 2, 3, 4) Om Ufkyld. Ædmighed, Lævillighed og Oprigtighed som Egenskaber ved et Barns Charakter; 5) Om Quindeliknrets Indflydelse paa det selfæbelige Liv; 6, 7) Om Hustruens og Moderens Pligter; 8) Om quindelig Opdragelse; 9) Om quindelige Dueligheder; 10) Om Ekionhed og Pynt; 11) Om nogle psychologiske Bestæmmelser hos Fruen.

Fruentimmerne; 12) Om Fruentimmerses Læsning; 13) Om qvindelige Sæder; 14) Om Fornosielser.

Oversættelsen synes ikke at udmærke sig meget frem for de sædvanlige. — Det andet Bind loves med det Forste og skal prydes med fire Kobere forestillende Fruentimmeret i firedobbelt Tilstand.

Ud af Jacob's Annalen der Philosophie i. A.
S. 231 f.

6.

Paul und Virginie von J. B. G. de Saint
Pierre, aus dem Franz. mit Anmerk.
1795. 218 S. i 8.

Denne nydelige Roman, hvoraf Originalen 1789 udkom, har i Hr. Hadermann fundet en Mand, der rigtigen og fint har kopieret dette skjonne Naturmalerie. Kun saa Steder flettes det paa Tydelighed.

Ud af Allg. Lit. Zeit. i A. 415. S. 128.

7.

Moralische Vorlesungen über die Pflichten
der Menschheit und des ehelichen Ver-
trags,

trags, vornehmlich von Seiten ihrer
Wichtigkeit für junges Frauenzimmer
betrachtet, von Fr. Aug. Fritsch, öff.
Lehrer und Pred. bey dem Freyadelichen
Magdalenenstift zu Altenburg. Altenburg,
bey Richter 1795. 9½ Ark i 8. Koster
12 Gr.

Indholdet er: Rydsheds Begreb og Nødven-
dighed, Bevæggrunde til samme og Følger af det
Modsatte. Egteskabs Begreb, Forpligtelse
til samme, Indvendinger, Hindringer at bort-
rydde. Hvaar bør Mennesket indgaae dette
Fordrag? Hvor mange Personer kunne paa een
Tid træde i dette Forbund med hinanden. Hvilke
Personer kunne og tør gifte sig? Beslutningen
til Egteskab være velbetænkt, grunde sig ikke
paa blotte Føleller, heller ikke paa Næsonnemang
ålene (Klogskabspartier), men paa fornuftig
Tilbøjelighed. Destineé. Faderligt Sam-
tykke. Mesalliance. Offentlig Slutning
af det øgteskabelige Forbund. Samvittigheds
Egteskab. Concubinat. (Hvorfor ikke og
Egteskab til venstre Haand, hvorved Konerne
fun

kun ikke nyde de til dem viede Mænds borgerlige
Nang?) Egtestabs Pligter, som Kone, Mo-
der, Hhuusmoder og Mandens Veninde. Egte-
stabs Uopløselighed. Skilsmisse.

Indholdet er, som man seer, temmelig
fuldstændigt og Udførelsen ogsaa saadan, at man
faa Steder undtagne, kan være tilfreds dermed.
— Fors. Skrivemaade er blomstrende, ofte
selv noget sogt og tillige for almindelig, hvilket
dog i visse Materier har sin Fordeel; ikke sielden
ogsaa opluende og rørende. Uden Betenkning
og tilvisse heller ikke uden Nytte tor dette Skrift
gives de fuldborne Skionne i Hænderne.

Udaf Allg. Lit. Zeit. i. A. 413. S. 133.

8.

Anmuthige Erzählungen für junge Freunde
innen der Lektüre. Ein Beitrag zur
Bildung des Herzens. Nach 2 Ausg.
des engl. Originals. Nürnberg. Baur
und Manne, 1795. 7 Ark. 8. kostet
30 Kr.

De anbefale sig ved en flydende og let Fortæl-
lingsmaade, en reen og sund Sædelære, og en
tro

troe Tegning af Naturen. Overskrifterne ere:
1) Landhuset. 2) Midlet. 3) De to Æller. 4)
Gusken. 5) Udbugten. 6) Amalia og Emma. 7)
Drømmen. De ere og saare sirligen trykte paa
Skrivpapir.

Ud af neue nørnb. Gel. Zeit. i. A. S. 559.

D o d s f a l d.

”Den 14 August i Aar døde i Stuttgart den,
ved sine for en stor Deel paa Aand og Erfaring
rige Skrifter berømte Frue Marianne Ehr-
mann, født von Brentano i en Alder af hen-
imod 40 Aar; — hun var fød 25 Nov. 1755.
— Ved ulykkelige Levnetsperioder og utallige
virkelige Lidelser blev hendes Sundhed efterhaan-
den nedbrudt; men især leed hun næsten uden
Ophold i de sidste to Aar af adskillige farlige An-
stæd. Den afgivrende Sygdom, der først 9
Dage før hendes Død indsandt sig, var Krampe,
hidsig Gallefeber og Lungeantændelse. Mand,
Onkel, Venner see med stumme Saarer efter
den tidlig Forevigede. Denne fortræffelige Kones

over-

overordentlige Aaland, dybe Følelse og til høieste
Opoffring stakte Hiertc lærte hendes Fortrolige
bedre Kænde, end det var muligt for den blotte
Læser af hendes Skrifter. Hun skrev lidt af
Tilbilstighed, og klagede ofte med den bitterste
Bedryvelse over, at hendes Skrifter ikke kunne
udarbeides med den Roslighed, hun troede at
være sig selv og den tyske Almenhed skyldig.
Desugætet lod sig, naar hendes i Aar anmeldte
samtlige Skrifter ere udkomne, giore et Valg af
fortræffelige Stykker, som ere den tyske Verom-
melsse værd, og fortiene, som et værdigt Mindes-
mærke om hendes Aaland, at komme til Ester-
verden. Skade, at hendes til Digtekunst lige-
som stakte Siel ved Omstændighederne ikke fik
denne Retning. En skion og brændende Ind-
bildningskraft, en stor Magt over Sprogets
Kærne, oplostet Sands for Sielens det Høje
og Skønne, og en ligesaa om som levende og
ved den høieste Ild henrivende Følelse, som var
hende egen, lode formode, at Tyskland havde
havt en, om muligt endnu ildrigere Digterinde
end Sappho at beklage i hende. I øvrigt vil
man, naar det engang er Tid at skrive hendes i
psycho-

psychologisk Henseende mærkværdige Levnetsbeskrivelse, først indsee, hvormeget denne ulykkelige Edle leed, hvorledes hin i selv hendes Feil var værd Deeltagelse, og i hendes Dyder Beundring; og da først overbevise sig om, at i hende brækkes ved Skæbnens og følesløse Menneskers Storme et af den tykke Aands skinneste og kraftfuldeste Blomster." Til denne Nekrologi, udaf Nürnberg. gel. Zeit. i. Åar S. 559 f., troer man det ikke upassende at fåie Oversættelsen af et Stykke, som paa hendes Fødselsdag blev hende tilsendt af en, hende høit skattende tyfe Lærd:

Amalia.

En Obeliske
opreist Tænkerinden Marianne Ehrmann.

Amalia
sitt Kjens Prydelse!
Det Godes og Edles
Lærerinde og Monster!
Dybtforskende over Mennesker,
dybtsolende, hvad hun tænker,
fuld af Erefrygt for det Store,

fuld

fuld af Kærlighed for det Skionne,
fuld af Kærlighed for alle Mennesker
udaf Skaberens Mesterhaand !

Om for Ægtemagen,
inderlig for Vennen !
Tro i Kærlighed,
tro i Vensteb,
Dyden tro,
Religionen tro,
sin Religion !

Manderig, ikke lerd !
Hiertelig, ikke folsom !
Ingen Talerſke, men velsalende !
God, ikke sandhedsskye,
frielig, ikke smigrende,
stor, ikke stolt.

Hendes Pen
skylder vort Fædreland
herlige Skrifter,
fulde af egen Estertanke,
fulde af stor Erfaring,
fulde af elegant Videnskab,

ſtrevne

Skrevne

med henrivende Glæd,

med overtalende Kraft,

i et skjært Sprøg,

i Hiertets Sprog,

i Naturens Stil!

i den ædle Hensigt

at udbrede

Storsind og Visdom

iblandt Piger,

at synke

deres Forstand

med hver skien Kundskab,

deres Hierte

med hver quindelig Dyb!

at opreise de Falde,

at lede de Bildfarende,

at bevare Uskyldigheden,

at advare

for

den overalt travle Forsørelses

Snarer!

Hun faldes

af ædle Piger
Lærerinde og Veninde,
af Beilerne
Menneskehedens Belgisrerinde !
Løn hende, løn hende,
Du, mit Fædreland !
Løn Fortienesten !
Vær kun retsædigt, retsædigt i dine Gaver !
det er nok,
for
stedse fuldkommen at lykkeliggøre
denne Fortreffelige !

Vær med hende, Du de Ædles Gud !
Beskyt, bevar, ophold hende !
Ophold hende længe !
ophold
hendes Hånd for Verden,
hendes Visdom for Ungdommen,
hendes Omhed for Egtemagen,
hendes Kærlighed for Bennen !
Og giv, Du Livets Herre !
(tilgiv det dristige Duske !)

at

hendes Vens Øie aldrig seer
Amalias Grav!
Amalia aldrig seer
sin Vens Grav!

J. B. S.

Til Aphrodite.

Blodstænkedede dele, paa phryngiske Sletter,
Blandt Saar og Tropeer, Mæoniens Muse
Og Kampens Enyo de Laurbær som dræbe!
Tungt storme i Harpens hensmeltende Toner
Epopeens Hexameter.

Mig gav Parcen— Held Nattens alvorlige Datter!
Mig gav hun Taarer for Mandefald.
Tre Gange hørtes Lyd som af Sittren
Fra Bierget, og islende sukkede Myrten,
Og faldt, og jeg blev.

Men i Myrten var Skiebne — alt tidligen syntes
Mig Skovduens Kurren fra Hvidtiornen venlig;
Jeg

Jeg giftede barnlig Druen med Elmen
Og hørte saa gierne, skønt græd, naar jeg hørte,
Om Thisbe og Hero.

Dog Taaren floss stille; saa nedrandt paa Urnen
Artemissias sidste svagtglimrende Taare.
Og tavs var min Fryd, som naar ukiendt og salig
Man redder sin Uven, og staanende flygter
Hans bluende Tak.

Men da saae jeg Heloise og mit Hjerte svoer Elskov
Og sværmede Haab og raste Hærtvivlen;
Og ynkende gav Mnemosynes Erato
Min Harpe at rsre og god paa min Læbe
Vestalenheds Dug.

"Cythere" da sang jeg, og Sukke som lindre
Og vemodssuld Blidhed opfyldte Barmen;
"Vær hilset Velsignelsens Hilsen, Cythere!
Med dit skinneste Navn — maastee Aphrodite
Maastee Heloise."

"I hoppende Maanskin om solvklare Kilder
Dædaliens Roser tildusste dig Lovsang;
Lovsang tilrusle dig venlige Bølger;
Og himmelen smiler, blaa som dit Die
Dig Lovsang imod."

"Hvor

"Hvor sene Trioner vælte sig evig
Og evig forgives at naae Oceanet;
tilbedes dit Alter — hvor Lybiske Tigre
Fraadende hvæse i gloende Ørkner;
Paakaldes dit Navn."

"Før Lilien aabner sig, Morgenens Lærke
Besynger din Godhed; og Mattens Favoner
Omsprede din Lov i Mattergaltriller.
Dig toner min Harpe og hele Naturen
Gientoner kun dig."

G. G. Sveistrup.

Huusligt Liv.

af Weiss.

Oversat af Transt.

Alt henviser os naturligvis til vor Families
Middelpunkt. Det er den første og sidste blandt
Forbindelser. Der fodes man, der dør man:
uhældig den, som ikke veed at leve der! Sygdom-
me, Gienvordigheder, Alderdommen fæste os der.
Jo mere man gaaer frem i Alder, desmere føler
man Trangen dertil; jo mere fornuftig man er,
desmere føler man Værdien deraf. Det er et
til Vane blevet Selskab, en simpel Tilflugt, et
Fristed imod den store Verdens Aßmageligheder,
og, Daarer som vi ere! i Stedet for at forskjøn-

ne, udvide, betrygge dette frebelige Tilflugtssted, vanhelde vi det, givre det øde, og Adgangen der til mere og mere vanskelig.

Det føleste Træk af vor Tids Fordærvelse er den Foragt, man paatager sig imod huslige Nydeller. Den foregivne gode Tone quæler Maturen, og i det den vil sætte sig over den, stiller den sig neden for den. Uagtet alle de Væseners Sarkasmer, der ere døde for det Ukunstede, og som misunde Andre det, de ikke mere kunne smage, blive Huslivets stille Glæder stedse Lykkens den naturligste Kilde. Men saadan er Skæbnens strænge Lov, at de største Nydeller koste mest Umage at erhverve.

Den bestandige Bemærkelse, hvorunder man lever i det private Liv, afmøster nødvendigvis en Mængde Skræbeligheder, som formindst dens Agtelse, der blotter dem, og dens Tillid, der udkrammer dem. Sælen ligesom Legemet viser sig ikke offentlig uden efter at have pyntet sig; da man derimod, i det private Liv, vanskeligen skuler sine Mynker, sin Bleghed, sin skaldede Vand, og sit flaué Udseende. Fra den ene Side har man mindre Ayledninger til at beundre

dre, fra den anden mindre Haab om at beundres: og da man ikke finder Behag uden hos dem, som man troer at behage, fødes lidt efter lidt Kulde, Kedsomhed, Aflsmag, og den gode Opførsel er østere Frugten af Overlæg eller Pligt end af Venstebog og Hoiagtelse. — Ved at betragte det lille Antal lykkelige Ægteskaber torde man fristes til at troe, at Varigheden af denne Forening ingenlunde er passende for vor Ubestandighed: og imidlertid er dette Forhold det første blandt selskabelige, det hvorfaf alle de andre udspringe.

En af de almindeligste Marsager til de ilde sammenpassede Foreninger er den yderlige Overdaad, som, ved at undertrykke alle vore andre Tilhøiereligheder, gør af Ægteskabet snarere en Fiancés- eller Stoltheds-Speculation, end et Hm-heds Baand eller Charakterernes Lighed. Pengene, Forsængelighed, Indflydelse ere de væsentlige Gienstande; Personen er kun en Bisag. Deres lille Antal, som ikkun tage Personen i Betragtning, og kaare til Veileder blot en flygtig Lidenstab, er endnu mindre lykkeligt; saasom Kærlighed er mindre stadig i sine Hensigter end Ærverrigted. Skønheden forgaaer, Pengene

blive tilbage, er en uodel Grundsætning, men som er blant de mest overensstemmende med det største Antals Tænkemaade, og hvori det negen-nyttigste Menneske undertiden imod sin Villie er nødsaget til at tage Deel.

Ogsaa her, som ellers, er en rigtig Middel-
vei Hornustens Valg. Ikke at raadsprøge uden
Lykken, er at mangle Delikatesse, med mindre
man oposfrer sig for den Attraa at være nyttig:
ikke at bestemme sig uden for Personen, er at
mangle Klogskab og ofte at priisgive sin Efter-
flægt, som man imidlertid, strængt taget, ikke
skylder uden en god Opdragelse og det blot Nød-
vendige. O! at min Fader, siger man, havde
taget en anden Kone! men om saa havde været,
skulde han have frembragt andre Væsener og Du
ikke været til.

Skjønhed er kanske i Egteskabet mere at
frygte, end at hige efter. Man veed, at Besid-
delsen deraf snart formindster Prisen. Man
udsætter sig derimod for Tilhøielighed til Over-
daad, for Ødselshed, for romanagtige Grund-
sætninger, og for Modens Fordomme, som i
Almindelighed ledsage den: eller, eindnu værre,
for

for den Brantenhed, der afløser dens visnede
Yndigheder. At øgte en deiligt Kone er at giøre
sig til hendes Bogter, at omringe sig med Sna-
rer, og øste at berede sin Skændsel: det er at
forandre sine Venner til Medbeilere, sine Be-
kendter til Misundere, og næsten hele Kionnet
til Fiender; thi for at nedsætte Konen vil de bag-
tale Manden. — Denne Skionhed er saa fort,
at den ikke fortiner saa store Offere. Uskylds for-
ste Blomst er plukket i et Dieblik, og tre af en
Kones mest forsørende Yudigheder imodstaar
øste ikke en eneste Barselseng. — Imellem hende
som er blot skion, og hende som er blot elskvær-
dig er der kun den Forskiel, at den Enes Seier
begynder hvor den Andens ender.

Bellyst er ikke Egtefolks fornemste Baand:
der er andre af et mere delikat og fastere Slags,
som grunde sig paa Hands og Hertes Egenstaber,
dem ene det tilkommer at frembringe varige Liden-
staber. Forstode Fruentimmerne deres sande For-
dele, saa vilde de, for den Alder, da det Udvor-
tes holder op at behage, anskaffe sig Tilflugts-
kilder til Dyrkelse, Netsindigheds Hertedommie,
og det Rørende af lykkelige Erindringer. Ven-
stab

Skab vilde erstatte Kærlighed, Høiagtelse afsløse Smiger; de skulde vinde deres Mynker Ærbodighed, og giøre deres Alderdom elskværdig.

En væsentlig Betragtning for dette betydelige Skridt er den Families Charakter, hvori man indlemmer sig. Man gifter sig en Smule med alle Slægtningerne; og deres gode eller slette Egenskaber have mere eller mindre Indflydelse paa Lyksaligheden; desuden beroe en Piges moraliske Evner endnu mere end vore paa det sædvanlige Exempel.

Ligheden i Vilkaar og Lykkes-Omsændigheder er ogsaa Vorgen for huslig Fred. Den som giver for meget fordrer for meget. At giøre et saare fordelagtigt Gistermaal er ofte at slutte en Slaveries Kontrakt. Denne Ulighed i Rang er især farlig for Fruentimmerne, som det i Allmindelighed er bedre for at stige ned end op, og at forsikre sig Erkiændligheds Herredomme end at udsette sig for en Mands Fortrydelse, der kan skee hver Dag vil gienkalde dem, at han betragter dem som den fornemste Hindring for sin Ægerrighed eller sin Lykke. — Følgende Træk kan ansøres

ansføres som Exempel paa Visdom i Maaben at tænke paa i denne Henseende.

En schweizerst Bonde, som efter Brug og Skif blev i sin Stand sine Rigdomme uagtet, havde en eneste Datter, som en Mand af Gyrd troede værdig ar anholde om. Han gjorde Bekjendtskab med Familien, bragte det til at behage, og endte med at begiere hende til øgte. Jeg agter Dem, svarede Faderen; og kunde jeg give min Datter til en Mand af Deres Stand, vilde jeg foretrække Den for enhver Anden: men uden at kænde den store Verden, kænder jeg den nok til at vide, at hun ikke skulde vorde lykkelig! O man vilde ingenlunde glemme, at hun ikun er en Bondepige; hun skulde uden Ophør ydmyges af Deres Slægtinge, af det Kedsomme og Ubehagelige ved en Levemaade, hun ikke er opdragten til. Jeg ønsker hellere, at hun er den første af sin Stand, end den sidste af Deres. — Han underrettede sin Datter om Afslaget, og lagde til: Du er, Gud være Lovet, i en Stilling, at Du ikke behøver at see paa Penge. See der er Martin (saa hed den første blant hans Folk); det er en brav Dreng, sterk, fløgtig, arbeidsom og gudfrygtig. Han er næsten opdragten med Dig, udrev

rev Dig i Din Barndom af Jlden, har altid elsket, altid tient Dig. Han har ført mine Øren paa Græs, bearbeidet mine Marke, bragte trosligen Torvepengene hjem; vore Fordele vare hans og han kændte dem ligesaa vel som vi. Lyder Du mig, saa vil Du foretrække ham for nogen Anden: han vil aldrig glemme, at Du gjør ham lykkelig, og han vil hver Dag i sit Liv søger at bevidne Dig sin Erfkændelighed. — Elzeli fulgte sin Faders Raad, øgteede Martin og fortrød det aldrig.

Lovgivningen funde komme denne Mangel paa Klogstab i en Ledsagerindes vigtige Valg til Hjælp. Det vilde være nok at bestemme, at Pigerne skulle være uden Medgift. Denne ene Lov vilde forandre en Stats Udseende; Kionnets Opdragelse vilde stige i Fuldkommenshed, Mændene vilde mere søger Fortienesten, og denne sögte Fortieneste vilde fremme sig selv. En giensidig Tilbørlighed skulle vorde Foreningens Knude: det skulle ikke mere være en lav Handel, men et godt Bytte af giensidige Glæder og Underskytter. Den qualte Gierrighed skulle forkomme Savn; Fruentimmernes Dyder skulle oplive

oplive vore; Børnene skulde være mere kraftfulde, mere elskede, mere pleiede; Ægteskabet skulde finde færre Hindringer, Stillingen skulde være mindre uafgiort, og alle Lykkens Kilder flyde med mere Læthed. — Denne Maade at se Tingene paa er ingenlunde ny. Medgister blevne forbudte af Lykurg, og af Solon; fraraadte af Plato; indskrankede af Mose og hos adskillige Folkeslage, hos hvem de vare i Brug; de gifte Fruentimmer havde imidlertid ingen Deel i deres Fædres Arv.

Den i Familien herskende Tone beroer altid paa Hovedet, og, naar den første er lidet agtværdig, kan man antage, at den anden ikke er det mere. En Fader, som ikke forstaaer at skaffe sig uden Frygt og Lydighed, kænder ikke Livets fødeste Forstælder. En Herre, som ikke herstår over sine Undergivne eller Husfolk uden ved Myndighed, har ikke Begreb om en behagelig Dieneste; og en Mand, som forsømmer sin Kone, forsømmer sig selv: at forringe hende er at berede sig tilkommende Ødmygeler, er at børve sig en Styttet, en Selskaberste, en stedse rede Trost; at beklage sig derover offentlig er at giøre sit eget Navn latterligt

terligt, men tværtimod at bevidne hende Hengivenhed og Tillid er af et de sikreste Midler til at forbinde hende til at giøre sig værdig dertil. — Hvilken sandere Ven end den, som i Følge af Stand, Pligt, Religion, Fordel, deler al vor Modgang og Medgang; hvis Skæbne er for altid bunden til vor; som paa Grund af Fælleskab i Ære, Rigdomme og Afskom, alt det angaaer, der egentlig vedkommer os . . . Agtelse, Glæde, Slægtskab, alt bidrager til at knytte dette kostelige Vaand, og vi kunne saa øste forsømme dette Venskab!

Man kan tildeels domme om den Maade, hvorpaa Hovedet for en Familie vilde opføre sig i et offentligt Embede, af den hvorpaa han forholder sig i sit Huses Inderste. Det er temmelig sandsynligt, at den som ikke forstaaer at bestyre nogle Personer, endnu værre vilde styre nogle Tusende. — Gid Enhver, som ikke kan udstrække sin Velvillighed langt, i det mindste vil udsove den rundt omkring sig: har han end ikun bidraget til En eller Nogles unægtelige Lykke, saa har han ikke forsømt Livets Brug. En Fader, som ikke havde giort anden priselig Handling end opdraget

fine

sine Øren til Netsindighed, kan med en vis Dristighed giøre Neglæk; han har opfyldt en af sine første Pligter imod Selskabet; han har Deel i alt det Godde, som maatte frembringes ved dem; han erstatter en Deel af sine egne Forseleser, han efterlader Repræsentanter paa Jorden, som afsøse ham, som retfærdiggjøre ham, som han gav Tilværelse Sæder, Kundskaber, Fred, og som, efterat have været hans Alderdoms Hæder, skulle vorde hans sidste Times Trost Ja; han døe rolig, naar han efterlader sig en retsindig Familie.

Fra sin Side skylder Barnet, "som ikke bestaaer uden ved sin Fader og Moder, som kommer fra dem, som skylder dem alt", ogsaa Erkiændtlighed, Hengivenhed, Underkastelse og i deres Uffældighed Giengiæld for den Hælp, han modtog i sin Ungdom. Kommen til Formuistens Alder, kan han bestemme sig i Henseende til det som egner ham: Underkastelsen ophører med Trangen; men de andre Forhold ere uforanderlige. — Det beroer ikke paa os at føle en indvortes Hviagtelse, siden den grundes paa Erkiændelsen af en Fortjeneste, man sjeldent finder; men det er altid i

vor Magt at bevidne Erbødighed, Opmærksomhed, Overbærelse med deres Svagheder, og ædel Opforsel. Vore Forældres Forurettelser udspinge almindelighiis af Uvidenhed, og Deres Belgierninger af Kærlighed, da der ikke i Naturen er nogen saa oprigtig.

En af vore mest forsømte Forpligtelser er den som angaaer vore Husfolk. Deres Lykke er for en Deel betroet os, og vi ere ansvarlige for enhver smertelig Holesse, som vi uden uundgaaelig Nødvendighed lade opkomme hos dem. —

"Man hør (sige de sokratiske Samtaler) leve med dem som med Folk, der ere os lige af Naturen og som imidlertid ved den borgerlige Indretning ere os underordende; som ere stikkede til at tine os og ikke til at give Raad. De ere Mennesker, glem aldrig det! og Menneskheden fortiener altid Agtelse og Opmærksomhed. Altsaa intet Ringeagts Udtryk, ingen Haanen, intet Hovmodts Træk, ingen Overfusen! Tal stikkelig til dem, hav Omhue for dem, giv dem vel, irettesæt dem med Sagtmodighed, og uden Hæftighed. Man ned sætter sig ved Forbittrelse og Skieldsbord. Hør dem og tal med Godhed til dem om de Ting, som

som angaae deres Forretninger; men i øvrigt ingen Samtale med dem, ingen Spøg, ingen Skæmt, ingen Friheder. Vær dem en god Herre, men vær ikke deres Kamerat. Besaler intet af Nykke; lad Eders Ordre altid synes at have til Hensigt en virkelig Nytte. De ville elske og agte Eder, naar I holde denne rigtige Middelvei". —

J. B. S.

Fortsættelse

af

Rahbeks Visse ved Nyerups Bryllup.

Den 28 Maj 1795.

Alt ottende Sommer saa rap henvande,
men langt fra den Glæde at svække,
den Glæde i Styrke, i Livlighed vandt
ved Timernes skiftende Nække.

Saa lover den Mand sin Hustrue.

Herr Nasmus ei meer sidder sorrigfuld,
alt siden sin Grete han eier;
ei trygledede Titler, ei sammenkraft Guld
et Gran mod den Elskede veier.

Saa o. s. v.

Nu

Ei mere med Uroe til frugtbart Fyn
hans Tanker sig monne henvende;
med Fryd, stedse ung, svæve nu for hans Syn
de Egne, der stænked ham hende.

Saa o. s. v.

Did han med sin Grete drog stundom hen,
den skjonne Natur ret at nyde;
tit den dem saa kære Tid komme igien;
end tit dem Landlivet fryde!

Saa o. s. v.

Og takket være den Venneviv god,
de danske Hustruers Smykke,
ret aldrig den Egtemandss Haab hun' forlod;
Hun leve Herr Nasimus til Lykke!

Saa o. s. v.

J. B. Høst.

Sang paa Frue Nyerups Fedelsdag.

Den 22 Nov. 1795.

Mel. Lykonser mig I Danneqvinder.

Det Ønske, elskede Veninde,
vi her stembære, simpelt er;

hver

hver Stund, hver Dag for Dig henrinde
saa blid, saa skøn, som Du er værd!

Var end det Aar, Du saae henglide,
ei Himmel fri for hver en Skye;
da fandt Du ved Din Nyerups Side
mod Storm og Uveir sikkert Lye.

Forgiæves, her at ville kræve
en Himmel stedse ganske blaae;
men god paa den maa altid svæve
fun Skyer lyse, lette, saae.

Gid Dine Børn af Dig maae lære
hvad udgjør sand Lykhalighed!
hvor let man Flitter kan undvære
med huslig Fryd, med Hiertes Fred.

Dog ei blot de af Dig kan lære
hvad udgjør sand Lykhalighed;
Du ei blot Dem kan Mynster være
paa huslig Fryd, paa Hiertets Fred.

J. B. Høst.

Til

Lil den Troløse.

Maar paa dit Skjød en Anden troer
bestraalet af dit Dies Gld:
Maar ei for Jordens tusind Kroner
han byted' bort din Bellysts Smiil;
Maar da i dobbelt Favn forenede,*)
med Mund paa Mund, med Bryst mod
Bryst,
som til et Støttepar forstenede,
I daane, dve i Elskovs Lyst;
Og nu, du med gientændte Blanke
af Glædens Dvale vaagne maae —
da, lig en Afdøds tomme Skygge,
mit blege Billed for dig staae.

Hvi visner nu paa dine Kinder
i Bellysts Smiil dit Hiertes Hæld?
Siig, hvi, af Nædsel pidset, rinder
dit Blod tilbage til sit Væld?

Før,

*.) Hvorfor fulde vi ikke stundom torde bruge disse,
af Italienerne tidt brugte, rime sdrucciole?

Før sig en Gæst fra Engles Rige,
mit Billed du velkommen bød,
og Phantasien Englens Lige
til Himmel løfted' fra dit Skib.

Af Fordums Baggrund nu det træde
med Sygdoms Bleghed, Sorgens Træf,
ei meer med Engelkommes Glæde,
men fulgt af Anger, Skam og Skræk.

Som naar om lukte Dielaage
et Natsyn varsler Nød og Bee,
saa du i Mindets qvalme Taage
end slukte Dages Skygger see.

Din Elsker paa sit Skib dig vugge
og spotte Skræk og Anger hort,
dog viid, Erinnerne oplukke
alt Orkus^{*)} tunge Kobberport.

Naar jeg min matte Land udsukker,
naar Jorden tager mod mit Leer,
og Beemod ved min Gravhøi flukker:
Han sover — muldrer — er ei meer!

Da

^{*)} Den græsste Fabelkernes underjordiske Rige, bestaaende af Elysium og Tartarus, Himmel og Helvede.

Da — gys ! — Grinnerne *) oprive
min Grav, og danne paa dens Bred
af Ligdunst mit Phantom og drive
det dersra til dit Leiested.

Med visnet Læbe, udslukt Øie,
med standset Hjerte, lydlast Bryst,
saa staar jeg for dit tause Leie
ved Taarnets hule Midnatsrast.

Du svimmer trygt i Søvnens Taage
med Nosen lig udsprungten Mund,
og veed ei at Grinner vaage
hos trygge Trolæshed i Blund.

Dit Hjerte sig af Fryd forstørre,
din Haand til Skiebnets Urne nager,
thi Phantasus, de Drømmes Fører,
blid ved dit Hovedgierde staar.

End hviler du bag Søvnens Dække,
end male Drømme sig derpaa,
men snart skal Søvnens Forhæng sprække
og Gravens Son i Risten staar.

Runde

*) Furierne.

Rundt Livets Skueplads er øde
og Hjelvens Haand er Sovnens Træl —
Nu du for Svig og Meneed høde
med rædselgennemboret Siel.

Fortvivlende, du sønderlide
de silkebløde Løkkers Haand !
Fortvivlende, til Blod du vride
den rene Sne paa krymper Haand :

End ei for Dagens Komme svinde
opbrukne Liighois føle Son ;
men ved din matte Tinding binde
Erinnen ham til Meneeds Lon. —

O grumme Systre, holder inde
og daaner, stivnede til Steen !
Til Graven du igien forsvinde,
Vanstabning, Dunst af skøre Been !

Mit Hjerte smelter, Taaren flyder.
Mig smitte ikke Hærnens Lyft.
Min Haand jeg til Forsoning byder,
Troløse, Dig, med sonet Bryst.

Mit Billede sig ikke trænge
ind i din Elskovs Helligdom,
og ved din Tinding aldrig hænge
Erinnens Grumhed mit Phantom,

I Tungsinds hellig stille Mørke
Dit Billed' jeg opstille skal
og ak! med Taarer's Offer dyrke,
tro i mit glædeløse Kald.

I mørts hver Morgens Purpur dugge
ny Glæde paa dit Leie ned;
hver Aften kun i Blund dig vugge
til sødt Bedrag og Glemmels Fred.

Maar mørkt mit Blik ved Hjimlen hænger,
en Fryd nedsynke i dit Sind;
naar ak! min Taare frem sig trænger,
et Smil udspringe⁸ paa din Kind.

I Kreds af alle Aldres Glæder
du sildig staar paa Gravens Rand;
naar Dødens Skugge for dig træder,
da gien nemstraale Haabets Land.

Schack Staffeldt.

Lil et Træe.

Helliget Groken D. C. K.'s Minde.

See Morgen solen kysser dine Toppe
og straaler paa dit mørkegrønne Løv;
snart blinker den saa mild, saa skelmst deroppe
ned til det Navn vi paa din Stamme skrev;
O dette Navn gi'er dig en evig Alder,
det skytter dig mod Stormens vilde Magt,
men mangen Slegt fremstaer og Slegten falder
og bli'er i Gravens tause Skygger lagt;
En Rose, i hvis Dug først Morg'nen smiler,
hvori Solen glad sit lille Billed' seer,
i Aftenstierens Glands hensalmet hviler;
ved Maanens Skin er Rosen ikke meer.
Selv vi, som her saa muntre om dig dandse,
og signe froe den bedste Piges Navn,
og pynte dig med Floras favre Krandse,
vi synke og i Jordens folde Favn.
Kun du, du skal i stolte Seklers Nække
hver Vaardag lysklædt her i Lundens staae,
og i din Skygge sig en Olding legge,
og Filomele for den Olding slaae;

Maa-

Maafee ved Midnats Tid, naar Maanens
Straaler

en eenlig Bardes kiælne Harpe naer,
Kamoenen ham sin Digterild tilmaaler;
og til dig, elskte Bøg, den Barde gaaer;
o siig ham da, du er en Piges Minde,
hvis Siel var ødel, skion som Harpens Klang
og Barden vil end signe Pagens Minde,
hvis Siel var blid, som gyldne Harpers Klang.

Heber.

Skovduen og Gogen.

I eensom Skov der stod en Bøg, saa rank,
saa høi;
et kiærligt Duepar der havde deres Nede,
saa travlt i nære Mark den smime Moder sloi,
for til den kiære Ungel om Mad at lede,
og naar med velbetynget Kroe
hun kom igien til elsket Bøe,
saa blidelig, saa glad hun saae
snart paa den elskelige Mage,
snart paa de kiære Smæe,
og hastede igien i Marken ud, at bringe meer
tilbage.

Høit

Høit kikkende og overende
en Gæg sig skyndte ester hende.

"Forlad, Madam! forlad, jeg spørger,"
saa sagde han, i det han foer forbi,
"jeg troer saamen de selv bessrger
den hele huslige Deconomie."

"Det gør jeg, som de seer," hun svared' ham:
"Maaske de holder det for Skam."

"For Skam! nu det just heller ei saa lige,
jeg vilde kun alene sige:

Glandt Skovens store Fuglefløk
der gives Pøbelqvinder nok,
lad dem forrette det, dem sligt desuden bedre sommer,
tilgiv Madam, saa frit jeg dømmer;
saa elskelig, saa skøn, saa god,
o de fortiente sikkerlig en bedre Lod."

"En bedre Lod!" hun rødmende udbros
"mon nogen bedre Lod vel nod,
forskaan mig for dit Smigrerie og mærk dig noie:
mod huslig Fryd opveier ingen huslig Msie."

* * *
O Piger mærker mærker noie:
mod huslig Fryd opveier ingen huslig Msie.

Albertsen.

Bien

Bien og Sommerfuglen.

Glad summende, men uden Stsi,

en lidet Biie arbeidsom sloi

blandt Blomsterne i Haven om

og sanked Honning hvor den kom.

En Sommerfugl i Høitidsdragt

vor Biie der syhe saae, som sage,

og udbrød stolt og taabelig:

"Ha! Stakkel, hvor jeg ynter dig;

fra Morgen indtil Astenen

du træller dine Dage hen;

og siig, hvad har du vel dersor?"

"Det skal jeg sige dig:" var Biens Ord,

"De Godes Agt og Kærlighed,

"den Fryd, den blide Sielefred,

"som er opfyldte Pligters Løn;

"ses den er min, og den er skion;

"forgiveves tænker du min Ven!

"ved daarlig Flitterstads at vinde den."

* * *

I Piger! mærker Biens Ord:

"Opfyldte Pligters Løn er stor,"

O tænker ei ved Fias og Pragt,
at vinde Kærighed og Agt;
nei, vil J vinde den, da viid:
den vindes kun ved Dyd og Flid.

Albertsen,

Hunden og Bien.

Den hoivelhaarne Junker Laps
i Haven gik en Middagsstund,
med ham hans Hund,
den slemme uopdragne Snaps.
Som i saa meget andet, saa i det desværre
han signed' paa et Haar sin høie Herre:
at hvor han kom, saa var det galt,
om han sin Næse ikke sik i Alte.
Som de nu gik og slentred' om
snart hist snart her,
til Bierne til sidst de kom,
strax Snaps sin Næse ogsaa maatte have der.
Hon til et Stade render hem,
til Flyvehuslet Snuden sætter;
en Wie snart Pie sik paa den

og

og jammerligen stak den arme Fætter.
Fortvivlet, ræsende udbrød han : " Skælv,
skælv Usling for min Havn, den gyselig skal være." "
Men Bien loe, og gav ham denne Lære :
" En anden Gang, Moses ! hold smukt din Næse
hos dig selv."

* * *

Hvo sig ubedt i andres Ting vil blande,
maae altid giøre Regning paa en brodden Pande.

Albertsen.

Vise

i Anledning af Fiskalens Paaskand, at Vækkeren
misundte Kongen hans Verdighed.

Melod. En Slut brusuet.

Ja, Venner, ja, jeg troer det vel;
de Demokrater frige,
kun for at blive Konger selv,
og styre Land og Rige.
So, jo, man sige hvad man vil!
Dalderi, daldera, den Kronelild
staae deres Tanker til.

Jeg

Jeg selv min Svaghed maae tilstaae;
den stak mig nys i Diet.

"En saadan Ting jeg have maae,
for bli'r jeg ei fornset."

Jeg ørlig det beklaende vil:
Dalderi, daldera, den Kronelild
stod al min Tanke til.

Tokaterviin jeg drak hver Dag;
jeg kunde Penge giøre,
min Krigshær vinde manget Slag,
og jeg Tedeum høre.

Jo, jo, man sige hvad man vil:
Dalderi, daldera, den Kronelild
stod klog Mands Tanke til.

Men! som i Baand jeg skulde gaae,
mig Sabler rundt omgive,
ei Pigen, som jeg mig udsaae,
min Kone kunde blive.

Nei, nei, jeg skyldigst takke vil,
Dalderi, daldera, den Kronelild
staar ei min Tanke til.

Nei, hulde Laura, naar du mig
en Krands af Myrther giver:

ei nogen Konge, stor og riig,
af mig misundet bliver.
Ræk mig din Krands med Kiærligt Smil!
Dalderi, daldera, sleg Kronelild
staaer al min Tanke til.

M. C. Bruun.

Armidas Røfetterier.

af Tassos Gierusalemme liberata, 4 Sang.

Til J. R. Høst.

Min Ven, kun ei hevdes lad dit Hierte
ved Pigetaarer eller Pigesmål;
thi tidlig alt en Piges Nine lærte
at lyve Kunst og Brede, som hun vil.

87de Stanze.

Hun bruger hver en Kunst, som Skjønhed
eier,
at løkke fleer og fleer i Garnet hen.
Ei seer hun eens til alle, ei til een;
hun efter Tiden klog sit Ansigts Træk afveier.

M.

Nu hviler Diet kydse, nu graadigt efter Seier,
i Kredsen rundt det flagrer om igien.
Hün sporer Susben au, men denne Tømmen fuer;
alt som hün langsom eller rast ham fuer.

88.

Maar En hun seer, der Hiertet drage vil
fra hendes Elstov og ved Mistroe Lysten tvinge,
strax aabner hun mod ham et kiærligt Smil;
om ham sig milde Blik i sode Kredse svinge.
Saa veed hun, bange Ønster at bevinge,
og Haabets spæde Gnist at lægge Tønder til.
Snart giennem skusset Bryst sig spreder Længsel-
flammen,
og smelster bort den Jis, som Frygten drog til-
sammen.

89.

Men hün, der, ledet af en blind Forvovenhed,
for hurtig farer frem, hun koldt tilbageprækker:
kun sieldne Smil til ham han sender ned
og i hans Hierte Angst og Erefrygt opvækker.
Dog midt af Bredens Skye, som hendes Nasyn
dækker,
fremlyse Glimt af huld Medlidenhed,

saa

saa at han skielver vel, men ei fortvivler,
og brænder meer, jo koldere hun fra ham iser.

90.

Hun træder stundom til en Side hen
for Mine, Blik og Lader at forstille,
som om hun sorgede; nu frem i Diet spille
Hun byder Taarerne, nu standser dem igien.
Men lokkede derved i hendes Snarer hilde
sig tusendvis de uerfarne Mænd.
Hun hærder Elskovs Piil i Medvinks Flammer,
at med fordobbltet Kraft den Hierter rammer.

91.

Derpaa, som vilde hun den skulste Sorg undflye,
hvoraf man nys saae hendes Hiertes blode,
som fødtes Haab i hendes Bryst paa ny,
hun flyver Elferne saa let, saa blid imøde;
af Glædens Purpur hendes Kinder glæde;
fra Diet svandt hver taaresvanger Skye;
og frem af Smertens Nat, der trint om hende
hvilte,
den himmelklare Fryd med dobbel Sollands
smilte.

92.

92.

Mens nu med søde Ord, med søde Dækast
hun Sindet i en dobbelt Kuus nedsænker:
det glade Hjerte, som paa Svig ei tænker,
hun stieler ud af Varmen i en Hast;
ja, grumme Amor, lige giftig fast
den Malurt og den Honning er, du skænker.
Din Sygdom mangen Mand har ledet til sin Grav,
men selv din Lægedom os øste Døden gav.

93.

Med saa forskellig Kunst, med Latter og med
Taarer
med Frygt og Haab, med Kulde og med Gid,
Armida alle Heltene bedaarer
og spiller Bolt med Hierter, som hun vil.
Maar En, fortolkende den Oval, hans Hjerte
saarer,
med hange Nøst sig hende nærmer til;
saa staer hun, som en ung eenfoldig stakkels Pige,
der ei forstaer et Ord af alt, hvad han vil sige.

94.

Undseelig staer hun ogsaa Diet ned,
og digtet Glyhed end forfisner hende;
Blande

Blandt Roser, som paa hendes Kinder brænde
frempipper nu et Glimt af nysødt Rimfrost med.
Saa naar i Øst Aurora Dagens Fakkel tænder,
med solvgraa Flor bedækt er Dalens Blomsterbed.
Saa farve Vrede, Frygt paa eengang hendes
Kinder,
til i den enes Ild den andens svinder.

95.

Ifald hun mørker En, der gørne tolke vil
den Kierlighed, hvoraf han marret bliver;
Hun nu undviger ham, nu nærmer sig saa mild,
han tale vil, og strax hun sig igien bortriver.
Saa fører længe ham en Drom omkring, indtil
han standser mat og alt sit Haab opgiver,
lig Gejeren, der seent paa Aft'nen stille staar,
og har af Syne tabt forfulgte Daadyrs Spor.

M. C. Bruun.

Grav-

Gravsang.

(Ester Matthiessen).

Selv den Edles Been, som Slummer nyde,
Skuler Glemsomhedens tætte Slør;
Moes bedækker Ord, som Ligsten pryde;
Snart hans Navn i Tidens Løb hændser.

Naar frembryder vel hin Morgenrøde?
O! naar spiret evigt Føraars Løv?
Dybt er Søvnens Leje for den Døde;
Trængt og mørkt hans Hvilested af Stsv.

End omkrandse Roser mine Løkker;
Alting smiler Elskov trint om mig.
Ester sidste Lyd fra Dødens Klokker,
Gode Yngling, ingen mindes dig.

J. B. Høst.

Rosentræet.

Det var om Eftermiddagen vaa den førteste Dag
i Året, da den ligesaa ædle som lærde og berghinte
Baston, der i sex Maaneder havde nyttet og glim-

ret som Lærer i Philosophien ved en offentlig Læreanstalt, stod utsaalmodig og orkeslos to hele Timer ved Binduet. Vel syntes han at være sysselsat, thi der saae en temmelig Mængde lærde Tider og Journaler for ham, men han læste hirtelig lidt i dem, og den til bestandig Arbeide vante Mand havde egentlig slæbt dem sammen, fordi han ikke kunde synes sig selv ledig. I Grunden var det dog af samme Aarsag, af hvilken han paa nogen Tid mangengang var i stand til, at glemme sin kiære udvalgte Philosophie hele Timer.

En anden Philosophie nemlig, Kjærlighed, Hiertets Philosophie havde blandet sig med hin i hans helse Væsen. Begge beherskede ham meget fortrolig og endrægtig med hinanden, og naar de undertiden i Henseende til Tiden, som enhver fordrede til sin Dieneste, ikke begge tillige kunde tilfredsstilles, fordi Hiertets varmere Philosophie her sædvanlig forlangte noget meget, saa for Freds skyld gav Landens roligere og holdere Philosophie meget forstandig ester. Dette var Tilsfædet, da Baston dvælede et par Timer ved Binduet, for at see sin smukke Naboerske med sin Moder gaae ud i Selskab, hvor han vidste hun var bussen.

den. Han havde den hele Tid over ikke engang tænkt paa Philosophien.

Endelig klingede Naboens Dør, hastig tog han en Avis op, over hvilken han meget opmærksom saae ud paa Gaden, og see! Almalie saae alle rede langt borte til hans vinduer, og da hun var ligefor ham, nejede hun tidligere end hendes Moder, meget venlig og sædlig. Hun havde østere gjort det, naar hun gik forbi, men saa ston, saa fortryllende ston som i Dag havde Baston endnu aldrig fundet hende. Saa hirterørende havde hendes store sorte Dyne endnu aldrig skinnet, saa frisk havde Ungdoms og Ustyldts Blomst endnu aldrig forekommet ham, som nu, da det hævedes af den hvide Dragt, paa hvilken det hølgede. Nu da hun var forbi, og vinduet, der varliger var aabnet for at see efter hende, var lukket igjen, tænkte han heller ikke paa Philosophie eller Noes, men — paa et Rosentræ.

Baston havde to gange, desværre fun to gange! i en Samtale med Almalie fundet den almindelige Noes over hendes Forstand og hulde Sæder bekræftet. Da han sidste gang i Ver-

gnydelsen af Høsten nød den Lykke, havde den Skionne under Samtalen yttret, hvor meget hun ønskede sig et Rosentræ, der om Vinteren blomstrede i en Potte, men at det aldrig havde villet lykkes for hende, at opelste saadan et Træ. Baston havde lagt Mærke dertil, og strax gjort Anstalter, uventet at tilfredsstille sin Dyrebare's Ønske. Nu veed enhver, der ikke just som Gartner grundig kænder den bedste Fremgangsmaade, at saadan Opelstening ikke altid lykkes, og maaske er der mange i blant mine Læserinder, der længe flittig og omhyggelig har baaret en Blomsterpotte fra et Sted til et andet, og efter flere Maaneders Forløb dog kun saae tørre Kviste, eller i det høieste nogle matte Blade. Vor Baston gik det ikke meget bedre, endskont han havde efterseet adskillige Vøger om at pleie et Rosentræ, der skal blomstre ved Juletider. Af flere plantede Kviste stod de fleste saa tørre og stive, som om de til Trods for den Bold, der var gjort paa dem, aldrig mere vilde blomstre, et Par havde udvundet alle dekkes Kræfter paa Lovet, de skøde frem, og kun eet stont lydigt Skud prangede med unge grønne Grens og med

en eneste stor Knop, der, naar alting gif vel,
kunde være udsprungten om fjorten Dage.

Da vilde han sende Amalie Blomsterpotten,
da vilde han selv gaae derhen, for at undsylde
sin Driftighed, tillige vilde han knytte den første
Traad til Omgangs sode Baand, og ved dette
esterhaanden Kærligheds endnu sôdere Baand.
Han vidste allerede, hvad han skulde sige, naar
han traabde ind i hendes Værelse, han vidste
allerede hvad han skulde sige til hendes Taksigelse,
og hvad siden ester, og hvad han endnu ikke
vidste, haabede han, vilde nok finde sig i de to
Uger; thi han var meget ivrig i at blive ret
stærk i den Rolle, han vilde spille. Endskont
nu enhver, der først begynder paa noget, lærer
paa sin Rolle, fra Gesandten af indtil det rin-
geste Sendebud, fra Dronningens Fortrolige
indtil den nys optagne Tiggerkiælling, der lader
sin ældre Veninde mynne de Vers for sig, hun
skal synge for Dørrene, saa betænker og udarbeis-
der dog vel ingen sin Rolle mere hiertelig og om-
hyggelig end Elskende, endskont disse ved Om-
stændighederne som oftest sættes i den Nødvendig-
hed, at opgive den forberedte Rolle, og at handle
paa sagende God.

Det

Det Sidste betænkte Baston ikke, han troede ganske at oversee sin Rolle, og at have det Væsentlige af samme fuldkommen i sin Magt, dersor ilede han nu mere henvykt end nogensinde til Rosentræet, han saa fierlig havde opelsket, som Forældre kan opdrage en Kælebægge. Det var om Eftermiddagen blevet fierdelig varmere, end det havde været om Morgenen, Rosentræet skulle altsaa nyde noget frisk Luft, som det ikke havde faaet før i Dag. Egenhændig har Baston det ind i Forstuen; da Gaarddøren stod aaben, saa aabnede han for den frie Træks Skuld Gade-døren sidet, og gik derpaa tilbage i Stuen med den glade Tanke, hvormeget det vilde bidrage til hans fierre Træs Trivelse.

En halv Time omkrent var dette lustet, Aftenskumringen blev alt sortere, og Baston besluttede just, at hente Blomsterpotten ind i Stuen igien, da han pludselig, hvor lyttede han! hørte noget raste ved Rosentræet. Hastig river han Døren op, og seer, — man tænke sig hans Iselelse, — et Lam meget flittig og i al Magelighed at spise paa det dyrebare Lov. Til Ulykke stod just en Ildtang ved Indgangen til Værelset;

Værelset; at see den, tage sat paa den, og slae til det forslugne Dyr, var et Dicbliks Arbeide. Hvorledes, vil man maaßee sige, en Philosoph og en ædel Mand, som Vaston skal være, kunde saaledes glemme sig selv mod et stakkels uformus tigt Dyr, der i al Uskyldighed æder, hvad der forekommer det. En Philosoph var Vaston vist, men han var tillige et Menneske, og at han var et got fortærselfligt Menneske, det havde han be viist baade i Gaar og i Dag. I Formiddags havde han meget velgjørende understøttet en trængende Olding, og i Gaar havde han erholdt den Seier over sig selv, høimodigen at tilgive, da han kunde skade, en Mand der af Jalouſie havde sværtet ham paa høiere Steder for at fylle ham ved Gre og Brød. Hans sidste Handling havde Philosophien nu rigtig nok ingen Deel i; men man sætte sig i hans Sted. Han holdt jo dette Slag for det eneste Middel, at frelse Blomster knoppen, og dog angrede det ham allerede, i det han slog, endnu førend han vidste, at det var forgives. Thi først da han havde slaact, bemærkede han med Forsærdelse, at Rosenknoppen allerede var fortærret, — og til hans Forstrækkelse

styrte

syrtede i samme Gieblik Lammet tumlende om-
kuld, og en lydelig Ringlein lod igjennem Fore-
stuen.

En Ringlen? — — o Ven! Ven! Amalie
havde et Dæggelam, det bar altid en Bielde om
Halsen, hvad om det var Amalies Lam? —
Ak! det var Amalies Lam, og det fromme Dyr
var slaet ihiel. Bastons Forvirring og Beskyr-
telse var ubeskrivelig. Vel havde han kun seet
Lammet et par Gange paa Gaden, men han
elskede det saa meget, i det mindste ligesaa meget,
som alle ovrige Lam i Verden til sammen tagne,
fordi det tilhørte Amalie, og han vilde have
modtaget det meget venlig og gæstfrit, som veders-
fores der ham en stor Ere, om det nogensinde
forhen havde villet besøge ham. Virkelig havde
han for nogle Dage siden forgives viist det
Brød, for at lokke det til sig. Og nu havde
det villet værdige hansaabne Huus et Bessg,
til Ulykke havde Bielden ikke klinget, eller den
sværmande Mand i Stuen ikke hørt det, saaledes
havde Lammet til al Uheld maattet træffe Rosen-
træet, og ak! til endnu større Uheld maattet
finde sin Død. O Bee! tænkte Baston, hvad
skal

Skal der nu blive af? hvorledes skal Amalie faae
det at vide, og hvor vil hun blive vred paa mig,
naar hun faaer det at vide? hvad vil hun nu
tænke om mig og mit Hjerte og min Philosophie?

Han var misfornøjet med sig selv og med
den hele Verden, altsaa og med Opvartersten,
der just kom ind fra Gaarden. Der seer hun
nu, raabte han til hende, da hun endnu var
langt borte, her er død et Lam, og deri er intet
Menneske Skyld, uden hun. Hvor ofte har
hun ikke ladet sine Kreaturer gaae her ind i For-
stuen! Nu da der kommer et Lam til mit Rosen-
træ, kan jeg da vel tænke andet, end at det er
her fra Gaarden? Nu maa jeg opleve den For-
trædelighed, at have slaaet et fremmet Dyr ihiel.
Bring mig i Bieblikket Lys. Stiltiende tændte
hun Lys, og satte det hen til ham med det plud-
selige Udraab: O Skade, Skade! det tilhører
jo endog vor smukke Naboyerste Amalie, der er
de ret kommen galt afsked. Netop saadan Snak
udfordredes endnu, for paa nye at paadrage sig
vel en roligere, men deslangvarigere Strom
af Bebreidelser. Slemt nok, naar ikke engang
et Lam og en Philosoph kan forliges sammen,—

og naar Philosophen slæer Lammet ihiel, saa
maa Opvartersten høde dersor. Saa omrent
tænkte hun ved sig selv, og med stærke Skrifi,
der gave at forstaae, at hun var bleven stadt,
gik hun ud af Huset at forrette et Ærende, han
forhen havde givet hende. Lad sig ikke mærke for
nogen, raabte han efter hende, jeg vil først seee,
hvad der er ved at giøre, jeg vil overlægge alting.

Nu stod han der og overlagde, derpaa gif
han tankefuld frem og ti bage, nu saae han atter
medlidende og med Armene over kors paa Lam-
met, og gjorde eet Forsøg efter det andet, at
bringe det til Live igien. Han undersøgte det,
han klappebe det, han vilde reise det op, — men
det var og blev død. I den Bedrøvelse vidste
han ikke mere, hvorledes det var sat med ham.
Skulde vel, tænkte han i sin Forvirring, Hals-
baandet være bundet for fast? — og hastig løste
han det. Da faldt noget klingende paa Gulvet,
og hvilket Under! for hans Kødder glimrede en
herlig Ring. Hvad er nu atter det? skal da
alting i Dag være mig ubegribeligt? Jeg maa
miste et Rosentræ, slæe et Lam ihiel, og nu
finde en Ring, hvo kan vel finde Sammenhæng
deri,

deri, sagde han halv sagte, og betraktede Ringen, hvilken han, uden just at være Kjænket, dog maatte ansee for meget kostbar.

I midlertid kom Opvarteren hjem igien. Tænk engang, raahte hun allerede langt borte, og med en Stemme, der lod formode noget Usædvanligt: den smukke Amalie, fortalte hendes Pige mig nys, har mistet en meget kostbar Ring, hun er ganske utroselig. Da hun gifk ud, har hun sagt, havde hun den paa, først i Selskabet var hun bleven var, at den er borte. Hun løb da strax hjem, uden at sige Moderen noget derom, fordi hun er bange for, at hun skal blive vred, og nu løber hun omkring i hele Huset, vender op og ned paa alting, og søger overalt, og har ikke fundet den, og kan ikke giette, hvor og hvorledes hun kan have mistet den.

Den gode Amalia var; da hun gifk, noget forvirret, ellers havde hendes tanker maaskee saldet paa Lammets, som hun nu ikke engang huste paa. Hele Sagen forholdt sig egentlig saaledes: Det gode Barn havde i Dag pyntet sig noget længe. Nu ere Mødrene altid rastere til

at klæde sig paa, end Døttrene, og det er nu saa en Vaner hos dem, at de da altid seynde lidt paa. Er du da endnu ikke færdig, Pige? hed' det endelig. Dette Kald fulgte Amalie hastig med Handskerne under Armen. Uden for Dørren modte hun sit Døggelam, det klappede hun i det hun gik forbi, og rykkede Halsbaandet tilrette. Og Halsbaandet havde strøget Ringen af Fingeren, og til Lykke ikke ladet den falde. Amalie havde da strax i den mørke Forstue trukket Handskerne paa, og derved skulde for sig selv sit Forliis, som hun nu nylig var blevet var med megen Forstækkelse over sit Tab og endnu mere over sin Moders Brede. At Moderen vilde blive vred og skænde, det var afgjort, thi hun var en meget huslig Kone. Og huslige Mødre pleie ikke at see der ret gierne, naar Døttrene tage kostbare Ringe.

I den strækkeligeste Forlegenhed sprang Baston ind i Stuen, løb nogle Gangs urolig frem og tilbage, og raadsførte sig med sig selv, hvad han skulde giøre og hvorledes han skulde forholde sig. Den Rolle, han saa smukt havde udtaenk og lært, var desuden reent fordærvet ved

ved Rosentræets og Lammets Død, og det var
siensynligt, at han nu maatte handle paa staaende
Gud. Og hvor Hiertet handler, der handler
man sædvanlig bedre og virksommere paa staaende
Gud, end efter den længste Forberedelse. Hvi
dvæler jeg? tænkte han, det gode Kjære Barn er
i Angest, det maa hun ikke være et Djeblig lær-
gere, jeg maa derhen. — — Og han kundte
sig derhen.

Et par mere forlegne unge Mennesker er
vel nype nogensinde blevet samlet. Pigen var
i den yderste Bestyrkelse for Ringen, Ynglingen
for Rosentræet og Lammet. Til overraskende
Glæde leverede Baston stammende og skælvende
over sit hele Legeme Amalie Ringen. Hans
Forklaring, hvorledes han var kommen til den,
gik naturligvis ud fra hans Kjærighed og fra
Rosentræet, og aldrig havde han taet saa utsyde-
lig og forvirret og tillige saa lykkelig. Amalie
havde allerede for lange siden haft Hsiagtesse for
den unge Mand formedesst nogle af hans Skrif-
ter, som hun læste, og efterhaanden, som hun
lærte at kende ham, tog denne Hsiagtesse til,
og hans hele nærværende Forhold, hans Deden

om Forladelße, hans Ricerligheds og Angestes
uimodstaelige Sprog, hans Algtelse og Forvir-
ring, hans Frygte og hans Omhed rørte hendes
Hjerte saaledes, at hun ganske sagte tilstod sig
selv, hun kunde nok elſke den Yngling, der
elskede hende saaledes, der slog hendes Lam ihiel,
og freſte hendes Ning.

Vaston havde et meget lykkeligt Qvarteret
Tid, thi den hulde Skinnne fortørnedes ikke, og
hvert Blik, hver Mine vinkede Mildhed og
Fred. Høielig tillod hun ham endog at ledſage
hende tilbage til det Huus, hvor man ventede
hende, og da han til Afsked med Hestighed
kyſſede hendes Haand, forekom det ham endog,
som hun belønnede hans Varme med et bæſedent
Haandtryk.

Følgende Dag maatte han nu naturligvis
ogsaa ſøge Moderens Tilgivelse, og efter Tinges-
nes Forsatning ogsaa her begynde sin Undſkyld-
ning med en bestemt Erklæring. Og denne Und-
ſkyldning og denne Erklæring erhvervede ham den
ſalige Glæde, at blive hele Eftermiddagen indtil
om Aftenen i den retfæſne Enkes Huus, — og
ſorend

førend den fortæste Dag atter kom, hørte Amalie og Baston til de gladeste Ægtefolk i Byen.

Anmærkninger vilde dog nu ingen mère læse ester saadant Udfald, og hvo er ikke, endog uden al Anmærkning, overbevist om, at, — naar en god Pige bører en kostbar Ring paa Fingeren, og ikke omhyggelig væger over sin Haand, naar en ung Mand opelser et Rosentræ, og ikke vogter det for slugne Dyr, naar Lidenstab tager til Ildtangen, der i det mindste kan koste et Lam Livet, — at alt dette ikke stedse fører til et Gistermaal.

Cecilie og Pierre Blondel.

Oversat af Transe

Af J. B. Pollin.

Cecilie hvilede i Skyggen af et Lærketræ paa Sassenages høje Bierg; hun betrægtede Chablais og det hele Savoiske Land; hun havde giennem dinet denne paa Underværker saa frugtbare Dal,

Kanſtee

kanske den første paa Kloden ved de utallige Skjønheder, den indslutter.

Hun havde satet sin Hjord og sine unge Faar gaae frem paa Skrenten af en Klippe, hvorunder ligger hint saa navnkundige Taarn, som aldrig noget Kryb har nærmet sig til. Det var uden Twivl fordum et til Guddommen helligt Sted, og kanske den hoer der endnu, saasom den ved sin Ærværelse holder de skadelige Dyr borte, uden at nogen Reisende, det jeg veed, har gjort denne Anmærkning og i det mindste forkynkt en saadan Belgierning.

Hun saae for sine Fædder Grenoble, tilforn det gamle Tularo, lønende sig til Mont-Mabot, Guipapes Fodested, en Bye besættet ved den sidste Connestables Skinsyge, navnkundig især i Gaulernes Tid, da Annibal der lod sine Tropper hvile, for de overstege Alperne. Men! hvorfor opholde sig ved Ærgierrigheds Gienstande!

Cecilie kunde i Noe betragte Pladsen og Taarnene af den Humberts Palads, der stående Frankerige Dauphins, af Græmmelse over Taghet af sin eneste Son, der døde i eu lav Alder. Ena udaander det Blomst, en alt for barsk Nordvind

vind angriber, i de første Stunder af Kærligheds Tid. Alt er Livet andet, end en Dimring og en svag Straale afreven fra en skøn Dag!

Fra den Høide, hvor Hyrdinden sad, fulgte hun uden Vankelighed med Diet den uhyre Kæde af Bierge, der omringe Dalen, betragtede deres Krumninger og stolte Omrids, og de dunkle Skove, som beskygge deres ærværdige Tindinger; hendes Blik funde endnu, langt henfæstede, tage sig i Montmelians Asgrunde, beliggende ved Savoien, for at forsøre Indgangen dertil; o at der altid vare Hindringer i Veien for Ødelæggeren, naar hans Urolighed fører ham ind paa fremmed Grund! Hun saae Iserefloden, frugtbar i sine Oversvømmelser, nærmest sig hende; den nedstyrtede med lydeligt Brusen fra Biergenes Top, forstørret ved utallige Vandfald, som forskjonne dens Løb. Det var Middag; og de paa Saint-Enards steile Klipper udkastede Skygger bebudede Landmanden Hvilens Time. Nordvinden bevægede Kornmarkerne, og Fuglenes Sværme hvilede taus under Gladene.

I Betragtningen af et saa henrivende Skuespil, da Gresivaudans Dal alene forestiller

Billederne af dens Indvaaneres Lykke smagte Cecilie, henrykket af Beundring, hin varme og usigelige Glæde, som man faler paa ophoede Steder, og jo mere man nærmes de Steder, hvorfra man opdager den himmelske Vaaning.

Nær ved hende vogtede Blondel, hendes trofaste Elster, ogsaa sin Hjord; han tabte hende ikke af Syne, og hans Hjerte bankede, hver Gang Cecilie oploftede sine Dine til Himlen, eller slog dem til Jorden. Han saae intet i Naturen saa skjont og saa rorende, som Gienstanden for sin Kærlighed, og han vilde have bortgivet Stiernehimmelen, den glimrende Visen og de øvrige Himmellys for et eneste af sin Elstekedes Blif.

I nogen Tid havde Cecilie ikke mere nydt en rolig Sovn. Hendes Ansigtssarve var ikke mere levende. En stille Bleghed forenede sig med hendes Undigheders Uskyld. Hun signede Rosen, som taber sin Farve og boier Hovedet, saasnart en grusom Haand river den fra Stilkken.

Da hendes Moder en Gang sandt hende tankefuld, ensom assides, gik hun til hende og spurgte med Deltagelse om hvad der foregik i hendes

i hendes Hjerte. Jeg sover aldrig, svarede Cecilia; rædsomme Drømme foruroede mig hele Matten. Moderen formodede Kærigheds Sygdom. Hun havde i nogen Tid bemærket sin Datters Tilbøjelighed for den unge Blondel; jeg, sagde hun til sig selv, jegsov heller aldrig da jeg elskede min Kære Dominique. Drømme og Syner henrev mig alle Søvnens Timer. Jeg reiste mig undertiden stilesvende, og det forekom mig, som Ulven fra de sorte Skove havde ranet det yngste af mine Haar. Hun lovede sig at fremskynde sin Datters Lykke, og saasnat muligt at forene disse to kære Born. En Moders Omhed er opmærksom og deltagende. Det er en Gølelse som er fæd i Kærigheds Barm.

Dominique, Cecilie's Fader, var reist hen til Maurienne og Savoiens høje Bierge for at imodtage en lidet Arv, som En af hans Farbrødre, død i en saare høi Alder, havde efterladt sig som Frugten af stadig Husholdersthed og lange Rejsser. O! hvo veed ikke, at de ydmige Indvaanere af en Deel af Maurienne og Savoien, forjagede af Vintrene og Ilveit, komme til vore

Hovedstæder for at fremstille os Monstere paa Af-
holdenhed og Arbeide.

Gode Savojarder! I ere mere værd i den
Bises Dine, end vore Stæders unyttige Bor-
gere, og jeg; jeg fryder mig mere ved at høre
eders Orgelkassers harmoniske Lyd, og ung Ma-
bots Sang paa Spidsen af Skorstenen, end vore
Damers forpinte Stemme.

Cecilie, utaalmodig, da hun ikke seer
sin Fader komme tilbage; thi han havde været
borte i mere end to Maaneder, meddeler sin
Kummer derover til sin Elster Joseph, som søger
at berolige hende. Cecilie, urolig, kan ikke
begrive, hvorledes man i saa lang Tid holder
hendes Fader tilbage. En ung Piges Hjerte
flyver den imøde, som hun elsker. Hun sagde
til Blondel, med taaresulde Dine: i hvad ulyk-
kelig Skæbne end truer mig, saa har jeg ikke
lenge nydt Sson. Mine Haar øde ikke som sæd-
vanlig, De gaae med Uvillie til den Klippe,
hvor jeg saa gjerne møder dig. Det er meer end
en heel Maaned siden Modrene fødte, og jeg har
i al den Tid ikke havt i min Jord mere end tre
Lam. Guillot, min elskede Bede, som du hol-
der

der saa meget af, sem kysser din Haand, flygtede
for mig sorgangen Dag. Forgiøves falder jeg
paa den; den synes du for mine Ricertegn.
Jeg løber efter den. Jeg vilde fåsæt det Haand
paa den, jeg havde fundet i Gransoven. Den
vender Hovedet bort, og seer ikke paa mig. Jo-
seph, kære Joseph! en Ulykke, som jeg ikke kæn-
der, er rede at skytte ned paa mig. Imidlertid
kan jeg ikke tilskrive enten dig eller mig Anelseit
af min Ulykke; thi jeg kan ikke elskæ dig i høiere
Grad, ligesom du ogsaa stedse vil elskæ mig.
Nei, Joseph, jeg vil ikke, at du sværger derpaa.
Ja, Solen skal holde op at besænse Jorden, den
skal slukkes om Matten, før du et Djeblik hol-
der op at elskæ mig. Jeg kænder dit Hjerte.
Af! hvorledes kunde jeg leve uden dig, naar du
ikke var min Styrestav! Alle Dage gaaer jeg til
den lille Eneboligs Kapel at frembære Ønsker for
begge; og siden min Faders Bortreise gaaer jeg
derhen to Gange om Dagen.

Cecilie's Bedehus laaet en halv Fierding
vei fra hendes Faders Bolig. Man gik did
igennem Veie og Stier, indhægnede af Hassel-
buske. Et lille Asslukke, i Skikkelse af Tabers-
nakel,

nakel, og et Bord ligt en Grav, dannede et Alter, af Naturen inskaaret i Hulheden af en Klippe. Ved dets Sider vorede en ung Fyrr, ved dets Foder randt en Bæk. Ingen Morsugl nærmede sig dette hellige Sted; men en Mattergal var i nagle Aar kommen did for at nedlægge Frugterne af sin Ricarlighed og opdrog der i Fred sin Familie. Dette fredelige Tilflugtssted var kœndt af Engelen Ituriel, da han efter Sagnet kom at besøge en Hellig, som havde flyet did i den christelig Andagts og Ensfoldigheds første Aarhundrede. Et lidet forladt Huus, et Stykke Mark, en Straæ hytte vare i nogen Afstand deraf. Tre vilde Ebler træer og et Rosentræ bestyggede det; de udgjorde Gienstanden for Cecilies Ærgierrighed, og der ønskede hun at leve og dø med sin trofaste Elsker. Hun frydedes ved den Drom, at hendes Fader kunde kighe den, naar han kom tilbage fra sin Reise. Hvilken Lykke hun lovede sig i dette Hægn med sin elskede Blondel! Tilflugtssted ukœndt af Mennesker, hvortil ingen Lastefuld endnu havde nærmet sig; Uskyldigheds Tristed, hvil er Du saa langt fra mit!

Ingen

Ingen Jæger kændte denne Eneholig, som Gubdommen havde forbeholdt sig; Cecilie ene besøgte den, sielden forte hun sine Selskabssyster did. Af Verhodighed betragtede de unge Hørder den kun langt fra. De sagde imellem sig, hvad de tilforn af en god Præst havde lært, at man maatte være tresold hellig for at nærme sig dertil. Lykkelige Enfoldighed! elskelige Trostkyldighed! Gode Læresætninger! Ære mere værde end Philosophernes Videnskab.

Saaledes henglede Cecilies første Aar i Kjær-
ligheds og Omheds Dyrkelse, i hendes Families og
Naturens Skod. Alt tiente hende til Monster.
Bederne vare hende Ustylds og Blidheds Sind-
billede. Skovenes fuglene talede til hende om
Omhed, og Hundten, som vogtede hendes Hjord,
gav hende Undervisninger i Hengivenhed og
Trostskab.

Saadan er Forsynets Indretning. Den
almindelige Undervisning er skrevet for alle ten-
kende Skabninger i Verdens den store Bog. Ret-
færdighedens Grundtræk ere indgravede i vor
Hierte. Himslen forkynder Guds Herlighed;
og Jorden, overvældet med hans Velgierninger,
indbyder

indbyder os til Erkiendelighed. Det er alle Folkeslages Religion, og hele Naturen er det Alte, hvorhen alle Hierter bor henvende sig, hvorved alle Ønsker oploste sig.

For at fuldende Maleriet af Cecilie, hun er blid, arbeidsom, deltagende; man ansorte hende for andre Piger af hendes Alder som et Monster paa Fornuft og Godhed; man sandte hende ved Arbeide fra Morgenrodens Frembrud. Ene passede hun de Små. Ene bar hun Omsorg for sine unge Brodre. Hendes Moder betrugtede med Glæde hendes Lærvillighed i Ømheds og Husholdnings Pligter. Hun forudsaae med Grund, at hun vilde udgiøre Blondels Lykke, og være sit Kions Ere, Landsbyens Hæber. Imidlertid svandt denne elskværdige Pige Dag for Dag hen, og hendes Moder torde ikke sige hendo det.

Læseren, som tager Deel i det onde, et ulykkeligt Hierte lidet, ønsker at see det endt, og spørger om Kilden dertil.

Cecilie's Moder havde nogle Dage forhen faaet et Brev fra sin Mand Dominique, som mældte hans snare Hjemkomst. Af! hvorfor seer jeg mig domt, til at sette Sloret for hans

Dato

Datters Kummer! Skulde mine Taarer blandes
med hendes ikkun for at giøre dem end mere bitter?
O, Skiebne, som børsvede mig det kæreste paa
Jorden; var det da ikke nok for mig at begræde
min egen Ulykke.

Min Broder Barthelemi, jeg kaldte ham
aldrig uden ved sit Dobbenavn, var den lønlige
Gienstand for Cecilles Lidelser. Man maa vide,
at han, saavidt jeg huser, for en fem sex Vintre
siden, var kommen til Sassenages og Mont-de-
Lan-Biergene for at jage der; en Fornsielse,
som aldrig har smagt mig, og som jeg endog fin-
der affyelig. Alle Grenobles unge Folk ind-
finde sig ogsaa der for at nyde denne Forlystelse
henimod Høstens Ende, naar Kulden allerede
begynder at vorde følelig paa Spidsen af Bier-
gene i Dauphinee, og især af Mont-de-Lan.
Men Jægeren udstaar den gierne i Haab om
Seiren. Der mogde de hine ensomme Fugle, som
beboe de mørke Fyrrestove. Jeg mener, de
hvide Agerhøns, og Lynghamerne; foruden den
trædste Stenbulk, som selv paa disse steile Klip-
pee ikke formaar imod Menneskets Esterstræbelser
at værne om sin gamle Uafhængighed.

Paa

Paa disse Steder havde min Broder Barthes
leimi forvildet sig, da han af en lykkelig Hæn-
delse mødte den gode Dominique, som bragte
ham i sit Huns. Man fornæm allerede de første
Anstød af Vinteren; neppe funde man see i no-
gen Afstand. Aldrig tilbragte min Broder beha-
ligere Dieblikke end dem han nød i denne Bolig,
omringet af denne lykkelige Familie. Øste-
talede han, saalænge jeg havde den Lykke at leve
med ham, til mig om deres gode Modtagelse og
ødse Omhue. O! funde jeg en Gang vise mig
erkændelig, sagde han til mig, i den Tone,
som saavel maler Efkændlighed! Gæstfrihed, tils-
fiede han, er en saare god Glæde. Bartheleimi
fandt fremfor alt Forstielse i for mig at gien-
kalde Erindringen om den unge Cecilie. Hen-
des Billede var levende i hans Hjerte. Hvor hun
var elseværdig! hvor jeg fandt hende tilsløkkende og
hvor jeg saae hende fortryllende og skøn i hendes
simple Pynt! gientog han hvert Dieblik for mig,
næsten uden selv at mærke det. Hvilken god
Husmoder hun engang vil blive! hvor hendes
Mand vil være lykkelig ved henbes Side! Paa
den Tid var Cecilie ni Aar. Det var et frem-
skydende

Skydende Blomst. Det var den kiødsfarvede Hyasint, naar den aabner sine Knopper ved Solens første Straaler. Efter den Maade at slutte, hvorpaa min kiære Barthelemi talede om dette elstværdige Barn, var det, om ikke Kierlighed, der da beaandede ham, dog noget der saare nærmede sig dertil, det var dens Billeder.

Regnen vedvarede paa Vierget al den Tid, min Broder opholdt sig i sin Værts Huus, og var det endog blevet smukt Væir, havde han uden Twivl neppe tænkt paa Jagten. Han tilbragte en heel Uge sog nogle Dage oven i Kisbet hos den gode Dominique og hans dydige Kone; han nævnede dem ikke uden med en hellig Erbodighed. Hans Opholds Stunder forekom ham saare dyrebare og saare sorte formedesst hans nye Venners Mær- værelse. De forskionnedes ved den Fornsielse, han havde at bivaane et nydeligt Bryllup. Det var Philippines Broderdatters, den rigeste Pige i Egnen, thi hun tilbragte sin Brudgom firehundrede Rigsdaler i rede Penge, en Sum som aldrig hidtil var seet på disse Steder.

Jeg vil ingenlunde beskrive dette landlige Bryllups Behageligheder og Glæder, og den rene

Fryd,

Fryd, hvorved det oplivedes, vilde være et Skil-
derie, som man maatte lade haant om i den store
Verden. Men jeg vil for at tilfredsstille den,
som maatte tage nogen Deel i denne Beretning,
lægge til, at min Broder var lykkelig nok, under
sit Ophold paa Sierget, at finde en Lejlighed til
at vise sit gode Hjerte. Jeg havde længe kændt
den.

Da han paa den beramte Dag for Dominis-
ques Brøderbatters Bryllup forføiede sig til Kirken
tilligemed alle Byens Indvaanere, som vare
budne til Bryllup, mødte han paa Veien to unge
Fæstesolk, fulgte af en Hob af samme Byes
fattigste Bønder. Den gik ganske glad tilbage,
da Notarius, Hr. Rolland, en meget godgjorende
Mand, der ogsaa var bekendt derfor rundt om
i Egnen, ikke af det tilkommende Brudepar havde
villet modtage sit Gebyr for Kontraktens Opsætelse.
Min Broder havde fastet Diet paa den unge Fæ-
stems, som hed Margareta, straalende af Sund-
hed og Ungdom. Uden at sige nogen et Ord
derom sendte han en Morgen saare tidlig til An-
dreas, hendes Brudgom, i en af sine Sagthand-
sker, som han havde sammenviklet det bedste han
kunde

kunde, fire eller fem Louisd'orer, — saavidt jeg erindrer mig — uden at beholde mere i sin Bors end han behøvede til Hjemreisen.

En ung Knus havde Grindet. Stolt deraf sagde han til Andreas at han kom fra en deiligt Herre, hvis Navn han ikke vidste, men som han vidste, opholdt sig hos den gode Fader Dominique, saaledes betegnede man ham i hele Herredet. Han vilde gjerne have rettet sin Fremførsel, men det var for seent. Rødmen steg ham til Ansigtet. Andreas gjettede sat at den Hemmelighed, man havde anbefalet ham, var undsluppen ham. Imidlertid sogte han at fritte ham paa ny, men den unge Besuldmægtigede, som havde mørket sin Feil, vilde ikke mere svare.

Man gjetter sagtens hvor forundret han, den lille Pakke var til, blev, da han aabnede den. Min Broder havde under Omslaget skrevet: de Venge, der ere indsluttede i denne Pakke, tilhøre den retsudige Andreas; han gjøre sig ingen Umage for at udforstke, hvem den er fra; det maatte være forgivernes.

Den fattige Andreas indsaa ikke, hvorledes han skulde bære sig ad for aldeles at opvike den lille

lille Pakke, i Form af en Dukke. Han blev
rent ude af sig selv, da han saae fem Louisd'orer
i en Hænde af Stenbukkeskind. I sin Glæde
signede han Archimedes, der løb op og ned af
Syracusas Gader da han havde løst sin Opgave.
Han islede i Margaretes Arme, for at underrette
hende om denne Gave af Skæbnen, eller, rettere
talet, denne særdeles Godhed af Forsynet. Skjort
det endnu var tidligt paa Morgenen, vare alle-
rede to Naboerster hos den unge Margrete, og
gave hende Maad og Undervisning, i Henseende
til hendes Bryllups Nærmelse. Der befandt sig
ogsaa en retsindig Købstædmann, lidet bemidlet,
af en moden Alder, og hvis Galstab bestod i at
regne sig af den gamle Slægt Conard. Han tog
Deel i den unge Fæstemmes Lykke. Han havde
trukket sig tilbage fra Verden, som han troede t-
endeol Aar at have havt at beklage sig over, og
levede paa en lidet Gaard, hans Forfædre havde
esterladt ham. Som Landboe saae han sig nu
mere lykkelig.

Han var det som sagde: en saa ødel Hand-
ling kan ikke komme uden fra en ung Knæs af
Familie. Nagtet min Broder var over den Al-

her, da Siælen finder Fornsielse i at udvide sig og
staae den Ulykkelige bi, var dersor den kloge Kib-
stædmands Unmærkning ikke mindre rigtig, i Al-
mindelighed tagen. Ranske er det en Svaghed,
der er fælles for de Gamle, at priſe og forstørre
de Ungeſ ſkonne Handlinger i den Tanke at de
ikun langt fra monne folge og efterligne dem.
Disse Jagttagelser erbe nærmere, end man troer,
den fæerdeles Kundskab om det menneskelige Hjerte.

Det være nu hermed som det vil, en saa simpel
og for et velopdraget Menneske saa naturlig Væ-
gierung rygtedes strax i blant alle den fattige
Bondesbyes Indvaanere. Alle styrteſ sig til Mar-
garetes Vaaning. Man kappedes om at komme
først. Snart indfandt sig en Skare af ſmaa Drenge
og Piger; imedens de Gamle ſkyndede sig paa
det Bedste, Margarete midt i blant dem, saa
fattig, men saa interessant; hendes Fæstemand
Andreas, som den unge Commissionær havde fun-
det, da han før Dag slog Korn i Laden; med
den værdige Præst i Spidsen, en af de første
som havde faaet denne lykkelige Tidende, fore-
ſagt, alle kom for at yde min Broder Bartho-
lemi den billigſte Erklærdigheds Takſigelſer. Et

Vejg,

Besøg, han vist ikke havde ventet sig, og hvis Grund han forgivesstrebte at synes uvidende om.

Af Beundring over en saa hæderlig og ædel Handling faste Dominique sig om min Broders Hals og holder ham omarmet uden at kunne rive sig los fra ham. Man skulde have taget Bartelemi for en Ungling hjemkommen fra en lang Reise, styrkende sig i Armmene af en alderstigen Fader, der trykker ham tæt til sit Bryst, da han troede for evig at have tabt ham.

Dominiques Kone, og alle Tilstædeværende fældede Glædestaarer. De fæstede Vinene paa min Broder, og betragtede ham som en Engel fra Himmelten. Under saa rorende et Oprin var Cecilie, som faa Dage forhen havde fyldt sit tiende Aar, gaaet hen til Engholigen at søge sin Tursteldue for at vise min Broder den. Da hendes Systre saae hende komme heel aandelos, med sin Fugl i sit Forklæde, sprang de af Glæde. Man skulde, da Cecilie lod Hassen se sin bange Due, som hun neppe torde røre med Haanden, have taget hende for en af Hyrdinderne fra Templet paa Guds, naar hun frembærer sit Offer paa Erkendrigs heds og Venstabs Alter. Disse smaa Begivenheder, som

som for adskillige Aar siden have tildraget sig,
gienkalder jeg, fordi Mindet om dem er mig godt,
fordi de skulle være mine sidste Dages Fryd og
sandsynligvis min sidste Tankes Gienstand.

I øvrige har jeg ikke denne Historie fra min
Broders Mund; han følede alt for fint til uden
en drivende Bevæggrund at fortælle mig det
Gode, han stundom maatte gisre.

Den er blevet mig fortalt af en Yngling fra
Egnen om Grenoble, som selv den Gang havde
været paa Fasanjagt, og saa befandt sig i Nørheden
af Dominiques Hjus, da den hele forsamlede
Landsbye var rede til at gaae derind. Han var
af en Hændelse midt i blant alle disse erkændlige
og solende Personer. Han kændte den Gang niet
ikke min Broder. Jeg glemmer aldrig hvad den
elskærdige Yndling i den Anledning sagde mig,
og det var, at dersom han engang fandt en Leit-
lighed til at gisre ligesaas, vilde han ikke lade
den gaae ubrugt forbi. Siden den Tid har jeg
bestandig beholdt Agtelse for ham.

Endelig saae min Broder ugerne det Hies
blik nærmere sig, da han maatte forlade sin giæst-
frie Bort. Hansov ikke Natten før sin Afreise.

Han favnede dem, uden at torde see paa dem, med en Hierteklemmelse, han ikke kunde forklare sig selv. Det vilde være alt for smerteligt at skildre dette Farvel.

Den fattige Bondebyes Indvaanere ventede ham paa hans Vei. Han havde seet sig nødset til at mælde sin Afreise for en af Dominiques Maboer, som artig havde lovet at laane ham sin lille Mule for at komme tilbage til Grenoble. De unge Piger, underrettede om en saa overilet Afreise, omringede ham og kunde ikke blive trætte af at betragte ham, og Modrene rakte ham om Kap, til at kysser, deres spæde Ørnu, som de holdte i deres Arme. Unraabelserne til Himlen, Ønsker fremsendte af disse ydmige Skabninger, giennemtrængte af de reneste og ærbødigste Folkeser, rystede hans Øre og fandt løt Indgang til hans Hierte. Hvilken Fornvielse man føler ved at give vel! Den brave og godgjørende Herre, raabte disse gode Folk til ham fra alle Kanter. Himlen lade ham længe leve! han rev sig ud fra deres Omsavnelse og Venstabenrykkelsær, som ikke mere fik ham at see.

Cecilie's Fader kommer endelig, efter halvtredie Maands Graværelse, fra Savojen. Han seer sorrigfuld og nedslagen ud. Hans Kone og Datter styrte sig i hans Arme; de frygte for nogen stor Ulykke. De frritte ham; Dominique tier, med Dinene snart løftede mod Himmel, snart slagne til Jorden; og efter nogle Dieblikke, der forekom dem saare lange, sagde han til dem med en Stemme, som gienlod i min Siæls Inderste, der hvor jeg endnu lever: Barthelemi Pollien er ikke mere.

Hans Kone var nær ved at besvime; det var ikke uden Møie at hun samlede sine Kræfter. Grædende ved sin Moders Barm sagde Cecilie: "Hvorledes min Fader! denne Herre som var saa god, som vilde kigge til mig det lille Huus ved Eremitboligen, hvis Baand jeg fandt i Systerstoven, og som jeg endnu har; det er vist denne ædle Herres Død, der har voldet alle mine Nemme Drømme i Din Graværelse.

"Deri har Du Ret, min Datter; folende og gode Væseners Hierter holdes sammen ved usynlige Baand og ved en evig Kæde, som er i Guds Haand. De trække hinanden til sig og

gaae hinanden imøde, ligesom man seer Markens
Lilier bøje sig mere for at nærmes Solens Straaler”

“Barthelemy Pöllin,” blev han ved ”spurgte
mig ofte, min Datter, til Dig; naar Du skulde
giftes? hvem der skulde være din Mand? han
ansæde oprigtig vores Alles Lykke. Hvilke Lidel-
ser jeg nedlagde i hans Barm! hvilke Dienester
han gjorde Mine, og mine Venner, blot paa min
Begiering! Havde Du, min Datter, været i den
Alder da at have kændt ham, som jeg siden har
lært at kændt ham, vilde han døende have taget
din hele Høiagtelse med sig. Cecilie, glem
ham aldrig. Du har tabt en god Velynder, og
jeg den sidste Ven, jeg havde tilbage, og som jeg
skal begrade alle mine Dage. Endelig udsagde
han med en Stemme, man neppe kunde høre:
den gode Hr. Pöllin har ved sin Død efterladt
dig min Datter en Sum til at kisbe det lille
Huus ved Siden af Eneboligen”.

Cecilie fornåd i dette Øieblik en Følelse,
som Erkendtlighed for en Velgierning, man ikke
kunde forudsee og som man ikke tor giøre Fordring
paa, tilsiger. Hændes varme og følende Sæk
vilde udtrykke sin Taknemmelighed, da Moderen,

i det hun fæstede sine Blif paa de sidste Straaler af Solen, som skulde sig bag Sassenagebierget, sagde til hende: "Saaledes svinder den Dydige af Jorden. Livets Bugge staer nær ved Graven, min Datter; Aftstanden er saare fort. Jeg vil ikke modsette mig din Lykke, Cecilie; lad os imidlertid udsætte dit Bryllup til en anden mere gunstig Tid. Sorgen over din Belgixrers Vortgang foreskriver os denne Pligt."

Joseph Blondel var nærværende, og tang hele Tiden. Han delede, uden at sige et Ord, de Personers Følelser, med hvem han snart skulle forenes for Stedse. Han fældede Tårer ved at see Cecilie græde.

Hvad den unge Pige angaaer, da holdt hun i ni Dage Bon i Bedehuset; did gik hun, fulgt af sin elskede Bede, Guillot; han har det Baand, min Broder for en fem sex Sommere siden havde taft i Granskoven. Cecilie var femten Aar ved Bartelemis Død. Nu hun er gift, forsvimmer hun ikke den første Dag i hver Maaned paa dette hellige Sted at frembringe hede Bønner til hans Mindes Hæder.

Naar

Maar jeg er ikke meer og mit Støv er blan-
det med mine Hædres, skal jeg da finde nogen dy-
dig Cecilie, som værdiger at mindes mig, og
bede på det Sted, hvor jeg hviler?

J. B. Høst.

Edvin og Emma.

Svøbt i Valmue gled Mattens Engel taus over
Jorden. Hele Naturen følde hans Komme, og
slumrede. Sorgelig hang mørke Regnskyer over
Grantoprene. Nu og da afbrøde blege Lyn fra
Østen Matuglens klagende Toner.

Paa Stammen af en henvisnet Fyrr sad
endnu den nylkelseige Edvin. Fortvivelsens Sved
flood fold over hans Pande; imellem brændende
Krampetræk løe han vildt, og svedte og løe.

Da tudede Landshyehundene fiernt, rod-
ligere glimtede Lynene og Skoven lugtede af Liig;
og nu gik Emmas blege Skygge forbi Edvins
brisende Øie.

Mat

Mak og smit og vemiodsfuld saae hun paa sin
Elster; med de smaae blaanende Hingre vinkede
hun mod Himlen og sukkede og forsvandt.

"Emma! "raabte rasende Edvin og huult
gientog Skoven hans Stemme; "Emma" du
forlader mig atter" — "ogsaa jeg kan" — dze,
sagde han ikke, og døde.

Gode, nskylde, begge i Livets Foraar
elskede Edvin og Emma hinanden; begge vare de
fionne, han som den unge Eeg paa Dovre,
hun som Herats halvaabne Rose.

Men da vistede Osden Forraadnelses Vinge
over Emma, og hun var ikke mere. Saaledes
blomstrer beskedten og yndig Vaarens tidlige
Anemone; Vandreren gaaer den forbi, han
ændser det ikke og træder — ak! træder evig
Naturens Yndling i Støvet.

Troſt og Miſtroſt.

Mangen God mit Hertes Værd erkänner;
veed, det høit for Dyd og Sandhed brænder;
denne Troſtens Tanke høved' mig,
ſoled' jeg mig tit ulykkelig.

Men den Bedſte aldrig Gunſt mig ſmiled,
Hendes Blik vaa mig Kun aldrig hviled:
denne Smertens Tanke nedſlog mig,
drømte jeg mig mig eengang lykkelig.

S. E.

Anviſning til at blege Lærred i faae Minuter.

Af Lehrenleſe vom Calenderselde for 1794

Da Kunſten at blege Lærred i faa Minutter, og
det endog bedre og uden at det taber ſameget
af ſin Fælhed, ſom ved den ſædvanlige lang-
ſommē Maade, endnu ſtedſe ſinder Vantrøende,
iſør blant Damerne, ſaa ſtaaer maafkee Anviſ-
ningen dertil ikke ſaa ganske paa det urette
Sted her.

Den

Den første Idee dertil har nok den berømte Scheele givet. Denne fandt nemlig, at den almindelige Saltsyre, naar den taber sine brændbare Deele ved Aftækning over Bruunsteen (dephlogistiseret Saltsyre), borttager mange Farver. Disse Forsøg gørde den franske Chemiker Berthollet, der ligeledes behandler Chemien med Scheeles Vand, efter i det Score, og foreslog først at blege Lærred med denne Syre. Til en Deel af disse Syrer tager man fire, fem til sex Dels Vand, Lærredet dyppes deri og bliver nogle Minutter liggende; derpaa vaskes det ud, saa er det bleget: og naar det står med Behandlighed (og hvad hører der ikke Behandlighed til?) saa taber det intet af sin Styrke, da det efter den sædvanlige Fremgangsmaade, skal miste en Tredjedel deraf. Det er egentlig at tage Pletter af. Saavilde man kalde det, hvis det gialdt om at tage et graa Plet paa en Quadratommme af Lærredet. Hvad vilde man derimod tanke om et Mensneske, der for at tage en Plet, saa stor som en Quadratommme af Manskatten, spændte den hele Sommeren igennem ud paa en grøn Eng,

holde

holdt Bagt ved den om Matten for Gavthve
og om Dagen for Neder, Gæs og Svin,
idelig gisod den over, undertiden lagde den iblod
i heed Luud og under den forskrækkeligste Club-
dren terede; hvem veed hvor ofte, paa den?
Og dog bestaaer Overfladen af det ublegede Lær-
ret af lutter saadanne Quadratometer, og Meng-
den af dem kan ingenlunde have nogen, endog
kun ringe, Indsydelse paa Tiden til at tage
dem af i, da de nodvendigen alle maae tages un-
der Behandling paa eengang. Den døphlogisti-
ske Saltsyre har meget lidet Edende, men den
faaer det igien ved at trække Farvematerien ud
af Lærredet, hvorfør man maae behandle det for-
siktig. For at give den saamegen Styrke, der
skal til, behøver man kun at giøre Forsøg paa
en Klub, man skærer af det Stykke, man vil
blege. Ifølge sikkre Esterretninger er Hr. Valette,
en Franse-Mand, nu beskæftiget med at oprette
saadan en Fabrik i England ved Leverpool. Da
denne Syre, forenet med Mineral-Alkali, ud-
giver vort Risikkensalt og Søesalt, og der følgelig
er en tilstrækkelig Mengde deraf til at blege alle
Skorter og Manskætter i hele Verden, naar

Chemien

Chemien kun først finder paa Midler til at skille det fra Søesalter, der ikke ere kostbare; ja da Mineral-Alkali desuden paa den anden Side vil blive vore Glaspusterier til usigelig Nutte, naar de ere godt frassilte: saa vil man for Fremtiden gjerne tilgive det salte Vand at det ikke kan drifkes, naar man tænker at det til Vederlag ogsaa indeholder det eneste Mineral, der Kan spises; desuden synes det at ville leve et kraftigere Slags Krud hercester, hvorved saamangen en Nationalproces vil blive forkortet; og endelig, (og det er det fornemste) indeholder en Materie, hvorved man kan blege et heelt Dækket i fem Minuter.

Om ikke ogsaa den døphlogistiserede Saltsyre til sidst kunde bruges til at blege Huber, og formelige Ansigtsglegdamme grundes derpaa, som man aarlig reiste til, omtrent som Sundhedshørnde; det overlader Udgiveren ganske til de Herrer Berthollet og Vallette. Fruentimerne i deres Land behøve ogsaa gemenlig denne Blegen mere, end de af Himsen, uden Saltsyre, blegede Damer i hans eget Fædreneland.

Om vor Klædedragt, vore Stillinger, vort Sammenværen.

sammenlignet med den græske Kunsts Forstillinger.

Af Herders Briefe zu Beschränkung der Hu-
manität. 6 Samml. S. 83 — 8.

Den græske Kunst bør besidde os, og det
paa Siel og Legeme.

Overalt f. Ex. gif Folkene i Klæder, og
stammede sig ved den Gudsstilkelse, som de om-
hyllede; Grækerne vovede at vase Mennesket i den
Herslighed, hvormed Gud stabte det. Hvilken
Fader, hvilken Moder ønsker sig ikke sunde, vel-
dannede Børn? hvo fryder sig ikke ved Synet
af dem, og soler sit Bryst udvidet, naar han
seer en blusfærdig Ungling, en ørbar Pige? I
denne Ungdomskraft, som, født af en lykkelig
Natur, med Maadelighed og Øvelse alens
trives, soler Enhver Ansæget til et virksomt,
glædeligt Liv; og beklager den Leilighed, som
nægtedes ham til denne Skabnings og disse Kræf-
ters Uddannelse. Sammentrykkede au en uven-
skabelig Demon vort Bryst, skulde vi ikke unde til-
kommende Slægter en lykkeligere Demon; og da
meget,

meget, saare meget af Menneskekiabnen ligger i Menneskernes Haand, i deres Villie, i deres Forsatning og Indretning: kunde vel en Gronlender, der blev trukken ud af sin Hule; eller ikke snarere en Græker, der var et Menneske som vi og staarer der liigt et Guds billede, vække og løkke os til slige Anstalters Besordring? —

I Henseende til Legemerne betragte man Grækernes Klædning. Vores har Penia, Armod selv opfundet, og en Overdaads, Usornufts Negera fuldendet. Vore Kvinders Klædning udsprang fra det fattige Skjort, man endnu seer hos Negre og Vilde. Da det endelig rundt omgav Hofterne, blev den til en Kjole, der af trykkende Armod kun lidet højere op sammenhængende Livet. I Maartusender have disse Hosteskjorter vedvaret; og for at vise deres Rigdom lagde mange nordiske Folkedragter endog syv deslige Hosteskjorter tæt over hinanden, at den evene tyrlige Skabning efter Anscende matte hvile paa en Tonde. Man vovede ofte ikke, at forlænge dette Skjort ned til Hædderne, end sige, man skulle have dræstet sig til at oplöste sig til en Kappe, og viste heller sine uvelstakte Lemmer.

Den

Den nordiske Kvindes Beklædning paa Brystet
havde sin Oprindelse af et Belte som man
efterhaanden sammensatte med flere Dele, hvor-
af da undstod hin usalige Side og Bryst-Harnis,
der har kostet tusende Modre og Børn deres
Beskabning, deres Liv, deres Sundhed, deres
Fryd i Modersforretninger, og enddog vedvarer.
Da man engang var paa Misstabningens Vei,
saa blev mangehaande Klædninger optankte, for
at dølge denne eller hin enkelte Misstabning,
dem da efter Modens Bydende ogsaa den mest
blomstrende Skabring matte efterligne. Ved
enhver urimelig Dragt nemlig kan man vise,
til hvilken legemlig Feils Beste den er opstaet,
saa at ikke kan tankes nogen legemlig Feil, som
vor kvindelige Dragt jo mon næsten maatte dølge.
"Er alt det Dig?" sagde hin Grækerinde til et Eu-
ropeisk Fiskebænkstør og hvad Fiskebensstør havde
kunnet svart, har Lady Montague frit sagt. Euro-
paernes mandlige Klædning har en ligesaa barba-
risk Oprindelse. Til at ride ere vi bestemte; det
viser vores Venes Beklædning. De øvrige Stykker
have vi efterhaanden, især for Lommernes Skyld,
lagt os til, og, som om vi uophørlig skulle erin-

dres om Strikken, især jämmerlig sammensnoret vor Hals, en Klædning, hvori vi vorde alle Jordens Nationer latterlige. Man see en Muse, en Juno, ja fun en påaklædt græst Nymfe og rødme. Man betragte en græst Mand, han være Ungling, Helt eller Viis, i sin Dragt; og see skamfuld paa sig selv. Høede begge Kion deres Skabnings Værdighed og holdt deres Bestemmelse for Pligt; havde de da ikke længe siden brudt disse barbariske Armodss Lænker?

Paa Statuer saavel som paa alle græske Mindestmærker have Personer, af begge Kion, som ikke ere Fættere eller Faüter, en beskeden, fast, rolig Stilling; Winkelmann har desangaaende rigelig udskånt sin for Skionheden saare åbne Siel, og uovertræffelig skildret den ømme Sindskarakter, denne Nolighed forraader. Man sammenligne dermed vores gamle Malerier i spanske Dragt med deres Ridder- og Helte-Trin, eller alle hine sædvanslige Gebærder, som Selkabets Etiket paalægger os. Begge Kion have i deres Klæder næsten ingen naturlig Stilling mere; Hænder og Fodder ere os fun til Oprude, og hin rolige

rolige Inderlighed, som ikke ved af nogen ~~Re~~
præsentation, som ogsaa i Bevægelsen er ganske
for sig; vi see den neppe endnu hos nogle lykkes-
lige Undtagelser, hos hvem vi have for Stik at
kalde den Mangel paa Opdragelse, eller ~~Nai-~~
vetæt. Og dog er denne bestedne Inderligh-
hed Grundlaget for al sand og rolig Eftertanke
hos Mennesket, ligesom den er Kændetegn paa
en reen Fordringsfrihed, en rigtig Følelse, en
dybere Medfølelse, fort den eneste og ægte
Humanitet. Hvo der i sine Bevægeler viser,
at han ikke har Tid til, to Hieblik at duale i
sig selv og uden Hensyn til de Ting, der ere uden
for ham, at drive sin Øysel, er en umoden
Menneschedens Skabning. Kun Andrister uden
fra, Storm og Evang kunne byde ham; han
soler intet af hin indvortes Siæleroe, som ogsaa
i levende Krøsters Modvægt og Kamp, i Kraft
af Symmerien og Eurythmien hos Legemet og
den deri mildtindgydede Siæl, hænger fast ved
sig selv.

Men hvorledes skal jeg betegne de græsse Lege-
mers og Siæles venstabelige Sammenvæ-
ren,

ren iblant og med hinanden? hin Rosighed, hvormed de ansue og høre hinanden? Overtassen boer paa deres Læbe, endskist man intet Ord fornemmer; det er en nærværende Aand, der binder den Hørende og Talsende. Og naar deres Hænder berørre hinanden, naar denne bløde Arm hviler paa den andens Skulder, eller kun Diet paa den andens Blik; hvilken sod Harmonie, hvilken elskende Hengivenhed viser sig da mellem Begge. Aldrig har jeg bemærket en græst Gruppe, man falde dem Orest og Pylades, eller Orest og Elektra, Biblis og Caunus, Pætus og Arria, Amor og Psyche, eller hvad man vil uden at føle denne elskelige Sammenstemming, som forener begge til Eet. Aldrig har jeg i de saa Malerier, som ere tilovers fra dem, eller i deres talrigere Bas-Reliefs seet et græst husligt Selskab, hvorover ikke hin Rosighedens Aand var udgydet, der saa ofte flettes vore tumultfulde Compositioner.

J. B. S.

Til Ndg.

Køgebues Menneskehed og Anger er saa almindelig
yndet, at jeg ikke kan andet end troe, at enkelte
Scener af hans Fortsættelse — Den ødle Løgn —
vil være dine Læserinder kærkommne. En Over-
sættelse af det hele Stykke troer jeg derimod ikke
vilde behage. Mejnau, Eulalia, tilligemed deres
Born, og Franz ere reiste hen til en Ve i Con-
stanzer Søen, hvor Mejnau lever tilsfreds i sin
Families Skjød; men er ikke fuldkommen
lykkelig, fordi han undertiden løser Anger og Be-
drøvelse i Eulalias Dine, saa ofte Erindringen
om de forbinalgne Dage oplever i hendes Siel.
Det er Mejnaus Fødselsdag, og Eulalia har i den
Anledning foranstaltet en lille Høitidelighed; og
indbudt Horst til at tage Deel i den for at glæde
hendes Mand med dette uventede Besøg.

Tredie Scene.

Eulalia, ganske paaklædt men meget simpelt.
Eulalia (seer udaf vinduet). En skøn klar
Dag. Nu Eulalia, vær ogsaa engang ret
munter og glad, forglem, dersom du kan,
forglem kun i Dag, at Nydelsen af slige
Dage

Dage kun skulde være Uskyldighedens og Dydens Løn. O disse Tørne, som allevegne saare mig saa ofte jeg vil brydde den mindste lille Rose, der blomstrer paa min Vej! Hört! Hört! At Morgenstunden ikke graver Spor af Samvittigheds Nag paa mine Kinder for den hele øvrige Dag. I Dag er det min Mand's Fødselsdag! Naturen smiler rundt omkring mig. Det Nærværende er saa venligt, hort med det Forbigangne!

Fierde Scene.

Hørst kommer ind.

Hørst. God Morgen, naadige Frue. Jeg har ikke sovet meget. De glade Scener, som De i Gaar Aftes tegnede med et Par Penselstrøg, har svævet for min Phantasie den hele Nat. Eulalia. Jeg lover mig megen Glæde, og den største, naar han uventet kan omfavne sin kæreste Ven.

Hørst. Gisør de mig bekjendt med den Rosse, jeg har at spille.

Eulalia. O intet, aldeles intet: De bliver i deres Kammer og lytter lidt ved Døren.

Saa vil de høre hvorledes mine Børn modtage ham med Lykonsæninger, og naar det er forbi, og han har vendt sig lidt til Siden, saa kommer De ind og skyrter ham pludselig i Armene.

Om Middagen spise vi i det Grønne, om Eftermiddagen roe vi paa Soen, og om Aftenen danse Vonderne paa den grønne Plet, og vi illuminere med Begkrans. Nu veed de alst. Jeg hører mine Bør n Gaae De nu til Side. (Han gaaer i sit Kammer) Jeg er saa glad over at han er kommen, og dog krænker hans Nærvoerelse mig. Synet af ham sætter mig igien paa Minderne, og kærper paa ny enhver lille Braab, Tiden havde sløvet. Nei, jeg blev ikke født Forbryder: jeg kan slet ikke venne mig til den Tanke, at jeg er det. Altid er den mig fremmed og jeg forstørkes altid for den, og selv midt i de gladeste Forretninger, hvor man ofte i hele Timer glemmer enhver Kummer, er den en Edderkop, som pludselig kryber frem af det Blomst, jeg troskyldig brød.

Fierde

Femte Scene.

Den gamle Franz fører begge Børnene ind. En Pige bringer en Kurv fuld af Blomster og Blomsterguirlander.

Begge Børnene. God Morgen, kære Moder.
(De kysser hendes Haand.)

Eulalia. God Morgen Børn! God Morgen
Franz. Har du gjort alt i Stand til i
Dag?

Franz. Alt! O jeg har allerede 14 Dage nu og
da staalet et Quarters Tid, fordi der intet
skulde mangle i Dag. De veed, naadige Frue,
Herren lader mig sielden gaae fra sig, fordi
vi altid har noget at bestille sammen i Mar-
ken og i Haven, der maatte jeg ordentlig lyve
og bedrage paa mine gamle Dage, naar han
spurgte: Min Franz! hvor har du været
henne saa længe? Wonderkarlene ere bestilte,
Haandene uddeelte, Malkepigerne vil ret
pynte sig, og jeg selv — ja jeg vil i Dag
slaae en lille Dans af med.

Eulalia. Gior det lille Franz. Vi vil føre en
op sammen.

Franz. O min naadige Frue! Han vil kysser
hendes

hendes Kiøle, hun rækker ham Haanden). Nei ! om et saa velsignet Liv , som vi her føre paa denne lille Øe, havde jeg aldrig drømt. Saadan en Dag som denne — O kun een saadan Dag om Aaret , som man kan glæde sig 12 Maaneder til. — (hemmelig og fortrolig) Jeg har ogsaa en lille Present til min Herre, jeg har forskrevet den af min lille Sparebøsse, den er ankommen for saa Dage siden : en Skieppe Vase : Rug fra Sverige ; han har længe ønsket at anstille Forsøg dermed.

Eulalia. Du gør mig næsten misundelig. Nu Børn, har I ogsaa bedet for Fader i Dag ?

Wilhelm. O ja !

Malle. For Fader og Moder.

Eulalia. Men veed I ogsaa , at I i Dag , paa Faders Fødselsdag , maa takke Gud endnu inderligere fordi han gav jer en saadan Fader ? Kom ! tak ham nu med mig ! (Hun knæler, og begge Børnene med foldede Hænder ved hendes Side.)

Wilhelm. Vi takke dig Gud , at du gav os den gode Fader !

Malle

Malle. Og bede dig, at dn endnu længe, længe
vil lade ham leve.

Eulalia. Gud! hør disse Umyndiges Bønner!

Franz. (Meget bevæget) Børnør det, gode Gud!
(Eulalia og Børnens staae op.)

Eulalia. Nu hurtig! lad os bringe de friske Blom-
ster i Orden. (Hun tager Kurven, Franz
hjælper hende, Børnene hoppe munter omkring.
Døren til Mejnaus Sovekammer bekrandses.
De sætte en Lænestol midt paa Skueplad-
sen og bestrøge den rundt omkring med Blom-
ster.) List dig nu ind Franz, og giv os saa
et Vink naar han vaagner. (Franz gaaer).

Eulalia. Der Børn, tag hver en stor Krands—
den overleverer I eders Fader. I veed nok
naar.

Wilhelm. O, vi veed det nok.

Eulalia. I har dog ikke glemt eders Vers?

Malle. O nei! Vil du høre dem Moder?

Wilhelm. O kære Fader! —

Eulalia. Stille, stille! Jeg troer jer nok.—
mig synes, jeg hører nogen komme.

Franz (stikker Hovedet ind af Dørren). Han
kommer.

Eulalia

Eulalia og Børnene (paa eengang). Han kommer!
(Hun tager et Barn ved hver Haand, og
gaaer mod Dørren til Sovekammeret, hvoraf
Mejnau træder ud i dette Bieblif).

Siette Scene.

Alle (omringe ham). God Morgen. God
Morgen.

Mejnau (glad forundret). Nu? hvad er det?
Hvad skal det være? (Han beseer Dørren til
sit Sovekammer, kaster et Blik paa Læne-
stolen, som er bekrandset med Blomster, og
paa hans Børn som er i Høitidsdragt).
Bedste Eulalia forklar mig —

Eulalia (grædende af Glæde). Din Fødselsdag,
bedste Mand!

Mejnau. Min Fødselsdag! Gode Siele! (Han
omarimer den ene efter den anden, de føre
ham ømt hen til Lænestolen).

Wilhelm stiller sig paa den ene Side, Malle paa
den Anden).

Mejnau. Nu hvad skal det betyde!

Wilhelm

Wilhelm. O kære Fader;
Din Wilhelm er nu her,
for din Faderhaand at kyssé
og venlig dig at hilse.

Malle. O kære Fader!
See Malle er og her,
for din Faderhaand at kyssé
og venlig dig at hilse.

Wilhelm (trækker ham sin Blomsterkrands).
Tag disse Blomster
fra os begge.
O gud din Glæde
maae stedse grønnes,
som disse Blomster her.

Malle. Tag og fra mig!
Vi bringe dig,
saa godt vi have.
Men lad vor Gave
og denne vor Stammen
dig et mishage.

Begge (med foldede Hænder).
O Verdens Herre!

Kan vor spæde Øst
behagelig dig være,
saa lad mange Hødselsbage
komme fro og glad tilbage
til elskte Moders Glæde
og til vort Held og Lyft.

Franz (torrer sine Øjne). Amen.

Mejnau (omt bevæget, omarmet stum sine Born).

Deryaa springer han op og trykker Eulalia
hæftig til sit Bryst).

Skvende Scene.

Hørst kommer ind fra Kabinetet og omarmet Mejnau.

Mejnau. Gode Eulalia! hvilken Glæde har du
beredet mig. (Taus Omfavnsel). Gode
Hørst! For længe siden lod du mig haabe
at see dig igien, men saa snart havde jeg
ikke ventet dig.

Hørst. Det var ikke heller mit Forsæt, thi jeg
har over Hals og Hoved maattet bringe mine
swaa Forretninger i Rigtighed. Jeg vilde
værer her to Maaneder senere, men din kære
Kone — har allerede for et halvt Aar siden
frevet mig til og besalet mig at være her paa
denne

denne Dag, fordi hun haabede min Nærverelse
vilde forhøie denne Dags Glæde.
Din gamle Ven har ventelig været saa forfængelig at troe det, og see her er han.

Mejnau. Tilgiv mig, Gode, dersom min Glæde
er stum. Går saa skønt overrasket mig —
Går rørt mig — Gamle Franz — (han ryster
hans Haand) Ogsaa din Daare blev mig ikke
ubemærket. Gaae Børn, gaae! lad mig
være et Dieblik alene. Oliv du alene hos
mig Hørst. Vi har ikke seet hverandre saa
længe, men vil du tilgive mig, naar jeg tilsætter
dig! jeg har sielden savitet dig?

Hørst. Aldeles! Man kan nok undertiden undvære en Ven, men tilovers er han aldrig.

Mejnau. Nei, G Sandhed ikke!

Eulalia. Vi spise til Middag i det Gronne, dersom du synes om det.

Mejnau. Ja vist synes jeg om det, min bedste Eulalia.

Eulalia. Saa kom Franz! lad os bære Bordet
did under de tre store Linde.

Børnene (hoppe). Vi med bedste Moder!
vi vil ogsaa hielspe. (Eulalia, Franz og
Børnene gaae). Ottende

Ottende Scene.

Mejnau og Horst.

Mejnau. Kom endnu engang til dette Hjerte!

Kun du har endnu manglet i min Lykke.

Horst. Kære Mejnau! Saa finder jeg dig igien
ganske den Gamle.

Mejnau. Mit Navn og min Kummer har jeg
ladet blive tilbage i Tyskland. Ja Broder!
jeg er igien den, du kændte i Elsas. O Gud
skar Lov! jeg er mere end hin! Har du no-
gensinde i Elsas sete Glædestaart paa mine
Kinder? See her! O det er ikke de første
jeg udgyder i denne lykkelige Eensomhed.

Horst (betragter ham tavs, men en inderlig Glæde
lyser af hans Øjne).

Mejnau. Men nu gode Horst, hvordan har du
levet i disse to Aar, vi har været adskilte?
Du har taget af, er blevet mager; har du
havt Fortrædelighed?

Horst. O ja, som det gaaer i disse feberagtige
Tider. I Orienten raser Pesten, og hos os
Friheden. Af Friheden er endnu ingen i
vore Dage blevet feed. Vi bære Kun Tavs-
net i Munden; paa dig har Gudinden

skrevet

Freget sit Navn med læselige Træk paa dine
runde Kinder, i dit muntre Øie. Du er
mere blomstrende end du nogensinde har været.

Mejnau. Ja jeg er lykkelig! O meget lykkelig.
Horst. Saa havde jeg dog sagt engang sandt.

"Bed Eulalias Side kan man dristig hellige
sit Liv til Eensomhed?"

Mejnau. Bist har du sagt sandt. Paa denne
lille Øe er jeg Konge! og i min Kones Hjerte
er jeg Konge! meer end Konge! thi for mig —
skeer alting af Rierlighed — intet af Pligt.
O hvor er mit Hjerte i dette Øieblik fuldt!
Ja Glæden forlanger endnu høstigere at med-
dele sig end Rummer. Min Rummer kunde
jeg en gang indsluite i mig selv, ikke saale-
des min Glæde, min grændseløse Lyksalighed!
Broder! hvor skal jeg begynde? hvor skal
jeg ende? O Gud hvad kan du endnu give
den hisset, som du her gav en god Kone?

Horst. Godte Henrykelse!

Mejnau. Naar jeg om Morgenens opvaagner
ester en rolig Slummer, saa vaagner med
mig Tanken om en glad Dag. Eulalia er da
som oftest allerede staaret op, og har bragt sine

smaa

smaa husslige Sysler fra Haanden, imedens jeg numrede. Jegaabner mit Sovekammer — og hun kommer mig i mode nydelig og reenlig klæd — i hver Haand et af mine Børn, som hun selv har vasket og paaklædt.

Engang pleiede jeg, saa snart jeg slog Dinenne op, altid først at see igjennem vinduet om Himlen var klar og Solen skinnede. O hvor der er en god Kone i Huset, der skinner Solen bestandig. Maar hun gaaer mig i Mode med et godt Smil, saa seer jeg ikke den mørke skyfulde Himmel; og hører ikke at Regnen slaaer paa mine vinduer. Der sætter jeg mig paa Sofoen bag ved Thebordet, tæt ved mig sidder Eulalia, der min Wilhelm, og der min Malle. Saar drikker og spiser vi — og pluddrer — og forglemmer os selv, lige som hele Verden tilhørte os, og vi alene boede i den. O Broder! du kan ikke troe hvor fær den Plads er mig — der sidder vi ogsaa i de lange Vinteraftener, og læser, og spiller Schach, og spøger med vore Børn, eller spøger barnagtig med os selv. Saar meddeler vi hinanden saa mange tanker, saa mange

Føleller.

Gøslesser. Altid fandt jeg min Siel igien i
hendes, kun blidere, og mere dannet.

Sorst. I Sandhed Mejnau! du kan holde Fore-
læsninger for Fruentimmerhadere.

Mejnau. Efter Frokosten gaaer jeg ud i Mar-
ken; thi jeg er bleven Landmand. Min Franz
og jeg er begge et Par store Øekonomer. Alt
hvad der skrives i dette Tag, lade vi komme
til os fra Zürich, og læse det, og anstille
Forsøg, som da ogsaa ofte mislykkes os ganske
jammerlig; men meget lykkes ogsaa, og det
skaffer os Glæde. O jeg kunde hele Dage
igien nem fortælle dig! hvorledes vi staar og
disputere over Tegning til nye opfundne Ploug
eller til en Dreiemaskine, til vi endelig troe
at have udfundet det; saa tomre vi selv og
bygge selv, og har saa travlt, har vel ogsaa
ofte bygget Casteller i Luften; naar Tingen er
færdig, duer den ikke, o det
volder os megen Kummer, vi begynder for
fra igien, og hår ny Glæde. Eulalia staar
da ofte ved Siden af os og strikker paa sin
Strømpe, leer eller smiler af os, siender

paa

paa os eller roser os. O Horst! træd ind i vor Kreds, dersom det er dit Alvor at leve. Horst. Det vil jeg Broder! det vil jeg.

Mejnau. Om Middagen venter et landligt Maaltid paa os! tillavet af hendes Hænder, og enhver af os bringer et glad Ansigt, og brav Hunger med til Bordet. Saa tales der i det første Qvarter lidet eller intet, fordi Raalen eller Kartoflerne stoppe Munden, men naar Schveizerosten saa kommer paa Bordet, og min Masse presenterer mig et got Glas Viin, saa løber Tungen, og muntert Spøg, paa ingens Bekostning, frydrer Frugterne som Deserten tilbyder. Eller jeg pleier vel ogsaa at examinere mine Børn i hvad de har lært af hende — forstaar du Broder! lært af Moderen! thi kun hun er deres Læremesterinde — og da finder jeg som oftest, at de for Erexempel af Naturhistorien veed ligesaa meget som jeg, og af Verdenshistorie — mere end jeg. Eller de overrasket mig med de bedste Strukker af de tyske og franske Digttere, som de ikke plappre frem, thi Moderens fine Følelse forplantede sig tidlig paa Børnene. Ogsaa paa

Klaveret

Kloveret klimpret min Malle allerede ret artigt
og dette har hun ogsaa lært af hende. O
de har alt af hende og jeg har alt i hende.
Hun har med Tryllebaand lønket mig til
Livet, hvortil jeg før kun hang ved svage
Traade. Jeg kænder og veed intet bedre, end
at leve, og leve fælledes. Du kan vidne,
Hørst! hvor lidet jeg ellers, midt under vores
Glæder, frygtede for Døden, og nu bærer
jeg for den.

Hørst. Lykkelige Mand! Gud være lovet! at dit
gode række Hjerte ikke førte dig vild.

Mejnau. Ja jeg skælver for Døden! Nu er det
vist otte Maaneder siden jeg paa Jagten ved
en hæftig Forkølelse havde paadraget mig
en stark Feber. Jeg følede nok at jeg var
meget syg. To Aar tilforn havde Døden
været mig en velkommen Ven, og nu — O
Broder! Alt hvad jeg endnu har fortalt dig
er Smaating, naar jeg forestiller dig Eulas-
lias Omhyggelighed for Syge. Lad Manden
kun i sunde og glade Dage miskiende en Kones
Dyder, hans Hjerte være saa haardt og saa
egenfindigt som det vil, i syge Dag afnoder

bog vist en Kones blide Mildhed hant den
Tilstaaelse: det er ikke godt at Mennes-
ket er alene! Maar Eulalia sad ved Siden
af min Seng, og ikke veeg fra mig, rakte
mig Medicamenter og varmede Servietter,
og lagde min Hovedpude til Nette; naar hun
i mit matte Blik angstelig forstede efter Død
eller Helbredelse; naar en nedsvælget Taare
forraadte hendes Frygt, og en tvungen Lat-
ter forelsj mig Forhaabning; naar hun knæ-
lende med sine Børn i en Krog med Inders-
lighed bad Gud om mit Liv. — O Broder,
takke hende høit kunde jeg dengang ikke, thi
selv et sagte Haandtryk var besværligt for mig
Svage; men hvor det inderlig quægede mig,
hvor det styrkede min Siel, og hvor denne
Helbredende virkede paa Legeme. Nei, det lader
sig ikke sige med Ord. (S det han torrer sine
Dine med Haanden). Her staer det stres-
vet — (visende paa Hjertet) — og her! —
Sorst. Saaledes maatte det blive, det vidste
jeg, ja derom var jeg overbevist, da jeg for-
to Aar siden raadede dig trods alt hvad der
var foregaaet —

Mejnau (lidt fortrydelig). Hvorom erindrer du mig? Eulalia begik engang et Heilstrin i sin første Ungdom. Eulalia er dog skøn, ikke sandt? jeg har kun Mine for hendes Undighed, kun Følelse for min Lykke. Dog Et — at du kan vide alt. — Et mangler endnu og blander undertiden en Draabe Beimod mit Glædesbæger.

Hørst. Og dette Ene er?

Mejnau. at Eulalia ikke er saa ganske lykkelig som jeg, at hun nu og da vanker trængsindig omkring, og hendes Mine ikke selden høre Spor af den Saare, hun undgryder. O det er mig saa meget pinsligere, da jeg kænder hendes Kummer, og tør ikke dele den, fordi jeg ikke engang vover at spørge: hvad feiler dig, kære Eulalia? fordi jeg slet intet Middel veed, til endelig engang at quæle denne Følelse af evig Anger.

Hørst. Maar ikke Tiden —

Mejnau. Tiden? Nej Broder, Samvittigheden har intet Begreb om Tid. Hun falser sig at være mig usig. Hun tilstaaer sig ikke

samme Net til alle vre Glæder. I enhver af mine Omfavnelser synes hende, der ligger en Tilgivelse. Hølser du hvordan den arme Kone quæler sig? hvordan det ogsaa quæler mig? Troe mig, naar eg engang har ondt i Hovedet, saa over jeg ikke at gisre et fortredeligt Ansigt, forbi jeg frygter hendes bange Samvittighed vilde læse en Bebreidelse deri.

S. 4.

— 80 —

Om det Latterlige.

af Weiss.

Oversat af Transe.

Det er en smertelig Sandhed, men som hører væsentlig til Kunstskab om Mennesket, at et af de fornemste Tegn paa dets Svaghed og Ondskab har sit Sæde i det almindeligste Glædens Udtryk. — Enhver veed, at Latter er en Organernes Mysterie frembragt ved den pludelige Bevægelse af en uventet Fornsielse: men saq Mennesker gaae tilbage til dens Kilde, indsee dens lønlige Bevæggrunde, og bemærke dens sæbvanligste Anledninger.

Man leer sielden, uden af Forsængelighed, Uforstand eller Ondskab. — En ødel Følelse, en nyttig Tanke, en priselig Handling kunne ikke

frembringe

frembringe denne Virkning, som har intet tilfælles med dem, da den næsten altid opvækkes ved et hurtigt Anstod af tilfredsstillet Hovmod, eller Misundelse. Man kan forene den med Degrebet om en skadefro Genius; men man kan ikke vel lade en Guddom skoggerlee: i det høieste tillegger man denne et blid Smil. — Det er kanske disse Bemærkninger, som, ubestemt følede, satte Alvorlighed iblandt de vigtigste Egenskaber hos adskillige Folkeslag gamle og nye.

Marsagen til Latter er undertiden uskyldig. Den er uobrundet af en indvortes Glædelighed, som søger at udbrede sig, behage, føle og opmuntre. Den er Modsetningen af en fremstaende, fin Idee, eller af en behagelig Opdagelse, som udriver Sæden fra Uvirksomhed, og frembringer hin Fornuft, der er forbunden med alle vore tænkende og legemlige Coners Hølle. Det er ogsaa en Smule Pralerie, som vil paataage sig Skin af Lykke, og dølge sin løntige Urø, men almindeligtvis er den en Bevægelse af Egenkærlighed, en fordinngøsfuld Sammenligning, et smigrende Tilbageblit paa sig selv, og endnu mere uhældigen en Nydelse af Ondskab.

Den

Den Fornostelße, som fødes af det blot latterlige, udspringer altid af en vancerende Kilde. Det er Glæde frembragt ved det at andre ere ringere, over Smaating, som i sig selv ere hverken Godt eller Ondt; det er det smigrende Billedet om Andres Fornedrelse, hvilket, i Mangel af store Ting, tilfredsstiller sig med smaq. — Denne ynkelige Af- sindighed, som er vort Narhundrede mere egen end noget andet beklaendt, laster mindre efter For- nust, end efter Brug, mere for Svagheder, end for Laster, og tager Moden til øverste Boldgistsmand.

Intet er urimeligere, end Maaden hvorpaas den utrer sig. Ved Hjælp af visse Ord, fremsagte med en vis Mine, kaster man et skelende Øje paa de ærværdigste Ting. Er f. Ex. en rigtigtenkende Mand en Smule vel konseqvent i sine Anmerkninger, og bestemt i sit Sprog, saa kalder man ham en Kong Salomon. At være en Smule mindre flau, end man almindeligtvis er, at sige smukke eller gode Ting er, at jage efter Vittighed. At have Delikatesse, er at affæltere Følsomhed. At forsvere Uskyldigheden, er at lege Don Quichote; og i Almindelighed at tænke stærkt og ædelt, er at være overspændt og ikke

Ficende Verden. — Alle disse falske Tillegesord, ledsgade af et vist spøst Smil, gisre Indtryk paa de svage Sæle, og vedligeholde deres Ligesyldighed. — — —

Alt for megen Tilbrielighed til at finde det Latterlige vidner om en overfladisk, forsøngelig eller ond Siel: og en alt for stor Frygt for denne de Franskes Skrämsel nedbryder Kraftsylden, Egenheden, og gisr os til matte Kopier af alt det, som omringer os; den kuer vore Tilbrieligheder, undertrykker vore Talenter, lægger vore Fornuisler i Lænke. — Men som vore Svagheder selv altid frembringe nogen Nytte, danner denne et af de første giensidig Afhængigheds Baand, og tienar til at forbinde det selskabelige Legemes usammensemende Dele.

Man maa adskille Naturens Latter fra Verdensfolks kunstige Latter. De Store bertiene dem deraf for at lege sorglose, eller sætte en Smink paa deres Flauhed: Fruentimmerne for at vise deres Undigheder eller smukke Tænder. Det er ogsaa et lønligt Smigreri, en saa synnende Deelstagelse i det man siger os, en Udkrammelse af Følsomhed, eller mindre endnu. — Man kan drage temme^a

temmelig usiagtige Folgeslutninger om de Charakterer, som det er magtpaalgende at kiende, af de Anledninger, hvorved den sande Latter yttrer sig, saameget mere som den, da Dristen dertil er frivillig, mindre modtager Kunstleri. — En Forsatter i det sextende Aarhundrede drev denne bemerkning saavidt, at han paastod at kiende Temperamenternes Forskiesslighed paa Latterens Endevokal. Han deelte Menneskene i ha ha ha! he he he! hi hi hi! og ho ho ho. En dybtskuende Commentator tillagde hu hu hu! og sluttede saare analogisk, at de maatte have Uglens Tilbueligheder.

J. B. S.

Om Anstændighed

af Weiss

oversat af Transe, og forfortet.

Et af de bedste Forebygningsmidler imod det Latterlige er Anstændighed. Selv dens Definition beviser det Vilkaarlige og Ubestemte i dens Love, da den kun er vore udvortes Handlingers

Over-

Overensstemmelse med vedtagen Brug. Et hvert Folk, ethvert Aarhundrede danner sig i denne Henseende forskellige Begreber, og er deri, som i andet, overbeviist om, at dets Maade at see paa altid er den bedste. Denne Anstand afvexler fra Pol til anden, og ligner sig midt i Europa ikke selv. Den mest beundrede Sirligemand i Paris vilde i London frem for nogen tiene til Nar. I Frankrike nærmer den sig til Flauhed, i Spanien til Andægtighed, i England til Bondeagtighed, i Tyskland til Pedanterie, i Polen til Slaverie, i Norden til Theatervæsen, men den Italienske, en Sammensætning af alle, skulde kanske være den sandeste, saafremt den ikke krævede overdreven Varsomhed.

Erbødighed for Hovedsagen synes at voxer i Forhold til Ringeagten for Bitingen. Man kommer i det engelske Underhus i Morgendragt, med opkrøllet Haar, i Kavay, med nedstlaet Hat, Knitting og Støvler. — — —

Renlighed er ikke blot Fordom, Vane eller Affektation. Modbydelighed er et Forebygningssmiddel, indaandet af Naturen, for maskinmøsigen at afholde os fra endel Ting, hvis Egenska-
ber

her ikke kunne forliges med vore, eller som indeholde en Spire til epidemisk Foraandnelse: — Næsten alt hvad man kalder ureent er usundt, og det er farligt at bestride vore Sanders Drift i saa Henseende. — Det der er vor Smag saare imod er et Slags Gift; men hvoraf en lempelig Dosis kan vorde mere nyttig ved den Gjæring, den frembringer, som den største Deel af vore Læger bevidner. Hvad der støder Lugten kan quale i saa Minuter; og hvad der saarer Diet, Dret, Følelsen, pirrer Nerverne og forbærver de flyvende Delse.

Den jodiske, mohamedanske, indianiske og andre Religioner have oploftet Renlighed og idelige Bassninger til Gudstjeneste; da de, foruden Indflydelsen paa Sundhed og Behagelighed, forudsætte en vis Sammenhæng imellem Lege- mets og Sicelens Renlighed. — Asclepiades, en berømt Læge, paastod, at Omhue for Tænderne bidrog til Munterhed, ved Virkning af Handens Renhed paa Hiernens Fibrer.

En hoi Delikatesse ved alle Gienstande af dette Slags regnes næsten til de quindelige Dyr; den er Skognhedens rette Sminke, Grim- hedens

hedens Skadeslosheldelse, Alderdommens Masse,
og den eneste Kunsten, som klæder den vel.
Den yderste Simpelhed, forenet med den yder-
ste Renlighed, er Matbordets første Hemmelig-
hed; den er Oprigtigheds Afbildning, Beskeden-
heds Sindbillede, og Tegn paa en god Smag.—
Maler jeg nogensinde Amor, sagde en Mand
af sin Følelse, saa pynter jeg ham med en snehvid
Dormose, med en saare sin Chemise; jeg væbnar
Hans Vilekogger med Tandstikkere, venstre Haand
med et Baand, højre med en Svamp.

Hvad man kalder Belanständighed hos Fruen-
timmer er ofte kun maskeret Frækhed. Den høje
Tone, de paatage sig imod Mandfolkene, denne
yderlige Opmærksomhed, de kræve, man veed ikke
hvorfor, den store Pris, de sætte paa Smaating,
saasom at hilse, af en Hændelse at røre deres Haand,
at føre en forbindlig Samtale, og andre Jætet-
heder af samme Slags: alt det er en Smule Guds-
doms Adfærd, der nedfætter dem mere end den
hædrer dem; der gjør deres Omgang ligesaa pins-
ægtig for dem selv som smagless for det andet
Køn, og som, istedensfor at bevise til Fordel for

en

en ung Persons Uskyldighed, vidner imod den; thi man maa være begavet med saare virksomme Sandser, og allerede have anstillet temmelig dybe Betragtninger over Velsysten, for at vide at hine Smaating have Sammenhaeng dermed. En frygt som Tilbageholdenhed er uden Twivl en af Rionsnets første Prydelscer: men Naturen udtrykker sig ikke saaledes og dens Sprog afgiver ligesaa meget fra dette paatagne Bæsen, som Knibskhed fra Naivetet. — — —

J. R. 5.

Bilhelms Høstsang.

Ah happy hills, ah pleasing shade,
ah fields belovd in vain! — — —

Gray,

Hør Stormen sukker Klagedyd,
svagt Elskovssternen blinker,
og Maanen falder ei til Fryd,
naar den bag Høien vinker.

Seline flyer den kolde Dal,
og vore Undlingssteder,
hvor Kys jeg tit fra hende stial,
og føled' Minneglæder. —

Seej

See! Engen, grøn og gyld og blaae,
hvor tit jeg Roser plukked';
See! Lundens, hvor Seline laae,
og Mattergalen sukked'.
O sionne Eng! o tause Lund,
du har nu ingen Glæde;
ved mørke, sele Midnatsstund
ta'r Uglen her sit Sæde. —

Du gule Egg, min Pige sang
saa ofte i din Skygge;
her spøgte vi saa mangen Gang
og nøde Uskylds Lykke.

Her bandt hun Skelmst det hvide Haand,
som paa min Lyre bæved';
her trykked' jeg den blode Haand,
og Linas Varm sig hæved'.

Nu suser Stormen huul og vild
i Skov og Mark og Have,
og Luna straaler Sørgesmiil
paa stille Landsbye - Grave.
See Korsene med Rosmarin!

O see

O see Kun! hvor de bæve.

O see! ved Midnats-Maanestin
hvor let de Aander svæve!

Kom elste Pige til min Varm!

lad Mattens Storme tude!
o kom dog til din Vilhelms Arm

fra Aanderne derude!

See! i din Faders Hytte os
en gæstfrie Rue vinker,

som byder Kulde, Storme trods,
o see hvor rød den blinker! —

Geber.

Buggevise.

See! Maanen hvor den skinner fuld

og straaler paa din Bugge;
de Drenge smaae er hun saa huld,
naar de smukt Diet lukke.

Hun kysser dem med soede Smil,
hun gi'r dem Styrke, Mod og Ild.

O sov nu godt du Lille.

Men

Men Maanen smiler ogsaa huld
for Pigen at fornseie,
og hendes Kind bli'r rød og fuld,
og lyst det kælne Die.

Den Pige from og blid og skian
er skabt til ølde Ynglings Løn.
Sov dersor sødt du Lille!

Naar Maanen Skinner paa din Vei,
hvør du som Mand fremtræder!
o glem da Dyd og Sandhed ei,
de udgjør' Mandens Hæder;
Og Jorden er dig dobbelt Skian,
den bedste Pige bli'r din Løn.
Sov sødt du gode Lille!

Og naar du engang gammel er,
naar Sølv din Isse dækker;
de Børnebørn dig have kær,
de glad mod Maanen rækker,
og kyss huld din blege Kind,
og signe dig i Maanens Skin.
Sov nu min elskete Lille!

Heber.

Bælk

Bækken.

I d y l

af J. B. Polit.

oversat af Græske.

Billedet paa den flygtende Tid, Bæk, rinder du
i min ensomme Frugthave. Du udsprang i Hime-
lene. Nymphen, som betragter dig og som vaar-
ger over dine Bredde, er ikke roligere end du.
Aarstiderne Uveir, Orkanen, som vridser Havenes
Side, skader dig ikke; og standser end Vinter-
ren og opholder undertiden dit Løb, udslukkes
dit Liv ingenlunde. Du aander stedse, ligesom
Hiertet hos den Elster, der ganske sagte sukker
over sin Elstedes Strenghed. Hvor blid er din
Skiæbne! Langt fra Middelhave, og Oceaners
uhyre Sletter seer du aldrig Stormene, kiender
ikke Klipperne, og naar du melder Hindringer paa
din rolige Vandring, er det smaa Elstovs Fin-
ter og Snarer.

Hvor jeg fryder mig ved at see dine Van-
des Klarhed og igennem den rene Volge at læse
dine

dine Dages Blidhed! o at de ikke foruroliges
mere end mine Venners! Karsen og Vandarven
som voxe paa dine Bredde, fremskyde sig imod dig,
som for at omfarene dig; og naor dine Tilsuges-
steders Indvaaner, Krebsen giemmer sig i sin
Celle, gaaer den mere tillidsfulde Forelle, liig en
let Barkas, frem og leger rundt om dit Siv.
Uuskylde Dyr, intet skulde flettes i Eders Lykke,
naar Mennesket holdt eders Fristed i Aere.

Svar mig, Bæk! hvil foranisler du Mor-
genroden? er det for at opsamle dens første Taar-
er? mere end eengang har Du modtaget mine.
I dette Hieblik synde Taarer fra mine Dine. En
lonlig Anelse nedtrykker mig. Kansee Doden
er rede, ak! til at bortrive mig En af Mine.
Allerede ere Stiernehilslederne gangne over dit
Hoved, og Du har i Mattens Stunder tilbagekastet
den himmelisse Homfrues Ild, som malede sig
paa din Barm. De have givet Plads for Straa-
lerne af den opgaaende Sol, der oplyser Hjernes
Top. Den aarvaagne Hane har allerede tre Gange
med en klinger Stemme bebudet Dagens Frem-
komst. Vandringsmanden, der har førekommel
Morgengrytet, seer paa dine blomsterkledte
Bredde,

Bredde, ugerne det Dieblik nærme sig, da han
for evig skal forlade dem. Hyrderne uddrive
deres Hjorde af Haarestalden, ved det første Tegn
af Hyren, som vækker dem, for at lede dem til
Græsgangene. De lykkelige Elskende komme og
at besege dine Bredde; og de, som Kummer
fortærer, indfinde sig ligeledes der, for at meddelse
dig deres Lidelser.

Bidne om min Sorg, Du Bæk, min eneste
Fortrolige, fortæll min Lidelse for Nabohølen og
Hyrderne, naar de lede deres unge Tyre paa det
Græs der groer ved dens Hædder. Ja, jeg kom-
mer for at tale med dem om min Smerte, og
blande mine Klager med deres klyntende Sække,
pibers kælne Toner; og naar Mosa, den sionnes-
te og ulykkeligste blant Lundens Hyrder, græder
ved Almarantes Grav, skal han forkynde de Lidelser
der sanderslide mit Hierte. Død, Du som jeg for-
gives paakalder, fordrer Du et Offer, saa tag
mit Liv, og spar mine Slegtinges og Venners.

Du Bæk, min Trost, mit eneste Hæb,
ene i Nærheden af dig, langt fra Læstefuldes
Nærvarelse, vil jeg betragte dig, naar du ned-
stiger fra Klipernes Top, hoppende som den unge

Naabuk,

Maabuk, heruset af Timianens Bellugt. Hvors
for kan jeg ikke paa din Vandring mæde Lands-
byens Eldste i de Timer da de komme at varme
sig i Sommersolen! De giensige med Glæde de
landlige Steder, hvor de forдум sukkede. For-
læng deres astagende Aar, og giv de nære hin
Elms Alder, der har seet Landsbyens Hyrders
Levetider forsvinde. Bevar dine Skygger kolige
for de unge Piger, der i deres Særligs Fryd og
deres Sæders Simpelhed komme at besøge dine
udspringende Kilder. Vær dem tro, vær dem
gunstig, hør deres Ønsker; lad fremvære nye
Blomster, at de vedmed kan pryde deres Barin.

Gaae, elskede Væk, intet standse dig! folg
din skionne Bestemmelse; vandre frem imod
Sletten; væd mine Naboers Marke og Algre;
de tænke paa mig, jeg vaage for dem! Vær
Bondens Haab og Hyrbens Tidsfordriv. Giv
Janette og Clandine i dine Vande bade deres Dine
fulde af Omheds Ild. Bedæk dem med dine en-
somme Bolger. Efter Mattens Dronnings Exempel,
naar hun skuler sig bag de giennemsigtige Skyer,
der som Det udbrede sig over Himmelens Blaa,
unddrage de sig ogsaa de Ubeskednes Dine!

Nær

Nær hos dig er det jeg vil leve; nær hos
dig er det jeg vil døe. Fra det Dieblif, da jeg
forlod dig, er der ikke mere Fred i mit Hjerte.
Ja jeg sværger dig det, og Himlen er Vidne paa
min Eed, jeg vil ende mine Dage paa de Ste-
der, som saae mig fødes. Lundens Fugle skulle
der høitideligholde min Roslighed. Jeg skal see
deres Elskovsspøg og deres uskyldige Kærtregn,
sør jeg lukker Dinene. Klynkende Turtelduer, Mus-
viter, yndige Gøggemødre, kommer at beboe min
sidste Vaaning! nær Eder skal jeg sørge mindre;
og naar I med eders førelskede Neb bygger
Nederne, Omheds fortryllende Bugger, vil jeg
tage Deel i Eders Fornsielser, vil jeg dese Lidelser
med Eder. Fredelige Skabninger, værer lyk-
keligere end jeg!

Jeg skal gienfinde Eder, Gienstande for min
Høiagtelse og for min Holsomhed, min Landebyes
Hyrder, og Eder, unge Hyrdinder, og dig, Candelle,
min lille Systerdatter, som jeg saa inderligen
elskede; og Eder, ensomme Lunde, smilende Dale,
Bierge ved hvis Hod jeg modtog Livet.

Af! om jeg ikke mere der Kulde finde den
hydige Adele, min Bens tilbedelige Hustru.

Om jeg ikke mere skulde omfavne de to Børn,
hun opanmøde og som slumrede i hendes Arme . . .
Mine sidste Dages Haab, Vensteb, Trost, mit
Livs Fryd, omme Baand, I brast snart!

Farvel da Storhed, Magt, Rigdomme,
Skionhed, bedragerste Willeder paa Menneskets
Lyksalighed, I døe for ham. Farvel Forlystelser,
forsørke Kunster, som have fornædret mig. En-
somhed og Glemsel ere mere værd end Eders tro-
løse Kier tegn.

Men er Lykken andet end et Livets Blænde-
verk? Hvad er det for en Skye, som nærmer sig
over mig, og som udbreder sig stedse for mine
Øine, liig den sorte Dødningekappe? Hvad hører
jeg? hvilke Klagetoner gientager Ekoet rundtom?
Landsbyklokkens kimer, og giennemlyder Lusten-
Sukkende Stemmer oploste sig imod Himlen.
Pigerne istemme Mindesange, som giennlyde dybt i
Skyerne og indbringe Tungfind i mit Hjerte.
Min Siel gyser. Sørgesange giennemile Slet-
terne, og Skovenes Træer bøie sig og lade deres
Grene synke mod Jorden til Tegn paa Smerte.
Et blegt Lys udbreder sig over Horisonten. Lyn
paa Lyn glimter i Østen. Isnende af Rædsel holder
Land-

Landmanden op med sit Arbeide. En sort Stile
hed giennemfarer Dalen. Paa Hsienes Top
siner jeg Hyrder: deres Blif hvile paa Sletten.
Jeg hører ikke mere deres Skalmeier. Kragen
bortslyer, opsvinger sig, og søger et Tilflugts-
sted i Lusten. Hjordene bræge for Solen daler,
og synes at varste om nogen ny Ulykke. Er
det en Drom? Præsterne gaae med sene Skridt
frem imod Bondebyens Alster; i Hænderne holde
de Olivengrene. Jeg bliver en Ligkiste vaer. Hvo
er den Dødelige, man stæder til Jorden? det er
uden Twivl et værdige Menneske, saasom man
synes at hædre hans Grav. Oldingene følge
Optoget langt fra. Ynglinge bære Kisten paa
deres Skuldre. Imedens hvidtklædte Børn langs
med Veien stræ Blomster, naaer en Stemme
mig; den siger mig min Broders Navn, og be-
buder mig at han er ikke mere. Barmhertig-
heds Gud, tilgiv hans Svagheder! Han var
menneskelig, deeltagende, ædelmodig; han elskede
Dyden. Jeg Ulykkelige at eg var staaet til at
overleve ham! Godheds Gud, hør min Bon-
boj Dret til min Emerce. Tillad, at jeg følger
ham i Graven.

Og Du, Væk, min tro Ledsager, nærmere
jeg mig endnu engang dine Bredde, skal det være
for der at lade mine sidste Taarer rinde. Bevar
Mindet om min billige Kummer. Henbær
Barthelemy Pollins og mit Navn til en ukjendt
Eensomhed; og naar min bortsyndne Hånd er
vendt tilbage til Himlen, for der at nyde den
evige Roslighed, og Herrens Retfærdigheds Dag er
kommen, da blive mit Stov forenet med hans
og intet adskille dem!

Før Du, o Væk, næer min Broders
Grav, er jeg kanske ikke mere.

J. B. S.

Rosenknoppen
af J. B. Pollin
oversat af Transe.

Yudige Blomst, som Hyrdinden neppe næmner
at vase! Fortryllende Knop, som vokser under
Zephyrs Vinge, i Floras Arme, aabn dig ikke
for hastig; bliv paa din Stilk; hvil paa den
ydmige Bust. Maar Diademet, o Dronning,
sættes

sættes paa dit Hoved, da er det til Dig at byde i
Lunden.

Nu være Du Sindbilledet paa Themires
unge Yndigheder, Afsbildningen af hendes Livelighed,
Mysteriet paa hendes fremspirende Tække.

Eskeren, som i Lyk brænder for hende,
Skal kunne harme sig ved ikke at finde den paa
hendes Bryst.

Kærligheds Gud sig du ham: neppe har
den unge Blomst, som udgiør Malet for
dine Ønster, seet Dagen, før den er ud-
sprungen.

Betrægt forud dens fremspirende Skønhed; den er ikke omværnet med Torne: en blød
Uld beskytter dens svage Stilk. Hyrde, vær
tilfreds med at beundre den. Skulde din Haand
torde forgrise sig paa dens Yndigheder? dertil
er du ikke grusom nok. Vær viis! Knoppen, som
indslutter Nosen, vorer for dig ene.

Betrægt dens elskværdige Rødme. See
dens fortryllende Livelighed. Den ligner Didine,
som slumrer i sin Bugge.

Man skulde tage den for Morgenröden,
naar denne, med en guddommelig Skønhed, i Pur-
purkiole

purkiole' fremstiller sig i Forsalen til Dagens
Palads.

Hyrde, vær rolig. Snart skal Stiernen,
som fremskynder sit Løb for at modne Somme-
rens Frugter, udvikle dens første Undigheder.
Bleven til en fuldkommen Rose før Dagens sidste
Timer skal den udraabes til Dronning paa disse
Steder.

Unge Elster, skal Kærlighed blive ved,
vær ikke utsalmodig. Den Blomst, du tilbeder,
da skøn i al sin Glads, skal bedre lære at sætte
Priis paa din Lue, skal være mere folende for
dine Kærttegn; endnu nogle Dieblikke, den vorder
dit Hiertes Eneherferinde.

Snart nærmer Tiden sig, da du drages til
den ved dens Bellugt, hvormed den fylder Dalen.
Dens Torne skulle da være for dine Medbeilere.
Hvad siger jeg? Som Konge, skal du ingen
Fiender have. Du ene skal regiere over den.

Den Rosenknap, jeg her byder dig, else-
værdige Delisle, er Sindbilledet paa den Lykke,
der bier dig. Hav Taalmodighed, unge Mand!
hvil dig paa den moderlige Omhed. Kærlighed,

lighed, jeg vover at forudsige det, skal krone
dine Ønsker i den Stund, da du mindst venter
det. —

J. B. G.

Hvorfor jeg synger om min Pige.

Dig helliges min Sang,
du Undige, for hvem mit Hierte brænder,
for hvem — Mei alt for vanskelig
det er, at tolke hvad man end ei kænder ;
men synes du, at det forunderer dig,
at jeg saa tidlig vil, for dig, du Gode !
fremkunstle Harpens kælne Klang,
for dig som, skønt jeg ganske dig tilbeder,
dog endnu ei har nydt de Saligheder,
der i dit lyse Blik skal møde mig ;
Fort, jeg som endnu ikke paa vor Klode
har skimtet kun det mindste Glimt af dig,
som sagt, min elskete aldrig seete Pige,
hvis det dig falder underlig,

at

at du saa tidlig faaer en Sang fra mig;
saa bie, jeg om et Dieblik hvorfor skal sige.

En Nat nær Klokkens tolv, mit Die cabned' sig,
og ganse uformodentlig
en sagte Rassel jeg tæt ved mig hørte;
jeg kan ei nægte, at det jo
mig hen paa den profane Tanke sorte,
en eller anden Guddom fælighed
besøgte mig;
jeg med udstrakte Arme vented en Gudinde,
da som en Christen det mig randt i Sinde
at paa fligt Hedenstab man ikke burde troe,
men heller ynke den som vandrer end i blinde,
og fra en christen Himmel vist nok ingen kom,
saa alt mit Haab desværre styrted' om,
men hvis det er et Væsen eller sligt,
saa tænkte jeg, er det meer rimeligt,
det hende er, hvis Fryd er at besvære
hver Pebersvend især, og fordum med Peer Niis,
hin store Secretær, holdt syndigt Huus.
Men tænk hvor slau jeg blev, da — for det Væsen
som aldrig i sit Valg er kræsen,
men vælger hver i fleng — jeg saae

Eytherss

Eytheres lille Son midt for mig staar;
jeg blev ei bange, skønt jeg ret fatalst
min Vantroe kunde have faaet betalt,
det var just ikke ret, thi for den lille Gud,
der aldrig blæser nogen Flamme ud,
men heller vil med nye den nære,
man burde dog lidt bange være;
Dog rigtig nok jeg blev lidt underlig,
da jeg, som forhen mig indbildte
at Sisr Cupido stedse smilste,
blev vaer, han vred og mørk saae hen til mig,
som naadig Frue til sin lille Mand
lidt ester otte Ugers sode Ægtestand.
Jeg vilde snakke, men han mig afbrød,
og med en Tone som just ei var sad
han tales' saa. —

Hør! siig mig er du gal!
Som dristig ønsker, Navn af Digter bære
og blindt arbeider til dit eget Fald;
men hvor kan det vel andet være?
du alle Ting besynger her,
men ei min Moder eller mig du hylder,
og dog alene os det er,
som Digteren sin Hæder skylder;

Bær

Vær vis paa at jeg taler sandt,
du troer mig dog, naar jeg hvorfor dig siger :
du veed, at Muserne er rasse Piger,
men skæbelige dog iblandt ;
saa tidt de løbe til mig hen
og sige : hør os kun min lille Ven !
da skal vi gisre alt, alt hvad du vil begiere !
ja selv Apollo stundom favner mig
og ei ufsøl som beder mig at være ;
alt dette jeg betroer nu dig,
vil du kun Mytte deraf drage ;
du aldrig har endnu i dine Dage
en Madrigal, en Ode, Elegie,
fort sagt : Slet intet Rimerie
til nogen Pige skrevet, har du ingen ?
Så nu min Ven ! det ei forandrer Tingens,
skriv kun alligevel, og du skal ikke klage,
at jeg min Kunst børsover dig ;
Kom vælg, tag Cloer, tag Seliner
og Amaryller, Liser, Vilhelminer,
fort, hvilket Navn der best kan rime sig ;
og syng min Moders Sværmerier
i lutter kielne Elegier ;

og blander du lidt ind om mig og om min Piil,
jeg ikke skal see surt dertil.

Her taug han — retsom naar
en lille munter Dreng paa ti, tolv Nar
paa Skødet af to smukke muntre Piger
dem ræs, saa godt han kan, Doucentrer siger,
og de, maastee til Løn, ham kærlig kysser,
(o den er lykkelig som lille er,
han faaer hvad jeg da sik og faaer ei meer,
hi A! nu ingen med slig Spøg i Sovn mig
dysser,)

og derhos listig ham vil nøde
at sige, hvo af dem der skionnest er.

Han bliver rød, forlegen — saadan her
jeg ogsaa blev og følede min Brøde.

Herr Amor, saa omsider stammed' jeg,
jeg er jo end ei domst til din Gæsi;
desuden synes mig at Chloe, Lydia,
Dorine, Lise, samt — et cetera,
er, naar jeg noie overveier det,
i Grunden eet.

Og alle, alle kaldes de Gudinder,
den samme Skønhed, Yndighed og Dyb

og samme 'Die, Smiil og Trylle-Lyb,
og — Haardhed man hos alle finder ;
det nu min Mening end bestyrker mere,
at det er ikkun een. — Og da i mange Aar
har denne Pige lægt, og givet Saar,
hun derfor alt maae tandlös være ;
nu kiære Amor, dom mig ikke til
for saadant Ideal at sukke ;
Betænk det var jo kun at haane dig,
naar Sangen toned' : han besalte mig
af visne Tornes Glædens Roser plukke.
Forvovne ! raabte Guden med et Smiil,
saa kald da ei det Ideal Gudinde
og ei Guddommelig ! — dog skal du finde,
at naar min Rue først har rammet dig,
min Moder mod din Pige taber sig ;
Nu kun om hende syng med Smag og Vid,
som Uskyld og Natur dig hende viser,
indtil ved mig hun, om en lille Tid,
trint om dig skaber Paradiser ;
hermed Farvel !

Nu strandt han hen
og Sønnen savned mig igien.

O ! ders

O! derfor, Pige! jeg besynger dig,
Naturs og Uskylds gode smime Datter!
med Venstabs Tryslerie kom snart til mig,
fulgt af den Fryd som jeg endnu ei fatter;
og om du ei er sion, om ei dit Smil
hver Yndlings Hierte Slag i Slag bevæger,
saa var kun yndig, kærlig, god og mild!

Men hvis jeg kun med gyldne Drømme leger,
hvis sildig Anger folger Elskovs Ild,
saa bort med Amor og hans Narrefreger!

L * r — —

B a l v i s e.

Af alles Dine Glæden smiler,
ei Diet kan fremhykle Lust,
og i fortrolig Nække iler
vi hen til Vals med Bryst mod Bryst;
reen er vor Fryd, ei ved vort Bord
de Stores Herffer, Mistroe, boer.
Maaskee tit mangen Stor vil glemme
ved Dands sin Anger og sit Drag,

han

han flyer forgivæves deres Stemme,
den følger ham til lyse Dag;
han valser for at nyde Lyft,
men Martrer valse i hans Bryst.

I varig Tummel Andrel flyver,
og spilder deres faure Vaar,
forgivæves Sindsroe Læben lyver,
i Diet Tomhed malet staer;
de pine sig og andre med,
og gabe hen til Gravens Bred.

Men vi, som Tomhed ikke nære,
som kiende ei de Stores Nag,
tilfreds vi med vort Dagverk ere,
og dandse ester anvendt Dag;
for os er Glæden dobbelt skøn,
den er vor Flids Opmuntring - Løn.

Kom Brødre, Systre, Dansen hylder
med lette Trin og ræske Sving,
vi Glassene til Randen fylder,
og klinker Bordet rundt omkring;
saa længe Dvd hoer i vort Bryst,
bliv Dands vor Flids Opmuntring - Lyft!

L * r — —

Om

Om Krang til at elske og hvilke Fru
entimmen man bor være hengiven,
et Brev
fra Ninon de Lenclos *) til Margreve de
Sevigné, af Transt oversat ved
H. von Gyldenpalm.

Ja, min Herre, jeg vil holde Ord, jeg vil ved
alle Lejligheder være oprigtig, om jeg end skulde
være

* Man beundrer ikke uden Yarfrag den fine Smag
og giennemtrængende Forstand, som disse Brevs
forraade, naar man tænker sig blot en Dame,
der levede for et Aarhundrede siden i den Lud-
vigste Tidsalder i Frankrig, Overdaads og
Vellevnets Skueplads. Hendes Breve, som ere
Resultater af Selvkundskab og Erfaring, have
saa meget mere Gehalt i sig, som de med
Nytte kan læses af begge Kien. Den Grænd-
selnie, hun trækker imellem Veneskab og Kicer-
lighed, er Opmæksomhed værd. Halvsemisinds-
thyve Aar gammel døde hun, savnet af den
smagfulde Verden, beundret af sine Samtidige,
selv hendes Kions. Hun havde Elskere lige til
sit 80 Aar, og blev søgt af de bedste Selkaber
til sit Livs sidste Winter. Voltaire og Gon-
tenelle vare hendes Fortrolige: et talende Be-
vis

være det paa min egen Bekostning. Min Stadighed strækker sig videre, end De troer; maa ske endogsaa Folgen af vor Breveexling vil overs bevise Dem om, at jeg driver denne Dyd lige til en alvorlig Strenghed. Men erindre Dem da, at jeg har kun det udvortes af et Fruentimer, og at jeg af Hierte og Aand er en Mand. See denne er den Læremaade jeg vil følge med Dem. Ligesom jeg kun stræber at oplyse mig selv, førend jeg meddeler Dem mine Tanker; saa er min Beslutning ogsaa at forelægge den fortrefelige Mand, hos hvem vi i Gaar spiste, samme. Jeg tilstaaer, at han ikke har

den

viis for det tilstrækende de fandt i hendes Selskab. Christine Dronning af Sverige, brændte af Længsel efter at see hende, da hun reiste igjennem Frankrig Aar 1656, og kaldte hende stedse: den naukundige Minon. Hun modtog aldrig Gaver af nogen, og offrede hun end stundem paa Litterlighedens Alster, da fulgte hun blot deri Litterlighedens Instinkt. Jen Gravfriist, som St. Evremont har sat over hende, er hendes Karakter med disse sande Strof sildret:

Hun forenede Epicurs Vellevenet
med Catos Dyd!

den bedste Mening om den stakkels Menneskes hed. De veed, at han troer ligesaa lidet paa Dyr der, som paa Manden, men denne Haardhed, formildet ved min Overbaerelse med de menneskelige Svagheder, vil, som jeg troer, give Dem den Slags Blanding af Filosofie, som passer sig i Omgang med Damer. Lad os komme til det følgende af Deres Brev. Efter Deres Indtrædelse i Verden har der intet mødt Dem, sige De, af det De har indbildt Dem at finde der. Ulyst og Keedsommelighed følge Dem overalt. De søger Eansomhed — og nyder De den, saa feeder den Dem; med et Ord — De veed ikke hvad De skal tillægge den Urosighed, som forfølger Dem. Jeg vil nu befrie Dem fra denne Bekymring — ja jeg, thi mit Kald er det at sige Dem min Mening om alt det, hvorved De studser; jeg veed imidlertid ikke, om De ei ofte vil giøre mig Spørgsmaale, der vil sætte mig i ligesaa megen Forlegenhed, som de have været indvirkede for Dem. Den Fortrædelighed, De er utsat for, har ingen anden Aarsag, end den Tomhed, i hvilken Deres Hjerte befinder sig: dette Hjerte er uden Kærlighed, og det er ståbt

for at føle samme. Ja, Margreve, Naturen har, da den dannede os, givet os en Andeel af Føleller, hvoraf Fyrigheden bør yttre sig over en vis Gienstand. Deres Alder er just den, i hvilken Kierligheden tumler os, og saalænge denne Følelse ikke bestætiger Dem, vil der altid manglende Dem noget. Uroligheden, hvorover De klager, vil ikke ophøre. Kierlighed er Hiertets Bevægelse, ligesom Varmen er Legemets. At elskke det er at opsynde Naturens Ønde — jeg tager Bladet fra Munden — det er at fyldestgøre en Træng. Men dersom det er muligt, da læg Baand paa denne Følelse, at den ikke udarter til Lidenskab. Jeg kan gierne sige om denne, hvad man har sagt om Penge: den er en god Tiener, men en meget stem Herre. Vil De undgaae dens Herredsmime, saa foretræk for anseelige Damers Selskab Omgang med dem, som giøre sig til af at være mere behagelige end karakterfaste. Paa Deres Alder, naar man ikke kan tænke paa at indgaae en alvorlig Forbindelse, har man ikke nødig at finde en Ven i et Fruentimmer, man behøver blot at søge i hende en elst værdig Hersterinde. Omgang med Fruentimmer

mer af store Grundsætninger, eller med dem, som den alting ødeleggende Tid noder til alene ved store Egenskaber at signalisere sig, er anpris selig for en Mand, der, som De, er i Des res Alders Aftagende: men for Dem ville disse Damer være alt for godt Selskab, om det maae være mig tilladt at udtrykke mig saa. Vi behøve ikke Rigdom uden i Forhold til vore Nødvendigheder; De være dersor de Fruentimmer hen- girne, der forene med en nydelig Skabning Be- hagelighed i Omgang, Sindsmunterhed, Smag for Selskabets Fornsielse, og som et Hjertets Anliggende ikke gør urolig. I en fornustig Mands Øine synes disse alt for forsængelige, vil De svare mig, men troer De, at De bør dom- mes med saa megen Strænghed. Vær overbe- viist om, Hr. Margreve, at dersom de ulykkelig- viis fik meere Fasthed i Karakteren, saa ville haas- de disse, og De tage alt for meget derved. De fordrer faste Grundsætninger hos Fruentimmer, og finder de dem ikke hos en Ven? Skal jeg ud med Eproget? Der er ingen af vore Dy- der, som De behøver, men vel af Sindsfrohed og vore Svagheder. Den Kjærlighed, som De

vilde fatte for et Fruentimmer, der i alle Henseender ville være agtværdig, skulde blive alt for farlig for Dem. Indtil den Tid kommer, da De kunde tænke paa en Ægteskabsforbindelse, saa sog kun at underholde Dem med de Smukke: en Flvvelyst bør ene binde Dem til Dem: vogn Dem for at have noget alvorligere at bestille med Dem: jeg spaær Dem, det vil kun tage en ubehagelig Ende.

Bise.

Melodien: Hvor Engen løvfuld Arm udbrøder.

Igiennem Livets Tornे bryde
de skionne Roser frem,
som milden Fryd hver Barm indgyde,
der veed at fatte dem;
den fiendiske Torn ei soles meer,
naar Rosens Bellyst ad os leer.

Saa glemme vi hver Skiebnens Mykke,
som gnaver Sindets Noe,
vi Glædens Fader Templer bygge
og gierne i dem boe;
da Verner! for vor Dags Besvær,
vi plukke mangen Nose der.

Skue Broder hvor de venlig smile
trindt os i denne Stund,
og lokke her til qvægsmøl Hvile
i yndig Nosenlund.
For Glæder, mens den bydes Dig,
Dit hele Hjerteaabne sig.

Hver blandt os, Brodre! der i Liver
tit Roser sit of dem,
som det især af Gud blev' givet
at trylle disse frem:
O kommer! lader bredsyldt Maal
bebude vore Elsketes Skaal!

T. Mørk.

Om Forsængelighed og Modesyge,
med en Historie indblandet.

Af Tyse.

Hverken Fornuft eller Christendom byder os at være en Særling. Og saa i de indsorte Sæder, Skifte, Sædvaner, ja selv i Klædedragter gør den fornustige Mand Moden med, naar den ikke overskridet Grænserne. Om Silkeormen har spundet mit Klæde, eller det er voxet paa Marsken, eller paa Nyggen af etaar, er Gud heest ligegyldigt. Under en gylden eller silke Klædsning er Mangen heel Ydmyghed og Venlighed, og under en Bettlerkittel boer Stolthed og Trods. Med et udvortes muntret og glad Væsen er Mangen en varm Religionstilbeder, tvertimod under hine Suk, hine Gebærders Fordreielser, under hine usorddragelige, evige Prækener om Verden og Forsængelighed, skuler Mangen Skalken og Hykleren, der hemmelig er i Stand til alle Skændigheder og Laster. Her afgjor kun Misbrug, Stand, Alder og Formue; — Religion ikke. — Rigtig nok er det latterligt, naar den tredinds-ttyveaarige Olding spiller Giækken og Straajun-keren,

keren, naar han optaerner sit graae Haar, og
lader sig see i et Kyrads med gyldne Pialter;
men ligesaa latterligt er det, naar han træder ind
med en Kiole med høie taarnagtige Knapper,
med Opstage, som i to runde Fliger naae langt
over Albuerne, og med Sloifer i Knæerne. —
Naar den gamle Matrone, som Floras Gratier,
under Flagren af Roser og Girlander, raver frem
paa Dansesalen, og ester en saabaa Strabase
harker og hoster, saa Stolen maae gaae hen-
de af Livet, da bliver man svimmel. Men
er det ikke latterligt, naar hun i sin Brudeklaeds-
ning, usorandret, som den for 55 Aar siden
kom fra den forlangst forraadnede Skräders Hæn-
der, med Knir til høire og venstre Side, vralter
hen til Kaffebordet, som en Frøe i Maanskin.
Enhver spørge ved sin Toilette sine Aar, sin
Stand, især sin Formue til Raads; man holde
sig inden for Anstændighedens Grænder; man
overdrive det ikke indtil Udsvoevelse, saa kommer
det ved vor moralske Karakterers Bestemmelse als-
deles ikke an paa, hvorledes man klæder sig.

Men Misbrug, Udsvoevelse i Moden er det,
som fortienner Anklagelse; saa meget mere nu,

som den begynder at udtryde i et sandt Kaserie,
og at blive yderst skadelig. Her hører jeg man-
gen Ægtemand og mangen Huusfader af sit
Hiertes Inderste at udstøde det dybeste Al.
Modesygen er det Uhyre, der anretter saa uen-
delig megen Jammer i Familierne, hindrer Æg-
teskaber, gør dem ulykkelige, forgifter Livet, og
udjager af ethvert Huus Campe med alle hans
Opdragelsesskrifter. Den gaaer nu omkring som
en Løve, der opsluger alt. Den kniber Regen-
ten i hans Kasse, ved dens Tilhængere, som den
saa længe hudflætter, til de maae knibe, og nap-
per Bonden ved alle Leiligheder i hans Læderpen-
gepung, ved den tredie fierde Haand, indtil han
udtømmer den. Jeg har ofte undret mig over,
at jeg endnu i ingen Galanteribod saae nogen
Tiggerpose, og dog erindrer jeg mig saa mange,
som der har købt og dyrt betalt den. Ofte fikste
Forældrene den, og Børnene maatte bære den.
Det være mig tilladt, til Bevitis paa det sagte,
Eun at fortælle een Historie blant mange tusinde.

Karoline var eneste Datter af temmelig
hemidlede Forældre. Med en god Væxt, og et
smukt Ansigt forbandt hun naturlig gode Ans-
dens

dens og Hiertets Anlæg. Kun Skade, at disse
bleve ubearbeidede og udannede, endført man
indtil det færtende Åar efterhaanden havde an-
vendt i det mindste 2000 Rigsdaler paa hendes
Opdragelse. Man var ulykkelig i Valget af Hof-
mesterinder; man troede dem heller ikke, naar
de klagede, og Vennen, som raadede, hørte
man ikke.

Franse var det eneste Maal, hvorefter man
stred og stræbte, og derfor blev Hoved, Hierte
og Haand forglemte. I det første sandt Bar-
net ingen Smag, saa at et franse Ord i det
mindste, efter Beregnelsen af det, hun vidste,
kostede en Rigsdaler; og til de sidste ansordes
hun ikke. I al Fald blev der givet hende en
Florstrimmel, for af Grimase at sye hele Åar
derpaa i Selskaber. Hun var femten Åar gammel,
følede ingen Lust til nogen Syssel, og
havde den mest dræbende Kedsommelighed. Nu
opdagede hun i sit Speil, at hun var smuk, og
der mangede ikke Sommerfugle og Vindhæse,
som bekræftede, besvor Speilets Udsagn, og som
I si tuftindgange mere til. Men i ethvert Sel-
skab spølede hun, at dette og var det eneste, hvor-

ved hun i visse Maader funde glimre. Maar andre af hendes Alder tælede indtil Beundring skjent, domte med megen Indsigt og Kundskab, besvarede et vittigt Spørsmaal med ligesaa megen Salt, som det blev hende fremsat med; saa var hun stuen, sab som paa Gløder under Sittren og Væven, om maaskee Naden vilde komme til hende. Og — naar den kom, saa fattede hendes Nine et Som paa Væggen til Punkt, Hovedet dreiede sig bort fra den Side, hvorfra den føle Examen kom, og alle Sminker i Verden, hvid og rød, lagde sig uden Pensel paa hendes Kins der. Hun var sig bevidst, hvor mager og udyrket hendes Forstand var. En Lykke var det, at Himlen til Bedste for Verden havde velsignet hende med en rig Portion Undseelighed. Dumdristighed er i slige Tilsælde en sand Svøbe. For desuagtet at glimre, tænkte hun paa sine Undigheders Forhøielse.

Nu opstod et rasende Hang til og Umaadelighed i Forsængelighed og Pynt, og det blev næret ved Moderens Exempel, hvis hele Livslosb bestod i Paa- og Af-Klæden. Foreldrene bleve bestormede at anstaffe hende alt, hvad hun fun saae,

og

og disse vare taabelige nok til at give efter, da de indsaae, at dette maatte være det eneste Mid-
del, til at blive hende quit.

Alt dette var dog ikke tilstrækkeligt, til at tilfredsstille hende. Der blev hemmelig fiskb,
og naar hendes Kasse var tom, giort Gjeld. En-
hver Lidenskab gisr i Overdrivelsen ulykkelig, og
tugter sin Besidder med Skorpionstik. Saa
gik det her. Ved enhver Indbydelse til et Bal
og Piknik begyndte det at rase i hendes Hoved,
som Jordstielvet i Calabrien. Hvad tager jeg
paa! skreg hun med ængstelige Haandvrieler sin
Kammerpige imøde, hende hun strax efter den
indbydende Betjents Bortgang havde kaldt ind.
Der blev raadspurgt og foreslaaet, antaget og
forkastet. Øste endtes Sessionen med en Uenig-
hed, der fra begge Sider var garneret med de
psbelagtigste Skældsord og Eder. Det bedste
var vel, at omhænge og optakle den hele Garde-
robe, paa det enhver af de Tilstedeværende funde
vælge sig det til sin Sigtepunkt, som behagede
hende. Men da dog det dengang endnu ikke var
Brug, saa befandt hun sig i den ængsteligste For-
legenhed. En Enetale begyndte da sædvanlig:

„den

,,den og den kunde være der. — At jeg dog heller ikke har spurgt! — De har alt set mig i den Dragt, kunde tænke, jeg ikke havde andet. Desvagter klæder den mig bedst; jeg taber altsaa igien hos Kremmende, som ere nærværende, naar jeg ombytter den med en anden.,,

Saaledes gif hun tvivlaadig og fortrædelig til Toiletten, ved hvilken sædvanlig Hærskerinden og Pigen ørgrede sig en Gaidesfeber paa. Og fandtes det endog, at Hatten ved det sidste Partie havde faaet en stærk Brining, eller at ellers en siden Skade endnu ikke var gjort til Nette, saa fløde Taarerne strømmeviis; det første, som kom i Hænderne, oplevede sin sidste Dag, og nu var det for Kammerpigen Tid, at giøre Dispositionen til en Slagtordning, i det mindste at sætte sig i den Stilling, for at kunde asparere de nære Øresigen. Saa forpustet steg hun i Vognen, under nye Frygt, i Selskabet at see en nye Mode, og dog ikke have den. En Ulykke som hun næsten altid oplevede. Hun kunde ikke forhindre, at man leirede sig omkring det nye Lusttegn, beundrede det, roste det, løftede til Skyerne dets stedse ubetydelige Nutte, men paa hende saae ingen.

gen, efter saa megen Arbeid og Sveed, ja Eve-kampsfare; — det var til at blive rasende over. En tilstædeværende Fremmed sandt Behag i hin Dames Dragt; han priste med hundrede hierce-brækende Haandkys den mirakuløse guddomme-lige Smag; hun havde den samme hiemme; men just i Dag ikke valgt den; havde heller ikke, Gud skee Tak, det Hierte, at sige det, maatte altsaa saaledes fordsie sin Vergrelse; en Tilstand til at hænge sig i!

Thi, kun da følede hun sig ganste saltig, naar hun i en lille Kjøbsted maaske engang var til Fadder, og af Frue Borgemæsterens, Frue Raad-mandens, Madam Byssriverens, Madam Apothe-kerens, — som i en Klup af Pyntemagerster den første ankomne Modedukke fra Paris — blev drejet omkring, betraktet for og bag, fra øverst til nederst benikket. Jeg overdriver intet. Jeg har iagttaget og beklaget det arme Barn; men hun stod ikke til at redde, fordi hun havde ingen anden Resource.

I det attende Aar indsandt sig hyppigere alvorlige Partier, for at frie til hende. Fattige og Nige, af Civil og Militær Standen. Men Forældrene vare saa yderst delicate i Valget, og saa forblindede af Kierlighed, saa at de utsatte paa Ordensbaand og Durchlauchtigheder. En ung Mand, elskværdig af Skabning og Karakter, viste sig blandt andre med alvorlige Hensigter, da han, formedelst sin Duelighed og sine Fortiesnester, var sig bevidst sin Værd. Men kun middelmaadig bemidlet, uden hoi Rang og Titel, blev han reent ud forkastet. Det var førstegang i sit Liv, at han nedlod sig til krybende Bonner. Hvortil kan Kierlighed ikke bringe? Han var bedaaret af hendes Undigheder, og dette misledede hans Forustflutninger. Hendes Undselighed holdt han for Uskyldighed og Modestie, og deraf sluttede han til Huslighed og et got Herte. Aldrig gives der vel en elendigere Logik, end ved Gistermaal; da er den en sand Vorncæse. Han aabnede sig for Pigen, flagede ynklig over Forældrenes Haardhed, og bad om Bonhørelse. Maaske var Kierlighedserklæringen tilsaaren efter et ganse nyt Monster, siden den virkede saa hastig.

hastig. Kort, hun saae ham i Dintene, skænkte ham sit Hjerte, og besluttede at sætte sit Valg igennem, paa samme Maade, som hun alt havde sat mangen nye Klædning igennem. Det lykkedes hende, efter mangt forgivnes Forsøg, endelig ved Trudslør, dem jeg ikke her gider anført.

Bryllupsdagen blev bestemt, og i dette Forberedelsens Mellemrum havde hun skulde lært at kende sin Elster. Men det var for sildigt, og han var blind. Kun saae Dieblikke skænkede hun Kjæresten, men alle øvrige Timer Vnyten. Alle Daarligheder, al Galstah, som Moden nogensinde har frembragt, maatte hersrem. Bryllupsdagen var en Glædesdag for hende, blot fordi man havde indpakket hende i et saa prægtigt Futteral. Hendes Mand førte hende hjem, og hun fandt Værelser, til hvis Sit han havde opfordret sin hele Smag, ja desværre og næsten sin hele Formue. Kun lidet fandt hun at dadle; hun syntes tilfreds, og det var allerede meget. Bryllupsugen forlod som sædvanlig under Larm, og Sorgen formedelst hendes Forældres Hedensfart gjorde nu Toiletten mindre rigurøs. Men

alt

alt det ophørte snart. Hun blev feed af den Stads, forglemte dem, hun havde mistet, og med den sorte Dragts Ende opvagnede det gamle Hang hestigere, end tilforn, lig en dæmplet Ild, som faaer Lust, og udbryder i fuld Flamme. I saa mange Maaneder var alt blevet meget for gammelt, og det var usordrageligt. Hun opdagede det for sin Mand, og med forekommende Godhed og Omhed opfyldte han alle hendes Ønsker. Det gaaer got, tænkte hun, og gav alle sine Tilboieligheder frie Toile. Der kom Regninger paa Regninger, og Manden forstørredes over de uhyre Summer, som de indeholdte. Hertil kom, at Faderen ikke havde holdt nogen Orden i sine videlstige Forretninger, og var af sin Kone bleven reven fra en Lysthed i en anden. Der sandtes de betydeligste Desekter, og Arven leed en stor Afsortning. I en eensom Time, da den lykkelige Besidder af en saa glimrende Kone, atter havde et Raos af forbandede Papirer liggende for sig, overregnede han sine Finandsers Tilstand, og opdagede til sin yderste Forbauselse, at de ikke strækede til sammes Betalning. Dinegne aabnedes ham, men fløde og over af Zaarer.

Han

Han fæstede sig i sin Lænestoel, og skrækkelige Fremtidsbilleder viste sig for ham. Hun træf ham i denne Tilstand, spurgte ham om Marsagen til denne Forandring, som hun mærkede hos ham, og efter nogen Vægning opdagede han hende den, vel staaende og kærlig, men dog med alle en Kummers Udbrud, som det var ham ganske umuligt at undertrykke. Det var at røre ved den omfindligste Stræng. Denne begyndte at lyde, og tonede hæftig med Underkraft, som en paa Orpheus's Lire; kun med den Forskiel, at denne satte livløse Skabninger i Bevægelse, men hin gjorde levende ubevægelige. Efter hendes Mening havde hun den største Dret af Verden. "Jeg kan dog ikke lade mig udlee af andre. Den bærer det, hin har det, og jeg, forud i Mang, skulde troede frem som en Monne? Kunde Du ikke holde en Kone efter din Stand, skulde Du ikke have taget Dig nogen. Jeg vil paa ingen Maade lade af, at klæde mig ordentlig. Du maae saa gjøre, hvad Du vil; det seilede endnu, at jeg gjorde mig til Nedsel." Med disse Ord slog hun Øren i. Manden havde set Medusas Hoved, og blev til Steen.

Men da han igien nogenledes var kommet
sig, besluttede han hellig, at givre en Forandring,
det koste og, hvad det ville. Han gjorde alle
Unstalter dertil, men maatte endnu udsætte sin
Plans Udførelse, fordi han ellers stod i Fare,
for at dræbe Moder og Barn. Men under dette
Frihedspatent drev hun det værre end tilforn.
Til Barselstuen, Barnedaaben, paafølgende Be-
søg, og til Barnets Klæden bortdædes store
Summer, der overs্঱ege hendes Mands Indkom-
ster. Han havde ingen glad Time, og harmede
sig hemmelig til et Beenrad. Det saae hun alt-
sammen, men uden Følelse. Hør kunde hendes
Mand astakke, førend hendes Florhat, og hans
Stilhed holdt hun for Virkningen af hendes sidste
Magtord: — Men nu brød det løs; hun var
uden Fare, og nu gjorde han det saa eftertrykke-
ligt, saa hun forskrækkes. Hun græd, skreg,
truede — forgives. Hun vilde bortløbe; Ma-
dam, sagde han — behager De; i det han luk-
kede Stue- og Huusdøre vidt op. Hun vilde i
Morgen — got, her vilde hun have en Strikke,
der ikke gik itu, for at hun ikke skulde riske,
at gientage Operationen anden Gang. Hun
und-

undveg til en af sine Slegtingne, men kom af egen Drift igien, da hendes Mand var saa lidet galant, ikke engang at sende en Trillebør for at hente hende. Hun saae endelig, at hendes Planer for første Gang vare frugtesløse, dersor bequemmede hun sig til Taalmodighed i sin Marter. Men her begyndte hendes Ulykke.

En rig Velværtling, saa mangen Uskyldes Forfører, havde alt for længe siden gjort Anslag paa hendes Dyd, og alle hans Planer vare blevne frugtesløse. Man kan uden Koketterie være udsvævende i Pynt, og det var Tilfældet her. Hun havde en naturlig Affæk for utugtig Skamloshed, og for det ringeste Skin af ægtestabelig Utrostab. Hun kunde have blevet den bedste Kone af Verden, havde man ikke feilet i hendes Opsdragelse.

W . . . saae begge Ægtefolkenes Misforståelse, han vidste, hvorfra den kom, og besnyttede det kun alt for lykkelig til sit diævelske Forehavende. Han begyndte med, at beklage hendes Undigheders Hensalmnen, at anstille en Sammenligning af hendes nuværende Puds med den, for nogen Tid siden, lod isblædt indflyde

nogle bittere Satirer, og til sidst med al Anseende af øengstelig Deeltagelse forstede efter Marsagen. Hvad Hiertet er fuldt af, løber Munden over med. Hun blev, til hans Glæde, indtil Forundring overtalt, at sildre ham sin uløkelige Forsatning. Han syntes knapt at kunne fatte sig for Smerte og Kummer, og lod ved et stille Haandstryk en Taare falde paa hendes Arm. Herved havde han alt halv vundet, og derfor lod han det for nu beroe derved. Den næste Gang blev han alt opføgt som den i hendes Kummer deeltagende Ven, og nye Klager oplostede. Gud" afbrød hende Bellsflingen, "hvør er det muligt! hvilken en Adfærd, hvilken Tyran! Men siig, hoor kunde De i al Verden saaledes forglemme Dem, at give Dem af med en Prakker, der ikke kan betale deres Undighed! Det er den fattigste Diævel af Verden, han er nær ved at spille Bankerot og blive fæseret, thi jeg har hørt, under os sagt til deres Advarsel og Forsigtighed, at han skal have angrebet Kassen. Tag deres Forholdsregler, og regn paa min Bistand og Raad. De har ikke fortient, at blive en Latter for hele Staden, saaledes som det lader til; thi jeg maae sige dem.
alt

alt nu viser enhver med Fingre paa dem, og
siger sig sagte i Dret, at en Vialtekrammer
maa besørge deres Toilette. Jeg har besluttet,
med det første at gifte mig; men min Kone maae
pynte sig daglig som en Dukke, og Gudersalighed
vil det være for mig, at finde en som gicrne og
got klæder sig. I Hensigt til min Formue behøv-
er jeg intet at spare." Ganske naturlig op-
væktes her det Ønske, at være en saa estergivende
Mands Kone, dog var hun endnu langt fra,
at giøre det første Skændselens Skridt. Men
en Morgen da hendes Mand var fraværende i
fine Forretninger, kom i hendes Bærelse en
Modehandler med en fuldkommen prægtfuld Klæd-
ning, efter nyeste Smag. Madam, sagde han,
ester Anvisning skal jeg indhændige dem dette.
Her er Negningen og det qvitert. — Fra hvem?
— Det er ligemeget; jeg har mine Penge; og
anbefaler mig. Hun besaae det, og nu var det
forsildig. Endnu kiæmpede hun; men aldrig
vant til at seire, uden undertiden over hendes
Kammerpige, lagde hun under for de farligste
Vaaben. Kort, hun sank ned til hine For-
skudtes Tal. Manden erfoer det, trængte paa

Ægte

Ægteskabsskilsmisse, og førte Beviser paa hendes Utroskab. Hun var tilfreds med Skilsmissen, da hun havde en anden Udsigt, og kun formosdede sig alvorlige Hensigter hos sin Forsører. Hun blev advaret, men det hialp intet, hun drog til ham, trængte fra Tid til anden paa en høitidelig Forbindelse, men den han stedse undveeg. Man kænder alt i dette Tilfælde Sproget om Vielsesceremonien, som en indført Menneskeanordning, om Ægteskab for Gud, om store Mænds Exempler, om Oplysning, der maae sætte sig hen over Pøbelens Grundsætninger. Over dette Sniksnak tabte hun efterhaanden den Smule Forsigtighed og Mistroe og —sov ind.

Saaledes levede hun nogle Aar overeenstemmende med sin Tilbørlighed, sæleforsøjet, indtil hendes Ægtemand for Gud blev feed og leed af hende, og uden Ceremonie lod hende gaae, som han havde faaet hende. Hidindtil havde hun kloft, nu var Naden til hende at sælge; men det kunde ikke længe betrygge hende for Hunger og Elendighed. Et offentlig Huus i B... var hendes Tilflugtssted, og sidst traf jeg] hende uden

uden for en Landsbyekroe i det strækkeligste Optog, som lader sig tænke. Hendes Træk vare mig endnu nogensledes kiændelige, forresten intet. Ved at see mig skulde hun sit Ansigt i Reliquierne af en forдумis Envelope, og krobb ind under en Vognmandsvogn som just vilde føre bort. —

Vore gamle Forsædre ivrede fra alle Prækestole mod nye Klædedragter. De fortalte frygtelige Strafhistorier til øiensynlig Kiændetegn paa den guddommelige Mishag deri. Saa langt høve vi ikke at gaae; vi have Forsængelighedens og Modesygens Straffe nærmere; vi straffe os selv berved. Vore Fædres Modesyge havde ingen saa skadelig Indflydelse, ingen saa usørdeelagtige Folger, som deres Esterkommeres. Kom noget nyt op, saa bar man det bare igieniem, og lagde det ikke af, førend det var blevet gammelt og ubrugbart. Det kom altsaa ud paa eet, enten man lod en nye Klædning nok engang giøre efter den gamle Mode, eller dannede det efter et nyt Tilsnit. Soliditet var elles den første Regel, hvorefter man klædede sig, og Sparsomhed og Omhue for Børnenes Lykke og Velstand efter Forældrenes Død, var og blev stedse en hellig Lov. Dersor skadede de gyldne

ne Røder, som de omhang dem, de sølverne Knapper, kostbare Ringe og Juveler lidet eller slet intet Familiens Velstand. De blevé stedse en sikker Arv, og en Fremtids Nødhjælper for deres Ørn. Men man sammenligne dermed de Materialier, især de mange Florsager, hvoraf vor Pynt bestaaer. Den kostet mange Penge og holder ofte kun een Dag for. Et Fruentim-
mer glimrer herlig, naar hun tager paa Bal, og kommer hun hjem, saa er ikke siølden hendes kostba-
re, men saa lidet varige Pynts hele Herlighed forbi.
Sex Timers Stads har maaske kostet 10 Daler
og meer — men naar Læreren for Datterens
moisomme Dannelse tager g Skilling for Timen,
det er for meget. —

Saa ligeegyldig Moden er, naar den bliver
inden tilbørlige Skranker, saa fordævelig og ska-
delig er den i Misbrug og i Overdrivessen. Da
lader Religionen, Staten, og den huslige Lykke.
Vil en Pige, som bestandig har en Galanteribod
i Hovedet, tanke paa sin tilkommende Bestem-
melse? Kan og vil hun søge at erhverve sig de
Kundskaber, engang ganske at opfylde denne Be-
stemmelse? Lysten dertil mangler, og den skion-
neste,

nesten, øbleste Tid til bringes med unyttig Narrerie.
Hvor bestaae Anstalterne, man gør til festlig
Religionudsags Høitid? blot i Valget af Pynt-
ten. Derover forglemmer semtenaars Pigen,
paa hendes Confirmations- og første Gudsboruds-
dag, det Hiertets Magtpaaligende, som hendes
Sælesorger med Zaarer søgte at gjøre hende
vigtig. En Dag, som i det hele tilkommende
Liv skulde have, ogsaa kunde have Indflydelse,
gaaer derved forloren. — Hvor meget huslig Lykke
og Besstand lidet derved, føler enhver, flager
og sukker, men løber stedse med. Noligere,
færnt fra dette Onde, var vore Fædres Levnet.
Slige Sorger, som nu forbritte mangen Hus-
fader Dagene, kændte de ikke. Selskabelig kom-
de undertiden sammen ved et frugalt Maaltid,
og vare sælefornsiede. Mædrene fortalte hin-
anden deres huslige Indretninger, og det var
for Døttrene en god Skole. Fædrene talede om
deres Forretninger, kandestøbde iblandt, og naar-
de ved et Kruus kraeftigt Øl bleve ret foetrolige,
gjorde sælleds Planer til deres Børns Lykke.
Kommer man nu sammen, saa er Talen om Pynt
og nye Moders Yndlingsmaterien, hvorved Hang
til Forsængelighed og nye Moders Esteraben ved-
lige holdes,

lige holdes, ja end mere opildnes. Den lave Stand
sider meest derved. Dagsønnerne bestærres Løn-
nen: den Elendige og Fattige bliver kun for øste
uden Hjælp, fordi den Velhavende, formedelst
de stedse tiltagende Udgifter for Pynt og nye
Moder, ikke meer kan undvære saa meget som
ellers, til Velgiøren, og de Nige borttage selv
uden Skam for deres Børn mange Velgiørnin-
ger, som kun stiftedes for de Fattige. — Hvor
finder man nu saa sterke Beviser paa ædelmos-
dig Hjælp, som forduu? — Dette Aarhundredes
første Halvdeel kændte en fornem Ribemand i
Magdeburg, som ved smaae Forretninger, ved
Virksomhed, Orden, og Huuslighed, forbun-
den med en sand Religionskierlighed, havde
erhvervet sig en stor Formue. Jeg veed to Til-
fælde, hvori han riskerede 50000 Rigsdaler,
men derved har holdt fire Familier, der uden ham
vare blevne Vetlere, i de lykkeligste Omstæn-
digheder. Man kunde dengang for riske, thi
en Bankerute var et siedent Tilsælde.

Hvorledes maae saa mangen Huusfader paa
Dødssengen, ved hvilken han seer den trosteslose
og forlægte Kone og uforståede Børn sorgelig
vride

vride Hænderne, og svømme hen i Saarer, være til Mode naar den Tanke martrer ham: Du kunde have samlet for dine, men Udgiften for Klædepragt og nye Moder medtog alt. — Ham vil man snart bære ud af Huset; men derimod vil Armod og Elendighed nu uopholdelig trænge sig ind i samme. Hans Døttre kunde været gifte, og Moderen kunde hos dem rolig have oppebiet sin Ende; men enhver var bange for deres Pynt — hvem kunde med 400 Dalers Indkomster, staske dem det alt? — De blevе siddende — Hvoraf skal Sonnen lære noget? thi den lille Nest af Formuen bliver nu givet hen til Sorgens Anstæffelse.

Men hvorledes kan man nu afhjælpe dette Forsængelighedens og Modesygens Onde? Mædrerne maatte begynde, at give deres Døttre et bedre Exempel, maatte med Hæstemod sætte sig hen over Fordomme, over Usornuftiges Spot og Haan. Med en Art af Foragt maatte hun for sine Døttres Øren tale om overdreven Pynt og nye kostbare Moder, lade mangen nye Mode gaae forbi, og kun da, naar en nye Dragt engang varede længer end sædvanlig, endelig dog med en Slags Modvillighed, begvemme sig dertil. —

En

En Stads fornemste Damer, paa hvilke enhver anden seer, efter hvem de danne og klæde sig, kunde meget lette bette, naar de valgte den mindst kostbare og anständigste Pynt, holdt længer ved den, end sædvanlig, og med nogle Tegn paa Skingeagtsesse saae ned paa dem, der hver fiorende Dag vovede at lade sig see for dem i nye Sommerfuglsdragt; derved vilde de redde mange Huse fra Ruin og Fordærvelse; ved dem kunde en heel Stads, ja en heel Provindses gavnligste Reformation bevirkes. Thi Amtmænds- og Præstekonerne paa Landet pynter og behænger sig med alle nye Moder for Bøndernes Øine, fordi det engang er det saaledes i Staden. Dersor somme de deres Husvæsen, hvori især paa Landet uendelig meget kommer an paa Konen, og ødelegger i Bund og Grund sin Mand. Den roesværdigste Patriotismus var det altsaa, naar Personer af højere Rang her gave et gavnligt Exempel.

Dog, det er vel for meget begjært. Jeg vil hellere vende mig til enhver Kone og Moder især. Undersøg dog, om i dit Legemes Pynten ligger kun den mindste Fortieneste. Enhver Fornuftig seer hos en Kone hen over hendes pragtfulde

fulde Paaklædning, og veed en Time efter ikke,
hvad hun har havt paa. Søg at erhverve dig
sand Fortieneste. Vær en tro og redelig Kone.
Vær Omhue for at din Mand ved hans sure
Arbeid ikke skal hungre og lide Mangel, og ikke
esther svære og misomme Forretninger maae tage
til Takke med et knapt Maaltid, blot for at Du
kun kan behænge dig andre og højere lig. Vil du
engang kunne taale hans Blik i Liigkisten, naar den
Tanke martyrer dig: han blev Martyr for dine
Daarligheder. At pleie ham, at lære inddede alt i
dit Husvæsen paa det bedste; efter tanke, hvorledes
dette og hint bedre kunne indrettes, er din Pligt —
og at see hen i Fremtiden, hvoraf du, naar du
bliver Enke, vil leve uden at blive andre til
Hyrde, din Skyldighed. — Enkekasser ere myt-
tige Indretninger, men de føre tilfældigvis det
Onde med sig, at man forlader sig derpaa, og
udsler los derpaa. En værdig Kone beholder sin
Værdighed, om hun end ikke gør alle nye Moder
med. En Maskine, en Kokette og en Furie
finner igjennem al hendes Dragts Glands og
Pragt, og bliver agtet for det hun er. Guld
bliver Guld, om det end ikke er præget, men en

Negs.

Regnepenge agter man ikke, om den endog er
siret med de skinneste Higator. Gammeldags
Dragter som falde i det latterlige, anbefaler jeg
ikke, men Middelveien, som fordrer de mindste
Omkostninger. I Moden maa man aldrig være
den sidste, men heller ikke den første. Ikke strax
bortkaste og omsticere alt, naar et nyt Phæno-
men lader sig see paa Modehimmelten. Lad
unyttige og kostbare Moder gaae sorbi, og har
du noget Nyt nødig, saa dan det efter den nye
Mode, naar den er anständig, og du kan for-
mode, at den ikke maaßkee i otte Dage igien vil
forsvinde. Bryd dig ikke om dem som spotte dig
derfor, de bevise derved ganske tydelig, at de
selv ere Narrer.

Moder sog tidlig at bevare din Datter fra
Forfængelighed og Modesyge. Unge Piger pynte
sig gierne, men pas paa at det ikke bliver Hang
og Evidenskab. Tilstæd hende aldeles ikke, at giøre
enhver Mode med, og vær Dov mod slige Bon-
ner. Anfør hende til nyttigere Syssler, og for-
bered hende til hendes tilkommende Bestemmelse.
Lad hende lære at sye, strikke, spinde, og send
hende i Kiskkenet. Hun maae reent ud naae en

Fær-

Færdighed i alle disse Arbeider. Hvorledes, hun har det ikke nödig, siger Du? — Hvo veed da hendes mulige Skæbne? Tænk paa Ordsproget, det saa mange alt ved deres egen Erfaring have fundet stadsæt: Det er ikke blevet mig foresummet ved min Bugge. Maar nu i Fremtiden en anden Sang istemmes, end den ved Buggen, saa kan hun uden Taarer høre den, naar hun har erhvervet sig allehaande huslige Færdigheder, naar hun har lært at arbeide. Men sat, at hun i Fremtiden kan holde Folk til alt dette; skal hun lade sig bedrage af Thynde, og udlee af andre, som ganske uvidende i Husholdningssager? Det er en jammerlig Tilstand, naar en Husmoder i Husholdningen aldrig seer med egne Øine, ikke selv anordner, maae lade sig alt binde paa Ærmet. Holder man en Datter til anständige Husholdningssvøller; saa forgaaer hende vist Lysten til Forfængelighed, i det mindste har den ikke den Næring, som Uvirk somhed og Lediggang ellers giver. — Men jeg vil aldeles ikke ganske dadle og forkaste Pyntgiøren, Tegning, Dands, Musik, og gode Øsgers Læsning. — Til en velopdragen Pige er dette, vel ikke almindes

mindeligt, men dog i denne og hin Stand nødvendige, kan maae det stedse blive en Bisag. Mogle Timer af Dagen ere tilstrækkelige dertil, men bliver noget af nyttigere Forretninger forsomt derover, saa maae en haard Bebreidelse paafolge. Anbefaler et Fruentimmer sig ved reelle quindelige Dyder og Fortienester, saa behøver det ikke den af Pyntgjøreren. Hvo der vælger et saadant værdigt Fruentimmer til Kone, vil fra alle Sider erholde den Lykonskning: De er lykkelig; De sikr en mild, tjenstfærdig, Elog og ferm Kone, og hvad endnu er mere, en dygtig Husholderke. — Men hvem kan opriktig lykonske til en blot Pyntdame? Den anseligste Medgjfst lader alt red hendes Pynts Anskaffelse et stort Afdrag, og om Resten tænker enhver Fornuftig: dermed vil det heller ikke være længe.

Pige syd en god Moders Lærdomme, som fører dig an til Arbeide og Huslighed, og bed for hendes dyrebare Liv. Troe sikkert, den tidlige Vane til huslige Arbeider, og Bevaringen fra Forfængelighed og Modesyge vil befæste din tilkommende Lykke, og giøre selv en sorgelig

Skæbne

Skæbne taalsligere. Du vil finde Beilere til dit ædle Herte og din Forstand, medens mangen din forsøngelige Selskabesyster forgives søger derefter.

Din Huslighed er en Medgift af mange Tusinde, og sikrer din og din Mands Lykke i Fremtiden. Forsøngeligheden derimod har stedse sorgelige Folger. Er du ikke smuk, desmeer stikker din Figur af imod din Klædedragts Pragt. Man figer Klæder gior Folk. Ikke alletider — thi mange Moder gjore Stoenne Ansigtet hæslige og de mindre smukke afskyelige. Besit dig paa sand Fortjeneste, vær saa hæslig eller smuk — der gives endnu Hornustige, som see hen over Skønhedens sorgøngelige Undighed, og betragte den som Blomster, der blomstre i Dag, og visne i Morgen. Tænk undertiden ved dine Kinders Noser, dem dit Speil viser dig, paa Dødbleg- heden, som engang vil sortrænge dem — ved din prægtigste Paaklædning, paa din sidste Paaklædning i Liigkisten. I det mindste vil denne Tanke, naar Velanstændigheden byder dig at pynte dig, sikre dit Herte for Forsøngelighed, og

hjælpe at besordre hos dig fornustig Gedommelße
og rigtig Burdering af dette Livs forgængelige
Ting.

C. G.

Balvise.

Melodie: I Østen solvblaa o. s. v.

Om Himmelens frøreste Gudinder
Adskilligt blev fortalt;
selv Fru Minerva man ei finder
med Hæder overalt.

Chariterne blev ene frie
for Jordens Skumleri.

De gave Dandsen Liv og Unde:
dem helliget den var.

Selv Guder saes ei Dands begynde
var' de ei forse Par.

Og dog blev Gratierne frie
for Jordens Skumleri.

Vi Skumleri og trods tor byde,
ei dersor føle Frygt;

da Gratiernes Bud vi lyde,
vort Hjerte glædes trygt.
Thi bringe vi vor Hylding hver
Chariters Yndling her.

J. R. Høst.

Til Frue Etatsraadinde Falbe paa
hendes Fødselsdag

Værdig Dagen er vor Fryd, og Hæder,
første Gang paa den Du Livet nsd;
Du som skabtes at udbrede Glæder
paa den Bane, Gud Dig vandre hød.

Haand i Haand med ømme elstee Mage
er din Vandel skion, som reen din Dyb;
at formilde hver hans Sorg og Klage;
at forsøde ham hver Lyst og Fryd.

Du, som god og værdig Dannegvinde,
leder dine Børn til Visdoms Daad
evig de velsigne vil dit Minde;
folge troe ethvert dit Moder-Naad.

Ædel du anvender og de Gaver,
Herrens Godhed her tildekte dig;
mange Armes Graad du stilset haver,
dæmpet de Forladtes Jammerstrig.

Sa en Id — saa skion — fortiner Hæder;
den er stor — er den at virke Gavn;
og det Held, den trint om dig udbreder,
præger i hvert Bryst dig Hædersnavn.

O en Tid, som myttes saa, henglide
under Himmelens Værn blandt idel Lyst;
ingen Sorg og ingen Livets Qvide
nogeninde nærme sig dit Bryst;

Mange vorde her end dine Dage;
længe virke end din skionne Daad!
Sildig ved din Dødseng lyde Klage;
sildig paa din Ligsteen slyde Graad.

5. v. Gyldenpalm.

Gang

S a n g

paa et hædret Ægtepars 2ode Bryllupsdag.

Mel. Vær du vort Selskabs Skytsgudinde ic.

Naturens Fader mild og naadig
den første Mand al Fryd lod tee,
han over alt ham gjorde raadig;
og Glæder bod trint om sig see;
dog savned' Adam endnu den,
han kunde kaare sig til Ven.

Alvisdom saae den Trang, og iled'
med at opfylde Adams Bon;
han bød! — og strax til Manden smiled'
en Qvinde, huld og god og skøn;
da knyttedes ved Herrens Haand
det første, faste Ægtebaand.

Da Jordens Børn blev' siden mange,
hver Mand en Eva valgte sig;
med Gammelen, Strengeleg og Sange
drog man i Færd heel glæderig;
og overalt, i alle Land.
var Ønsket eet, var: Ægteskab.

Med

Med Tiden blev det ogsaa Mode,
at minde sig den Bryllupsdag;
og rundt om paa den hele Klode
man samled' sig i Venneslag;
da Sangen lod fra Mand til Mand
om Kærlighed og Ægteskab.

Til dette Maal vi samled' ere
ved breden Bord i Vennekreds;
med Lyst vi Fædres Skikke ære,
i det vi synge vel tilfreds
om fromme Qvinde, ædle Mand —
om Jordens Fryd, den Ægteskab!

Saa mange feire Aar henrunde
i omme Venstabs trygge Lyse; —
ved Kærlighed blier Dage Stunde
og let forjages Modgangs Skye.
Hvo aldrig Mand og Hustrue var,
ei Livets Sorg forsødet har!

De nro den sieldne sande Lykke:
Med Fleer' at dele Livets Fryd;
den Bornefloek til Barm at trykke,
og minde den om Pligt og Dyd.

Hvo

p. 267

Langsomt og bedende.

Mo - dre hav Med -

dolce

li - den - hed med en u - lyk - ke - lig! pp

En rin - ge Skiev J

sien - ke mig! jeg ei af Mo - der veed.

Hvo aldrig Fader — Møder var,
ei Glædens Bæger tømmet har!

End vorde Eders Vinterdage
paa høje Oldingsglæder rig'!
med Hiertets Fryd De see tilbage
til Sommeren og signe Dig,
som skabte Quinde, skabte Mand
et Glæders Væld i Ægtestand!

S. C. M.

Tiggersang

for et fattigt Hittebarn.

I Mødre hav Medslidenhed
med en Ulykkelig;
en ringe Skiev I skenke mig,
jeg et af Møder veed. —

I ringe Armod s usle Dragt
forladt I her mig seer.

I mæns maaſkee min Møder leer
i kostbar Høitidspragt.

Maaſkee

Maaſke mens jeg veeimodelig
her tigger om lidt Mad ;
med Lekkerie paa gyldent Fad
min Moder gotter sig.

Og medens paa en smule Straa
jeg mædig lagde mig ,
maaſke min Moder magelig
i Silkesengen laae.

O Madre hav Medslidenhed
med en Ulykkelig ;
en Skiev, fun een I skienke mig ;
Jeg ei af Moder veed.

Albertsen.

Til Vinteren

(da Laura var syg).

Flyv paa dine folde Flokker
venlig ned fra Himmelten !
Kom med Jis i dine Lokker !
Kom ! min Laura svinder hen,

see

see! hvor Høsten grusom dræber
disse kælne Tryllesmøil,
aander paa de røde Læber,
flukter Diets blide Ild.

O! hver Morgen seer kun Kummer,
Aft'nen straaler ingen Fred,
Dødens folde, tunge Slummer
sværver paa hver Isse ned.
See! en Sorgeskare træder
paa den smalle Kirkestie;
See! en haablos Yngling græber,
Choret stemmes langsom i. —

Giennem blaaligt Svæb af Skyer
dæmre nu de Stierner frem,
og bag fredelige Byer
hilser blegguul Maane dem.
Westens Straaler rødlig hæve,
Stormen tier, Alt er Fred.
Wintergud! jeg seer dig svæve!
Kom, o kom, til Laura ned!

Seber.

Mimma

Minna ved Vilhelms Grav.

Her hvor Glimmerguldet skimrer
mellem Rosmarin,
og hvor Efeuranken glimrer
bleg i Maauens Skin;

her hvor Chorets Ruder bæve
mildt i Aftenrødt,
og hvor skumle Ugler svæve;
slumrer Vilhelm godt.

Nåsler ei g lette Vinde
med det guule Lov;
Useet lad min Daare rinde
paa hans kiære Stov!

Skiuler Minna for hvert Die!
Stille! skiuler mig,
langt fra Dødens taupe Høie
flye hver Lykkelig. —

Disse Vinterrosør dække
Vilhelms elste Leer;
Morgensolen skal ei vække
ham til Kummer meer. —

Aldrig

Aldrig skal hans lukte Die
Skue Jordens Nød;
Graven lønner Livets Moie
i sit hulde Skjød.

O i Dødens folde Rige
er ukrænket No.

Vilhelm! maatte dog din Pige
i din Skygge boe. —

Snart! o snart maaſkee jeg blegner;
svæv da til mig ned!
styrk mig Vilhelm, naar jeg segner,
med din Salighed. —

Heber.

Anacreons 35 Ode

Efter det Græſſe.

Cytheres gamle Gubbe
tog Staal i Lemnss Esse,
og smeded' Amors Pike,
den hulde Cypris dypped'
dem i et Honningbæger,
hvør Amor blanded' Galde.

Mars

Mars kom nu hjem fra Striden,
og svinged' høit sin Landse,
og spottet' Amors Pile.

Sce denne, sagde Amor
den er saa tung, kom prøv den!
Mars tog nu sat paa Pilen,
og kielent smilte Cypriis;
den stærke Krigsgud raabte:
O! den er tung, o tag den,
behold den! svarte Amor. —

Heber.

Syndfoden

af Lidner.

Neppe havde den spæde Morgenrøde purpursar-
vet de af hvide Lilier skimrende Toppe, før
Adim med Myrter og Melliker prydede det Ulter,
ved hvis Fod han for Jehovas Nasyn skulde svær-
ge sin guddommelige Elma en evig Troskab.
Uerobar med solvgzaat Hoved og hævende
Haand, ledede Elma, sin Sonnesøns Datter-
datter, til den henrykte Adim, og velsignede
dem

dem begge. Elma var ssion, som hendes første
Moder, da Adim for anden Gang aabnede sit
Die, og, uagtet han havde stuet Gud, fortrylles-
des. Elma omsvnede sin Adim. Sundhed
lyste fra hans Kind, og af hans Blik tindrede
Usyld. Nogen af det lydeløse, finuldede Lams
Blod ophvirlede sig allerede mod Skyerne. End
en Gang omsvnedes Adim af Elma. — El-
ma! hvor ubeskrivelig stor er min Lykke!
— Adim! Utallige ere Stiernerne paa Him-
melhvælvingen; utalligere ere mine Selig-
hed aandende Følelser. Nu brandte Adims
Læber paa Elmas Mund, som syntes ene Skabt
for Rys og skyldlose Glæder. Nu . . . men
almægtige Skaber! — Hvilket Marke! hvilke
lynende Taager! hvilke Byger! hvilke styrrende
Hagel! Ve! Ve! Oceanet bryder Naturens
Bomme, og hæver sig over sine uendelige
Grændser. Af! — Der hørtører en hvinende
Bølge de flagende Hjorder.

Der ruster sig en anden mod Adams ulykke-
lige Slægt. Altere og Hytter opsluges. Krig
og Forstrekkelse bestorme Himmelnen. Beklagel-
sessværde Adim! Jeg seer dig med din Brud i

Favnnet klætte op paa det høieste Bierg . . . Nu
har du naact Spidsen . . . Nu, af! nu
true Strommene selv Bierget.

Adim.

Elma! seer du Bolgerne stige?

Elma.

Bor Bryllupsdag! Adim!

Adim.

Skinler ikke Baagen den siste Eggs Top?

Elma.

I Dag for evig forenes! . . . Adim! endnu
har Du ei svoret mig den hellige Eed.

Adim.

Gruelige Almagt! — Hvilken Straale
raser imod os!

Elma.

Det er vor Bryllupsfakkel, Adim! . . .
Hvor er jeg . . . o mine Fædres Gud! hvor er
jeg? Saae du Adim, hvor troe Turtelduen var?
Hun fulgte sin Mage i Dybet.

Adim.

Saa følger og Adim sin Elma.

Elma.

Hvad! skal du omkomme? Nei, nei! Ute-
robar kan ikke være false. Det er ham, som
hver

hver Morgen sagde: Elma! elſe din Skaber; thi han er retfærdig. Nei, Adim kan ikke omkomme.

Adim.

Af ja, min Elma! denne Skaber skulle vi elſke. Han er retfærdig og mild. Alt berede Englerne en Bolig i deres himmelske Vaaninger, hvor Adim uden Omſkiftelser og uden Taarer kan evig elſte ſin Elma.

Elma.

Priset være Jehova, min Skaber!

Adim.

Nei, min Elma! nu . . . end et Aſſedſ-
kys. Båndet er over Biergets Top — alt løstes
vi af Bolgerne.

Elma.

Lad os knytte vore Arme tæt sammen, at
ei Vaagen ſkal adſtille to Elkende. — Rierlig-
hed er stærk. — Adim! Vi forenes.

Adim.

Ga! i Døden forenes vi, Elma!

Elma.

Nei, Bolgerne rykke mig . . . Farvel! O
Adims Gud . . . Adim, Farvel! Elſt evig din
El . . .

Adim.

Adim.

Elma! . . . Jeg seer hende ei meer —
Herre, mine Fædres Haab! forbarme Dig!

Saaledes begroves Adim med sin Elma ud
eet Dyb, paa deres længe ønskede Bryllupsdag.
Men en Seraph modte deres Siele, for de
naaede Solens Kreds. Derfra kastede de et
Blik paa den i Soer tumlende Jordklode, ud-
pressede for sidste Gang et Suk, og paa Engelens
seraphiske Vinger fli over alle de Millioner
Verdner, som svomme i det Høie, og med en til-
bedende Lavshed oppebie deres evige Skabers
Løfter om Glæde og Salighed.

Akademisk Nytt.

I blant Prisopgaverne ved Universitetet for inde-
verende Åar syder den historiske saaledes: Hvor-
ledes var Qvindekonnets borgerslige og huslige
Raar hos de nordiske Folk før Christendommens
Indførelse? —

Literatur:

Danske.

I.

Nytaarsgave for Damer 1796. Paa S.

Poulsens Forlag. 214 S. i 12. 5 Mk.

Saa let og klart det maa falde i Dinene, at denne
Krands er

"riig paa Blomster af forskelligt Værd,,
saa fremlysende torde det og være, at de, Lovise
***** har rækket til den, ere — om just et
reent hen de skinneste, som Gr. Haste og Mak-
ker sige med deres:

"selv af Lovise

skonne nok vi dem ei kunde faae" —
dog iblant de skinneste. Gambaruf den ødle, vise
Dannerquinde, som ved sit Raab reddede mange
Oldinge og Spæde fra Død, samt Danrigets
Sønner fra den unaturligste Forbrydelse, hvad
mere passende Æmne for en Digterindes Sang?
og Udsørensen er det ikke uverdig. Urnen er et
kient og rørende Stykke; fun er den, "som

E

Naturens

Naturens Fødsel ei gør glad," altid en kold
Taabe? — Ulykkelig er han ofte, og ikke Haan,
"Medynk er han værd," som Digterinden selv
siger. — Nancy og Mathilde træffe hinanden paa
Kirkegaarden, hvor deres for Fædrelandet faldne
Elskere hvile; Forskelligheden i deres Charak-
ter udtrykker Samtalen vel. — I blandt hen-
des øvrige Stykker er især den første Halvdeel af
Sangen ved Broderiet nydelig; Gretes Sang
om Vinteren og til den bedste Moder tage sig
mindre ud.

Sandelig! ikke Galanteri bevæger Anm. til,
blant Krandsens Blomster at udmarkne end en
Digterindes: M. S. Buchholms. Hvor hier-
telige ere ikke de Erindringer, hvor ædle de Øn-
sker, til og for Systrene. Et Par Prover:

"Held hver Pige, som nedtraadte
under Fodder Spradens Ord!

Som i Let sind ei forraadte
den, hun varig (evig) Elskov svor!"

og:

"Held, hvo Næstens Fred ei krænkte,
ei hans bietre Dommer var,

gret

greb i egen Varm, og tænkte:

"Nok jeg der at dadle har!"

Ved Læsningen af hvad hun skrev i en Stam**s**bog, hvo beklager ikke, at

"hun mod mange Sorger stred".

Bed Siden af dem bør man vel indrømme
Pladsen til deres følles Ven Haste, der og i Ol-
dingens Valfart har leveret et værdigt Side-
stykke til Urnen af Louise. I en Epistel til
Denne forekommer blandt andet følgende ind-
holdsrige Sted:

"Lær os kun at virke, nyde, haabe,

O! saa har vi lært — Lyksalighed! —"

Ikke mindre skønne ere Stykkerne til Dorine og
Balladen Maria af Catalonien og P. Guar-
rino. Og nu! i Balsangen den stundom des-
være ikke overslodige, den gründede Paamindelse:

" — i Fryden selv brvarer

Mindet om vor Artes Verd!

Glemmer ei, at lumske Farer

snige sig om Glædens Færd!"

Niedens Frankenau vanker paa hin Side Elven,
vedligeholde nye Quad hans Minde, enddog det
ikke trænger dertil. Hvor veemodigen sandt siger
Telynhard til sit Herte: "O, er

”O, er vor Jord dog ei et Sorgers Hjem,
at dydig Elskov tit sin Dyrker saarer,
at Livets første Glæde søder Taarer,
og ingen kærlig Haand astørrer dem”.

Og Digteren til Adeline:

”Den (Maanen) saae, hvor mangen Pige,
Kjænnets Pryd
i uersaren Ungdoms fulde Varme,
opoffred' Held, og Mælighed, og Dynb,
omslýnget af en fræk Forsørers Arme.
En maane klar og sværmerst Time var
den Talisman maaßke, som hende rørte;
saa mangt et Hierte Maanen daaret har;
O spar ei (ɔ: spar ei paa) Taaren over den For-
førte.” —

At En leverede Rahbek en Hierterdame til
at skrive et Nytaarsvers paa, foranledigede
den Bittighed:

”at mod een Dame, der har Hierte,
der findes hele tre, som intet har.”

Hans Vennesang, og Sophie, efter det
Franske: den lykkeligere Jørgen af Guldberg,
den angrende Vilhelms Klage af Pavels, Er-
indrin-

indringer af S. Staffeldt, og Skabessen af J. Smidh, bidrage og til Krandsens Skønhed.

Todes Vittighed spiller i lille Hannas Lægler, den gamle og den nye Tid, en poetisk Samtale mellem Bedstemoder og Sonnedatter, og Riceligheds Patristik, hvori Plato, Aristoteles, o. s. v. manes for at vise hvorn lunde det,

" — hvad Modster Daarstab falder,
var til, var kændt, var Roes i Verdens spæde
Alder";

under al denne Oldgransken vanker en net Finte
til — ja læs:

" at høre Pigers Rost givt Mandfolks Siæl
saa glad;

o hvem dog i en Ting, der seent, der aldrig ender,
i en Kommission med unge Smukke sad!" —
O, at hans det bedste Ønske var alle ædle Ynglings!
at de, saavel som de deilige, vittige og rige
Piger følede det Sande i:

" Straalende Vine, og Indfald, og Muld,
kun lidet til Højsreden tiene."

I en anden Krands havde maaskee Birkers, G. H. Olsens, Ribers, og nogle af
S. Staffeldts Blomster givet sig bedre ud; til
denne

denne synes de neppe at passe. — End findes nogle af Horrebow, Liebenberg og Plum.

I blandt de ukjendte Hænder som have indflettet Blomster udmarkar sig M*ch**l til sin Sophie, som en fin Kjænder endog har kaldet det Hele's Kjønnestæ Prydelse. Et Sted:

"Guldets Glands givr ingen lykkelige;
riig er den, som veed at være god. —
Bal og Assemblee vi ei begiøre;
kunde de erstatte os vort Hjem?
de, som huslig Lykke maae undvære,
o de Arme! Klubber er for dem.

Men undtager man endnu en (i det mindste ikke u) fornsielig Vise, og maafee et eller to Blomster, flettes de øvrige haade Lugt og Syn.

2.

Saandbibliothek for det smukke Kjøn.
Prosaiske og poetiske Arbeider. Tredie
Bind. Et Tillæg til Nytaarsgave for
Damer for 1796. Kjøbenhavn, paa Hos
boghandler Poulsens Forlag. Trykt hos
Christensen. 188 S. i lille 8.

Da

Da denne lærerige Samling, i det mindste for en Deel, bestaaer af gamle Sager, vil Anm. ikke kun bette, at det Prosaiske, for det meste indklædt i Breve og Fortællinger, har Hensyn til Sædelære og Opdragelse. Af sex poetiske Stykker ere de fire laante af Hjort, P. H. Grimann og Haste.
— Der skal udkomme endnu et Bind.

3.

Zulma, Sylphen, Matilda, Donna Eleonora og Don Juan eller spansk Elstov, Ismael og Zora, og Prøven, Sex Fortællinger, tilligemed en lille Afhandling om Forstikonnelses Driften hos det smukke Kjøn. Ogsaa en Nytaarsgave for Damer. Kjøbh. 96. 180 S. i 8. hos Poulsen. 44 S.

Uagtet det i et Par Ord til Forerindring for denne behagelige Læsning siges, at der ved enhver Fortælling er anmærket, hvorfra den er tagen, savnes dog denne Efterretning strax ved første, hvori Oversætteren C. H. har gjort nogle smaa
For-

Førandringer. Sylphen er af Marmontel, Matilda af Fr. West, den virkelige Tildragelse: Donna Eleonora o. s. v. af Grossé, en af Tysklands Modestribenter, som maaske især har Læserinder i de fornemmere Klasser, og Ismael og Zora, tildels taget af den elskelige Florians Gonsalvo af Cordova, hvorfaf Anmælderen før har oversat en Episode, men som desværre! neppe heel kan ventes oversat. Afhandlingen er uddraggen af Kletters paa Tysk forsattede Historie om Forstionnellesdristen, (hvortil er føjet en Anvisning til uden Sminke at forhøje Skønheden). I det originale Fragment: Prøven, af C. H., (S. 171-80), hvilket siges at være "ikke saa ganske en Fabel", synes Amalias Forhold til Peter fra Begyndelsen ei aldeles frit for Twetydighed. Udtrykket er kun hist og her lidt søgt; Sproget for Resten ikke ubehageligt. For saare S. 173 l. 18, skulde uden Twivl staet svare; for Forretninger S. 176 l. 6 Forventninger.

4.

Lommebog for Fruentimmer. Ved Jens Bragh Høst. En Nytaaregave. 140 S. i 12. hos Klunge. 3 Mk.

Heri

Heri findes og ikke eet originalt Stykke: For-
tegnelse paa danske Fruentimmerskrifter (S.
97-121), over 150 i Tallet, altsaa rigtig nok
"vel udstrakt" som Tode siger; men de Skjonne
have jo Valget. S. 101 seer det ved en Tryk-
feil næsten ud, som Rahbecks pros. Forsøg,
som høre til vor Skjonne Literaturs Prydelsser,
vare oversatte! Ved Müllers Romaner er S.
108 indløben en Sammenblandning — No. 1,
2, 3, 4, 6 og 9 af Schreibtafel für Damen
(s. forhen S. 76 ff.) ere her oversatte, (No. 6
ved Hr. Sveistrup); end findes: om Kvindes-
kjønnets Kald, af Schlosser, og: om Aarsagerne
til Misfornisielse i Egteskab, af Volkmar. —
Denne Nytaarsgaves Hensigt er altsaa mere at
undervise, end at underholde.

5.

Herr (!) Jardines Breve fra Paris, om
Fruentimmersnes Indflydelse paa det
Almindelige, samt dets (deres, ikke det
Almindeliges) Opdragelse. (Oversatte
• • med • • Anmærkninger af Dr. B. P.
Kofod.

Røfod, Slotspræst). 1795 (men højest 1796.) 38 S. i 8 hos Poulsen.

Hr. Oversætteren har rettet og moderet hvad ham syntes Skævt og Overdrevet i disse Breve, uddragne af en ikke saa saare ypperlig Samling: Breve fra Barbariet, Spanien og Frankrig, paa Engelsk. I Moten S. 23 omtales de Pensionsanstalter, hvorved "sal. Frue Rosenstand, og Jfr. Stræterne tilforn have fortient megen Agtelse, som Mad. Ploethros o. a. fl. vedblive at fortiene."

6.

Fortællinger af August Lafontaine. Nytaarssgave for Aaret 1796. Oversat. Trykt hos Seest. 238 S. i 8. Hos Soldin.

Den Maderas Opdagelse, og Forsoningen, en Famillescene, har været indrykkede i Hr. Staals Maanedskrift; Kærlighed og Redelighed paa Prove ikke. De udmerke sig ved Interesse og Menneskekundskab. Vignetten er Euphrosynes. — I Hior udkom hos samme Forlægger et lige saadant Bind.

7.

Lommebog for Historie og Selstabelighed
1796. Udgivet af J. Smidh. Trykt
hos Breum. 171 S. 12, hos Soldin.

Den hører kun for en siden Deel til Fruentimmerlæsning. I de historiske Efterretninger til Dagene forekomme 31 Kvindenavne, hvoriblant følgende danske: Sophia Amalia død 1685, Birgitte Thoit fød 1616, død 1664, Charl. Amalia fød 1650 død 1714, Karol. Matilde død 1775 (hendes Fødselsaar kunde Forf. let have opdaget), Dronning Margrethe kaldet Dagmar død 1212; Charl. Dor. Biehl f. 1731 d. 1788, Kirstine Munk f. 1598 d. 1658, Eleon. Christina (Ulfelds Kone) f. 1621 d. 1698, Virg. Thott f. 1514 d. 1574, Rath. M. Woldike f. 1744 d. 1789, Dronning Lovise f. 1734 d. 1751, foruden det nulevende Kongelige Hustru. Blant de andre maatte den stakkels Dronning Philippa døe to Gange (5 Jan. og 5 Juli)! men dette formaaer neppe at giøre det Øvrige Historiske interessant for Fruentimmer. I blant det Poetiske hører mest hid M. C. Bruuns Selstabssang; især Venstabs Enesang:

"Jeg,

"Jeg hoer i Ustylds Rosenslund:

mig kiende Dydens Venner fun.

Min Syster Glæden følger mig
saa uadskillelig.

Vi kom fra Godheds Fader ned.

at lette Stovets tunge Fied.

Om Godes Kreds med kiærlig Haand
vi flynge sælles Vaand".

Var fun det andet Liniepar Sandhed! —

I Verdens Bugger af Tode forekommer følgende Strophe:

"Saa mangen tilbedt Moe der er,

saa mangen I og vugge seer.

En varm en evig Kiærighed

den frier luller med.

Men er han gift et Hierdingaar

den Elfovsvugge stille staer.

Paa Magen det nu kommer an,

om hun den rokke kan..

Nesten, af M. C. Bruun, Haste, Heiberg,
Høst, Simidth, Sveistrup, og Thaarup,
samt Unavngivne, har dels mindre Værd, dels
mindre Kvindelighed, thi vel har Tode Met, at:

"i alt

”i alt nu Frihed giver Tonen,
den er end unge Pigers Text”;
men det synes dog bedst at Kvinde blev Kvinde,
ikke Amazonæ.

Fremmed.

I. Taschenbuch und Almanach zum geselligen Vergnügen, von W. G. Becker. Leipzig bey Voß und Comp. 294 S. i 12, foruden Almanak o. s. v.

Dette er siette Aargang, og fra Beckers Haandtredie. Den indeholder deels prosaiske Stykker: Alperisen, die Kirmse af Wallendorf, og Amphiteatret i Verona, af Udg., samt Bemerkninger, Anekdoter og Indsald af Rästner, Kretschmann og Martyni-Laguna; deels Digte, af 32 Vidragere; deels Charader og Gaader. I Stedet for Prøve meddeler Num. en ham tilstillet

Esterligning
af
Gesundheiten für Geburtstage
guter Mädchen.

Mel.

Mel. Bruder auf dein Wohlergehen.

En Stemme.

Gode Pige! længe nyde
du din lyse Vandrings Lyst!
stedse Vennesamqvem fryde
dit for Glæderaabne Bryst!

Alle, alle her,
Store, Små, og hver,
som er glad og fri,
stemme med os i:

Alle.

Gode Pige! længe nyde
du din lyse Vandrings Lyst!

En Stemme.

Gode Pige! stedse være
Gud og os din Vandring kør!
Engel i at overbære,
strenghun mod Dig Selv Du er!

Dersor alle her,
Store, Små, og hver,
som er glad og fri,
stemme med os i;

Gode

All e.

Gode Pige! stedse være
Gud og os Din Vandring klar!

E en S t e m m e.

Gode Pige! Dine Dage
Naae til siernest' Eftertid!
Godheds Gud Dig bød modtage
det: at være klog og blid.

Som vi, disse to
vorde Dig saa troe,
jublende da vi
øste stemme i:

All e.

Gode Pige! Dine Dage
naae til siernest' Eftertid!

S. C. M.

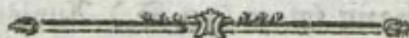
Som Anhang følger (10 S.) Anvisning til et
Par selvstabelige Lege: Kapellet og Hjertejag-
ten; end videre folger nye Dandse af Siegfr.
Schmiedt, med Musik, og det Hele sluttes med
Engagementstabeller, hvis Brug ogsaa her
maatte være vores Baldamers Hukommelse til
den

en, især de Herrer Chapeauer saare beroligende,
Lettelse.

Til Bogens Prydelse bidrage, foruden et
Landkort over Storbrittanien og Irland af
Sozmann, et net Titelskobber, tegnet af Cho-
dowiecki, og stukket af Rohl, samt 7 Bladet,
valgte af nogle bidragende Digttere og samtligen
af Chodowieckis Opsindelse.

* * *

Af de Saint Pierres (forhen S. 85
anmældte) Roman Pouls og Virgina udkommer
paa Hr. Hofboghandler Poulsens Forlag's af
Fritsch (ogsaa s. S. anmældte) Forelæsninger
paa Hr. Liunges Forlag danske Oversættelse.

Ægteskabsløve

Naturens Folkeodez.

1. Mennesket er først da det Væsen, det hør
vi kan være, naar det handler overensstemmende
med sit Menneskehedssиемed.

2. Menneskehedssиемed er physisse Bedlige-
holdesse, sædelig Fuldcommengivelse, og Harmoni-
jen imellem sin og alle øvrige, levende og livloze
Naturlegemers Tilværelse,

3. Denne legale, d. e. naturlovmaessige
Existens maae ved enhver dets Livshandling være
Maalet, hvortil det løber.

4. Dette dets Menneskehedssиемed ere der-
for og Naturdrifterne underordnede, folgelig og

Rionsdriften og den ægteskabelige Forbindelse, der har Hensyn derpaa.

5. Denne Drifts naturlovmæssige Tilfredsstillelse er i Hensigt til Legemets Bedligholdelse og Welbesindende beforderlig, altsaa naturlovlig.

6. Denne Drifts naturstridige Brug forstyrret de Organer, som virke Sædelighedens Fuldkommengørelse, er derfor nedenfor Mennesket.

7. Hornuscen maae bude over Sandeligheden, enhver Misbrug altsaa, hvorved den sædelige Fuldkommengørelse lidet, er Forsyndelse mod sin Tilværelse.

8. Efter denne samme Menneskets Grundplaa til sit Vicined er enhver Brug af denne Drift imod Naturen, hvorved andre Mennesker krænkes i deres Rettigheder, det være nu en tredie Person, eller den, med hvem den ægteskabelige Forbindelse selv indgaaes.

9. Ægteskabet, en Forbindelse med en Person, paa hvem ingen anden har lige Rettigheder, er, fra enhver Synspunkt betragtet, den eneste i Sandhed naturmæssige Brug af denne Drift.

10. Polygamie, Polygyny og Forbindelser af anden Art have deres indvortes Skade, der snart ytrer sig mod det borgerlige Selskab; de ere derfor at ansee som skadelige Irringer af Indbildningskraften.

11. Menneskets Pligt: at medvirke til det store Verdenssiemed, frembringer den Pligt, i Egteskabet at handle overensstemmende med Naturens Plan, altsaa og med dets Plan.

12. Naturens Plan i Egteskabet er Menneskeslægtens Forplantelse og Opdragelse.

13. Enhver Handling, som befordrer denne Plan, er Pligt at giøre, enhver, som forstyrrer den, er Pligt at lade.

14. Menneskeslægtens Opdragelse har samme tredobbelte Gienstand, der udgjør Summen af Menneskehedens Diermed.

15. Til dette Opdragelsens-Diermeds Opsætelse er fælles Plan, Interesse og Overensstemmelse uundværlig.

16. Mennesker, der alt som Mennesker have den Pligt, med forenede Kræfter at befordre deres Tilværelses Diermed, have, naar de staar i

nsiere selskabelig Forbindelse, endnu meere Leilighed og Anledning dertil.

17. Saa meget mindre frøtager Naturen Egtefolk fra denne hellige Grundpligt, som Egteskabet, der skal have sin Styrkes Middelpunkt besæstet i Kærlighedens Gebeet, giver denne Pligt end nye Førerkraft, der ved den først bliver verdensnyttig.

Lognens Forsvar.

Ironie.

Jeg forestiller mig, at det Almene før med Opmærksomhed gennemlæse følgende Drev. Helfst det er fra en Mand, som har søgt at giøre sig fortrient til dets Kunst og Bevaagenhed.

M. S.

Jeg har alt fra Buggen brendt af Iver for at tiene Menneskeslagten. Alt i min spøde Barnedom saae man mig aldrig i Selskab med andre Børn grave udi Åsen, ride paa Kæppe, eller lege Fremmed; jeg var tværtimod ganse tankes

tankesuld, stille og sædlig, og naar jeg een Gang slog mig løs, var det for paa en uskyldig Maade at hedse en Hund paa en Kat. Ingen kunde med storre Opmærksomhed end jeg høre paa et gammelt Eventyr; og naar det anden Gang gientoges, havde jeg det alt heel og holben i min Hukommelse. Dette gav min Amme Anledning til at spaar, at jeg skulde komme høit op i Verden.

Da mine Aar toge til, og jeg begyndte at faae nogen Stadighed i min Eftertanke, syssel-satte jeg mig den største Deel af Dagen med at stifte en gavnlig Uenighed mellem Dienestefolkene, og om Matten grundede jeg paa Maade og Midler til at vedligeholde og udvide samme. Min Far der, som var en sagtmodig og grundærlig Mand, uagtet han havde svoret alle sine Naboer et uds- deligt Had, faae mine fortresselige naturlige Egenfæbler, forundrede sig over dem og besluttede at jeg skulde studere. Jeg gjorde uforlignelig Fremgang i Tysk Erudition, og i mit 14de Aars Alder havde jeg alt opslukt hundrede Romaner. Dette udspændte mit Begreh og bragte hos mig til Fuldkommenhed Kunsten at opspinde eventyrlige og utrolige Hændelser. Jeg fortalte allerede

allerede med al Tryghed de allerfrækkeste Usands heder. Hele Huset blev opfyldt af de Syner og Spøgelseshistorier som mødte mig, og uagtet en almeen Forstørrelse var paa Færde, funde man dog umulig tilbringe Aften uden mit Selskab.

Tiden tilstundede endelig, da jeg skulde afsendes til Akademiet. Utilstrækkeligheden af menneskelige Kundskaber faldt mig strax i Dine ne. Jeg forsøgte derfor alle og lagde blot Bind paa Velsalenheden. Efter nogen Tids Forløb besad jeg al den Færdighed, som fordres, til ved Paralogismer at indsyne Sandheden i det dybeste Mørke, samt lyve med Vid i Række og Orden, understøttet af alle rhetoriske Figurer. Kort sagt, mine Egne overtaledes, henrykte og bevægede paa een Gang. Indtagen af en fornuftig Fortrøstning til mig selv, udgav jeg min første akademiske Læreprøve, en lerd Dissertats, hvori jeg grundig bevisste, at Petri Aretini satiriske og panegyriske Arbeider vare den sundeste Føde for Hier tet og Forstanden. Hele Læresalen studerede over den Styrke, hvormed jeg forsvarede mine Grund sætninger, over min flydende Tunge, min dybe Indsigts og vidstrakte Lærdom. Med et

saa

saa stort Smille forlod jeg Akademiet og gjorde min første Indtrædelse i Verden. Saa megen Overlegenhed kunde ikke længe blive dulgt i en Hovedstad, som vrimlede af nysigns Elskere af besynderlige Hændelser. De offenlige Samlingspladser gave Gienlyd af mine Orakler, jeg blev indbuden i alle Selskaber, og det smukke Kjøn tilbad mig som en Afgud. Mine Dine læste i Sicelen hos Mennesker hvad de neppe torde tenke, mitt Øre fattede hvad de endnu ikke havde funnet fremvøse og min Mundudviklede med Tjenstagtighed hvad de vare forundrede over at have fundet fremstave. Jeg kandte for vel det menneskelige Hiertes Beskaffenhed til ikke at betiene mig af dets Svagheder, og den menneskelige Stæls Modsigesser, til ikke at anvende dem efter mit Niemed. Det første leder ei efter det Gode, men efter det Virrende, og det sidste søger ei efter det Sande, men det Besynderlige. Uden noget som kildrede vor Uvilie skulde man quæles af Orkesløshed, og uden noget som oppækede vor Forundring skulde man dse af Kedsomhed.

De Vaaben jeg anvendte giorde derfor en synderlig Virkning. Ingen Taler kunde med større

større Glæde høre et alment overstemmende Ja, naar han ender Talen, end jeg anhørte dette Udraab: "at det er gyseligt! at er det muligt!" S storste Hemmelighed fortroede jeg hele Verden det, som aldrig stede eller funde hendes: men var ikke desuagtet altid den første som bekjendte mig at være til Sinds at ansee samme for et løst Rygte, og naar det til Slutningen fortaltes af hundrede Munde, blev det ikke mere tilladt at vivle derpaa.

En vis En berettede mig i Gaar, sagde jeg til en Mand som havde en dydig Hustrue, at Deres Kone trøster sig i Deres Fraværelse med den Yngling, som nyder saa meget got i Deres Huns. Tænk hvor vidt Bagvækelse kan gaae i Verden!

En Mand som besad og elskede Venner, beklagede jeg mig for, at vore Tiders Egennytte havde udryddet al Venskab. Tænk! sagde jeg, alle Deres Fortjenester hindre ikke Deres troeste Venner fra ubarmhertig at sonderslide Deres Rygte. Og da jeg saae, at han øengstelig begjærede at vide deres Navne, sagde jeg at min Ære forbundt mig til at fortale det.

Cato, hvis Tanker aldrig forsøgte hans Giærninger, sagte jeg at giøre mistænkt selv for Ustadighed. Hvilkens Skade, sagde jeg, om denne Mand bliver aldrig mere at lide paa? Hvem skulde vel have troet saadant om denne Helt? Og da Cato viste sig, fortalte jeg den Fortskjennelse man havde udspredt om ham, samt at jeg havde været den eneste som forsøgte hans Sag.

Medens Baucis bragte sine forfaldne Indigheder igien i Orden, dadlede jeg den Uanständighed, som den vakre Clarissa havde begaaret udi et talrigt Selskab, og da jeg mærkede at Baucis drog paa Munnen, sagde jeg til at denne ulykkelige Hændelse havde borttaget alle den førstes Tilbedere.

Da man fortalte, hvorledes Turnus med megen Hurtighed ydmygede en Pritten, som havde villet bryde los mod ham; beromte jeg høiligen den Stedelighed han havde viist ved et andet Tilfælde, da han med philosophisk Koldindighed havde anhørt de skammeligste Beskyldninger.

Og da Adonis's lykkelige Forlovelse blev bekjendt, beklagede jeg den unge Floras Skæbne, som skulde se sin Skinnhed blive et Offer for en Føleslös, og sine Rigdomme et Nov for hemmelige Skyldnere.

Skylbnere. Adonis, sagde jeg, er min Ven, men mit Venstakab forblinder mig ikke. Jeg finder alt forvel at han ikke er skikket til at giøre et Fruentimmers Lykke; han besidder alle Legemsfortrin, uden en god Helsen; al Forstandens Styrke, uden den at styre sine Lidenskaber; alle Sælens Egenskaber, uden et godt Herte; og alle Lykkens Fordelse, uden en god Credit.

Men min Iver har ikke indskrænket sig ved disse smaae Emner. Man forsvinder for et politise Folks Nine, naar man ikke tager Deel udi de store Tildragelser, som angaae Styrkunsten. Jeg har derfore udforsket Egenskaber af Menneskers Snille.

Almeenhedens Had og de Misfornøjedes Galde udgydes sædvanlig mod dem, som sidde ved Rigs-Noret. Der spørges egentlig ikke efter, hvorledes der regieres, men hvilke der regiere. De, som brændende af Iver for Fædrelandet, have skæbt at frelse et slunket Folk, omstøbe fordærvede Sæder, bortrense indgroede Misbrug, ophæve skadelige Indretninger og med Drift vedtage saadanne Foranstaltninger, som tiene til Landets Opkomst, Styrke og Anseelse; disse bevæbne

bevøbne sig forgiæves med Standhaftighed: Mængdens Murren, de Avindsyges Daddel og de Egenmyttiges Anlæg seire verelvis over den kraftigste Bestræbelse, samt afferæmme og dræbe i en Sver som begyndte at vaagne høs nogle Velmenende.

Jeg har seet dette og troet mig forpligtet, saavel for min egen som mine Liges Hæder og Sikkerhed, at skildre de Fornævntes Adfærd som latterlig for deres Hine, en overdreven Nyfigenhed driver til at antage alle de Indtryk, som gives dem. Hvilken Galstab, sagde jeg, at ville omstabe et Folks Sæder! bliver et Menneske lykkeligere fordi han Faldes dydig? og skal man berøve sig behagelige Bequemmeligheder, for at antage vore Forsædres Vildhed med deres uslebne Enfoldighed? Uppighed, siges der, forarmer alles Raar og trænger de fleste til at lade sig Fiøbe; men dersom Rætfærdighed ikke undertiden folgtes, saa skulde stikkelige Folk trampes under Fodder af næsvise Tiggere. En formeget udmarket Upartisched er ikke andet end et Skærmi, bag hvilket de Slugere udøve

udøve med Sikkerhed en langt færdeligere Egennytte.

Nei, afslægger evers Høihed for at smigre dem, hvis Laster have Beskyttelse i deres Rigdomme; undviger at støde de Mægtige, viser Fortrolighed til Kunstnere, der voxe alt, da de ere srygtede, og træder under Fodder en besteden Fortieneste, medens den trækkes af Usynder: saa kunne I med samme Koldindighed høre paa Folkeets intet fornærende Murren, som man hører fra Strandens Havbølgernes Valder.

Paa denne Maade har jeg tilbragt min Livstid indtil mit 30 Aar; opoffret mine Forsnoelser og min Roe, for at givre mig skiflet til noget vigtige Embedes Forvaltning, og tvivler ingenlunde paa det Almenes oplyste Omtanke paa min Besordring. Jeg vil imidlertid meddelse samme escefsølgende Forslag.

Arcanum politico-morale, eller nogle velmeente og usforgribelige Tanke om Udvendigheden og Utytten af Løgnens og Sladdrens hurtigere Udbredelse i vort Eicere Fædreland.

Den

Den Uttraa, som findes hos alle Mennesker, til Lyksalighed, beviser tydeligen at vi ere bestemte dertil, og at alle Midler, som kunne forstasse os samme, ere ei alene tilladelige, men endog priselige, i hvor stadelige de og maae være for andre. Men da al Lyksalighed uddeler sit Udspring fra vor Indbildung, og Erfarenheden viser, at naar vi nsie udforsté vor Natur og alle Tings indvortes Værd, fører det os paa bedryvelige og vdmigende Tanker om os selv; thi paaligger det hver og een at beslutte sig paa, at sætte paa alle forekommende Emner de Farver, den Gehalt og Værdie, som ere meest overeensstemmende med hans Ønsker og Tilhøieligheder.

Naturens første Bud bliver dette:

Menneske lyv for dig selv.

Dette iværksættes, naar du oplyster dig til din egen Gud, den du alene ører og tilbeder, overbevist at hele Naturen bør være et Offer for dig, isald saa fornødiges. Men at ikke dit Alster skal blive uden Røgelse, sea giv andre det, som du fordrer af andre: en fælleds Høfmod fordrer et indbyrdes Bedragerie; pirr, smigr og løst til

til Skuerne deres mest kitslige Tilsigtseligheder, tillæg dem alle moraliske og politiske Dyder, du bliver ganste sikkert giengicældt paa lige Maade. Det er det eneste Tilsælde, ved hvilket Utaknemmelighed aldrig har Sted; thi Mennesket tilbeder intil de Nedskaber som bidrage til dets Vildfarelse. Opsyld dersor det andet Naturens Bud :

Menneske lyv for andre.

Ingen Nedrigheder, ingen saa falsbede Unaturligheder bør affstrukke os fra at naae et saa ædelt Diemed: Lust og Samvittighed kunne aldrig forfærde dem, som betragte hvilket rigeligt God Menneskeheden er tildelt af det første og hvor saa der raadspørge det andet. De fleste have erkændt den første for deres Skytsgud, og saa fare suarere vild end mange. Man har alligevel mørket at den magre Hob, som man kalder dydige, har, jeg veed ei ved hvilken Trokunst, erholdt en almen Myndighed i den godtroende Mængdes Sind; samt at de styre og tugte med et ubetvingeligt Overmod alle Løgnens troe Tilhængere. Man bør dersor, for igien at tilvejebringe Ligevægten, ved Nedsettelse af hindre

disse

disse Tyranner i deres enevældige Foretagende,
og saaledes udøve det tredie Naturens Bud;

Menneste belyv andre.

Disse tre Grundsætninger, paa hvilke hele
Sædelæren støtter sig, burde med gyldne Bogstaver
klistres paa alle Torve og Gade-Hjørner, at de
velsindede Nyhedsmagere, som mødes der for at
overlægge om Rigets Bedste, kunde hvert Hieblik
erindre sig sin Pligt og sine Skyldigheder. Man
maae ei giøre mig den Indvending, at Sand-
heden befordrer for en Stat de Fordele og den
Velstand, som Løgnen aldrig kan tilveiebringe;
lad os allene betragte dem særskilt i deres Virke-
ninger, saa vil vi snart finde Urimeligheden af
denne Mening. Den første, jeg mener Sand-
heden, saasnart den opdages for dem som ikke
have besidbet dens Bekjendtskab, opvækker Undseelse
og Mistillid; den anden en frydende Dristighed
og Tillid; den første lader alt i en farlig Roe
og Stille; den sidste opilder og sætter alt i en
nyttig Mystelse. Thi Staten ligner et rheu-
matiskt Hoved, og Løgnen en spænse Tobak som
kommer det til at nyse. Sandheden er en Senop,
ubehagelig t Smagen, naar den ikke blandes

med

med en Haandsfuld Sukker; et Peberkorn som brænder naar man bider det icu; en lapis infernalis som fortærer det døde Kjød, men tillige gaaer løst paa det friske. Lognen verimod er en Pudderkvast som givt det sorte Haar hvidt; en Salve, som lindrer Smerten, uagtet den skulle bidrage til Saarets Foraadnelse; en Kran hvormed man vphidser plumpe og grove Materialier til høie Eresposter; og endeligen, et Baand hvormed man sammenbinder og leder til eet Diemed, Alwind og Egennytte, Hævn og Galenskaber.

Efter at jeg tydeligen har bevist Logniens Nødvendighed og Nytte i en Stat, vil jeg og tale noget om Maaden og Midlerne til dens Udvigelse og Vedligeholdelse.

Den klogeste Loggiver skulle forgives ar-
beide paa at vedligeholde det Hovedstempel, han
eengang har sat paa et Folkeslag, dersom han
ikke ved sunde Anordninger søger at indpræge
samme hos den vorende Ungdom. Det synes
dersor at være af en uundgaelig Nødvendighed,
at udsee nogle værdige Mænd, paalidelige i Logn
og vidberomite i Slabber, til hvis omme og
samvittighedsfulde Omsorg Ungdommens Un-

bervisning blev overdragen. Difse, blandt hvilke jeg, uden Pral og uden Sammenligning, synes at fortiene den fornemste Plads, burde modtage de almindelige Nygter, som den studerende Hob leverer dem, for at giennemsee, foruge og forbedre dem paa en Maade, som mest stemmer overeens med det Håd, den Avind og den Stridighedsaand der opblæser Afskummet af Folket i Staden; samt for alting see til at intet Skandskrift udspredes, som ei opvarmer Løgnen med en Sauce af Bitterhed og Galde, tienlig til at pirre Almeenhedens Smag. Men i Synderlighed den vidberømte Merkur fra Altona, som med en saadan Upartished forkynder hvad Mengden med Begierlighed troer, og hvad de indhilstige Hornufstige see over; som veed at opdynge de største Løgne paa et lidet Octavblad, samt iflæde dem den øgte Frekhed, der udgjør deres anständigste Dragt; dette fortresselige Arbeide, siger jeg, bør fornemmeligst blive et Æmne for Lærermesternes Commentarer. Og at al den Anseelse og Hjælp, som en saa prisværdig Indretning fortiner, kunde stikkes dem; er jeg af den Tanke, at man burde opføre en prægtig Bygning.

ning til deres Læresal just der, hvor forbun et Kaffehuus trodsede baade Ridder- og Raad-Huus. Frontispicen funde krone med Pasqvis Willed, med følgende Overskrift: Vox populi, vox dei. End videre burde en Ruegang naae omkring hele Torvet med omdelte Kaffeborde i vis Afstand fra hverandre, thi Erfarenheden viser, at denne østerlandske Drik opsliver Indbildningskraften, naar Hukommessen mangler, og med sin sorte Influence virker paa Sjælene. Midt paa dette Torv burde staae en Kobberloge, som i Ver- nedig, i hvis Mund man funde indputte alle de Underretninger, som sandtes nödvendige at give det Almene, og som Dagen derpaa funde afhand- les i de sædvanlige Forelæsninger. Hver og en af dette vittige Selskad burde det staar frit at indsnige sig i alle Selskaber og ved alle Vorde, en Rettighed som saa meget mindre kan bestrides dem, som nogle alt fra færne Tider har været i Besiddelse af samme.

Man burde og være betenktaa paa, hvorledes man funde tilveiebringe en Fond til Stipendiers Uddeling iblandt de Drenge og Dienestefolk, som anvendte den mestte U mage paa at give de

tidligste Efterretninger om hvad der har tildræget sig i deres Herrers Huus eller hvad der er talet over Bordet.

Den som med megen Arbeidsomhed har stiftet Fiendskab mellem Hustrue og Mand, et Par Venner, eller Forældre og Barn, burde fødes paa det Almenes Bekostning.

De derimod, som have opvakt et udsædligt Skad imellem nogle Familier, skulle under aaben Himmel for alles Asyn krones af den Eldste i dette Samfund med en Krands af Næller den de burde bære den øvrige Deel af deres Livstid, som et ærefuldt Tegn.

Men de som i denne Videnskab have bragt det til den Heide, at de have opvakt Adsplittelje i Rigeslegemet, sammenhidsset Stand imod Stand, Undersaatter imod Regierung, Øvrighed imod Undersaatter; de have fortient den største Belgning; dog, som de have overgaaet, hvad af den menneskelige Natur billigen fordres, saa have de og overtrufset hvad samme Natur kan bringe til veie til deres Giengiaeldelse. De bør dersøre nyde den høieste Tilbedelse og sættes inter deos et deas minorum gentium, deres Billeder med Erbodighed og under Folkes

hobens smme Lykonskinzer opreises paa de anseligste Steder. Da skal man snart saae at see Verden antage en nye Skikkelse, den gyldne Tid nærme sig, og Dyden, kronet med Vahnue, sovndysses af den Larm, Evedragten foraarsager, naar hun med samme Hurtighed hvormed hun opisder Hierter, tager sin Fart over Phlegeton, og adskiller den taagede Lust med sine vidstrakte Binger.

Julegaven.

Jeg tog paa et ungt Fruentimmers Toilette en Vog, og begreb ikke, hvorfor hun saa ilfærdig bortsnappede den. Hun rødmede over den Misstanke, hun syntes at opvække, og forelæste mig til sin Retsfærdiggjørelse, de første Sider, som vare fra hendes Faders Haand. Jeg bad hende om en Afskrift, og hun var god nok, til at give mig én. Her er den:

"Saa ubetydelig en Gave nogle tomme Bladé maatte synes, saa ere dog tilvisse paa denne Aaret's Dag, paa hvilken selv Gierrighed og Armod vorde gavmilde, saa gjorte af saa godt et Hierde, og maastee intet, der var den

Bes-

Besænkede saa nyttigt, som du kan giøre dig dette.

Jeg har alt østere sagt dig det. En smule
Ande eller et Par Pennestrog, som vi bekoste
paa vore Tanker, saa vanskelig ogsaa øste begge
maa komme os, indbringes igien rigelig ved
den Tydeliahed, den Orden og det Liv, som
just disse Tanker detved erholde. Det er besyn-
derligt, at man af en saa siden Aarsag lover
saa store Virkninger; men det er sandt. Saal-
enge Mennesket ikke kunde tale, saae, hørte
følede og smagte det blot; men det tænkte ikke. Saal-
enge Mennesket ikke kunde skrive, tænkte det
sidet og talede slet. Tungen og Griffelsen gjorde
endelig Mennesket til det, han skulde blive.
Hans Begreber blevne lyse, da han sogte at med-
dele dem; de blevne methodiske, da han gav dem
en vis Varighed, der gjorde dem stikkede til For be-
dring og Uddannelse. Og denne Vei, som det hele
Menneskelige Køn tog, for at vorde klogere, er og
endnu stedse den eneste for de enkelte Mennesker.”

Du, mit Barn, har alt gjort det ene store
Skridt til Visdom. Du har hørt Vise tale,
eller har læst, hvad du havde ønsket at høre af
dem. Er det nu til Dags ikke nogen stor

Gevømmelse

Bersommelse meer for et Fruentimmer, at hun læser; saa er det endnu stedse een, at hun læser af Lærelyst, for at blive fornuftigere og bedre. Forsængeligheden, som nu har vendt sig til denne Side, tilintetgjor Læsningens Værd, i det den forvender sammes Diemed, og forvandler Visdommen til en blot Pynt. Hundrede føle, i det de læse en Bog, ingen Fornielse stærkere, end at de forudsee det Dieblik, da de vil kunne sige: Jeg har læst den. — Du, mit Barn, känner Læsningens Diemed bedre, og du mangler endnu kun noget Mod og Øvelse, for ganske at opnaae det..

"Der Siæl er en Maler, der enten malep Originaler efter Naturen, eller Copier af gode Originaler. Hine ere deres egne Følelser, deres egne Jagttagelser og Slutninger; disse ere alle de Begreber, som vi erhølde ved Undervisning og Lektyre. Gode Mestre forsærdige Copier fun som Skoler — saa falde de deres Øvelsessstykker — for at faae et rigtigt Die og en fast Haand; flette blive staende derved og grunde derpaa høres hele Bersommelse."

"Det

"Det kommer altsaa derpaa an, at ansee, det andre af deres Erfaringer ved en lang eller ved en kort Nække af Slutninger have udledt — thi til Erfaringer lader sig dog ved Enden alt bringe tilbage — som om vi havde draget det af vores egne. For vi selv tenke, maae vi først lære at tenke efter en anden. Det er altsaa det andet Skridt, det du vel og alt har forsøgt, men som du nu maae giøre end mere behjertet: Bliv af en Læserinde til en Forfatterinde! Naar du læser, saa adskill Tanken fra Udtrykket; tag dens Pynt af, og afbryd undertiden den Fornuiselse, hvormed hos ethvert Menneske Nyssgjerrigheden forener Fremgangen saa længe, indtil du med et Par Ord kan tenke dig det, Forfatteren har sagt dig paa Sider. Sæt disse Par Ord paa Papiret; de ere saa dine, saavel som Tanken, de udtrykke. Store Boger kunne paa denne Maade forvandles til Blade, der for os ere mere værde, end Bøgerne, og som alt bringe os et Skridt nærmere til den Evne selv at skrive noget Læseværdigt."

"Men ikke længe vil disse Uldtoge være blot afkortede fremmede Tanker; du vil i fort
Tid

Tid udvikle dine egne i dem. Ideerne antænde hinanden, som de elektriske Funke. Naar Sælen eengang er i Arbeide og i Bevægelse, naar den eengang har Granskingens Traade i Haanden, saa gaaer den hurtig fra fremmede Begrebers Efterdannelse over til egnes Frembringelser. For man ved kommer af vore Fornemmelsers egne Skat en Tanke frem, der for sig selv var for svag til at komme i Veiret, men nu, fordi den ligger nær Forfatterens Tanke, opvækkes og hæves af denne. — Forsøg det, mit Barn; thi jeg er ved dine Evner vis paa, at det maae lykkes dig; og er det kun eengang lykkedes dig, saa er jeg ligesaa vis paa, at du vil fare fort. Tænkningen giver os en saa reen og en saa levende Forviselse, at, hvo der kun eengang i sit Liv har sinagt den, kan aldrig siden undvære den.

Over det gamle Ordsprog:

Mange Bæke smaa
Giør' en stor Aa.

Vore klære Forfædre, langt fra ikke de Barheder, som mange af deres letsindige Efterkommer,

mcre,

mere, jeg vil haabe af Uvidenhed, troe, havde blandt andre gode Skikke ogsaa den: at indskæde de vigtigste Sandheder, de brugbareste Leveregler i fiernefulde Smaaerium. De troede retteligen i denne Form bedre at kunne indpræge i de Unges Forstand de vigtigste Negler, for vor Levnet og Vandet; end ved vidtsftige Forklaringer over Dyder og Laster, dem Ungdommen enten ikke fattede, eller, om den end i det nærværende Dicblik fattede dem, dog for deres Vidtestigheds Skyld lettelig vilde glemme. —

Disse Tankeritm, Tankesprog, Ordsprog, eller hvad man end ellers vil kalde dem, have vel samtligen fiendelige Anstrog af den Tidsalders Smag, de skylde deres Tilværelse; men de indeholde tillige en Skat af de nyttigste Sandheder, den brugbareste Levnetsphilosophie; herfor vil de og, saalænge Dyd og Pligt ere i Agt hos Menneskene, stedse beholde et højt Værd — stedse holdes værdige til at fremdrages af Forglemmelsens Mørke. —

Den største Deel af disse Oldtidens ørværsdige Mindesmærker have vi rimeligiis tabt; men en stor Deel ere dog endnu tilbage. Et Udvalg

valg af disse, med korte oplysende Forklaringer over deres Indhold, vilde vist være en meget nyttig — kunne og blive en ganske behagelig, Bog.

De fleste af Dem mine Veninder! kænde sikkertlig ovenstaende gamle Ordsprog — have maaske vidst det udenad siden deres tidligste Ungdom; men netop af den Aarsag, har det maaskee ogsaa hidindtil, for de fleste af Dem, været Ord uden Betydning — De have maaskee hundrede Gange læst det eller hørt det af andre; maaskee har det ligesaa tit sovært paa Deres Læber, og dog have de intet tænkt sig ved det — og hvorfor ikke? Fordi De engang vidste det uden Betydning og ingen siden gjorde Dem opmærksomme paa dets Indhold. Dets gammeldags Udseende har maaskee ogsaa fyret en del fra at betragte det nærmere. Alligevel indeholde disse saae Ord den umodsigeliggste Sandhed, en Sandhed som i Synderlighed fortiner at tages til Eftertanke af Dem, mine Veninder. En Leveregel — hvis Forsommelse har skyrter mange, i øvrigt saare elskværdige og haabefulde Personer, af Deres Kise, i uafseelige Ulykker — hvis Esterlevelle med sikre Skridt sikkertlig engang vilde føre dem til Maaslet —

let — det Maal til hvilket alle deres Bestræbesser
uafladelig bør sigte — huuslig Lyksalighed —
alle Lyksaligheders Hylde. —

Mange Bekke smaae giv' en stor År,
d. e. det som i sig selv er lidet og ubetydeligt
kan tilsammenstaget og ved Tidens Længde komme
til at udgiore noget heel Betydeligt. — Ikke
sandt mine Veninder! En Skilling er jo dog en
saare ubetydelig Ting. De fleste blandt Dem
anseer den i det mindste vist som saadan; at bort-
udsle, eller for at betiene mig af et mildere Uds-
tryk, uden Nødvendighed at udgive, een Skil-
ling om Dagen, holde De altsaa for en saare stor
Ubetydelighed — og dog udgior denne Ubetyde-
lighed — den foragtelige lille Skilling — for et
eneste Åar 3 Rdsl. 4 Mk. og 13 Sk., for 10 Åar
38 Rdsl. 2 Sk. — for 50 Åar skulde den udgiore
den betydelige Sum 190 Rdsl. 10 Sk. Det heele
er alligevel ubetydeligt vil De sige — kan gierne
være; men neppe troer jeg alligevel De sagde
dette, dersom de nogensinde havde betænkt,
at med 3 Rdsl. 4 Mk. og 13 Sk. vilde mange af
Deres nødlidende Øystre funnet betale et helt
Aars Huusleie — Med 38 Rdsl og 2 Sk.
vilde

vilde De kunne have ophisupet en fattig Haand,
verks-Familie — Ved at stenke de 190 Ndlr.
10 Sk. til en eller anden nyttig Stiftelse kunde
De giøre Deres Minde hædret endog hos den sil-
digste Esterføgt. — Men vedblev De endnu at paa-
staae, at ovenstaende dog alligevel er ubetydeligt:
saa vilde jeg svare: det var ogsaa kun en Bereg-
ning over en eneste Skillings Besøb og det endog
kun i 50 Aar, men hvormange iblandt Dem lade
sig vel nede med kun at bortgive een Skilling om
Dagen. De fleste bortgive vel saaledes 10-
20:30 ja nogle iblant Dem vel 100de Skilling
om Dagen; og det, som vel ikke sjeldent tresser
ind, i et større Tidslob, end 50 Aar. —

Frygtede jeg ikke for at blive Dem kiedsom-
mælig — jeg skulde da ved anstillede Beregninger,
giøre det end mere indlysende, hvor aldeles ubetyde-
ligt den Tings Værdie maatte være, som ikke
med et passende Forhold i Mengden og Tid,
skulde udgiøre en Sum hvor med et eller andet
Nyttigt kunde bevirkes. —

De prøve engang selv at regne lidet efter —
Resultatet af deres Undersøgelser skal sætte Dem
i Forbauselse. —

Kun saae Mænd have Lyst eller Leilighed til
at bestætige sig med deres Huses indvortes Bes-
tyrelse, den hele huuslige Oeconomie er saaledes
ganje overdraget Deres Opsigt — paa Deres Skj-
desløse eller kløgesløse Afsæd hermed beroer dess
værre alt for ofte en Mands hele timelige Vel
og Bee — herpaa igien tusinde andres — paa
disse tilsammentagne igien den hele Stats. —

Skjedesløshed i den huuslige Bestyrelse
har allerede i lang Tid været en meget gængse
Fejl; man anseer den endogsaa saare tilgivelig,
men den er det ikke. — Bee den som ikke i Tide
aflægger den — den er Moder til Armod — og
de groveste Forbrydeller ere som oftest Armodens
Døstre; forbyde Gud det nogensinde skulde komme
dertil, at man ikke engang ansaa det for en Fejl.
Edle Sparsomhed, godlidende simple Huuslig-
hed! I skulde da ikke mere prude vore Boliger,
maaßke vil Amerikas usordærvede Born tilbyde
eder et venligt Tristed. Den Stat, hvori denne
Fejl var almindelig, skulde ligne et blomstrende
Træ, hvis Nod en lille Ørn sumfæligen gnaver; —
den Forbigaaende syrdes ved dets pragtsulde Syn,
men end en Stund, og seer dets visnende Lov om-
spredes

spredes af Vinden en Stund endnu, og den affældige
Stamme vil blive dens Offer — det nærede
Hordævelsen i sit Inderske. —

Saa gyselig den Ulykke — saa trostende er
det Held De kan udbrede. Det staer til Dem selv,
om de kommende Slægter skulde signe eller —
Dem. Ved enhver af Deres hunslige Sysler — ens-
hver endog den saashvende ringeste Udgift
være denne vigtige Sandhed Dem i frist Minde —
For enhver af Dem vil mere end eet Tilfælde ind-
træffe, hvor dets Esterlevelse vil for Dem være
yderst vigtigt — stedse betænke De — "Mange
Bekke smaa, gør en stor Ha" — hvor manjen
betænkte det ikke og blev den Mands Svøbe, hvis
Lyst og Glæde hun engang skulde have udgiort. —

O maatte disse Linier vække en eneste af
Dem til alvorligen at betænke dette — lede Dem
tilbage fra den Hordævelsens Afgrund, paa hvil-
ken De saa ubekymrede vandrer, maatte den holde
kun en eneste tilbage fra Sorgløshedens frygte-
lige Afgrund; den Stund paa hvilken jeg nedskrev
dette, vilde jeg evig erindre med uskrømt Glæde,
Haabet herom gør mig det nærværende Dilekt
lykkeligt.

Balvise

Melodie: Fryd dig ved Livet. o. s. v.

Viisdommen siger:

Fryd dig, mens Hjertet slaaer!
Timen, som viger,
aldrig du faaer.

Dit Liv er ligt et Skuespil,
bedrøvet, lystigt, som du vil:
du klogeligt da mene faa:
det lyftigt være maa. Viisdommen siger o. s. v.

Maar du kun Livets Jammer seer,
og endser ei den Fryd, som leer,
din hele Nolle horee til
et grusomt Sorgespil. Viisdommen siger o. s. v.

Maar ei af Fryd og Sorg du veed,
og hvort Minut har Redsomhed,
du spiller, lige til du dør,
kun Vaas fra Helsingør. Viisdommen siger o. s. v.

Men

Men er du tro hver Glædens Ven,
da lønner Glæden dig igien:
du da, til Døden siger Stop,
et Lystspil fører op. Viisdommen siger o. f. v.

O Ven, luk aldrig Hiertet i
for Skyldsrie Øiers Giekkeli!
Maaskee til sidst du kræsen fandt,
at ødelst Fryd var Tant. Viisdommen siger o. f. v.

Hør straaler Fryd i Diets Glands;
her vinke Skient og Viin og Dands;
nyd da det Glædens Dieblik,
du her af Skæbnen sik. Viisdommen siger o. f. v.

Om end din Vei lidt knortet er,
dog mangen Rose smiler der:
spil Livets Farce munter ud,
og pak dig saa med Gud! Viisdommen siger o. f. v.

Til et Ideal.

Den Elske, som jeg aldrig saae,
o maatte hun min Sang forstaae;
Jeg er saa tit den Hulde nær,
og veed endnu ei, hvor hun er. —

I hver en venlig Morgenblund
jeg kysser hendes rode Mund;
paa Land og Søe og hvor jeg er,
seg hendes Billeder kun seer.

I Gaar, da jeg i Skoven var,
og Maanen blinks' skøn og flat,
i Ellebusken hvor jeg saae,
jeg saae den Pige hos mig staae.

Saa ofte gaaer jeg Haand i Haand
ved Siden af min elskete Land,
og trykker hende til mit Bryst,
og aander salig Minnelyst. —

Men o! nu føler jeg kun Qval;
Maaske jeg Arme aldrig skal
den gode hulde Pige saae,
som jeg saa tit i Drømme saae.

Hør Beste! naar i Dømrings Skin
en Taare triller paa Din Kind
saa tit Du denne Viise seer;
da troe mig, Du min Pige er,

Ja ganske sikker er Du den,
som fødtes mig af Himmelens;
o! stig kun, at Du elsker mig
saa vil jeg flyve glad til Dig!

I en Stambog.

Saae er Stovets lykkelige Dage;
Ven! Du vist nok mangen Taare saae.
Hørte haanet Dyd, og Uskyld klage;
ofte saae en Ridding hædret gaae,
men Du saae vel ogsaa Maanen blinke
sødt til Venstabs blide Samfund ned;
saae den kielne Elskovsstierne vinke
Dig til himmelst, skyldfrie Kærlighed.
Held Dig, at Du Jord og Maane saae;
Held Dig, at Du den forlade maae.

Siælere.

Mel. Ei Gratier men Landets Piger.

Kan Kroesi Guld, kan Moguls Skatte
Dig Savn af Siælefred erstatte?
nei Misro quæler Arm og Rig.
Den flyver om de høje Toster,
og sniger sig i lave Toster,
men endser ei Dit bange "Vig!"

Den Hæderskrans, hin Tinding pryder,
mon den til varig Roe indbyder?
o nei! fun sieblikkelig

Du fryder Dig ved hine Palmer!
Thi see! de grønne Blade falmer;
og da, o Ven, hvad trøster Dig?

De Ædelsten' i Kronen tindre,
de, maaſkee de kan Uro hindre?
Sue medynkssuld mod frie Syd!
og ak! de Ædle, som der blodte,
det sande Sagn Dig jo afnødte:
"Beherskeren nød aldrig Fryd!"

Ei Guld, ei Magt, ei borget Hæder
Den sionne Sælefred Dig stæder!
i eget Jeg den sog, min Ven!
Kan Du med roligt Die skeue
De Bierge, som med Falde Dig true,
vid da: at Du besidder den!

O! denne Eiendom ei sviger
Sver som fra Dydens Spor ei viger.
Den lyser ham i mørke Stund;
Den er hans trygge Borg herneden,
og naar han freidig vandrer heden,
den styrker ham i sidste Blund.

Det er ikke sandt.

Du er, saa siger Du, ulykkelig.
Det er ei sandt; det skal jeg strax bevise
Dig:

Du er jo elsket af en yndig Pige,
man kan ei være elsket og ulykkelig tillige.

Haablos

"Haablos Eskevs tunge Kummer
"lindres kun ved Gravens Slummer"
det ser ikke sandt: Den lindres ogsaa ved,
at den Grumme stenker os sin Kierlighed.

Hagel veiret
eller

Trost i Ulykke ved en ædel Kone.

Den 17 Julius kom jeg til min Vens i det ***ste
beliggende Landgods. Ham, jeg for ti Aar siden
havde forladt som en ung endnu ikke ansat Mand,
uvis, om, naar og under hvilke Omstændigheder
jeg igien skulde see ham, omarmede jeg som ly-
kelig Mand og Fader, og som Besidder af et
rigt Gods i en behagelig Egn. Indtrykket, dette
giorde paa mig den første Aften, var kun for-
virret og blandet; deels formedelst Træthed af
Reisen paa en saa heed Dag, der endtes med
Torden og Lynild; og deels formedesst det endnu
vedvarende Uveir. Hint tillod mig uagtet al-

An-

Ansbængelse ikke fuldkommen Deeltagelse; og dette
forstyrrede Opmærksomheden paa os selv.

Men den næste Morgen! O! aldrig vil jeg
glemme den! Alle de, som af Erfaring kænde
Saligheden af en saadan Morgen, som man
tilbringer i Selskab med en længe savnet, og nu
endelig igien omfavnet Ven, maae tilbagekalde
de glade Bevægeller de paa en saadan Fest have
erfaret, for at føle, hvor lykkelig jeg var.

Frokosten, til hvilken vi samlede os, besluttede vi, at indtage paa den uden for Salen
værende Balkon, der skaffer en frie Udsigt
over Haver og Marke. Den vederqvægede Engs
friske Grønne, og de rige Kornagres foryngede
Kraft ester Gaarsregnens forfriskede vort Die.
Alt, saa langt jeg kunde see omkring mig, tils
hørte min Henrik — med dette Fornavn vil jeg
kalde min Ven —; og jeg hang ved hans Læber,
da han med Omhyggelighed betegnede mig med Fins
geren alle sin Eiendoms Dele, saa langt det laae
for os; og med geografisk Nisiagtighed angav
de Dele, jeg ikke saae; da han med kændelig
Taknemmelighed foreregnede mig, at fra Aar til
Aar havde Velstanden i hans landlige Sæde til-
taget

taget, og under hans Veiledning ogsaa Øndernes Velstand; at den forestaaende Høst vilde overtræffe alle de forrige Aars, og at Han og hans Emilie alt forud frydede sig ved, ved deres Lykkesgods Tilvært at blive mere i Stand til, at forbedre nogle af deres Naboers kummerlige Omstændigheder, og at kunne understøtte en offentlig Anstalt i Nærheden af dem. Ved denne foreløbende Oversigt over det Hele i hans Forfatning indviede til den gladeste Stemming, satte vi os endelig ned til Kaffen; jeg imellem Henrik og Emilie; ved vore Fodder legede Børnene. Vi spøgte med dem. Til de første Barndomsaar steg vor Erindring tilbage, og fremdrog enkelte Scener; men dette ufuldkomne Arbeide ophørte, da vi kom til den Tidspunkt, hvor vi var bleven revne fra hinanden. Alt, hvad siden sparsomme Breve kun i Korthed havde sagt, gengøres nu i al Udførighed; Alt, hvad Han og Hun tilforn kun havde betydet om deres Planer for Fremtiden og om deres Almeenaands Udvidelse, hvad jeg kun som i Dæmring havde viist dem om mine Udsigter, blev af dem udført indtil det Enkelte, af mig bragt dem nærmere for Diet. —

Saa-

Saaledes havde vort Livs hele Skueplads nu aabnet sig for vore Blif. I Forgrunden, lyste det Forgangne med alle mangfoldige Afvejlinger af de oplevede Hændelser og Tildragelser; i Baggrunden en smilende Fremtid; i dens Skjod alle vore Ønsker og Forhaabninger under en god Regents Styrelse.

O! hvilken Salighed har Skaberen gydet i Grindringen af nydte Glæder, og Anelsen af forestaende Lykke, og hvor meget yndigere og mere tilstrækkende bliver denne Salighed, naar i det hele blander sig Træk af huslige Glæder, og udgivre Hovedskatteringerne i Maleriet! —

Timer svandt som Minutter for os; Talens Flod rev dem bort med sig. Aftenen havde maaskee fundet os paa samme Sted; vare vi ikke blevne bortkysede af Dagens opstigende Hede.

En Grotte modtog os i sin Kjølighed; her holdt vi Middagsmaaltid under Fortsættelse af vore Samtaler, og først efter Klokkens fem erindrede den sierne Torden os paa andre Gienstande uden om os. I det Dieblif traadde Gartneren

ind med ængstelige Blik. Et stort Ilveir, meente han, være nær; og de rødlige Skyer lode besrygte et Hagelveir.

Forbausede forlode vi vor fortrolige Ensomhed, og et Blik paa Skyerne over os gjorde den meddelte Formodning kun alt for sandsynlig. De idelige Lyn og den lydeligere Torden drev os til Huset; og neppe havde vi naaet det, saa fulgte en Scene, paa hvilken vi ikke ved noget Varsel vare forberedte. Det var det første Hagelveir, jeg har oplevet, og maatte det og være det sidste! Skybruddet, Stormvindenæs Hulen, Hagelens Raslen, den rullende Torden, Winduernes Klirren paa Husets vestre Side, nogle Overtroiske Tienestefolks Haandvrien, Børnenes Krig, min Vens og min egen Bedøvelse, opfyldte mig med en Beleirings Skræk; og den Dag tilgav jeg Overtroen, at den kunde ansee Ilveir for Straf.

Endelig lagde sig Oprøret i Naturen, og Frygten for fuldkommen Undergang i vort Bryst. I Dødsangestens Sted traadde Bedøvelse, Forvirring, Fortvivleslse, efter som Gemyterne vare meer eller mindre følsomme, og tænkte sig Følgerne
meer

eller mindre farlige. En Lykke for os alle var, at vi i de næste Timer blev adspredte ved nødvendige Sysler. Vandbække surrede giennem den nedre Deel af Huset, saa Værelser vare blevne ubeskadigede af Regn, Hagel eller Storm. Hvorhen Diet vendte sig uden for Huset, trædet paa Ødelæggelsens Mærker.

Henrik irrede omkring paa sine ødelagde Agre. Emilie forglemte sig og Sine formedelst Omsorgen for tre af hendes Piger, der vare stærkt beskadigede af Haglen, og ikke uden Livsfare. Jeg tog mig af Børnene.

Først seent paa Aftenen vendte Henrik tilbage. "Alt er forloret!" meer sagde han ikke. Ogsaa Emilie kom fra de Beskadigede, dem hun havde ladet pleie. Det var en gyselig Aften. — Man har ofte anmærket det som beundringsværdt at det menneskelige Legeme kan udståat Kulden under Nordpolen og Heden under Linien. Endnu beundringsværdigere er det vel, at Siælen i et Mu kan, uden ganske at tage sin Kraft, bortsrykkes fra det gladeste Haabs Ild til Fortvivlelsens Kulde; fra frydfulde Tildragelser oplivende Varme til sorgelige Begivenheders forstenende

Indtryk

Indtryk. Men rigtig nok var og hos os Siælekras-
ten næsten tabt. Stum Smerte var i Stedet
for den velsalende Glæde; intet Ord blev vexlet,
før Suk gienløde, Zaarer nedrandt fra Diet.

Jeg burde have afbrudt dette Stille og
trostet; men ogsaa mit Mod var borte. En lig-
nende Scene, som den jeg nu saae, randt mig i
Tankerne fra min tidligere Ungdom; Erindringen
af Glædens og Modgangens mindre Omverling
forenede sig dermed, og da jeg nu, efter en det
menneskelige Hierte sædvanlig Vanart, syntes
som af Skæbnen udseet til slig Omverling; saa
kom jeg selv til at behøve den Trost, jeg burde
have givet andre. I Følelsen af min Afmage
sneg jeg mig op paa mit Kammer, for her først
at udgræde min Smerte. men Sovnen der, som
Shakespear siger, med Forglemmelsens Swamp
forjager alle Sorger af Siælen, forbarmede sig over
 mig. Ved Opvaagningen tidlig på Morgenen
fandt jeg mig siddende i Lænestolen.

Denne Opvaagning, hvor forskellig fra
Opvaagningen i Gaar Morges! Til min Bes-
drøvelse kom endnu Mismodighed over mig selv
at jeg i Aftes saa qvindagtig havde forladt det
Bekym-

Beklarede. Jeg gik op og ned i Stuen, men blev ikke længe alene. Kusken, en gammel ørlig Karl, trædte ind, og hans nedslagne Blik opfyldte mig paa nye med Medlidenhed.

"Hvor staer det, Gamle?" spurgte jeg ham. — "Alt nedslæet af Hagelen!" svarede han med et dybt Suf, og Taarene stod ham i Øjnene. "Ja, Hr. * * * *, " blev han ved. Kone og Børn kunne dse for mig, og det skal ikke gaae mig saa nær. Der har vi sexten Uger tidlig og sildig været paa Marken; har knapt spist os mette, og nu er alt omsonst; for al Sved ikke engang Straae."

Jeg gjorde intet andet, end saae paa ham, den ørlige Karl, hvorledes han saaledes stod der, og syntes at forekomme sig selv, som en Afstakket, af Dienesten jaget, fordi dog hans Arbeide nu set intet indbragte hans Herre. Saa meget synes kun Arbeidets Frugt, ikke Arbeidet selv, at adle de til Virksomhed vante Mennester.

"Og vor kære Madam," sagde han videre, hende har jeg i mine Dage aldrig seet saa nedslagen: og Herren seer saa stift og fortredeligt hen for sig. Børnene græde; Fort: det er siden i
Gaar

Gaar her i Huset, som Verden var fast overende
Ikke sandt, vor Herre Gud kunde dog vel have
afværget alt det. Imidlertid maae det være got;
hvad Gud gør, er velgiort! og saa tænker jeg, og
har alt sagt det til min Kone: hvem der søger
Ravnene, tænker jeg, han vil —

"Han vil, faldt jeg ham i Salen, heller
ikke lade Menneskene forhungre: ikke sandt ørlige
Gammle, det mener I?" Og hermed trykte jeg
ham Haanden, og gav ham mine Klæder, som
han var kommen for at hente, og stodte ham næ-
sten ud af Døren, og jeg bag efter, for at gaae
ned i Salén, med dette under Tillidens Opbrus-
ning bankende Hjerte. Jeg lukkede Døren hastig
op. Alle Gardinerne vare nede for vinduerne,
Balkonen var tillukket, ingen Udsigt til Ødeleg-
gelsens Steder. Henrik sad i Sophaen i en vis
Sandsesløshed, Emilie ved Siden af ham, med
meer Fatning og Rosighed i Blikkene. Hun
kom mig imøde, og med et Haandtryk, der i det
Hiedblik gjorde mig meget lykkelig, sagde hun
til mig: "Jeg takker Himlen for, at De dog er
hos os."

Henriks

Henriks Svar paa min Morgenhißen, var meget fort, og gjorde mig forlegen. "Hvor gaaer det?" spurgte jeg endelig, for dog at sige noget.

"Som det kan gaae en Tigger;" svarede han med en Tone og et satirisk Smil, der virkede paa mig som en Bespottelse imod Kuskens Trostesprog.

"En Tigger?" sagde jeg fuld af Forunderspring.

"En Tigger?" falde Emilie ind, "og her er dog din Ven endnu, som i Saar gjorde dig saa rig."

Det var, som om hun med disse få Ord indgød mig en kæk Selvsølse, og blandede i min Mishag over hendes Mands Modløshed Stolcheds Bevægelser. Hurtig vendte jeg mig til hende, og svarede med uvilkaarlig Omfindtlighed. "O! min dyrebare Veninde, Vennen i Lidenskab taler andresledes, end den gode Husholder; og det, at en Ven bærer Medlidshed, bliver i vore Dage regnet for intet."

Han slap min Haand, som han hidindtil havde holdt i sin, og spurgte mig med forandret

Tone:

Tone: "Vil Du og syde midt Hjerte med Kum-
mer, det er allerde for trægt for Nærings-sorgerne?
See der"! han førte mig til vinduet, løftede
Gardinet op," see der! i Gaar og i Dag". Det
var mig intet nyt, og dog igien et meget hjerte-
skærende Syn, som den ødelagte Mark viiste
Diet: især, da Erindringen af Gaarsmorgenens
igien blev saa livagtig for mig. Min Omfint-
ligheds Uttring angrede mig, og neppe vilde jeg
have tilgivet mig den, var den ikke under qvin-
delig Veltalenheds Fortryllsesstav bleven til en
Trostens Kilde.

Emilie nærmede sig ham, lagde sin Haand
paa hans Skuldre, og med hin Trostnings og
Hengivenheds bedende Tone hvormed en ædel
Kone saa let kan formilde, den mandlige Hestig-
hed, sagde hun:

"Alt er jo endnu ikke tabt. Du gaaer vir-
kelig for vidt, kære Mand, indtil Utaknemmes-
lighed for vidt. Dette Aar er efter mange frugt-
bare der første usfrugtbare; og denne Ulykke er
den første, siden jeg kom i Besiddelse af Dig.
Hunlen vil prove mig, om jeg i onde Dage lige-
saa meget som i gode soler, hvad jeg besidder i dig;

og

og jeg skal nu opfylde den anden Deel af min
Eed, og lindre din Ulykke. O! bedste Mand!
bort med denne Modlosshed, som nedtrykker mig.
Den er mig et bedrøveligt Beviis paa min Ufor-
muuenhed i at hielpe Dig, ak! kun at trøste Dig.
Tilforn var jeg dog Noget, ak! hvad vil jeg fra
nu af vere dig!"

Han saae paa hende med stille Vemod, som
om denne Ytring frænkede ham som en Bebreis-
delse: hun modte dette Blik med hendes af Be-
vægelsens Taarer straalende Øie, og med bedende
Omheds Mine. "Tag Alt," blev hun ved med
større Varme, og greb hans hoire Haand, "tag
Alt, hvad Din ødslende Godhed har givet mig
af Kostbarheder; indskrank vor Husholdning,
fordr enhver anden Oposfring af mig. Til en-
hver skal Du finde mig villig; men vend kun
tilbage til Din Munterhed, jeg vil i Dine glade
Blik finde alle en rig Hösts Skatte, og i Din
Fætning al Velstandens Overflodighed."

Her sank hun ham overvældet af Følelsen, i
Armen, og han trykte hende maallos til sit Bryst.
Jeg stod fuld af Beundring; jeg havde maattet hen-
synke i Tilbedelse af denne himmelske Trøsterinde.

O!

"O! dette Dicblik, min Henrik," raahte jeg, "er ikke for dyrt kost for alle en Høsts Skatte!"

"Ikke for dyrt kost! nei! ikke for dyrt!" udpressoede han med hævende Stemme; "o min Emilie! Du mit Alt!"

Børnenes Mellemkomst forstyrrede denne den mest rørende Omheds Scene, jeg nogensinde har bivaanet. Bange nærmede de Smaae sig, og da de saae deres Forældres Nine fulde af Taarer, begyndte de selv at græde hoit.

"Kommer, kære Børn! til eders Moder," sagde Henrik, "hun vil astorre eders Taarer. Det er altsammen got igien. Takker, takker Gud hver Dag for en saadan Moder."

Jeg har hos faa Mennesker seet en saa hastig Overgang fra Fortvivlesse til Overmod af Tillid, som hos Henrik. Fuld af Missfornsielse over sin forrige Modløshed oprullede han Gardinerne, hvormed han havde villet forhindre Synet af Ødelægelsen, og aabnede og Balkonens Dør, der og i samme Dиемed var blevet lukket. "Jeg Rujon!" sagde han til sig selv, ved min Emilies Haand vilde jeg dristig gaae den

Stændigste Død imøde, og skulle ved hendes Side
gyse for at see mine ødelagte Marke!" Saa
meget havde hans Kones Beltalenhed aabnet ham
en ganske anden Synspunkt af det lidte Tab,
og al hans Uimage gif ud paa, at vise sin Siæls
Kone den af hende bevirkede Nolighed og Tat-
ning.

Og med hvilken Kunst vidste hun at ned-
stemme denne Opbrusen til rolig Betragtning:
og at forvandle den levende men dog kun forbi-
gaaende Bevægelse til blivende Hornemmesse!

Efterat vi virkelig igien havde sat os ned
paa Balkonen, fortalte hun en fire, fem Exem-
pler paa Embedsmænd, som ved lignende Ulykkes
Tilsælde, i Stedet for at blive fattigere og min-
dre velhavende, vare blevne rigere og mere velha-
rende. De havde nemlig ved slige Ueiligheder
meget ofte lært nærmere at kænde det Indvortes
af deres Økonomie, og mange af derer Folks
Redelighed eller Uredelighed, den de havde for-
meget eller for siden Tillid til; vare ved Mis-
værtes Aar og ved Dyrtid blevne nødte til Ind-
strækninger i deres Husholdning, den de siden
holdt ved som stedsevarende Besparelser; vare vel

og

og faldne paa flere Erhvervelses Grene, havde
steds meer trukket sig tilbage fra larmende For-
ngiessers Nuns til huslige Glæders Rosighed.
Kort, sagde hun ved Enden, slige ulykkelige Til-
fælde ere som Koldfebre, der ret udmatte een, men
giøre bag efter sundere.

Fra disse Exempler gik hun over til sin egen
Forsatning. Hun fortalte enkelte, os endnu
ubekendte, Tilsælde fra Gaarsdagen; og i Alt,
hvad af hende var bemærket, hvad af hende, som
vi snart erfore, i Stilhed var skeet til hendes
Mands Beroligelse og Opmuntring, viste sig en
Sagtagelsesgave, en religiøs Overveielse og
Hjertets Godhed, som maatte give hendes forrigt
Utrig en usforgængelig Kraft.

D r o m m e n .*)

Af Kummer træt, og træt af morke Tanfer
jeg fasted' mig paa Leiet ned,
udrakte Haanden efter Haabets Anker;
men intet fandt at holde ved.

Da kom' du, Sovn! — Kom' ofte, qvægsm̄ Lise!
Ulykkeliges svage Trøst!

thi dine Tryllesyner stundom vise
selv Kimmers Sovn et Glimt af Lyst.

Misund ham ei, naar Mattens blide Drømme
for ham ifsjenke Glædens Maal;
er det ei nok, han vaagen maae udtsomme
saa mangen beedst og bitter Skaal?

I Mat, o flønue Drøm! lod du mig finde
den Fryd, som vaagen nægtes mig.

Lad mig fortælle den for min Veninde,
som er i Dag saa lykkelig:

Jeg var paa Søen — rundt om, allevegne
jeg saae kun Hav og Himmel;

et

*) Fra et Fruentimmer til sin Veninde den 5 Mars
1796 i en Hæftiske, paa hvilc eue Side var
bredret en landlig Hytte og paa den anden en
bekrandset Støtte.

et Skib, bestemt til færne Himmelsgne,
foer med mig gennem Vølgen hen.
Med eet opvøres Havet — høie Vølger
saae vældige mod Skibet ind,
og Skrald paa Skrald, og Lyn paa Lynet følger,
og ængster følt mit svage Sind.
Midt i min Angst jeg saae din Aand, du Husde!
Som aldrig — aldrig fra mig veeg.
Men ogsaa den forsvandt — og Dødens Kulde
sig gennem hver en Alare sneeg.
Jeg sank, saa syntes mig, i Dødens Arme;
men vaagned' paa et yndigt Sted,
saa frie for Sorg og Kummer, Suk og Harme,
som Evans første Salighed.

Jeg saae ved Hoden af en landlig Hytte
i Danas blomsterfærsede Favn;
sildt borte blev jeg vaer en yndig Støtte,
paa den stod min Venindes Navn.
Og mine Ungdoms Glæder saae jeg dandse
i faver Kreds med Haand i Haand,
Jeg saae dem glade Støtten at bekrandse
Belsignende din blide Aand.

Her,

Her, sagde jeg, her vil jeg rolig' glemme
den Uret jeg saa ofte leed;
her vil jeg mine Kummers Taarer hæmme,
og leve skjult i landlig Fred.

Til denne Største vil jeg daglig ile,
og signe dig og Børn og Mand,
ved denne Største mine Been skal hvile,
naar jeg gaaer til et bedre Land.

* * *

Min Drøm forsvandt — jeg var ei lykkelig,
men dog velsignede jeg dig.

Om den gode Tone.

Mængden giver den fornemme Tone dette Navn.
En mindre lav Klasse hædrer man dermed hin
kunstige Tone, sammensat af pedantiske Smaa-
ting, af tvungen Ynde, af urimelige Overdri-
velser, af slaviske Smigrerier, af Sædvanens
Prydelsser, og af en spodst Maade at snakke paa,
opfundet af Forsængeligheden for at udmarke sig
fre

fra Menigmand i Mangel af mere væsentlige Udmærkelsesmidler. Man påtager sig der en ubegrænset Haan for enhver kraftfuld Følelse, enhver gavnlig Kundstab, Moden er dens første Vidensstab, og det Behagelige er den eneste Gienstand, den værdiges at tage i Betragtning. Man beviser der ved en Sarkasme, man ræsonerer ved det Latterlige. Egenkærighed, Taabelighed, Ustadighed, Mangel paa Religion forkynnes af Personer, som vilde røisme over at mistænkes for en Gudhengiven Bevægelse eller en fornuftig Studering. Da man imidlertid ikke kan quæle ethvert Begreb af Belvillighed, Retfindighed og Mod, erstatter man den første med Høflighed, og de to andre ved falsoe Begreber om Ærekærhed (point d' honneur).

Den foregivne gode Tones Fordomme forfiste enhver den naturligste Trost. Fordærvede Hierters Misundelse tilbyder sig, med Latterlighed at overhylle de sandeste Nydelse, som de ikke mere kunne modtage. Hengivenhed for en Ægtemage, Omhed for Born, Ordens Aand, Smag for Ensomhed, eller Tilbøjelighed til Belgisrenhed, ere Dyder hos en slet og ret Borgerkone, som

som en Dame næsten ikke tør vedgaae, eller som hun over i Løndom, saafremt hendes ødle Siel elsker dem.

Stedse at leve i eens Tone, er at være fremmed for den almindeligste Fremgangsmaade og de sædvanligste Følelser. Der er ingen Klasser, som mindre kænder Verden, end den man betegner under Navn af Verdensfolk. En af deres Fordomme er ogsaa at indbilde sig, at de spille en saare betydelig Rolle i Selskabet overhoved, som de synes i visse Henseender at styre ved deres Exempel. Men i det man efterligner dem i Pynt og Kredentser, har man og vedtaget i øvrigt at betragte dem fra en latterlig Side, ligeviis som man behandler Fruentimmerne med et Udvortes af Underdanighed, og som man i Sagen selv gør til Slaver; som man morer med Smaating, og afholder fra enhver vigtig Gienstand.

Naturen straffer denne falske gode Tone over den Foragt, den viser dens Love: offensligen smiler den til den, men hævner sig i Løndom, ved Redsomhed, Væmmelse og Vægten af dens egen Afmagt; imedens den giemmer sine
sødeste

sodeste Kunstbevisninger for hine kunslosse Væsener, som tage den til Veileder, offre til den i Ensomheden, og villigen undvære Skinnet, naar de kun nyde en grundet Virkelighed. — Bare Fruentimmerne mindre omspredte, da skulde de have mere Originalitet i deres Charakter; de skulde kunne vedligeholde denne Malvetet, denne Oprigtighed, der maatte være farlige i Tumlen: de skulde mindre være et Bytte for hine Misfornoelser, hine Uroligheder, hin Misundesse, hinc Medbeileri, som øengste dem i en Leveinaade, hvortil de ingenlunde vare bestemte: de skulde mere taalmodig see deres Undigheders Aftagelse, og deres Dage skulde henrinde i en fredelig Krebs af Sysser overeensstemmende med deres Natur. — De Unge skulde og letttere bosætte sig; en Mand skulde ikke frygte for at ødelægge sig paa Bryllupsdag:n, og at underholde sin Kone dyrere end en Figurantinde uden at have den Fordeel at kunne fåste ligesaatidt: han skulde mindre bestemmes i sit Valg af Gierrighed eller Mangshyge, end af sin Tilbørlighed. Men under de nærværende Sæder, hvad er ver som skulde kunne overtale ham til at følge den? Hun skal leve mindre

mindre for ham, end for andre; han skal take sin Frihed, sit Bellevenet, og kanské sin Ære, uden at kunne tilbytte sig en Veninde og stille huslige Glæder.

Intet beviser bedre, til hvilken Grad Verdensfolkene ere dem selv til Byrde, end den flue Syssel, hvorved de uden Ophold at søge at glemme sig. Hvorledes er det muligt, at en saa barnagtig Tidsfordriv, som den at blande Kort, og folge deres eensformige Sammensættelser, har funnet blive saa almindelig? Det er Skik at finde saare fornuftigt, hvad man sædvanlig gør; men tænker man det allermindste derover, er der ikun faae Skikke mere synderlige og mere urimelige, end den Vigtigheds Mine, hvormed det hele slegne Europa opoffrer den interessanteste Deel af sine Dage til at blande Spader og Nuder. Man kunde ikke opfinde noget mere tienligt til at fortørre Landen og Hjertet. At en Gierrig spiller i Haab om at vinde, at en Forretningsmand undertiden søger at afbryde sine Transfers Alvor ved en flau Sysselsættelse, eller at en Tungsindig deri kan glemme sig selv, det lader sig begribe: men at Folk, som Fornsielse samler,

deri hver Dag funne finde de største Fornsiesser,
det lader sig ikke begribe.

Den sande gode Tone, i enhver Stand,
er den, som bestaaer i en dyrket Aland, behages-
lige Manerer, delikat Fremgangsmaade, en ædel
Overbærelse mod Fraværende, og en vedligeholdt
Opmærksomhed for at staane de Nærværende,
man roser med Godhed, man laster med Bar-
somhed, man anvender det Latterlige ikke uden
paa det Lastværdige, Flauhed og Evang ere for-
viiste derfra, man er hverken træg eller letsindig,
hverken andægtig eller fræk: man blander kun-
stigen Indsigter og Uvidenhed, Unde og For-
nuft, Aland og Godmodighed, Følelse og Mun-
terhed. Man taler, naar man vil: man tier
naar man intet har at sige. Mørkhed blander
sig ikke med Lune, og selv Nykker tilgives.
Spil er fun en sielden Tidsfordriv, en Nødhjælp,
næsten ydmygende, aldrig en uundværlig For-
nedenhed. — En sund Sædelære, en blid Philo-
sophie pryde uformært endog de mindste Samta-
ler, og deres høieste Gienstande behandles med
en Lethed, som viser at man betragter dem, som
en af Samtalens naturligste Gienstande.

Enhver

Enhver giver villigen sin Mening efter, enhver agter den Andens, enhver henbærer sit Ens til den fælles Masse; det Personlige forener sig med det Almindelige; man taler om sig selv, uden at frugte for at kede; Oprigtigheds Tonen beviser Tillsid. Naadvildhed finder der Raab, Zwang Understøttelse, Ulykke Trost.

Hvilken Forskiel imellem disse Vennerelshæber, og hine glimrende Kredse, hvor syrretive Fruentimmer gaae hen af udframme deres Pynt, og tredive Mandspersoner deres Orkeslosched! hvor man igennem Drugens Fernis, og den fremkunstlede Ekoggerlatter, see Kedsomhed og Zwang frembryde; hvor enhver almindelig Samtale er umulig, enhver sørdeles tvungen, Men — den blotte Erindring dysser mig i Søvn. —

Hvorpaa bor Ægteskaber bygges?

Tornustig Tilbørelighed er den eneste rigtige Grund, hvorpaa man med Sikkerhed og Tillsid bygger Beslutningen til Ægteskab. Det
er

er vel stedse vankeligt, maaske umuligt, at efterspore en menneskelig Tilbøjeligheds Gang indtil dens første Begyndelsespunkt og med Bispedestemme, om udvortes Behag, eller indvortes Hoiagtelse var det første, som hendrog vor Opmærksomhed paa en Person; men saa meget lader sig med Nette forbre, at man ikke tillader sig at opstige til den Grad af personlig Tilbøjelighed, som opvarker Tanken om et øgteskabeligt Forhold, hvarend man først tog Fornusten paa Raad, og har dens Bisald for sig. Har vort ubevogtede Hierce alt tidiigere bestemt sig for en Person, saa vil Fornustens Stemme siden formaa meget lidet over os, vi ere blevne usikrede til alle roslige, koldblodige Præsenter, og vor bestukne Forstand foregøgler os tusinde falsoke Slutninger, fordi vi nu ville bluffes ved den. Vil man altsaa ikke blot giøre Minen, men for Alvor være fornugtig, saa slutte man et Forbund med sine Dine, og tillade sig ikke med Behagets opdagende Blik, at betrakte en Person, hvarend man ikke i det mindste først har formuntet Angtets offentlige Stemme om ham. Da udførste man, saa meget muligt, Carakterens

Soliditet, uden herved i sine Domme at lade sig føre vild af Omgangsmannerernes større eller mindre Artighed. Mænd, som mindst forstaaer sig paa modiske Galanteriers indsmigrende Fias, ere som oftest de ømmeste og bestandigste Ægtefæller, naar den sædtalende Smigrer mestens deels flagrer ligesaaledes i Ægteskab, som i Sel-skabet. Man oversee aldrig herved den udvortes Lykkesætning. Uden et sorgfrit Udkomme gives ingen varig Lykke i Ægteskaberne, og mangen god Pige har her alt ved sin Ømheds formentlige Heroismus, som skal giøre Under, bedraget sig. Ved denne Hæltessmhed indbilder man sig stærk nok til, med Lethed at bære den i Tiden tungt trykkende Armodssbyrde, og med smilende Mod at kunde beseire Besværligheder, som forekomme enhver Hornuftig uovervin-delige. Heroismus er overalt i Naturen forbibrusende, begeistrende Følelse, som rigtig nok paa en fort Tid giver vore Kræfter den høieste Grad af Spænding, men just derfor snart trættes af sig selv. Med en saadan opvakt Anstrengelse af indvortes Kraft at ville for Livstid leve fort i Ægteskabet, og altsaa derpaa grunde en blivende Tilstand,

Tilstand, er altid Daarlighed, som man i Tiden undgielder med Taarer. Vilde De ikke selv erkære den unge Kriger for et øeventyrligt Svimmelhoved, som uden tilstrækkeligt Levnetsmiddel og Vaaben dristede sig at drage til Feldts og ved sit Mod uberegnede Styrke at slaae en fiendtlig Hær paa Flugten? Enhver Stand er vant til et vist Tal af Hornodenheder, og om man endog en Tidlang ikke agter dem, tidlig eller sildig føler man dog, at man undværer; og alt denne Følelse i sig selv er foruroligende Førstyrrelse af Lykken. Fins der man en fra Lykkes Gavernes Side noksom udrustet Person ogsaa fra Carakterens Side ikke forkastelig, finder man ham i Henseende til Hoved og Hjerte værdig den reneste Agtelse, da, kun da først tillade man sig et Forsøg af dens fulde Indtryk paa vore Føleller. Den maae for vore Hornemmelser aldeles intet Modbydeligt, intet Tilbagestødende have, det forstaer sig af sig selv; den maae ved et vist legemligt Welbehag drage os til sig med sagte Magt. Oliver dette under ovenansorte Betingelser bemerkeligt, da satte man en behiertet Beslutning, om endog hine phantastiske Sving af en arkadisk Omhed, som fun

kun spøger i fastende berusede Digteres Hierne og som overalt kun er en billede rig Indbildungskrafts Værk, ikke erfares. Ved en saadan fornuftig Tilbøjelighed, som styrter sig paa Charakterens Fasthed, paa Hiertets Velvillie, paa giensidig Agtelse og uhyklet Fromhed, faaer man hinanden i Alarenes Fremstiden stedse kærere, naar Phantasiekærlighedens sprudlende Varme ofte alt i Egtestandens første Uger begynder at gaae over til en dræbende Kulde.

Om Mesalliancer.

I philosophisk Forstand maatte man dermed betegne en Forbindelse mellem to Personer, som ere hinanden ganske ulige, som ved de forskellige Grader i deres Dannelsen, i deres Smag, i deres tilvante Fornodenheder, i deres Omgangsmønster, fort i deres udvortes og indvortes Forhold ere affondrede og i og ved sig selv adskilte fra hinanden. At parre slige Personer med hinanden, giver rigtig nok det uligeste Spand! det skænder sig selv, giver sig til Prism for offentlig Haan og daglige hemmelige Lidelser, Krenkelser

elser, Beskæmmelser. Kun et nederdrægtige
Gemyt kan indgaae lige i sig selv ugyldige For-
bindelser. Men i borgerlig Forstand fornødret
man ved disse Skændselsnavne enhver Forbin-
delse, som er blevet knyttet mellem to Personer
af adelig og borgerlig Stand. Lad den borgers-
lige Deel besidde nok saa mange erkændte Fortrin
paa Land og Herte, nok saa meget udvortes
begunstigende Formuesovermaal, for at kunne
holde lige Skridt med enhver det dannede Men-
neskes Finhed, lad de to Forbundne i deres hele
Tænke og Tilbørlighedsmaade kunne nok saa
inderlig stemme overens og være det lykkeligste
Par paa Jorden, deres Gistermaal er en Mes-
alliance. Den ned- eller opstegne Deel udstedes
af sin Caste, uden nogensinde at vorde optagen i
den indtraadte. Man seer let, at her en uret-
færdig Standsstolheds Fordom, der er Borger-
standen lige saa egen som Adelen, tyraniserer
Menneskeheden til dens aabenbare Skade. Der
maae i ethvert velindrettet borgerligt Selskab
være bestemte Afsdelinger og udmarkende Eres-
bevisninger, dem den ikke vilkaarlig kan kaste
fra sig, som det hele Selskab begrede dermed til

dets Anliggenders vægtfuldere Fuldbyrdelse. Men da det quindelige Køn bliver næsten ganske udeluk fra alle offentlige Forretninger, saa seer jeg ikke hvorfor man og indskrænkede dette med hine vilkaarlige Skranker, eller meget mere hvorsore det troer sig selv indskrænket dermed. Konen folger jo ellers overalt Mandens Standspunkt, og har, saalænge det endnu ikke har sluttet sig til ham, ngie taget, slet ingen Rang. Dannelsens Grad bestemte dersor et Fruentimmer bedst hendes Classe. Saa længe imidlertid en anden, meer vilkaarlig Bestemmelse endnu tilintetgjør det længselfulde Ønske af en inderligere Endrægtighed mellem Mennesker af lige Dannelses, saa længe endnu Fødselsret bestemmer Døttrenes Skæbne og behersker denne eller hin mig bestægte Families Tænkemaade, saa længe vilde jeg dog ikke af en falso Heroismus hengive mig som et sorgeligt Offer og ved et utidigt Brud af Fordommens Lænker sonderrive de naturlige Baand, som ved tidligere Pligter forenede mig med min Familie. Et saadant Brud strider mod Klogheds, og tilvisse og mod den Taknemmelighed, man er sin Familie skyldig. Man udstødes mestendels

stendels af den, affondres fra sin Omgangskreds, uden alligevel at finde en anden optagende, og maae inden sit omgiærdede Husrum vente af sin Sæls Heroismus sin hele Tilsfredshed. Stiger man efter den nuværende Tidernes Forfatning fra en høiere Standspunkt ned til en lavere, saa vil man snart med Mishag ved Horisontens Indskrænkning mærke, at man staar lavere, end man tilsorn var vant at staae.

Gjegemoderens Rede.

Naturens Elster! Hørde, hvad veed jeg, maa-
ske Philosoph, jeg henlevede mine Ungdoms Aar
i en Landebn.

Det var i den favre Alder, Kærlighedens
Aarstid — jeg tager feil, jeg vil sige Uskyldighedens. Jeg kændte ikke Livets Ulykker; og vædede stund-
dom Taarer mine Dine, saa var det ved at
see andre græde. Den forbigangne Tid kændte
jeg ikke, og uden at ymte engang der gaves en
tilkommende, syntes jeg, fornsiet alene med
det nærværende at alt i Naturen gif mig efter
Døske.

I min Uvidenhed om det Onde, uden
Kundskaben om det Gode havde jeg varm Følelse
for Omhed, for Vensteb. Ricertegn henrykkede
mig med Glæde; jeg holdt af alle dem som
vare omkring mig; og uden at vide Erkændtlig-
hed var en Dyd, var jeg erkændtlig.

Ingen elskede hestigere. Ved saa lykkelig
en Stemming, med en saa stion Vane skulde jeg
maaske have seet min Ungdom, maaske mit hele
Liv glide hen i fuldkommen Lyksalighed; men
en saadan Lyksalighed er ikke til for Mennesket.

Jeg kommer tilbage til mine første Aar. Dagen
var ganske Dag for mig, thi den var uden Skyer.
Jeg nod alle Naturens Belgierninger, Himmel-
len og Etjernerne, uden at kænde deres Skabere.
Jeg fremstammede hans Navn; og hans God-
hed beskyttede mig, førend jeg kunde kænde den.
Altting loe for mit svage Øiefast. Alle Blom-
ster syntes mig lige stionne; og jeg vilde aldrig
have funnet udleder dem, der havde fortinet i
mit Hjerte.

Kildens Vand var mig hver Dag eens klar.
Jeg holdt meget af at folges med Bækken, der
løb midt igennem Landsbyen. En hemmelig
For-

Hornstielse bandt mig til dens Gredde. Hvor mangen Gang misundte jeg ikke Sommerfuglen der udbreder sine lette Vinger over Vandfladen, og retter sin Flugt efter dets Løb. Der traf jeg Hyrderne og de unge Hyrdinder paa min Alder og med dem spøgede jeg, saa lang Dagen var. Hver Dag havde Undigheder for mig, eller rettere sagt, der var kun en eneste Dag til i mine Tæker. Havde man da spurgt efter min Alder, jeg skulde ikke kunne have sagt det.

Teg var Familiens kæreste Barn. Ingen Forhindring stod mig i Veien. Fri i mine Hælinger, ledede et lykkeligt Instinkt mig stedse og stedse rigtigt. Naturen troe, lydig dens første Love, uden Undervisning, uden Lærer, overladt min egen Willie, som Intet modsatte sig, havde jeg ingen Fiende at bestribe, og uden Veiledning, gik jeg sikkert og bequemt.

Aldrig naar jeg faldt i min Barndom, havde man den Umage at tage mig op fra Jorden; jeg var maaske blevet vred over denne fremmede Undsætning; thi Mennesket føler tidlig sin Styrke og sin Uafhængighed. Ikke desmindre er det et Væsen der vilde blive utæmmeligt, hvis man ikke i Tide lærte det at adlyde.

Ny-

Nydende en Frihed, som Intet i Verden
indstærkede, og som jeg aldrig misbrugte, bals-
trede jeg mig om Vinteren i Sneen, som jeg
om Sommeren ruslede mig mellem Roserne.
Hver Morgen befandt jeg mig i Midten af
Hjorden og unge Hyrder paa min Alder. Jeg
legede med dem og undertiden naaede jeg til En-
gen, førend de. Undertiden reiste sig Smaatræt-
ter mellem os, men de blev snart afgjorte. Jeg
tabte engang min smukke Hat for Colins Skyld,
som var beprydet med Glemmigikke'r; Han græd
derover, jeg gav mig til at græde ligeledes, og
jeg løb til at omfavne ham.

Papa Mama, saaledes kalte jeg mine For-
ældre, disse saa sode Navne, som forynge mit
Hjerte; gave mig hver Dag smaae Tvebakker,
som jeg glemte til de yngste Lam i Hior-
ben; denne udmarkede Omsorg forhvervede mig
mine Legebrøders Vensteb, og jeg ansaaes
mellem dem for den ødelmodigste og smukkeste
Hyrde, enskign jeg var klædt næsten ligesom de
andre Landsbye Born — maaskee for at vænne
mig paa et Slags Maade til Lighed; eller i det
ringeste i den Hensigt ikke at ydmyge mine Lege-
brødre;

brødre; da Forfængelighed er den første Liden-
skab i det menneskelige Hjerte.

Mama, den bedste Kone paa Jordens, havde
den Tid kiget mig Faar, de levede med mine
Selskaber som lode dem græsse tilsammen. Hæn-
delsen afgjorde, hvor de skulle overnatte. Den
første Hyrde som nævnede dem, modtog dem for-
trinligvis i sin Stald. Dog var jeg deres
Herr, og mine unge Venner deres Oppassere.
Det var en Lov Mama havde givet, og Alle ad-
lod; de smaae Lam alene, som mine Faar gave
af sig, bestemtes den klogeste blandt Hyrderne.

Hvert Aar, St. Hans Aften, efter Jældens
Optændelse paa Hsiene, en Dag alle Børn ven-
tede med Utaalmodighed, forsamlede vore Mødre
sig hos den ældste i Landsbyen, og raadsloge ind-
hyrdes, hvilken Hyrde der havde allerbedst opfyst
 sine Pligter Året igennem, for at tildommme
ham Prisen. Jeg erholdt den engang. Man
forestillede mig tre Lam, alle fodte af mine
Faar. De skulle tilhøre mig; Mama tier smi-
lende over min Forvirring.

Jeg vender mig mod Colin som nogle
Maaneder i Forveien, maaskee af Vanvare havde
slaet

Staaet Hatten af mig og stedse lod meget bekymret derover; jeg tilbyder ham dem; han omfavner mig. Alle Mennesker, der bivaanede denne Scene af uegennytigt Veneskab, følte Taarer. Men Lyksalighedens Alder var forbi. Af hvorfor er Menneskets Liv ikke en evig Barndom!

Jeg blev større, Fornuft kom maaßke en Smule sildigere hos mig, end hos andre Børn paa min Alder, der blive mere omhyggelig opdragne end jeg; men maaßke er de første Forelæsninger af Naturen mere værd, end dem af vor forsøngelige Opdragelse. Den kom, endelig kom den, denne langsomme Fornuft, og min Moder tænkte paa mine Studeringer. Min Fader som jeg neppe havde kændt havde efterladt hende mange Børn ved sin Død, alle i en spæd Alder. Hun stikkede mig 3 Mil fra sin Bopæl hos en Lansbye-Præst af hendes Bekendtskab, en retskaffen Mand. Stedet hedder Martin de la Sluse.

Endsignt Hr Pilon min Lærer forekom mig ved første Biekaſt en smule alvorlig, var han dog af en overbærende Carakter, og saa længe han levede, var jeg ham hengiven.

Jeg

Jeg husker indtil denne Dag hans straa-
take Præstegaard, Brønden i Gaarden, som jeg
ikke maatte komme nær, Haven, hvori jeg kun
kom med hans Tilladelse og frem for alt det gode
Blommetræ med Ræneklaader hvorved jeg trakte-
rede mig, naar Præsten reiste ud at besøge sine Sog-
nefolk. Paa det nærliggende, hørte jeg hans Forelæs-
ninger som den unge Thelemak Mentors.

Jeg har besøgt disse min Ungdoms fortys-
lende Steder 20 Aar førend jeg beskriver dem her.
Jeg fandt i Landsbyen den gode David, min
gamle Legebroder. Vi vare opdragne til sammen.
Bed en uhort Belgierning, var han blevet Sog-
nepræst paa vor første Opdragelses Sted, og han
havde foretrukket dette Kald skjent det var maa-
deligt, for andre, man havde tilbudt ham; thi
han yndede dette vort barnlige Opholdested
lige saa meget og mere end jeg. Da jeg besøgte
ham var han meget til Narene, mit første Ord
var at spørge ham, hvor er Blommetræet? Han
førte mig der hen. Disse Erindringer ere syde
for Sielen.

Vi forlod aldrig hinanden David og Jeg i
vore Studere-Aar. Fra Præsten kom vi til
Skolen

Skolen i Grenoble, og stedse holdt vi af hinanden. Af, hvorsor er han nu ikke meer, da jeg siger dette. Uden Trivl venter hans klagende Skygge i Landsbyen, hvor han var saa elset, at jeg skal offre nogen Nøgelse paa hans beskedne Grav. Jeg erindrer mig stedse et Brev, som min gamle Selskaber skrev mig til nogen Tid for sin Død, med denne Udskrift; "Til Hr. Pollin, Præsteborger i Grenoble". Det var et temmeligt godt Spøgerie over min Dovenstab. Imedens min Ven opfyldte n Præstes saa ørefulde Pligter, var jeg blevet tilbage mellem min Familie, som fordærvede mig en Smule, og hvor jeg ikke beslalte noget.

Disse Smaaheder morer udentvivl Læseren lidet, men det er mig i det mindste vigtigt at han ikke fatter nogen flot Tanke om min Person.

Jeg troer at have fortalt det i mit træ Maleri af min Landsbye — jeg havde sammenstrevet en Bog i mine Fritimer over Politiken; og jeg havde begivet mig til Paris for at lade den trykke. Jeg beder om Forladelse at jeg erindre det paa nye, det er for Eren allene at have dediceret den til min Fødeprovinds.

An-

Unkommen til Paris med den yderste Be-
gierlighed at kænde Videnskabsmænd, sorte min
gode Stierne mig snart i Selskab med nogle af
vore Vise. Min Lykke vilde, at det var Maend
af første Fortieneste.

Det, som indtog mig meest var ikke det
Simple i deres Opsørelse, det ventede jeg mig;
men jeg var ganske forundret over at see dem
leve i Egenomhed; naar jeg spurgte om Marsa-
gen svarede man mig at det var for at lade sig
see engang med des større Glands. Oposfrede
alene til Studering og Tænken, fattede jeg ikke
hvorsedes Misundelsen kunne angribe dem. Den-
ne har stedse forekommet mig en Last hos smaa
Siele, de middelmaadiges Fortvivelse og Straf;
og uden at paastaa mere Fuldkommenhed end
mine Lige, kan jeg sige, at jeg holder meget af at
rose, det er en Trang formit Hjerte; jeg holder
meget af at træffe Folk over mig.

Med levende Høelse af andres Fortie-
nesteder; med Mistillid til mine egne svage Ta-
lenter, og den siden Forraad af Kunstdraber, jeg
medbragte fra min Provinds, kan man slutte

sig til i Forveien, at jeg kun sildig kunne fremvæsse mig paa Ærens farlige Vei; og hvorfor tilsimler den mig nu, ved Enden af mine Dage, da jeg ikke kan naae den?

Maaſke vil man vide om jeg ikke i det ringeste medens mit Ophold i Paris arbeidede paa min Lykke. Jeg har stedse været saa ligegeyldig derover, at man vil have Vanskelighed med at begribe det. Jeg kunde frembyde Synderligheder i denne Henseende, dersom Publikum var til for at standse sin Opmærksomhed ved en Person, der hverken veed at interressere det eller skal tiene det til Forſkrift. Aldrig i mit Liv har jeg anholdt om nogen Maadesbevisning. Ingen Besgierning høller paa mit Hoved; og mine Brødre og min Familie have stedse baaret Omsorg for mig.

Jeg afsbryder af Frygt at ligne disse Malere, som i deres Fritimer male sig slet nok mangen gang. Paa Tilbagereisen fra Hovedstaden, hvor jeg havde stræbt at bevare Sæder og Grundsætninger i Midten af et stort Folk, der ikke agter dem meget; umaadelige Bye! hvor jeg fandt en Mængde Skribentere og Talere, der tilbage-
toge

toge Dieblikket efter ved deres Handlinger, den Lovtale, de havde holdet Dyden; uden at agte mere end det mindste Antal iblandt dem; — ankom jeg endelig i min Hødeprovinds, og indskræbede mig til min Landsby.

Saa ofte jeg kunde, reiste jeg hen at besøge mine Brodre, der tilbragte en Deel af deres Tid paa Landet og den anden i Grenoble.

Foruden de store Skønheder, som ere udbredte omkring denne lille By, Hovedstaden i Dauphiné; foruden Pragten af dets Beliggenhed, det bestandige Syn af Alperne, som stændse med Forundring Reiserens Diekast; og maiestætisk bepryde Dalens Bassin, det rigeste og prægtigste i Verden, ligger der en yndig Landsby, i nogen Frastand fra dens Enemærker, paa Ryggen af et smukt Viinbierg. Man falder den la Tronche. Om Foraaret besøger Folk høbevis denne behagelige Slette; og gaaer paa Mont-Fleuri at offre til Sanct Epine. Disse smaa Andægtigheder naar de ikke gaae over til Overtro, nærer Guds frygtighed. De ere ikke paa urette Sted i min Afhandling og jeg ønskede man agtede dem mere.

En Dag, jeg vandrede i denne landlige
Gye, indhegnet med en utallig Mængde Hækker,
og hvis snevre Stier heve og senke sig smaae
Hvælvinger, og som jeg holder meget af; da jeg
vandrede mod Courans Højder, hvorfra man
overseer Mont-Fleuris Kloster, fandt jeg en Gisge-
moders Nede; det var Kærsligheds Marstid, og
den første Dag i Maj. Neden var bygt i en
ung Piil i det Tykke i Krattet. Jeg opdager
den: Moderen iagttager mig uophørlig neden
fra Hvælvingen af dens elskværdige Tilflugtssted,
med en Tillid, der beroliger mig, men tillige
giør Indtryk paa min Siel. Jeg vover neppe
at slae Dinene paa den. Hvilken Undighed
finder jeg ikke i dens Dine! man har nok Net at
sige Moderligheden forskjunner Kærsligheden.
Hver Morgen besøger jeg den. En Gang vover
jeg at nærme mig den temmelig; der flettes lidet
i at jeg jo rækker Haanden ud, for at karessere
den; den flyver ikke bort. Uroligheden tager
Overhaand i mit Herte; jeg kan ikke leve langt
borte fra den: jeg besøger den flere Gange om
Dagen. Mit Bryst slaaer af Kærslighed; jeg
var besvaret, hvis jeg havde foraarssaget den
mindste

mindste Bekymring: Jeg var bange en eller anden forvildet Dreng skulde opdage dens Tilflugtssted. Jegsov ikke; jeg frygtede, at! hvad frygter ikke Omheden! at et forgiftigt Insect, en slem Slangeskulde nærme sig dens Bolig. Lykkelige viis skeete ingen af disse Ulykker. En velgjærende Stierne vaager over min Yndling. Skint dens Nede var tæt ved en lille Bei, som man gik temmelig ofte, fuldendte den dog i Fred Opdragelsen af sine Smaae. Jeg indfnder mig Dagen og Timen, da de toge deres første Udsigt. Moderen i deres Spidse lærer dem at flyve fra Green til Green paa de unge Træer og paa de flagrende Kviste paa Smaabuskene. Da jeg saae dette, kunde jeg ikke holde mig længere for Glæde. Jeg vil lægge dem paa ny i deres Nede, eller rettere i min Barm. En iblant dem bliver mig til Deel. Den havde taget sin Flugt imod Præstegaarden, som laae tæt ved det Sted hvor disse elskværdige Smaa havde modtaget Lyset. Den styrter sig paa Kirkegaarden, og sætter sig paa en Gravsteen; det er den som skuler en af mine Venners Afske; den, at! hvori Støvet af min Broder maatte nedsenkes.

Bør:

Barthelemi! Saalænge jeg lever, skulle
mine sidste tanker være rettede mod dig. Jeg
skal hellige dig dem i mine Skrifter.

Ideal af Petrarcas Laura.

Det Kærligheds Ideal Petrareca bar hos sig
og i sine Digte uddannede med utrolig Kunst og
Omhue, er tilvisse ikke den ubetydelige Idee,
man sædvanlig tænker sig ved den. Laura maa
i Person eller livagtig have været for Petrareca,
hvem hun vil; Petrarcas Aand var hun en
Idee, hvorpaa han som paa Billedet af en Ma-
donna, levendes og i Himmelten, saaledes anvendte
sin Phantasies, sit Hiertes, sine Erfaringers
hele Rigdom, endelig og alle for ham blomstrende
Provensaldigteres Ekionheder, at han stræbte
at giøre hende i sit Sprog til høieste, evige
Billed af al sædelig Ovindelighed. Paa
græs Viis kunde dette ikke stee; en nogen
Grazie eller en Venus Urania kunde ellers vilde
Han ikke male; han valgte derfor de Træk, som
i hans Tidsaand, i den provensalske Poesie, i

Bes-

Begreberne af hans Religion og deres Fremstil-
else laae adsprede, som Stof for et reent
qvindeligt Ideal af sædelig Humanitet, og
dannede sin Madonna deraf, den jordiske og
himmelstke Laura. Dette viiste han i Virkning
paa sig selv, paa sit eget Hjerte, og det i man-
geslags Omstændigheder, i Virkning paa sine
Svagheder saavel som paa sit Gemmets ædlere
Side; herved alene blev det tilstrækende og un-
dervisende. Thi en Skønhed, som ingen Kær-
lighed opvækker, en Kærlighed, som kun er Be-
undring, og sukker uden Kamp med sig selv,
uden Fejl og Svagheder, ere uden Unde og Un-
vendelse. Af alt sædeligt Skønt i qvindelig
Charakter plukkede Petrarca Blomsterne, og
bandt til sin jordiske Veninde,— han maaſkee kun
hjst og her i sin Ungdom tør have seet, som var
en anden Mands Kone og Moder til Ørn, som maa-
ſkee ikke forstod disse Digte; i det mindste ikke saae
dem (thi de fleste og skønneste ere digtede efter hen-
des Død)—en udsdelig Krands om hendes uskyldige
Tindinger. Hvo der kiænder den provensalſke
Poesies Smag, hvo der kiænder Dantes Beatrice
vil ikke tvivle herpaa, og beklage den Magie,

Petrarcas Levnetsbeskriver, en af den foregivne Lauras Efterkommere, har havt med Unvendelsen af ethvert Træk, som skal angaae hendes Person. Enhver Elsker kan og bør finde sin Laura i Petrarcas Digte; han skal og deri finde sit Hjerte med alle Svagheder og iagttagte den Renselse, som en reen quindelig Charakter bør og kan bevirke i saavel Ynglingens som Mandens Gemyt. Hervor staar Laura der: og jeg veed ikke, om der gives et skønnere Diemed med Kærligheds Poesien? naar denne Art Poesie eengang skal være til. Mod Amors romerske Digttere, Horats, Tibull, Properts gisr Petrарca, i Henseende til Ideen af hans versi volgari, en ikke mindre Forstikkel, end den han i Følge af Sprogene, Nationerne og Tiderne selv maatte gisre. Fra de tydiske erotiske Digttere staar han i samme Forhold affondret. Da dog vel imidlers tid Ingen forarges over at han i sin Kærlighed bringer Gemyt, og ikke blot behandler den som et Trangens og Convenientiens Værk: anseer jeg og Petrarcas Laura som et Ideal, der ikke vil forsøre nogen Yngling, der som et gamle Tiders Madonna Billed, i et saa skønt Sprog

vil gavne enhver ædelbaaren Yngling. Petrareas Følelser i Henseende til Vensteb i imod Venner vare ikke dette Ideal imod, og Italien, Rom, hans Sprog, Menneskeheden var hans Gemyts evige Laura.

Literatur.

Prosaiske Forsøg (af R. L. Rahbek.) Fjerde Samling. Kbhv. 1796. paa Schulhs Forlag. 219 S. 8vo.

Madamme Velsted, en Rectorenke lever om Sommeren hos hendes Broder Konferentsraad Alleborg paa hans Lyftgaard uden for Byen. Sophie hendes Datter og Arnekær en Sprogmester have med Moderens Minde i lang Tid havt Godhed for hinanden. Imidlertid kommer Konferentsraaden ved sin Ødselhed alt mere og mere i Forlegenhed, og for at redde sig eller i det ringeste at vinde Tid arbeider paa et Partie imellem sin Søsterdatter og Major Torbensen en rig Ostindianer, som han i dette Viemed byder ud paa sit Landgaard. Torbensen kommer rigtig nok efter Indbydelsen, men tillige kommer høist uindbuds Advokat Hillbek, Arnekær's Ven med en Fordring paa Konferentsraaden af 800 Rdtr. Sidste

søger vel paa allehaande Maader' at vinde Tid til anden Morgen da Verelobligationen vilde gaae af Kraft; men hans Plan opdaaes og Hillbek rider pludselig bort for at faae ham notariæliter beskikket. Dette hører Arnekjær, han op søger ilende Hillbek, og betaler ham af sin egen Lomme alle Pengene. Konferentsraaden frapperes herover, han samtykker endog i Arnekjær's Gistermaal. Torbensen der imedens disse Brouislerier har erklaaret sig for Madamme Velsted og Sophie, strafalder sin Plan, da han erfarer hvor ledes Sagerne staer; og vender sig til Madamme Velsted selv, som ikke er uvillig at laane Dret til hans Andrag. Hillbek og Velsted og Torbensen forene sig nu at bringe Konferentsraaden igien paa Fode; og Stykket endes.

Hvis, som Eschenburg etseds siger, Hensigten med ethvert Lysspil er ikke alene at more, men ogsaa at udvikle Folderne i det menneskelige Hierte, at fremstille levende dets Godhed, dets Svaghed, dets Vanart, og derved at indpræge os Følelse for Dyd og Moralitet; saa twivler Anm. at nogen vil kunne nægte nærværende en udmarket Plads imellem den danske Thalias Døtre.

Det skønneste Sprog, den fineste og den vittigste Dialog, der overhovedet udmarker Forf.

alle-

allevegne, henrykker her saa uafbrudt, at man maae læse det atter og atter for at opdage den ogsaa her er den meest udarbeidede Deel, at Intrigens og Situationernes Behandling maaſke ikke saa als deles ville undgaae Kunstdommernes Fiil, f. E. de overflodige Oprin mellem Alleborg og Hunsfolk 3 — 3 og 4. og Slagterscenen 1 — 2.

Om Hørf. har Ret til at tage sine Gaver tilbage fra nogle af sine Venner for igien at hortstoenke dem til andre, er et Spørsmaal, Hørf. alene har Ret at besvare; men at et Stykkets Historie aldrig kan blive dets Undfylldning paa denne Maade, er igien et Spørsmaal, som Anmælberen troer sig at have Ret paa den bestemte Maade at benægte.

Man kan lade sig opgive Enderuum til Viser. Man kan lade sig foreskrive af Venner eller Veninder Act- og Scene-Antal til Skuespil; men hvis Skuespil og Vise ikke blive saa gode, saa læse værdige, som uden dette Tilfælde, hør man kun ogsaa straffe sine Venner og Veninder med deres Læsning.

S. G. S.

2.

Gustaf Wasa, Lovisk Tragoedie i 3 Acter.

Versene af Kellgreen, Musiken af Nauman; oversat ved S. S. Guldborg.

Uden

Uden Twivl den værgtigste Tragoedie i Verden;
hvis det ellers er en Tragoedie, som endes med
Fryderaab.

I Førstningen troede Recens. at Scenen
var i Himmelten, da der i det mindste spiller lige
saa mange Personer af den anden som af denne
Verden, han blev siden overbevist ved Læsnin-
gen at den var paa Jorden og det tilgavns.

Det er glemt at anmærkes, om den Løve,
der stiger ned fra Himmelten med Sverrigs Skyts-
engel, har Vinger eller ikke; i sidste Tilfælde er
det en Feil mod Costumet, da der, — det Rec. vits-
terligt er — kun findes een Løve i Himmelten, den
nemlig som udgiver det 4de Dyr for Tronen, og
her paa Jorden holder det venetianske Vaaben;
hvilken har Vinger og Glorie.

Det er sagt at Gustaf Vasa var det lyriske
Dramas Triumph, og riktig nok synes zo Gangs
Opsførelse at bevise dette for et Publicum,
der udpeeb Doktoren og Apothekeren.

Oversættelsen er overhovedet skøn og korrekt;
kun Blu og Gru vil ikke rime sig saa godt i
Rec. Grammatik som her; og Bror, Mor, Far
i Tragoedie — Det være endog loit disant — er
ingen Prydelse; russe frem; forstaar ingen Danse
uden af Kontexten.

S. G. S.

3.

Landsbyen Agnielas, af J. B. Pollin, oversat af Frantz ved J. B. Høst. Kbhv. hos Schulz 50 S. 8vo.

Et skjønt Maleri af landlige Oprind, men som ikke kunde have blevet lokaliseret.

"Naar Philosophen overtænker Landlivets Lyksalighed, gennemvandrer Eneboligerne, studerer Kærligheds evige Love, da føler han sin Siel oplost sig til Gud, de landlige Ideer forene sig i hans Hjerte med de religiøse.

Mine have dvalet ved Sjælens Udsædighed, dette svage Værks moraliske Hensigt".

Saaledes taler Pollin; Pollin har opnaet sin Hensigt.

I Oversettelsen Pag. 24 staar Tablaer; hvorfor ikke f. Ex. Skilderier, Malerier; Pag. 42 Gesant (Gesandt?) hvorfor ikke Udsending, Sendebud?

J. G. S.

4.

Guldstændig Confectyr og Conditorbog, eller grundig Undervisning til selv at forfærdige alle mulige Sorter Conditorsager — En Haandbog til Brug for Huismodre, Mands og

og Fruentimmer-Rokke, udgivet af K.
Friedel Conditor Enke i Berlin. Andet
omarbeidet og forøget Oplag Rhv. 1795
trykt paa A. Soldins Forlag hos Seest
foruden Fortale og Indhold 150 Sider
gyd med 12 Figurer i Kobber.

Sielden nyder, endog i længere Tid, et Værk
hos os den Lykke at opleve meere end een Udgave.
At det første Oplag af den anmeldte Bog efter
nogle Maaneders Forlob atter gjorde et nyt Oplag
fornødent synes i det mindste under nærvæ-
rende Omstændigheder at være et ikke ringe Be-
viis paa dens Værd. Det var at ønske at man
kunne ansee slige Bøger som ungodvendige, men
saalænge det bliver en Nødvendighed for, om ikke
den største, saa dog sikkertlig en saare stor Deel
af vore Fruentimmer, ikke at være uhyndig om
slige Lekkeriers Tillavelse, saalænge vil det og
være en Ubesindighed at ringeagte eller plat ud
forkaste en saa god og hensigtsmessig Anvisning
som nærværende. Papir og Tryk er ulige bedre
end i første Udgave.

A. A.

